

การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

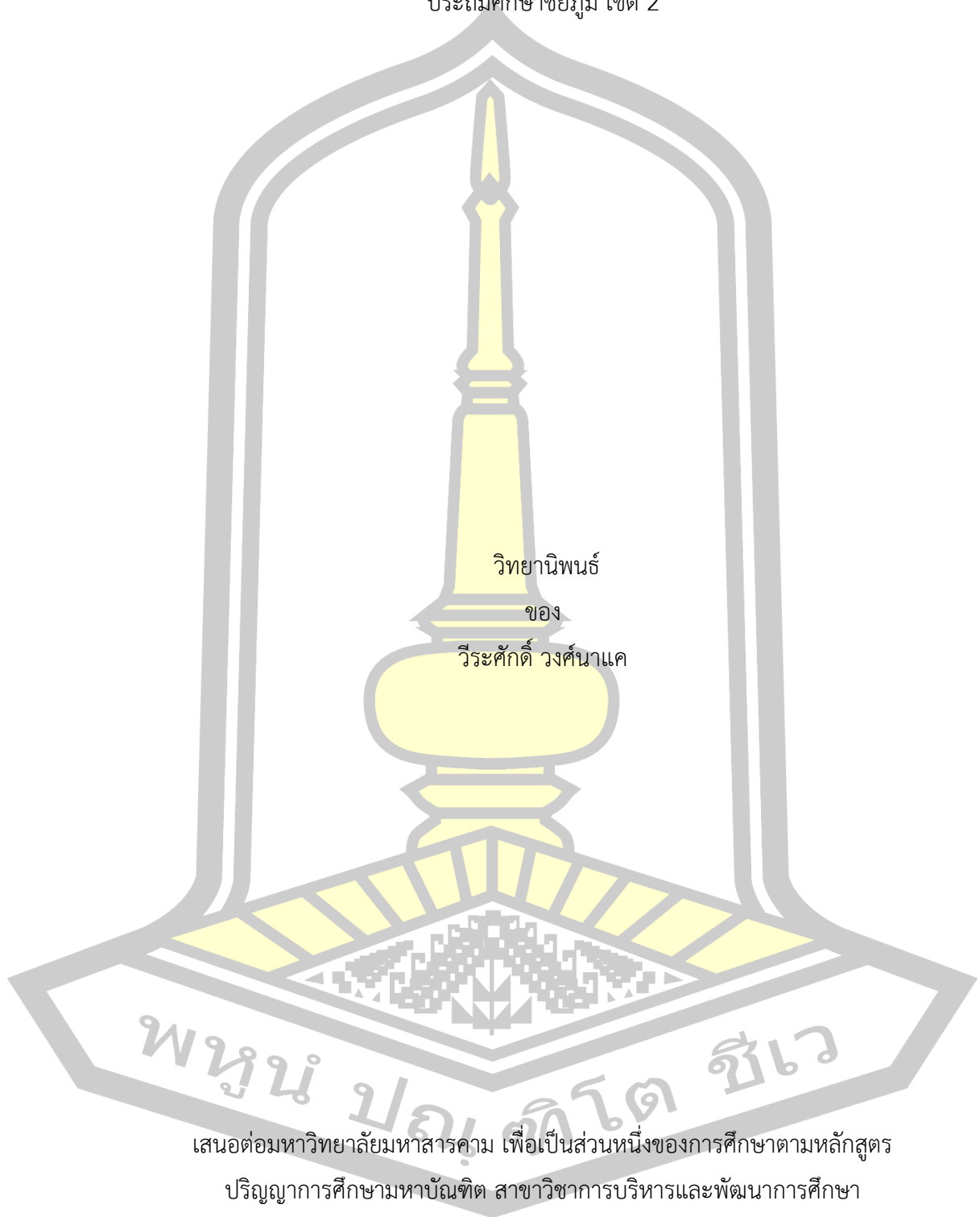
วิทยานิพนธ์
ของ
วีระศักดิ์ วงศ์นาแค

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

กรกฎาคม 2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

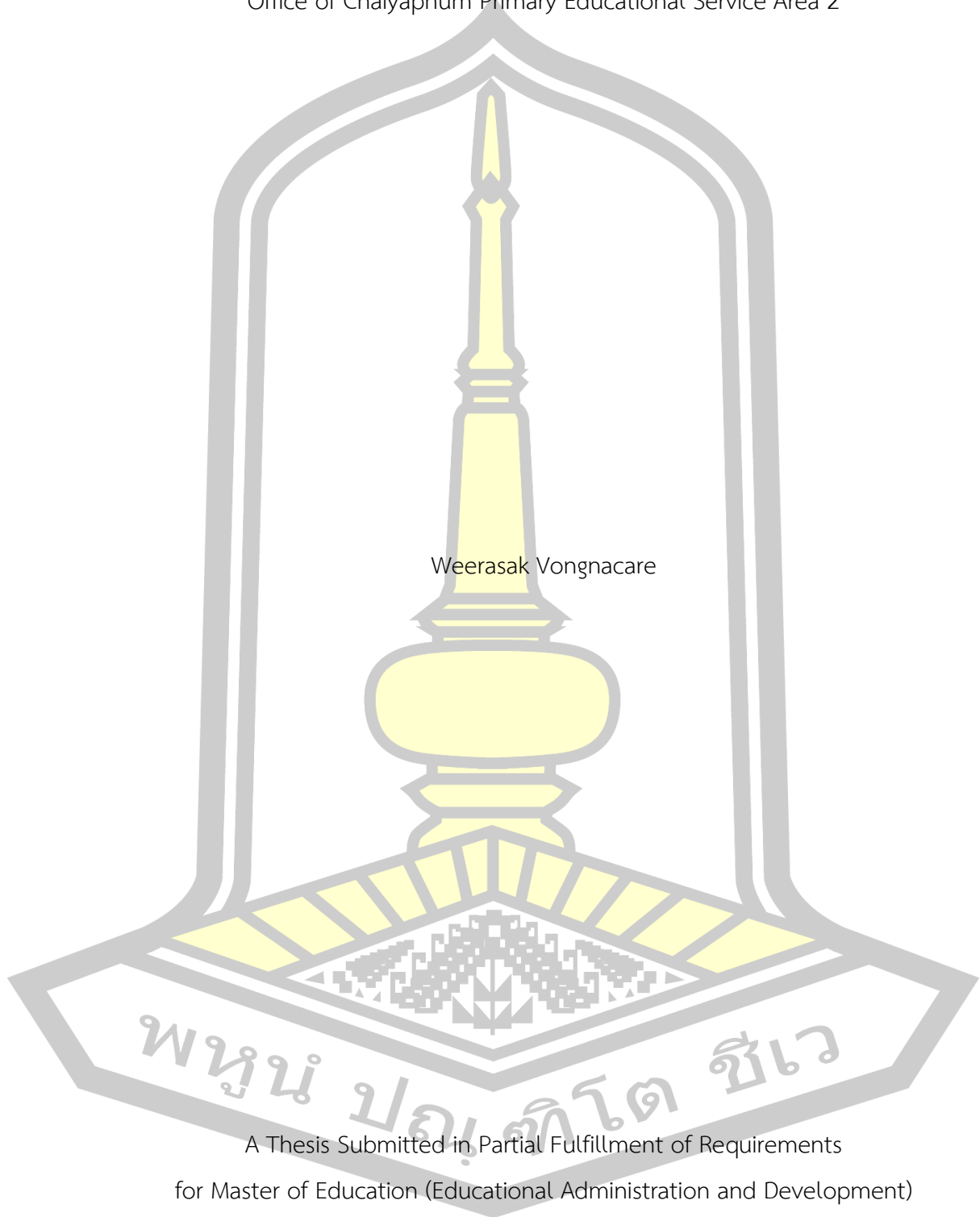

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

กรกฎาคม 2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Guideline Development of Student Council Administration in Schools under the
Office of Chaiyaphum Primary Educational Service Area 2

Weerasak Vongnacare

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Educational Administration and Development)

July 2020

Copyright of Maharakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนายวีระศักดิ์ วงศ์นาแค
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารและพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ผศ. ดร. กาญจน์ เรืองมนตรี)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รศ. ดร. สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์)

กรรมการ

(ผศ. ดร. สีนธะวา คามดิษฐ์)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผศ. ดร. จำเนียร พลหาญ)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทาลัย
มหาสารคาม

(รศ. ดร. พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ)

(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2		
ผู้วิจัย	วีระศักดิ์ วงศ์นาแค		
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. สุธรรม ธรรมทัศนานนท์		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารและพัฒนการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 และ 2) พัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 การศึกษานี้แบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครู จำนวน 341 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 แบ่งออกเป็น 4 ตอน ตอนที่ 1 ศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practices) จำนวน 3 โรงเรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตอนที่ 2 ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ตอนที่ 3 ตรวจสอบยืนยันแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน โดยการสนทนากลุ่ม ตอนที่ 4 ประเมินแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบยืนยัน ประเมินความเป็นไปได้ และประเมินความเหมาะสม ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

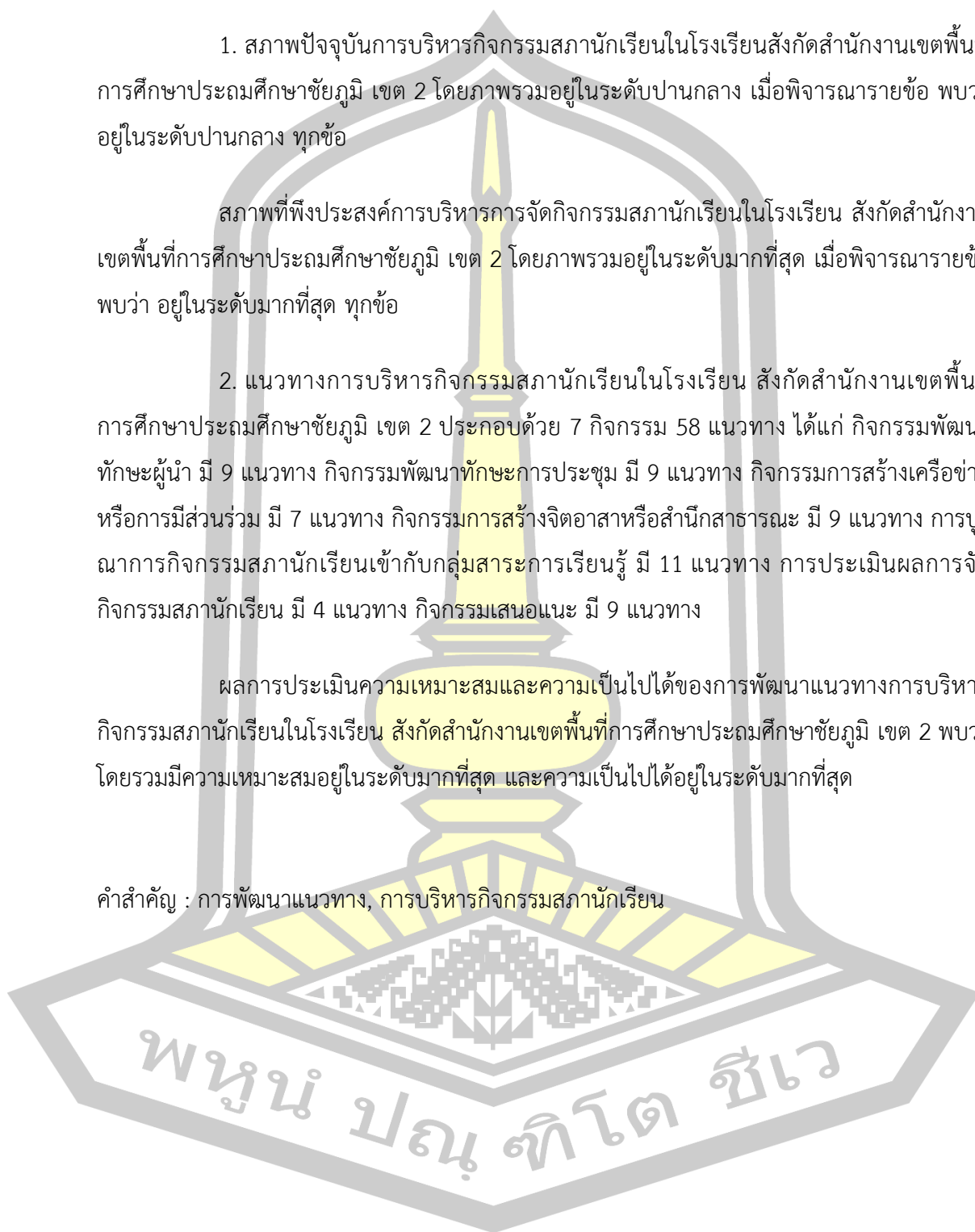
1. สภาพปัจจุบันการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ทุกข้อ

สภาพที่พึงประสงค์การบริหารการจัดกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกข้อ

2. แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ประกอบด้วย 7 กิจกรรม 58 แนวทาง ได้แก่ กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ มี 9 แนวทาง กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม มี 9 แนวทาง กิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม มี 7 แนวทาง กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ มี 9 แนวทาง การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ มี 11 แนวทาง การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน มี 4 แนวทาง กิจกรรมเสนอแนะ มี 9 แนวทาง

ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่าโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การพัฒนาแนวทาง, การบริหารกิจกรรมสถานักเรียน

TITLE	The Guideline Development of Student Council Administration in Schools under the Office of Chaiphum Primary Educational Service Area 2		
AUTHOR	Weerasak Vongnacare		
ADVISORS	Associate Professor Sutham Thamatasenahant , Ed.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration and Development
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2020

ABSTRACT

The present study aimed 1) to investigate the current situations, desirable situations of student council administration in schools under the office of Chaiphum primary Educational service area 2, 2) to develop the guidelines student council administration in schools under the office of Chaiphum primary Educational service area 2. The study was divided into 2 phases; phase 1 was the study of the current situations and desirable situations student council administration in schools under the office of Chaiphum primary Educational service area 2. The sample of this phase was 341 consisted of school administrators and teachers who were selected by stratified random sampling. The instrument used was 5 rating scales of the questionnaire. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation and PNI_{modified}. Phase 2 was the development of guidelines for student council administration in schools under the office of Chaiphum primary Educational service area 2, this phase was divided into 4 stages as follows. Stage 1 was the study of the guidelines from 3 schools where there was best practicing, the participants consisted of schools administrators and teachers who responsible for student council activity who were selected by purposive sampling. Stage 2 was the planning of the guidelines for student council administration in schools under the office of Chaiphum primary Educational service area 2. Stage 3 was the verifying guidelines for student council

administration in schools. Stage 4 was the evaluation of guidelines for student council administration in schools in terms of appropriateness and possibility, the participants who evaluated the guidelines consisted of 9 experts who were selected by purposive sampling. The instruments used were interview questions, focus group discussion form and the evaluation form of appropriateness and possibility of the guidelines. The data were analyzed using percentage, mean and standard deviation.

The results of the study pointed out that

1. The current situations of the guidelines for student council administration in schools under the office of Chaiyaphum primary Educational service area 2 shown that overall rated in moderate level when considered each aspect revealed that each aspect rated in moderate level.

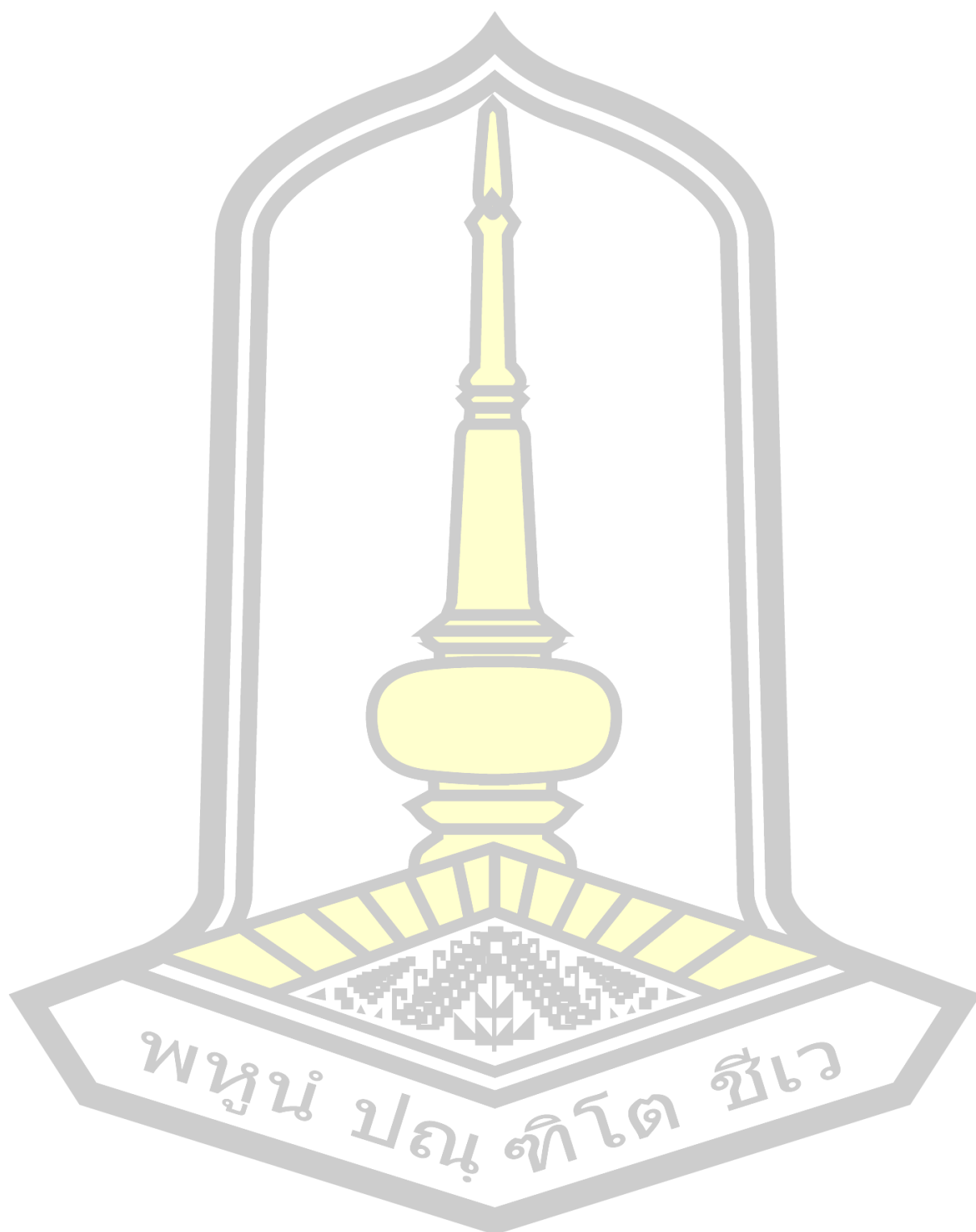
The desirable situations of the guidelines for student council administration in schools under the office of Chaiyaphum primary Educational service area 2 shown that overall rated in the most level when considered each aspect revealed that each aspect rated in the most level.

2. The guidelines for student council administration in schools under the office of Chaiyaphum primary Educational service area 2 were comprised of 7 activities and 58 guidelines; leadership development activity consisted of 9 guidelines, meeting skill development activity comprised of 9 guidelines, networking or participating activities comprised of 7 guidelines, service minding or public minding activities contained 9 guidelines, integration student council in other learning area consisted of 11 guidelines, evaluation the student council activity comprised of 4 guidelines and giving recommendation activity comprised of 9 guidelines

The evaluation results of the guidelines for student council administration in schools under the office of Chaiyaphum primary Educational service area 2 revealed that overall of the guidelines were appropriated and possible rated in the most level.

Keyword : Developing Guidelines, Student Council Administration

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ที่ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูง

ขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ เรืองมนตรี ประธานกรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธวา คามดิษฐ์ กรรมการสอบ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จำเนียร พลหาญ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่กรุณาให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสมบูรณ์ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ได้ประสาทความรู้ และให้ความอนุเคราะห์ด้วยดีเสมอมาตลอดจนให้ความกรุณาชี้แนะเรื่องต่าง ๆ ในระยะเวลาที่ผู้วิจัยศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยแห่งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ว่าที่ร้อยตรีสรวิชัย โคตรมา นายเชษฐา พลธรรม นางสาวอัญชลี มาลา ดร.ศิริดา พิริยะชัยวรกุล และ ดร.สโรชา แหวงระโทก ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนและคณะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลในการวิจัย

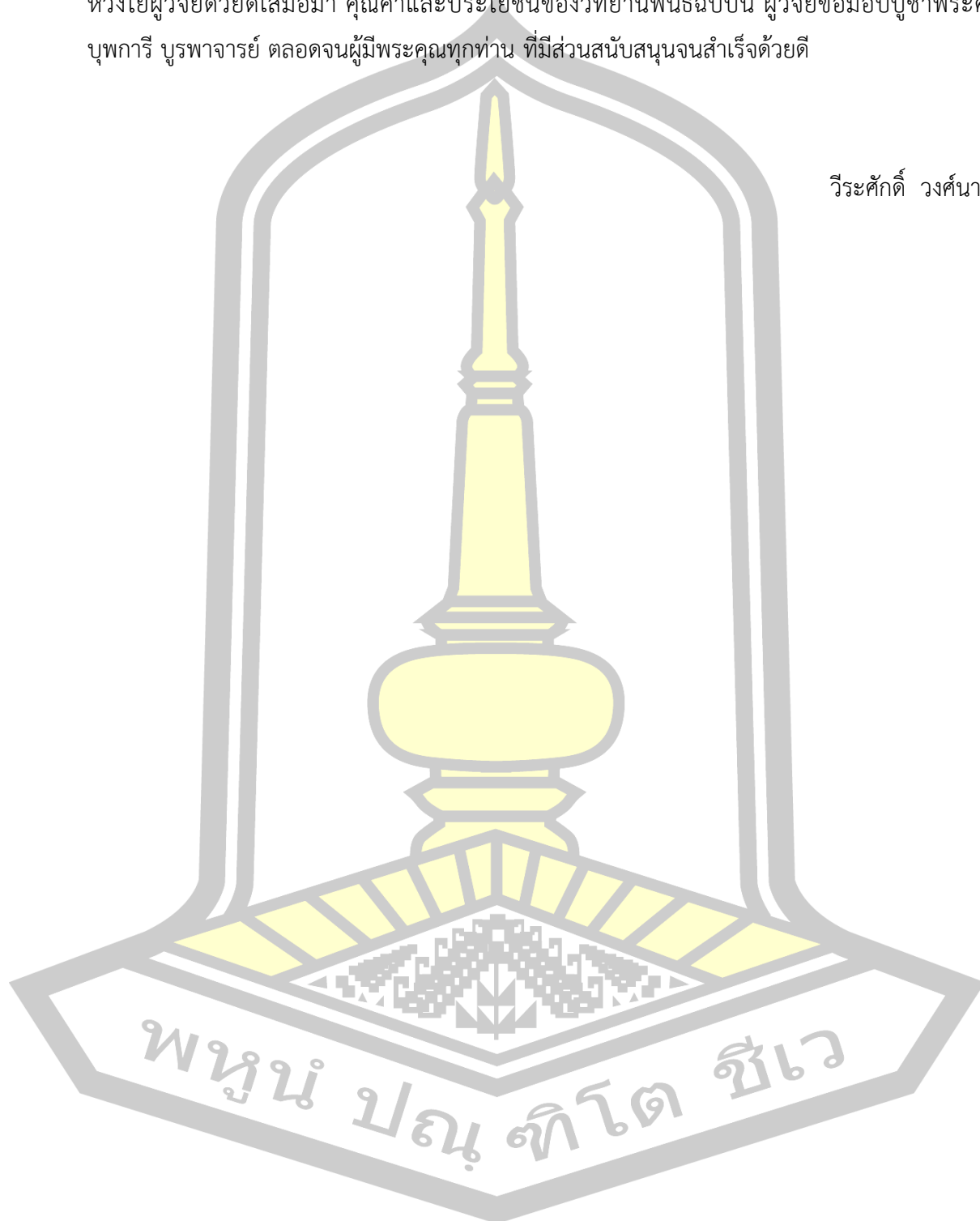
ขอขอบพระคุณ โรงเรียนชุมชนหนองเรือ โรงเรียนศรีโกสุมวิทยามิตรภาพที่ 209 และโรงเรียนบ้านหนองซอน ในการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

ขอขอบพระคุณ นายยงยุทธ พรหมแก้ว ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 นายสุรสิทธิ์ ถิตย์สมบูรณ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ดร.สมหวัง พันธะลี อดีตศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ดร.เพ็ญประภา ก้วพิทักษ์ ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ดร.อนุสรณ์ จำเริญเจือ ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนหนองค้อวิทยาคาร ดร.สุชาติ แวงโสธรณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย นายฉลาด อาจสนาม ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านศาลาสამคี่ นางพิมพ์พัชรี ยลวิชัย ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนชุมชนหนองค้อวิทยาคาร นางสุธิดา ศรีโสภา ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินแนวทาง

ญ

ขอขอบคุณกำลังใจจากครอบครัว บิดา มารดา ญาติพี่น้องทุกคน ที่เป็นกำลังใจและดูแล
ห่วงใยผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณ
บุพการี บูรพาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่มีส่วนสนับสนุนจนสำเร็จด้วยดี

วีระศักดิ์ วงศ์นาแค

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฌ
สารบัญ.....	ฎ
สารบัญตาราง.....	๗
สารบัญภาพประกอบ.....	๘
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามการวิจัย.....	5
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
การบริหารการศึกษา.....	12
การบริหารสถานศึกษา.....	13
กิจกรรมสถานักเรียน.....	19
การจัดกิจกรรมสถานักเรียน.....	26
การพัฒนาแนวทาง.....	76
วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA).....	80
วิธีปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice).....	84

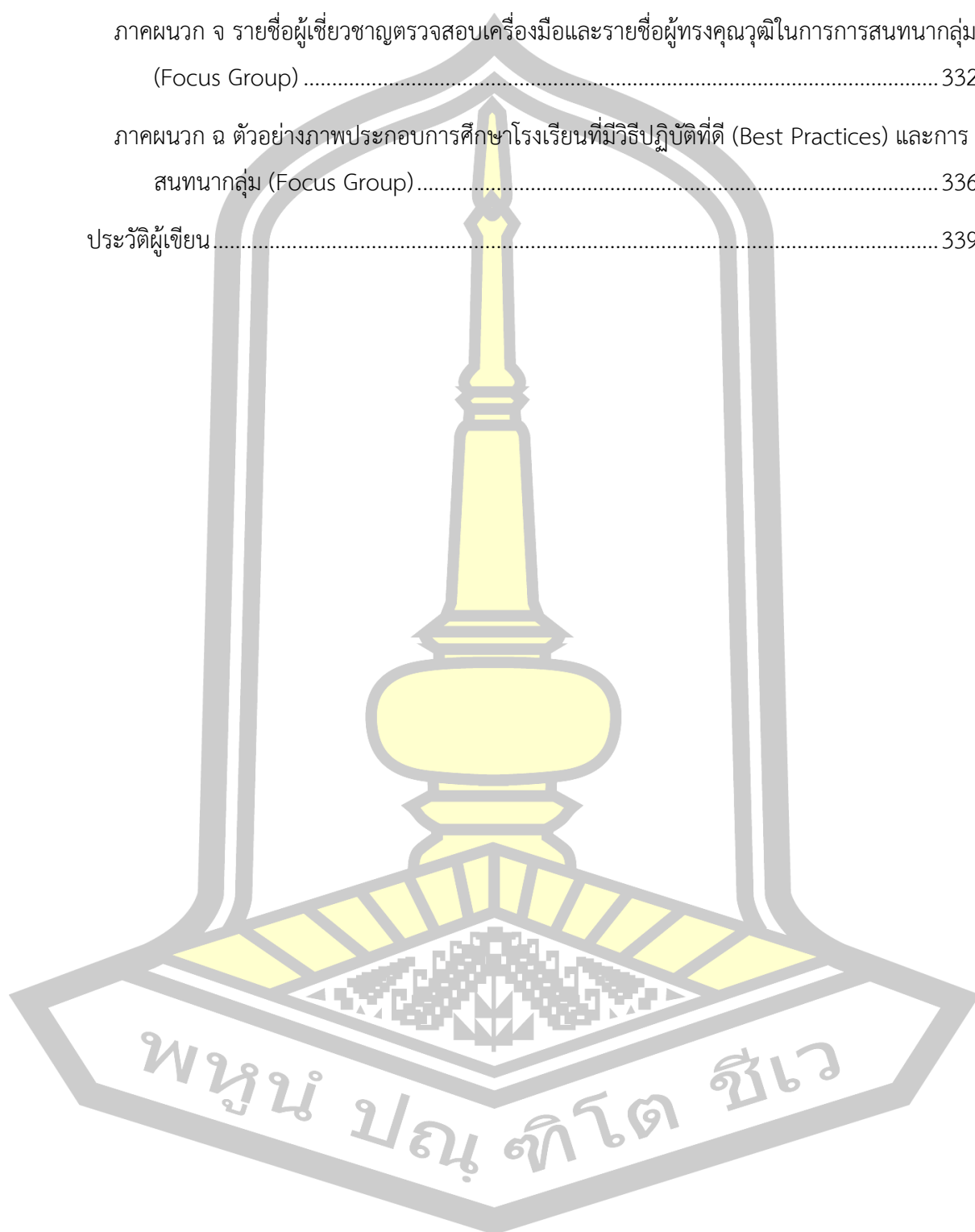
การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)	85
บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2	88
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	91
งานวิจัยในประเทศ	91
งานวิจัยต่างประเทศ	98
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	102
ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการบริหาร กิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2	104
ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2	109
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	121
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	121
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	121
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	122
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	227
ความมุ่งหมายของการวิจัย	227
สรุปผล	227
อภิปรายผล	228
ข้อเสนอแนะ	233
บรรณานุกรม	234
ภาคผนวก	244
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	245
ภาคผนวก ข คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	278
ภาคผนวก ค แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน	287

ภาคผนวก ง หนังสือราชการ 312

ภาคผนวก จ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือและรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการการสนทนากลุ่ม (Focus Group) 332

ภาคผนวก ฉ ตัวอย่างภาพประกอบการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) 336

ประวัติผู้เขียน 339

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมสถานักเรียน จากการวิเคราะห์ผลงานของนักการศึกษา	28
ตาราง 2 สรุปวิธีการพัฒนาทักษะผู้นำนักเรียนจากการวิเคราะห์ผลงานของนักวิชาการนักการศึกษา	33
ตาราง 3 สรุปวิธีการและขั้นตอนการดำเนินงานการประชุมสถานักเรียน จากการวิเคราะห์ผลงานของนักวิชาการและนักการศึกษา	40
ตาราง 4 ขั้นตอนการดำเนินงานการสร้างเครือข่ายของสถานักเรียน จากการวิเคราะห์ผลงานของนักวิชาการและนักการศึกษา	46
ตาราง 5 สรุปวิธีการพัฒนาจิตสาธารณะ จากการวิเคราะห์ผลงานของนักวิชาการ นักการศึกษา.....	55
ตาราง 6 สรุปขั้นตอนการบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ จากการวิเคราะห์ผลงานของนักวิชาการ นักการศึกษา.....	62
ตาราง 7 สรุปขั้นตอนการประเมินผลการดำเนินกิจกรรมสถานักเรียน จากการวิเคราะห์ผลงานของนักวิชาการ นักการศึกษา.....	70
ตาราง 8 สรุปกิจกรรมเสนอแนะ จากการวิเคราะห์ผลงานของนักวิชาการ นักการศึกษา.....	75
ตาราง 9 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม	122
ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยรวมรายด้าน	123
ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เกี่ยวกับด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ.....	125
ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เกี่ยวกับด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม.....	126

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรม สถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เกี่ยวกับด้าน กิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม	129
ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรม สถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เกี่ยวกับด้าน กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ.....	131
ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรม สถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เกี่ยวกับด้าน การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้.....	132
ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรม สถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เกี่ยวกับด้าน การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน	135
ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรม สถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เกี่ยวกับด้าน กิจกรรมเสนอแนะ	136
ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน และค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมสภา นักเรียน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI _{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวม ...	138
ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน และค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมสภา นักเรียน เกี่ยวกับด้านกิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI _{modified}) และ ลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวม.....	139
ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน และค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมสภา นักเรียน เกี่ยวกับด้านกิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI _{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวม	140
ตาราง 21 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน และค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมสภา นักเรียน เกี่ยวกับด้านกิจกรรมการสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI _{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวม	141

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน และค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมสภานักเรียน เกี่ยวกับการจัดการจัดกิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI _{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวม.....	143
ตาราง 23 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน และค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมสภานักเรียน เกี่ยวกับการบูรณาการกิจกรรมสภานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI _{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวม.....	144
ตาราง 24 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน และค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมสภานักเรียน เกี่ยวกับการประเมินผลการจัดกิจกรรมสภานักเรียน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI _{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวม.....	146
ตาราง 25 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน และค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมสภานักเรียน เกี่ยวกับการกิจกรรมเสนอแนะ และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI _{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวม.....	147
ตาราง 26 สังเคราะห์ความถี่การบริหารกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียน จากการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ.....	150
ตาราง 27 สังเคราะห์ความถี่การบริหารกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียน จากการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม.....	152
ตาราง 28 สังเคราะห์ความถี่การบริหารกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียน จากการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) กิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม.....	154
ตาราง 29 สังเคราะห์ความถี่การบริหารกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียน จากการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ.....	157
ตาราง 30 สังเคราะห์ความถี่การบริหารกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียน จากการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) กิจกรรมการบูรณาการกิจกรรมสภานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้.....	159
ตาราง 31 สังเคราะห์ความถี่การบริหารกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียน จากการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) กิจกรรมการประเมินผลการจัดกิจกรรมสภานักเรียน.....	161
ตาราง 32 สังเคราะห์ความถี่การบริหารกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียน จากการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) กิจกรรมเสนอแนะ.....	163

ตาราง 33 การสังเคราะห์แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จากผลการศึกษา สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ กิจกรรมพัฒนาทักษะ ผู้นำ.....	165
ตาราง 34 การสังเคราะห์แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จากผลการศึกษา สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ กิจกรรมพัฒนาทักษะ การประชุม.....	168
ตาราง 35 การสังเคราะห์แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จากผลการศึกษา สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ กิจกรรมการสร้าง เครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม	170
ตาราง 36 การสังเคราะห์แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จากผลการศึกษา สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ กิจกรรมการสร้างจิต อาสาหรือสำนักสาธารณะ.....	173
ตาราง 37 การสังเคราะห์แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จากผลการศึกษา สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ การบูรณาการกิจกรรม สถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้.....	175
ตาราง 38 การสังเคราะห์แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จากผลการศึกษา สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ การประเมินผลการจัด กิจกรรมสถานักเรียน.....	178
ตาราง 39 การสังเคราะห์แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จากผลการศึกษา สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ กิจกรรมเสนอแนะ	180
ตาราง 40 บทสรุปแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ด้วยการสนทนากลุ่มของ ผู้ทรงคุณวุฒิ.....	192
ตาราง 41 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิ เขต 2	226
ตาราง 42 ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของ แบบสอบถามเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2	279

ตาราง 43 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2.....	282
ตาราง 44 ผลการประเมินความเหมาะสมของการพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2.....	285
ตาราง 45 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2.....	286

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ภาพประกอบ 2 โครงสร้างของคณะกรรมการสถานักเรียน	23
ภาพประกอบ 3 โครงสร้างการจัดการบริหารงานสถานักเรียน รูปแบบที่ 1.....	24
ภาพประกอบ 4 โครงสร้างการจัดการบริหารงานสถานักเรียน รูปแบบที่ 2.....	24
ภาพประกอบ 5 โครงสร้างการจัดการบริหารงานสถานักเรียน รูปแบบที่ 3.....	25
ภาพประกอบ 6 แสดงระยะการวิจัย ขั้นตอนดำเนินการ และผลที่ได้	103
ภาพประกอบ 7 แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ.....	212
ภาพประกอบ 8 แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม.....	214
ภาพประกอบ 9 แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA กิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม	216
ภาพประกอบ 10 แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ..	218
ภาพประกอบ 11 แผนภาพ PDCA การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้	220
ภาพประกอบ 12 แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน	221
ภาพประกอบ 13 แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA กิจกรรมเสนอแนะ	223

พหุบัน ปณุ ทิโต ชีเว

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาสาระ และกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการกำหนดให้จัดทำหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและ การประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ และให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระของหลักสูตร ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพของปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ มีการกำหนดให้การศึกษาภาคบังคับ จำนวน 9 ปี ตลอดจนวิสัยทัศน์ของรัฐบาลที่มีความเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างคน สร้างงาน เพื่อช่วยกอบกู้วิกฤติเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ เป็นการสร้างชาติได้อย่างยั่งยืน เชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างชาติ ปรับโครงสร้างและระบบการศึกษา ยึดหลักการบริหารจัดการที่เน้นคุณภาพประสิทธิภาพ และความเสมอภาค ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างคน บูรณาการการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในการปฏิรูปการเรียนรู้ และเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาเพื่อสร้างงาน สร้างเยาวชนให้มีความรู้คู่กับการทำงาน การปฏิรูป การเรียนรู้เป็นหัวใจของการศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ยึดหลักการว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ พัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนา ตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) มีจุดหมาย มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบ อาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมาย เพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้ 1) มีคุณธรรม

จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) มีความรู้ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต 3) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย 4) มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 5) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข การที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุลต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้ ปฏิบัติได้ มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้มาตรฐานการเรียนรู้ยังเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ เพราะมาตรฐานการเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่าต้องการอะไร จะสอนอย่างไร และประเมินอย่างไร รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งรวมถึงการทดสอบระดับเขตพื้นที่การศึกษา และการทดสอบระดับชาติ ระบบการตรวจสอบเพื่อประกันคุณภาพดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสะท้อนภาพการจัดการศึกษาว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่มาตรฐานการเรียนรู้กำหนดเพียงใด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งมีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีคุณธรรมนำความรู้ การสร้างความตระหนักความสำนึกในคุณค่าตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การสร้างความสมานฉันท์ การใช้สันติวิธี และวิถีประชาธิปไตย ตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชน ท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาและสร้างเสริมความเข้มแข็งให้แก่องค์กรนักเรียนด้วยความตระหนักถึงความสำคัญเด็กและเยาวชน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดแนวทางในการพัฒนากิจกรรมสถานักเรียนให้โรงเรียนนำไปปฏิบัติเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้บทบาทหน้าที่ ความเป็นพลเมือง และวิถีประชาธิปไตย ได้แก่ คารวะธรรม สามัคคีธรรม และปัญญาธรรม

รวมทั้งหลักธรรมาภิบาล การมีจิตอาสาและพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551)

สถานักเรียนเป็นกิจกรรมสำคัญในการพัฒนานักเรียนให้มีภาวะผู้นำที่ใช้กระบวนการประชาธิปไตยและนำหลักธรรมาภิบาลมาดำเนินงาน โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญของสถานักเรียน คือ การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องกระบวนการประชาธิปไตย วิธีประชาธิปไตย การเป็นผู้นำ การทำงานเป็นทีม และการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การพัฒนาโรงเรียนโดยใช้กระบวนการประชาธิปไตยอันเป็นวัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกันในโรงเรียน เป็นกลไกในการดำเนินงาน มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ซึมซับและคุ้นเคยกับบรรยากาศความเป็นประชาธิปไตย มีคาวะธรรม ปัญญาธรรม สามัคคีธรรม ในการสร้างความสงบสุขในสังคม ตั้งแต่ระดับครอบครัว โรงเรียน ชุมชนไปจนถึงสังคมระดับใหญ่ สถานักเรียนเป็นรากฐานที่มีความหมาย และมีความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้เติบโตขึ้นเป็นพลังที่เข้มแข็งในการสร้างสรรค์ความเป็นประชาธิปไตยในโรงเรียน ดังนั้น จึงควรสนับสนุนส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมสถานักเรียนและควรใช้เป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนบูรณาการความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อหล่อหลอมให้นักเรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความองงงามด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551)

งานกิจกรรมสถานักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของงานกิจกรรมนักเรียนในสถานศึกษาที่ผู้บริหารและครูต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เป็นภารกิจหลักเพราะว่าเป็นนโยบายโดยตรงของรัฐบาลที่มอบให้โรงเรียนดำเนินการจัดเป็นแผนปฏิบัติงานโรงเรียน เพื่อที่จะมุ่งมั่นพัฒนานักเรียนให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมความรู้ความสามารถและวิชาการช่วยให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ทำให้นักเรียนได้ทำในสิ่งที่ตนเองถนัดตามความสนใจ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีรู้จักการทำงานร่วมกันสอนให้นักเรียนเป็นพลเมืองที่ดีตามระบอบประชาธิปไตย (ภิญโญ เพ็งดา, 2550) รวมทั้งยังช่วยส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะการทำกิจกรรมของสถานักเรียนนั้นสมาชิกจะต้องมีการแสดงความคิดเห็น แสดงความเห็นชอบด้วยการอภิปรายและลงคะแนนเสียง รู้จักคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง รู้จักปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มหรือสังคม ฝึกฝนตนเองให้มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตนตามระเบียบประพฤติดนเป็นพลเมืองดีของสังคมและประเทศชาติต่อไป และงานกิจกรรมสถานักเรียนจะประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพยังต้องได้รับการส่งเสริมและสนับสนุน ตลอดจนการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพด้วย (Arbuckle, 1995)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ที่มีบทบาทหน้าที่และรับผิดชอบ การสนับสนุน ส่งเสริม การจัดกิจกรรมสถานักเรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนในสังกัด

จำนวน 262 โรง ได้ตระหนักและเห็นคุณค่าของการให้นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบูรณาการกิจกรรมและสถานักเรียนกับการจัดการเรียนรู้ในการดำเนินงานสถานักเรียนของโรงเรียนในสังกัดให้สำเร็จตามเงื่อนไขความสำเร็จที่กำหนด โดยได้มีการดำเนินงานเพื่อผลักดันให้โรงเรียนในสังกัดได้ดำเนินการจัดกิจกรรมสถานักเรียนในทุกโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งได้สนับสนุน ส่งเสริม เพื่อให้โรงเรียนดำเนินงานจัดกิจกรรมสถานักเรียนให้สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ในกรอบกิจกรรมต่าง ๆ นอกจากนี้ยังได้เปิดเวทีที่ทางด้านสถานักเรียนให้นักเรียนได้มีโอกาสนำเสนอผลผลิตจากสถานักเรียน ได้เข้าร่วมกิจกรรมการประกวดและแข่งขันกิจกรรมสถานักเรียนในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันเช่นกัน นักเรียนได้แสดงออกทางด้านประชาธิปไตยผ่านกิจกรรมสถานักเรียน

จากการดำเนินกิจกรรมสถานักเรียนที่ผ่านมา แม้ว่าจะมีโรงเรียนหลายแห่งและหลายระดับ ประสบผลสำเร็จ ทางด้านกิจกรรมสถานักเรียนไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนต้นแบบระดับชาติหรือระดับงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติก็ตาม จากการประเมินผลการดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมสถานักเรียนในวาระต่าง ๆ พบว่ายังมีปัญหาในการดำเนินงานสถานักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น กระบวนการประกวดและแข่งขัน หลักเกณฑ์และวิธีการประกวดและแข่งขัน การส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมสถานักเรียนและอื่น ๆ ยังมีการดำเนินงานที่อาจยังไม่เป็นไปตามรูปแบบที่สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียนกำหนด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558) อีกทั้งยังขาดการส่งเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่าของกิจกรรมสถานักเรียน การไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกฝนตนเองอย่างจริงจัง สถานักเรียนยังไม่มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอนและขาดความชัดเจน ขาดการสนับสนุนและส่งเสริมเกี่ยวกับระเบียบการเลือกตั้งคณะกรรมการสถานักเรียน ไม่ได้ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานของสถานักเรียนอย่างเพียงพอ คุณครูที่ปรึกษาไม่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมสถานักเรียน มีบุคลิกภาพไม่ดี ไม่มีส่วนร่วมและให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานักเรียน ซึ่งจะต้องดำเนินการปรับปรุงพัฒนาและแก้ไขให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อจะได้ส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติที่แท้จริงและส่งต่อการพัฒนาสังคมไทย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2, 2562)

จากข้อมูลดังกล่าวผู้ศึกษาในฐานะครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จึงมีความสนใจค้นหาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศให้แก่โรงเรียนที่มีความสนใจจะจัดกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน เพื่อยึดเป็นแนวปฏิบัติที่สามารถดำเนินกิจกรรมสถานักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเป็นการส่งเสริมและพัฒนาความเข้มแข็งของสถานักเรียนให้นักเรียนได้รับรู้ระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ความเป็นผู้นำ ความเป็นพลเมืองและการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ตลอดจนเพื่อเป็นแนวทางสำหรับโรงเรียนในสังกัดในการพัฒนาสถานักเรียนให้เกิดความเข้มแข็งและต่อเนื่องในโอกาสต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 อยู่ในระดับใด
2. แนวทางการพัฒนาการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ทราบสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน และได้แนวทางการพัฒนาการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ที่สามารถนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการพัฒนาการบริหารการจัดกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพได้
2. เป็นข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารโรงเรียนนำแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนไปใช้ในการบริหาร และเป็นข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 นำแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนไปใช้ในการวางแผนการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนในสังกัด

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ศึกษาขอบข่ายและภาระงานแนวคิดการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน มีขอบเขตเนื้อหาที่จะศึกษาแนวคิดการบริหารกิจกรรมสถานักเรียน ตามแนวคิดการจัดกิจกรรมสถานักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560), สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 (2555), สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 (2561) ดังนี้

1. กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ
2. กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม
3. กิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม
4. กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ
5. การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้
6. การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน
7. กิจกรรมเสนอแนะ

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นการบริหารกิจกรรมสถานักเรียน

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

1.1 ประชากรที่ใช้ในการเก็บข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 244 คน ครู จำนวน 2,705 คน รวมทั้งสิ้น 2,949 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 28 คน ครู จำนวน 313 คน รวมทั้งสิ้น 341 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบประชากรกับตาราง เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2561) ให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 แบ่งออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 การศึกษาโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practices)

ศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practices) จำนวน 3 โรงเรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่รับผิดชอบ

กิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้บริหารโรงเรียน และครูที่รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง เหรียญเงิน หรือเหรียญทองแดงในการเข้าร่วมการแข่งขันกิจกรรมสถานักเรียนงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับภูมิภาค จนถึงระดับประเทศ

ตอนที่ 2 ยกร่างแนวปฏิบัติการพัฒนาการบริหารกิจกรรมสถานักเรียน การสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 และการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice)

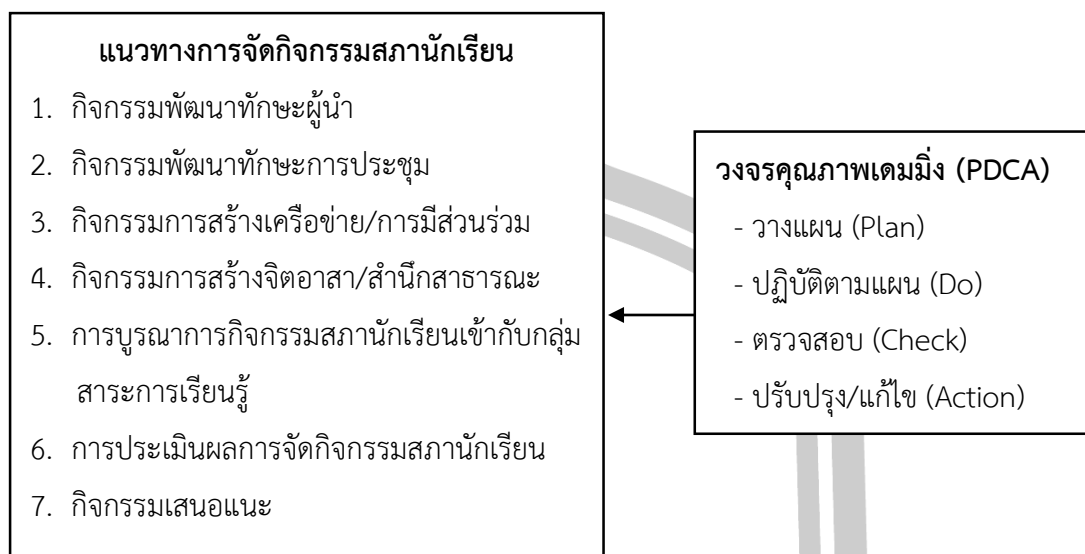
ตอนที่ 3 ตรวจสอบยืนยันแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบ ยืนยัน ประเมินความเป็นไปได้ และความเหมาะสม ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตอนที่ 4 ประเมินแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบ ยืนยัน ประเมินความเป็นไปได้ และประเมินความเหมาะสม ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาขอบข่ายและภาระงานแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน มีขอบเขตเนื้อหาที่จะศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียน ตามแนวคิดการจัดกิจกรรมสถานักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560), สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 (2555), สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 (2561) ดังนี้

พหุ ประถมศึกษา

การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

นิยามศัพท์

1. พัฒนาแนวทาง หมายถึง วิธีการ ขั้นตอน แนวปฏิบัติการจัดกิจกรรมสถานักเรียนที่จะทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นโดยการปฏิบัติตามแผนและโครงการอย่างเป็นลำดับขั้นตอนต่อเนื่องกัน โดยเป็นวิธีปฏิบัติที่มีความเหมาะสมมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ซ้ำได้ และอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลและสารสนเทศที่น่าเชื่อถือ
2. สถานักเรียน หมายถึง กิจกรรมหนึ่งของนักเรียนหรือองค์กรนักเรียนที่ได้มาจากการเลือกตั้ง เพื่อทำหน้าที่เป็นตัวแทนนักเรียนในการเป็นผู้นำในการปฏิบัติกิจกรรมที่ส่งเสริมในด้านความเป็นประชาธิปไตย เป็นกลไกที่จะช่วยพัฒนาโรงเรียน นักเรียน และชุมชนตามกระบวนการนิติธรรมหรือวิถีประชาธิปไตย

3. แนวทางการจัดกิจกรรมสถานักเรียน หมายถึง กระบวนการวางแผน ขั้นตอนและวิธีในการปฏิบัติเพื่อการจัดกิจกรรมสถานักเรียน ประกอบด้วย กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม กิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม กิจกรรมการสร้างจิตอาสา หรือสำนักสาธารณะ การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระ การเรียนรู้ การประเมินผล การจัดกิจกรรมสถานักเรียน กิจกรรมเสนอแนะ ดังนี้

3.1 กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนปกติ มุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติตนเองอย่างครบวงจร เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงการเป็นผู้นำ กล้าที่จะนำเสนอความคิดของตนเอง เป็นผู้ช่วยชี้แนะแนวทางเพื่อผลักดันและ ชักจูงใจให้ผู้อื่นทำงานเป็นทีมไปสู่ความสำเร็จของกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มาร่วมปรึกษาหารือกันในการทำงาน เพื่อร่วมกันคิดอย่างมีวัตถุประสงค์ โดยมุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินผล ปรับปรุงการทำงาน

3.3 กิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม หมายถึง การที่สถานักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในการประชุม วางแผน เสนอแนะ จัดทำโครงการ การบริหาร การจัดการ การจัดหางบประมาณ ตลอดจนการร่วมมือปฏิบัติงานหรือดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ

3.4 กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ตระหนักถึงส่วนรวม ความรับผิดชอบของตนเองต่อสังคม การทำประโยชน์ รวมถึงการมีคุณธรรมจริยธรรมที่อยากใหสังคมที่ตนดำรงชีวิตอยู่มีความถูกต้อง และมีการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น

3.5 การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ หมายถึง การจัดการเรียนรู้บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้กับกิจกรรมสถานักเรียน เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงระหว่างหลักสูตร สถานศึกษา กระบวนการจัดการเรียนรู้การวัดและประเมินผลอย่างสอดคล้อง สัมพันธ์กัน เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ ความคิด ทักษะ และประสบการณ์อย่างหลากหลาย สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง นำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างสอดคล้องกับความเป็นจริง

3.6 การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน หมายถึง การรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำผลมาใช้เป็นแนวทางกำหนดวิธีพัฒนางานกิจกรรมสถานักเรียน ซึ่งรูปแบบการประเมินจะต้องสอดคล้องกับการดำเนินกิจกรรม

3.7 กิจกรรมเสนอแนะ หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานักเรียน เพื่อเป็นกลไกในการดำเนินงาน โดยทุกฝ่ายเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง ให้สถานักเรียนได้มีส่วนรับผิดชอบในกิจกรรมของสถานศึกษาตามครรลองที่ถูก

4. สภาพปัจจุบัน หมายถึง ระดับของการปฏิบัติงานหรือสภาพปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

5. สภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง สภาพต่าง ๆ ที่ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนต้องการให้เกิดขึ้น เกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

6. ครู หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่หลักด้านการสอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

7. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาการแทนในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

8. โรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติดีเยี่ยม (Best Practice) หมายถึง โรงเรียนชุมชนหนองเรือ บ้านหนองเรือ ตำบลหนองเรือ อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โรงเรียนศรีโกสุมวิทยามิตรภาพที่ 209 บ้านคุ้มใต้ ตำบลหัวขวาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม และโรงเรียนบ้านหนองซอน บ้านหนองซอน ตำบลหนองซอน อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับต่อไปนี้

1. การบริหารการศึกษา
2. การบริหารสถานศึกษา
3. กิจกรรมสถานักเรียน
  - 3.1 ประวัติความเป็นมาของสถานักเรียน
  - 3.2 ความหมายของสถานักเรียน
  - 3.3 คุณค่าและความสำคัญของสถานักเรียน
  - 3.4 โครงสร้างของสถานักเรียน
  - 3.5 บทบาทหน้าที่ของสถานักเรียน
4. การจัดกิจกรรมสถานักเรียน
  - 4.1 กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ
  - 4.2 กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม
  - 4.3 กิจกรรมการสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม
  - 4.4 กิจกรรมการสร้างจิตอาสา/สำนักสาธารณะ
  - 4.5 การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้
  - 4.6 การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน
  - 4.7 กิจกรรมเสนอแนะ
5. การพัฒนาแนวทาง
6. วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)
7. วิธีปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)
8. การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
9. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 10.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 10.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2. ความสำคัญของการบริหารการศึกษา

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความสำคัญของการบริหารการศึกษา ดังต่อไปนี้

สมยศ นาวิการ (2544) ได้เสนอความสำคัญของการบริหารการศึกษาโดยสรุป ดังนี้

1. ช่วยให้การดำเนินงานขององค์กรดำเนินไปอย่างมีทิศทาง
2. ช่วยให้เกิดการใช้ทรัพยากรในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ช่วยให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

ดิเรก วรรณเศียร (2548) ได้เสนอความสำคัญของการบริหารการศึกษาไว้ว่า

การบริหารเป็นกิจกรรมที่สำคัญต่อองค์กรเป็นอย่างยิ่ง เป็นศาสตร์ที่ต้องศึกษา และนำไปปฏิบัติตามหลักวิชาอย่างมีศิลปะ ปัจจุบันสภาพทั่วไปในสังคมมีความซับซ้อน การที่ผู้บริหารจะนำพาองค์กรให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จไม่ใช่เรื่องง่าย การบริหารจัดการที่ดีจึงต้องมีทักษะทางการบริหารในระดับสูง และขณะเดียวกันก็ต้องเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของการบริหารอย่างชัดเจน

สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้เสนอความสำคัญและประโยชน์ของการบริหารการศึกษาไว้ว่า การบริหารการศึกษาช่วยให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่มุ่งพัฒนาคนให้สมบูรณ์ทุกด้าน พร้อมทั้งการบริหารการศึกษามีกิจกรรมในการตรวจสอบการดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักวิชาการ และการบริหารการศึกษามีความรวมถึงการบำรุงขวัญและกำลังใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานโดยทั่วกันและเป็นธรรม

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรมขององค์กรที่จัดการศึกษาให้มุ่งไปสู่เป้าหมายอย่างมีระบบ ทำให้ผู้บริหารมองเห็นภาพรวมในการบริหาร ลดปัญหาและความซ้ำซ้อนของงาน พร้อมทั้งกระจายหน้าที่ให้สมาชิกได้ใช้ศักยภาพเต็มที่ เพื่อให้องค์กรมีความก้าวหน้าและบรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางไว้

การบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษาหรือการบริหารโรงเรียนนั้นมีขอบข่ายที่ครอบคลุมภาระงานทั้งหมดที่อยู่ในโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารนำเสนอ ดังนี้

1. ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาศึกษา ดังต่อไปนี้

กมล ศิริบรรณ (2539) ได้ให้ความหมายของการบริหารโรงเรียนว่า หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี ส่งผลให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

นิพนธ์ กินาวงศ์ (2543) ได้ให้ความหมายการบริหารโรงเรียนว่า การบริหารโรงเรียนเป็นกระบวนการบริหารที่มุ่งให้ภารกิจทางการศึกษาที่ต้องปฏิบัติบรรลุจุดมุ่งหมาย โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะกำหนดให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

รุ่ง แก้วแดง (2544) ได้ให้ความหมายการบริหารโรงเรียนว่า หมายถึง การบริหารงานทั้งหมดภายในโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแล้วงานด้านการเรียนการสอนทั้งหมด นับตั้งแต่เรื่องของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ซึ่งในปัจจุบันอาจจะเรียกใหม่ว่า เป็นงานด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับงานด้านวิชาการเป็นอันดับหนึ่ง และผู้บริหารต้องอยู่ที่สถานศึกษา ถ้าไม่จำเป็นไม่ควรออกนอกสถานศึกษา เพื่อจะได้มีเวลาบริหารการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) ได้ให้ความหมายการบริหารโรงเรียนว่า หมายถึง การบริหารกิจการทุกชนิดในสถานศึกษาหรือโรงเรียนที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพที่สุด

สรุปได้ว่า การบริหารโรงเรียน หมายถึง กระบวนการบริหารและการให้ความร่วมมือกันระหว่างผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ครู-อาจารย์และผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลที่ดีขึ้น นับตั้งแต่เรื่องของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การวัดผล โดยที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญกับงานด้านวิชาการเป็นอันดับหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์อย่างมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และได้มาตรฐาน

2. ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

สมศักดิ์ คงเที่ยง (2543) ได้เสนอความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ไว้ว่าเป็นการจัดการศึกษาให้มีความรู้ ประสบการณ์และอบรมเยาวชนให้เป็นพลเมืองดีของชาติเป็นการจัดการศึกษาตามนโยบายของรัฐ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สมคิด บางโม (2544) ได้เสนอความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ไว้ว่าเป็นแหล่งพัฒนาประชากรของประเทศสำคัญยิ่ง เนื่องมาจากว่าสถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่ใช้คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ จำนวนมาก เพื่อใช้ในการพัฒนาคน หากการพัฒนางานในสถานศึกษาขาดประสิทธิภาพ ผลผลิตของสถานศึกษาคือนักเรียนที่สำเร็จออกไปย่อมมีประสิทธิภาพต่ำ ซึ่งส่งผลไปถึงการพัฒนาประเทศย่อมจะล่าช้าตามไปด้วย

จันทราณี สงวนนาม (2545) ได้เสนอความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ

บุคคลในองค์กรที่มุ่งไปสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมาย เพื่อความมีประสิทธิภาพขององค์กร

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อกระบวนการจัดการศึกษา เพราะการบริหารสถานศึกษาเป็นการบริหารจัดการแหล่งบ่มเพาะความรู้ ประสบการณ์ของเยาวชน ผู้บริหารต้องใช้คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นไปเพื่อให้นักเรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

3. ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้เสนอขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 และกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง ดังนั้นสถานศึกษาจึงได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารสถานศึกษาโดยกำหนดขอบข่ายการบริหารงานของสถานศึกษาไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 งานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นให้มีการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้กับสถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนาที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหาร และการจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยขอบข่ายและภารกิจงานตามที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ ดังนี้

- 1.1 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
- 1.2 การวางแผนงานด้านวิชาการ
- 1.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 1.4 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 1.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.6 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 1.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 1.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 1.9 การนิเทศการศึกษา

- 1.10 การแนะแนว
- 1.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 1.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- 1.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและ
องค์กรอื่น
- 1.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร
หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
- 1.15 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ
สถานศึกษา
- 1.16 การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- 1.17 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
2. การบริหารงานงบประมาณ
- เพื่อให้สถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว
โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหาร มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน
ให้มีการจัดให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดี
ต่อผู้เรียน โดยมีขอบข่ายและภารกิจ ดังนี้
- 2.1 การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อ
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี
- 2.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ
จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง
- 2.3 การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
- 2.4 การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
- 2.5 การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
- 2.6 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
- 2.7 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ
- 2.8 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
- 2.9 การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อ
การศึกษา
- 2.10 การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 2.11 การวางแผนพัสดุ

2.12 การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี

2.13 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ

2.14 การจัดหาพัสดุ

2.15 การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

2.16 การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

2.17 การเบิกเงินจากคลัง

2.18 การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน

2.19 การนำเงินส่งคลัง

2.20 การจัดทำบัญชีการเงิน

2.21 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

2.22 การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

3. การบริหารงานบุคคล

เป็นภารกิจที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนอง ภารกิจของสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัวอิสระ ภายใต้กฎระเบียบเป็นไปตามหลัก ธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการ พัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคง และก้าวหน้าในวิชาชีพที่จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญโดยชอบขบ่าย และภารกิจ มีดังนี้

3.1 การวางแผนอัตรากำลัง

3.2 การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.3 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

3.4 การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา

3.5 การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน

3.6 การลาทุกประเภท

3.7 การประเมินผลการปฏิบัติงาน

3.8 การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

3.9 การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

3.10 การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

- 3.11 การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
  - 3.12 การออกจากราชการ
  - 3.13 การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
  - 3.14 การจัดทำ บัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
  - 3.15 การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
  - 3.16 การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
  - 3.17 การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
  - 3.18 การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
  - 3.19 การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต
  - 3.20 การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

4. การบริหารงานทั่วไป

เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกอย่างเหมาะสม ส่งเสริมให้การบริหาร และการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาตามหลักการบริหารงาน ที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยทั้งนี้ให้เน้นความ โปร่งใส ความรับผิดชอบ จัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีขอบข่ายภารกิจ ดังนี้

- 4.1 การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- 4.2 การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
- 4.3 การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
- 4.4 งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
- 4.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
- 4.6 การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
- 4.7 งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 4.8 การดำเนินงานธุรการ
- 4.9 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
- 4.10 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
- 4.11 การรับนักเรียน

4.12 การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิก

สถานศึกษา

4.13 การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย

4.14 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

4.15 การทัศนศึกษา

4.16 งานกิจการนักเรียน

4.17 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

4.18 การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล

ชุมชน องค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

4.19 งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

4.20 การรายงานผลการปฏิบัติงาน

4.21 การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

4.22 แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษ

นักเรียน

สรุปได้ว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา แบ่งออกเป็นงานหลัก 4 งาน ได้แก่ วิชาการ เป็นส่วนสำคัญของสถานศึกษาทำหน้าที่เกี่ยวกับคุณภาพของสถานศึกษา งบประมาณ จัดสรรผลประโยชน์เพื่อการศึกษา งานบุคคล เป็นส่วนของการบริหารคนให้สนองงานตามภารกิจ และบริหารทั่วไป เป็นส่วนสนับสนุนให้การจัดการศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ งานหลักดังกล่าวเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริหารต้องดำเนินการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดแก่สถานศึกษา

กิจกรรมสถานักเรียน

1. ประวัติความเป็นมาของสถานักเรียน

จาคอบสัน (Jacobson, 1963) กล่าวว่า การจัดตั้งสถานักเรียนได้มีมานานแล้ว โดยเฉพาะในสถานศึกษาของเฮนส์ และสปาร์ตาได้เคยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปกครองสถานศึกษา ราวคริสต์ศักราช 1531 วาเลนติโน ไตรเซนดอฟ (Valentino Trozendort) จัดสถานักเรียนขึ้นที่โรงเรียนในโกลด์เบอร์ค (Goldburge) ประเทศเยอรมัน และในประเทศอังกฤษ โดยโจเซฟ แลงคาสเตอร์ (Joeseoph Lancaster) และ โทมัส เบล (Thomas Bel) ใช้วิธีให้หัวหน้านักเรียน หนึ่งคนดูแลนักเรียนเล็ก ๆ 12 คน และต่อมาได้แพร่หลายเข้าไปในสหรัฐอเมริกา โดยจอห์น ดิวอี้ (John Dewey) นักการศึกษาชาวสหรัฐอเมริกาได้ให้ข้อคิดว่า การศึกษาคือ

การรวบรวมประสบการณ์ ดังนั้น หน้าที่ของสภานักเรียนจึงจำเป็นต้องจัดสภาพแวดล้อมให้มีคุณค่าแก่ผู้เรียน

ต่อมาในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 17 วิทยาลัยวิลเลียมและแมรี (College of William and Mary) และโรงเรียนวิลเลียม เพนน์ ชาร์เตอร์ (The William Penn Chartered School) เริ่มทำการทดลองจัดกลุ่มนักเรียนขึ้นในประเทศอังกฤษ ในปีคริสต์ศักราช 1819 และ 1894 ได้มีการจัดสภานักเรียนขึ้นในมหาวิทยาลัยเวอร์จิเนีย (Virginia) และโรงเรียนยอร์ช จูเนียร์ พับลิค (George Junior Public) ณ นครนิวยอร์ก (New York) ตามลำดับ โดยมีจุดประสงค์ เพื่อให้ให้นักเรียนมีประสบการณ์แห่งความมีอิสรภาพเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ แต่ยังไม่สำเร็จ จนกระทั่งคริสต์ศตวรรษที่ 20 ชาวอเมริกัน ได้ตัดสินใจยกเลิกระบบการศึกษาแบบยุโรป และจัดตั้งสภานักเรียนขึ้น ทำให้สภานักเรียนแพร่หลายไปตามโรงเรียนและวิทยาลัยต่าง ๆ โดยมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการกระทำ เป็นการศึกษาเพื่อชีวิตด้วยการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติโดยตรงและเพื่อให้ นักเรียนมีความสุขจิตที่ดี

สำหรับประเทศไทยได้มีการริเริ่มจัดสภานักเรียนขึ้นในโรงเรียนที่เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาที่สังกัดกรมการฝึกหัดครู และกรมสามัญศึกษา (อรรถพร พนาพันธ์, 2518) ส่วนในระดับประถมศึกษาชั้นนั้นได้มีการจัดสภานักเรียนขึ้นในโรงเรียนพุ่มวง อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2516 แต่โรงเรียนประถมศึกษาอื่น ๆ เริ่มต้นตัวในปีพุทธศักราช 2521 เมื่อธนาคารกรุงเทพฯ ได้ดำเนินการเผยแพร่ภาพยนตร์สารคดี เรื่องประชาธิปไตยในสายเลือดของนักเรียนในโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 13 (บ้านพุ่มวง) และในปีพุทธศักราช 2523 โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ได้จัดตั้งสภาโรงเรียน โดยให้นักเรียนได้ปกครองตนเองตามแบบประชาธิปไตย โดยอาศัยสภานักเรียนเป็นเครื่องมือในการออกกฎเกณฑ์เพื่อควบคุมพฤติกรรมของสมาชิกภายในสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

สรุปได้ว่า การจัดตั้งสภานักเรียนได้มีมานานแล้วในยุโรป และได้แพร่หลายเข้าไปในสหรัฐอเมริกา ในปีคริสต์ศักราช 1819 และ 1894 ได้มีการจัดสภานักเรียนขึ้นในมหาวิทยาลัยเวอร์จิเนีย (Virginia) และโรงเรียนยอร์ช จูเนียร์ พับลิค (George Junior Public) ณ นครนิวยอร์ก (New York) ประเทศไทยได้มีการริเริ่มจัดสภานักเรียนขึ้นในโรงเรียนที่เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาที่สังกัดกรมการฝึกหัดครู และกรมสามัญศึกษา และเริ่มต้นตัวในปีพุทธศักราช 2521

2. ความหมายของสภานักเรียน

คำว่า สภานักเรียนในภาษาอังกฤษมีใช้หลายคำ เช่น สติวเด้นท์ เคาน์ซิล (Student Council) สติวเด้นท์ เซเนต (Student Senate) สคูล คองเกรส (School Congress) สคูล เคาน์ซิล (School Council) สติวเด้นท์ เซลฟ กอฟเวอร์เม้นท์ (Student Self Government) ได้มีผู้ให้ความหมายของสภานักเรียนไว้หลายทรรศนะ เช่น อาร์บัคเคิล (Arbuckle, 1962) ได้ให้ความหมาย

ของสถานักเรียนว่า เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการปกครองแบบประชาธิปไตยได้อย่างดีเยี่ยม จะช่วยให้เด็กได้ประพฤติตน เป็นพลเมืองที่ดีของสังคมและประเทศชาติในที่สุด

ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์ (2534) ได้ให้ความหมายของสถานักเรียนว่า สถานักเรียนเป็นภารกิจหนึ่งของผู้บริหารโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนปกติขึ้น เพื่อบริการนักเรียนให้มีโอกาสพัฒนาการด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้วยอารมณ์ สังคมและจิตใจ จนสามารถปรับตัวเข้ากับคนอื่น ๆ ได้ดี มีคุณภาพเหมาะสมจะออกไปทำงานร่วมกับคนอื่นในการประกอบอาชีพต่อไป ได้แก่ กิจกรรมนักเรียน บริการแนะแนว บริการห้องสมุด และบริการสุขภาพ อนามัย เป็นต้น

จินตนา โพธิ์คำ (2553) ได้ให้ความหมายของสถานักเรียนว่า คือ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่จัดอย่างเป็นกระบวนการด้วยรูปแบบ วิธีการที่หลากหลายในการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม มุ่งเสริมเจตคติ คุณค่าชีวิต ปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึกในธรรมาภิบาล และสิ่งแวดล้อมปรับตัวและปฏิบัติตน ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (2554) ได้ให้ความหมายของสถานักเรียนว่า คือ กิจกรรมนอกหลักสูตรในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะมีการจัดตั้งสถานักเรียนในแต่ละโรงเรียนจะแยกจากคณะกรรมการนักเรียน โดยการจำลองเสมือนระบบนิติบัญญัติ และระบบบริหารของระบอบประชาธิปไตย โดยให้สถานักเรียนเปรียบเสมือนฝ่ายนิติบัญญัติ และคณะกรรมการนักเรียนเสมือนเป็นฝ่ายบริหาร ซึ่งในบางโรงเรียนนั้นยังใช้ระบบคณะกรรมการนักเรียนอย่างเดียว และมีการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย ซึ่งสมาชิกประกอบไปด้วย ประธานสภาเด็ก และเยาวชนของทุกจังหวัดรวมทั้งจังหวัดกรุงเทพมหานคร ตามมาตราที่ 32 ใน พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน แห่งชาติ พ.ศ. 2550 ส่วนในระดับอุดมศึกษานั้นก็มีการจัดตั้งหน่วยกิจกรรมของนักศึกษาเช่นกัน ซึ่งรับผิดชอบโดยฝ่ายพัฒนาศักยภาพนักศึกษาโดยมีการจัดตั้งสถานักศึกษากำบังคักรนักศึกษา (Student Organization) ซึ่งมีโครงสร้างที่คล้ายคลึงกัน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้ให้ความหมายของสถานักเรียนว่า สถานักเรียนเป็นกิจกรรมหนึ่งของนักเรียนซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยพัฒนาโรงเรียนตามกระบวนการนิติธรรม และเป็นกิจกรรมที่จะปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยม ความเป็นประชาธิปไตย มีจิตวิญญาณในการใช้ธรรมาภิบาล เพื่อให้นักเรียนเติบโตเป็นพลเมืองดีของสังคมและประเทศชาติ เป็นต้นกล้าประชาธิปไตยที่มั่นคง เข้มแข็ง ของสังคมไทย

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า สถานักเรียน คือ กิจกรรมหนึ่งของนักเรียนหรือองค์กรนักเรียนที่ได้มาจากการเลือกตั้ง เพื่อทำหน้าที่เป็นตัวแทนนักเรียนในการเป็นผู้นำในการ

ปฏิบัติกิจกรรมที่ส่งเสริมในด้านความเป็นประชาธิปไตย เป็นกลไกที่จะช่วยพัฒนาโรงเรียน นักเรียน และชุมชนตามกระบวนการนิติธรรมหรือวิถีประชาธิปไตย

3. คุณค่าและความสำคัญของสถานักเรียน

งานสถานักเรียนเป็นงานที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนานักเรียนในด้านต่าง ๆ ให้มีความสมบูรณ์โดยมีนักวิชาการได้ให้ความสำคัญ ดังนี้

กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ (2535) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสถานักเรียนว่า สถานักเรียนช่วยพัฒนาเยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้เป็นพลเมืองดีที่มีวินัยในตนเอง ซื่อสัตย์สุจริต เชื้อมั่นในตนเอง เสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม พูดเป็น ฟังเป็น คิดเป็น ทำเป็น มีน้ำใจเป็น นักกีฬา ยกย่องผู้อื่น อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ดี เป็นผู้นำที่ดี เป็นผู้ตามที่ดีและปรับตัวเข้ากับสภาพสังคม แวดล้อมได้ดี

จินตนา โพธิ์คำ (2553) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสถานักเรียนว่า กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่เกิดจากความสมัครใจของผู้เรียนมุ่งพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มเติมจาก กิจกรรมในกลุ่มสาระ เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันแก้ปัญหา ส่งเสริมศักยภาพ ของผู้เรียนอย่างเต็มที่ รวมถึงกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังความมีระเบียบวินัย รับผิดชอบ รู้สิทธิและหน้าที่ ของตนเองในการอยู่ร่วมกันตามระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้กล่าวถึงความสำคัญของ สถานักเรียนว่า

1. เป็นกลไกสำคัญให้นักเรียนเห็นคุณค่าของระบอบการปกครองแบบ ประชาธิปไตย และเพื่อการพัฒนาสังคมในโรงเรียนให้เป็นสังคมประชาธิปไตย
2. เป็นกระบวนการในการพัฒนาศักยภาพการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
3. เป็นเวทีให้นักเรียนได้ฝึกทักษะและประสบการณ์ตามวิถีชีวิตประชาธิปไตย และการใช้หลักธรรมาภิบาล
4. สร้างโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยอย่าง สงบสุข
5. เป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการปลูกฝังจิตวิญญาณประชาธิปไตยและการใช้หลัก ธรรมาภิบาลให้แก่นักเรียน
6. เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน
7. ส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเองและรู้จักเคารพสิทธิ์ และความคิดเห็นของผู้อื่น
8. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และรู้จักคิดอย่างมีวิจารณญาณ
9. ให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ต่อตนเองและสังคม

10. ส่งเสริมความสามัคคีและให้เกิดความมีน้ำใจต่อหมู่คณะ

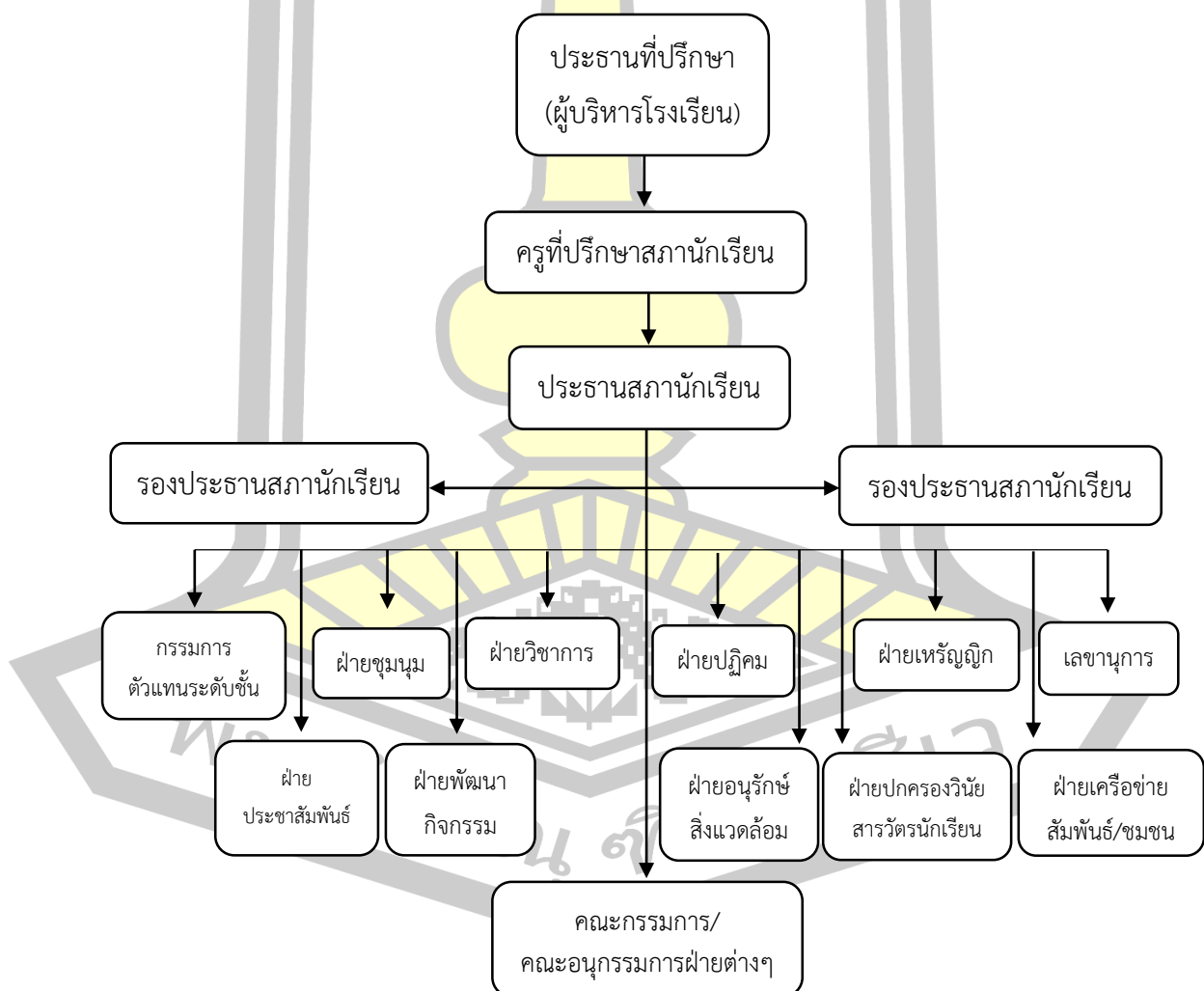
11. ส่งเสริมนักเรียนให้เป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย

จากความสำคัญดังกล่าว สรุปได้ว่า ความสำคัญของสถานักเรียน คือ กิจกรรมที่ช่วยพัฒนาเยาวชนของชาติ ให้เป็นผู้มีวินัยในตนเอง มีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม เป็นพลเมืองที่ดีของชาติ ช่วยพัฒนาบุคคลให้มีศักยภาพและใช้ความสามารถของตนในการดำเนินชีวิต ได้อย่างมีความสุข

4. โครงสร้างของสถานักเรียน

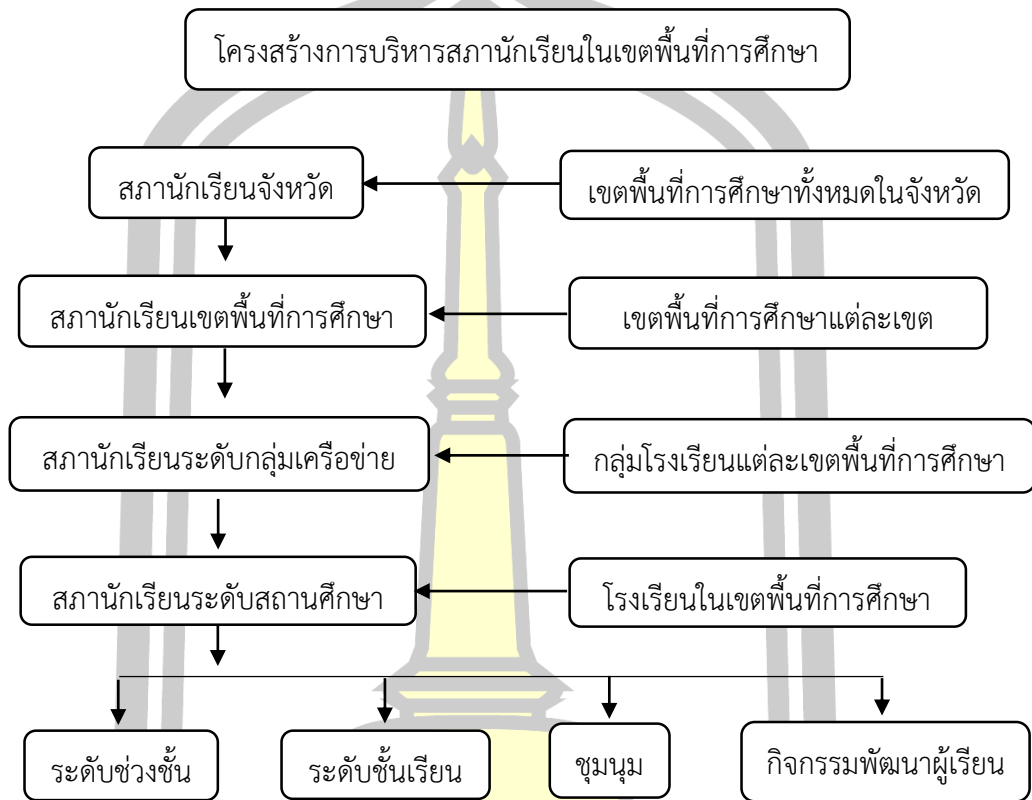
นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอโครงสร้างของสถานักเรียน ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558) ได้นำเสนอโครงสร้างการจัดการบริหารงานสถานักเรียนปรากฏ ดังแสดงในภาพประกอบ 2

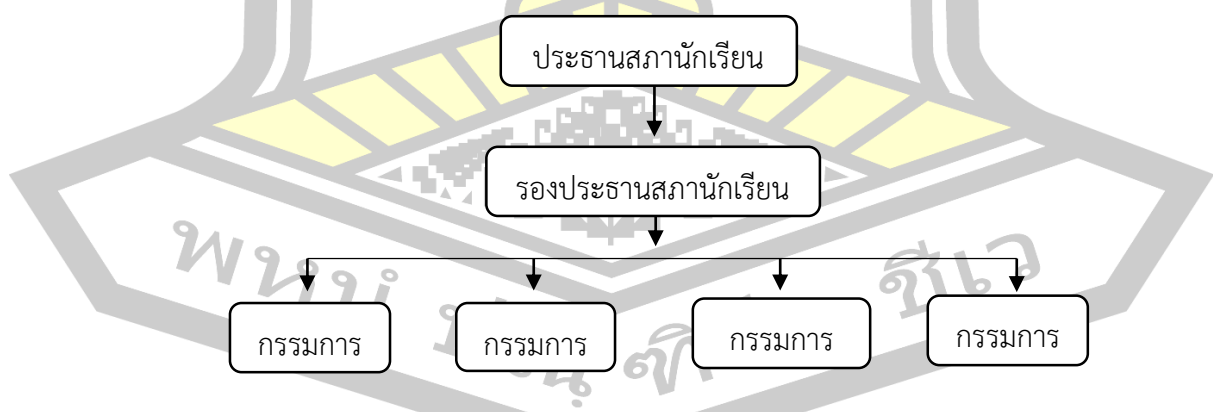

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างของคณะกรรมการสถานักเรียน

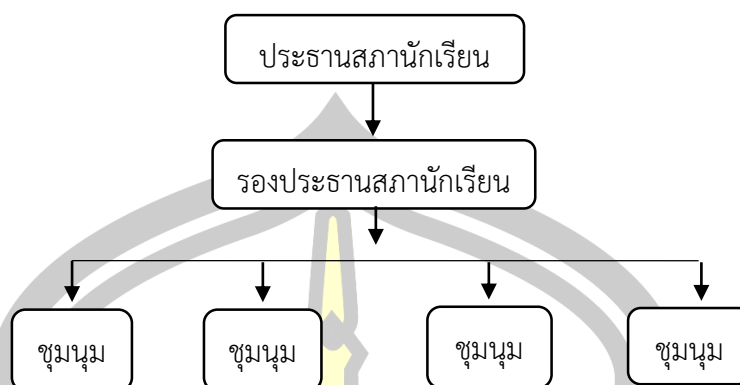
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้นำเสนอโครงสร้างการจัดการบริหารงานสถานศึกษาปรากฏ แสดงดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 โครงสร้างการจัดการบริหารงานสถานศึกษา รูปแบบที่ 1

ภาพประกอบ 4 โครงสร้างการจัดการบริหารงานสถานศึกษา รูปแบบที่ 2

ภาพประกอบ 5 โครงสร้างการจัดการบริหารงานสถานักเรียน รูปแบบที่ 3

จากเหตุผลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า รูปแบบงานสถานักเรียนจะมีองค์ประกอบหลายด้าน ทั้งวัตถุประสงค์ของสถานักเรียนที่แสดงถึงการส่งเสริมการปฏิบัติงานของสถานักเรียนที่มาจากตัวแทนของนักเรียน หัวหน้าห้อง ตัวแทนครู ผู้ปกครอง ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเสนอสิทธิและหน้าที่ของสถานักเรียนให้ปฏิบัติโดยเป็นไปตามกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน มีการจัดการเลือกตั้งให้เป็นประชาธิปไตย มีความสุจริต โปร่งใส สถานักเรียนจึงมีส่วนช่วยให้นักเรียนรู้จักการปกครองตนเองในสังคมประชาธิปไตย อย่างถูกต้องและมีคุณภาพ

5. บทบาทหน้าที่ของสถานักเรียน

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอบทบาทหน้าที่ของสถานักเรียน ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้นำเสนอบทบาทหน้าที่ของสถานักเรียนในสถาบันการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไว้ดังนี้

บทบาทของสถานักเรียน

1. เป็นผู้นำในการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อส่วนรวมตามหลักธรรมาภิบาล
2. ปกป้องคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของตนเองและเพื่อนนักเรียน โดยใช้กระบวนการประชาธิปไตยและแนวทางสันติวิธี
3. ส่งเสริม สนับสนุนและมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและส่วนรวม
4. สืบสานความรู้ ภูมิปัญญา อนุรักษ์วัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของชาติ
5. เป็นผู้นำเพื่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนและสังคม
6. ประสานและปฏิบัติงานร่วมกับทุกหน่วยงาน องค์กรชุมชนต่าง ๆ
7. รณรงค์ให้นักเรียนทำความดีเพื่อเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน

หน้าที่ของสถานักเรียน

1. ดูแลทุกข์ สุข ของนักเรียน และร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน
  2. ประสานงานกับบุคลากร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านต่าง ๆ
- เพื่อประโยชน์และความก้าวหน้าที่นักเรียนควรได้รับ
3. รับผิดชอบงานและกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียน
  4. คิดริเริ่มโครงการที่เป็นประโยชน์สามารถปฏิบัติได้จริงและส่งผลต่อการพัฒนาโรงเรียน
- ประโยชน์อย่างคุ้มค่า
5. ดูแลสอดส่อง และบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในโรงเรียนให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า
  6. ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ทันท่วงทีต่อเหตุการณ์ และตรงไปตรงมา
  7. เสนอความคิดเห็นต่อโรงเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และเพื่อพัฒนาโรงเรียนในด้านต่าง ๆ
  8. วางแผนดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับครูที่ปรึกษา
  9. ปฏิบัติงานโดยไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบ หรือข้อบังคับอื่นใดของทางราชการ พร้อมทั้งต้องรักษาไว้ซึ่งศีลธรรม วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม

การจัดกิจกรรมสถานักเรียน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมสถานักเรียน

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอขั้นตอนการจัดกิจกรรมสถานักเรียน ดังต่อไปนี้
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 (2555) ได้เสนอขั้นตอนการจัดกิจกรรมสถานักเรียน ดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ
2. กิจกรรมการสร้างเครือข่าย
3. กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม
4. กิจกรรมการสร้างจิตอาสา/สำนักสาธารณะ
5. กิจกรรมเสนอแนะ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558) ได้เสนอขั้นตอนการจัดกิจกรรมสถานักเรียน ดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมรูปแบบการประชุมสถานักเรียน

2. กิจกรรมเครือข่ายสถานักเรียนและการมีส่วนร่วม
3. กิจกรรมการบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้
4. กิจกรรมการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้เสนอขั้นตอนการจัด
กิจกรรมสถานักเรียน ดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ
2. กิจกรรมการสร้างเครือข่าย
3. กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม
4. กิจกรรมการสร้างจิตอาสา/สำนักสาธารณะ
5. กิจกรรมเสนอแนะ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 (2561) ได้เสนอขั้นตอนการจัด
กิจกรรมสถานักเรียน ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการประชุมสถานักเรียน
2. กิจกรรมเสนอแนะเพิ่มเติม
3. การสร้างเครือข่ายของสถานักเรียนและการมีส่วนร่วมของสถานักเรียน
4. การบริหารจัดการการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของ
5. การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน

สถานักเรียน

ตาราง 1 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมสถานักเรียน จากการวิเคราะห์ผลงานของนักการศึกษา

การจัดกิจกรรมสถานักเรียน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 (2555)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2558)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2560)	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 28 (2561)	ความถี่
1. กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ	/		/		2
2. กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม	/	/	/	/	4
3. กิจกรรมการสร้างเครือข่าย	/	/	/	/	4
4. กิจกรรมการสร้างจิตอาสา/สำนักสาธารณะ	/		/		2
5. การบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้		/		/	2
6. การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน		/		/	2
7. กิจกรรมเสนอแนะ	/		/	/	3

จากตาราง 1 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมสถานักเรียนที่สอดคล้องกันได้ 7 กิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ 2) กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม 3) กิจกรรมการสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม 4) กิจกรรมการสร้างจิตอาสา/สำนักสาธารณะ 5) การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 6) การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน 7) กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ

ความหมายของภาวะผู้นำนักเรียน

มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำนักเรียน ดังนี้

จිරะ หงส์ดารมภ์ (2549) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำ นักเรียน คือ

การเป็นคนมีคุณธรรม จริยธรรม มีการใฝ่รู้ตลอดเวลา มีวินัย ทำงานเป็นทีม มองอนาคต และมีมารยาทในสังคม รักษาวัฒนธรรมไทย

กลุ่มเยาวชนโรงเรียนเทพศิรินทร์พุด (2550) ได้ให้ความหมายภาวะผู้นำ นักเรียน หมายถึง ผู้นำต้องเป็นผู้ที่รู้จักแก้ไขปัญหา การใช้ชีวิตอย่างมีเป้าหมาย เลือกรับ ในสิ่งที่รัก และสนุกกับมันมากกว่าที่จะเดินตามรอยคนอื่น ต้องมีความอดทน และศักยภาพในตนเอง ความทะเยอทะยานจะผลักดันเราไปสู่ความสำเร็จ การที่เราจะเรียนรู้สิ่งใดนั้นมันไม่สำคัญว่า เราจะต้องเรียนรู้แต่ในตำรา แต่เราสามารถเรียนรู้ และรับรู้จากนอกตำราได้ และภาวะผู้นำนักเรียน คือ กล้าที่จะนำเสนอความคิดของตนเอง กล้าที่จะเป็นผู้นำ ได้แก่งัดในการเปลี่ยนความคิด คิดอย่างไร จึงจะประสบความสำเร็จ คิดอย่างไรจึงจะเป็นคนที่มีศักยภาพ ในขณะที่เดียวกันต้องมีคุณธรรมด้วย ความเป็นเลิศที่ยั่งยืน คือ ความเป็นเลิศที่ได้มาด้วยความรู้และความดีควบคู่กันไป และภาวะผู้นำต้อง มีความมุ่งมั่น และความทะเยอทะยาน แต่เราอย่าเพ้อฝัน เราต้องเป็นบุคคลที่มีศักยภาพมากกว่า บุคคลอื่น และการที่เราจะเป็นผู้นำได้เต็มตัวเราต้องสามารถทำให้ผู้อื่นทำตามเราได้ จึงจะเรียกว่า เป็นผู้นำที่ดี

วรุฒิ จิรสุจริตธรรม (2553) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำนักเรียน หมายถึง ความสามารถในการนำตนเองและผู้อื่นให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีการใฝ่รู้ตลอดเวลา มีวินัย ทำงาน เป็นทีม มองอนาคตและมีมารยาทในสังคม รักชาติวัฒนธรรมไทย รู้จักแก้ไขปัญหา การใช้ชีวิตอย่างมี เป้าหมาย ต้องมีความอดทนและศักยภาพในตนเอง ความทะเยอทะยานจะผลักดันเราไปสู่ ความเป็นเลิศ กล้าที่จะนำเสนอความคิดของตนเอง กล้าที่จะเป็นผู้นำ ได้แก่งัดในการเปลี่ยนความคิด คิดอย่างไรจึงจะประสบความสำเร็จ คิดอย่างไรจึงจะเป็นคนที่มีศักยภาพ อีกทั้งมีความสามารถในการ ชักจูงให้ผู้อื่นทำงานเป็นทีมไปสู่ความสำเร็จของกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจาก บอร์ดบริหารวิทยาลัยเวอร์จิเนีย (Virginia Board of Education, 2001) ได้ให้ความหมายภาวะผู้นำนักเรียน คือ ผู้ที่มีจริยธรรม มีพฤติกรรมรับผิดชอบ นักเรียนทำงานอย่างเข้าใจต่อการปฏิบัติภาวะผู้นำที่เกี่ยวข้องกับบุคคลและกล้าเสี่ยงต่อโอกาสที่เปิด ต่อการเป็นผู้นำ โดยการท้าทายให้มีภาวะผู้นำนี้ไม่จำกัดอายุ เพศ หรือศาสนา

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำนักเรียน หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึง การเป็นผู้นำ กล้าที่จะนำเสนอความคิดของตนเอง เป็นผู้ช่วยชี้แนะแนวทางเพื่อผลักดันและชักจูงใจ ให้ผู้อื่นทำงานเป็นทีมไปสู่ความสำเร็จของกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ

ความหมายของกิจกรรมนักเรียน

สำหรับความหมายของคำว่า “กิจกรรมนักเรียน” นั้น มีผู้ให้ความหมายไว้หลาย ประการ ดังนี้

กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ (2535) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนร่วมกันจัดขึ้นนอกเวลาเรียนและนอกเหนือจาก หลักสูตรที่โรงเรียนกำหนดให้เรียนในเวลาปกติ ทั้งนี้ด้วยความสมัครใจของนักเรียนเอง และด้วยความ

ช่วยเหลือเอื้ออำนวยความสะดวกของโรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้กิจกรรมแต่ละอย่างบรรลุความสำเร็จตามความมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้ ตัวอย่างกิจกรรมนักเรียน ได้แก่ การดำเนินงานของสภานักเรียน ชุมนุมหรือชมรมต่าง ๆ ที่นักเรียนตั้งขึ้นในโรงเรียน เช่น ชมรมดนตรี ชมรมกีฬา ชมรมศิลปวัฒนธรรม ชมรมทางด้านคุณธรรมจริยธรรม

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง บรรดากิจกรรมทั้งหลายทั้งในหรือนอกหลักสูตรที่ให้การศึกษแก่นักเรียนนอกห้องเรียน จัดขึ้นโดยนักเรียนสมัครใจที่จะเข้าเรียนและดำเนินการเองโดยความเห็นชอบและสนับสนุนจากคณาจารย์ และไม่มีภาระให้คะแนนใด ๆ ในอันที่จะส่งเสริมให้เด็กเลื่อนชั้นหรือสำเร็จการศึกษา

กรมวิชาการ (2545) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ทั้งหมดที่โรงเรียนจัดขึ้น เพื่อมุ่งพัฒนาความเจริญงอกงามของนักเรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม โดยจัดขึ้นนอกเหนือหรือไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนตามปกติ ในห้องเรียนโดยตรง เริ่มตั้งแต่นักเรียนจะเข้าเรียนระหว่างเรียน จนกระทั่งออกไปนอกโรงเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินผล ปรับปรุงการทำงาน โดย มุ่งเน้นการทำงานในกลุ่ม/ทีม

สิทธิ สิทธิการุณย์ (2545) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่จัดทำขึ้นสำหรับนักเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้วิชาการต่างๆ ในห้องเรียน ให้มีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น อันเป็นการพัฒนาลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพของนักเรียน ทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัด และความสนใจภายใต้การแนะนำของครูที่ปรึกษา

สรุปได้ว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นนอกเหนือการจัดการเรียนการสอนปกติ ไม่มีการคิดเป็นผลการเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินผล ปรับปรุงการทำงาน

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นนอกเหนือการจัดการเรียนการสอนปกติ มุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติตนเองอย่างครบวงจร เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงการเป็นผู้นำ กล่าวที่จะนำเสนอความคิดของตนเอง เป็นผู้ช่วยชี้แนะแนวทางเพื่อผลักดันและ ชักจูงใจให้ผู้อื่นทำงานเป็นทีมไปสู่ความสำเร็จของกลุ่ม อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของภาวะผู้นำ

ได้มีผู้เสนอวิธีการพัฒนาทักษะผู้นำไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

Marquaedt (1996) กล่าวว่า ผู้นำจะต้องสาธิตและเป็นแบบอย่างแห่งความมุ่งมั่นต่อการเรียนรู้ การสร้างวิสัยทัศน์อย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอแต่ ผู้นำจะต้องสามารถบอกวิสัยทัศน์

แห่งการเรียนรู้และปฏิบัติตามวิสัยทัศน์นั้น ผู้นำต้องมีส่วนร่วมในการจัดอุปสรรคอันเกิดจากลำดับขั้นในการบริหารและเข้าร่วมในความพยายามในการเรียนรู้เป็นคนแรก

สราญรัตน์ จันทะมล (2548) ได้วิเคราะห์ความสำคัญของภาวะผู้นำใน 3 ประเด็น คือ ผู้บริหารต้องตระหนักว่าการจูงใจและภาวะผู้นำเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ ทักษะภาวะผู้นำจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การบริหารมีความเติบโตก้าวหน้า หากต้องการประสบผลสำเร็จก็ต้องพัฒนาทักษะภาวะผู้นำ ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีผลต่อความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติและมีผลต่อการปฏิบัติงานว่าจะดีหรือไม่ดีด้วย และคนเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารงานเพื่อความสำเร็จ หากไม่มุ่งพัฒนาคน ไม่มุ่งพัฒนาภาวะผู้นำแม้จะมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพียงใดก็ไม่อาจจะเติบโตก้าวหน้าได้ จะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน ความอยู่รอด ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กร จึงมีผู้สนใจศึกษา เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำจนเกิดแนวคิดและทฤษฎีภาวะผู้นำมากมาย

เนตรพัฒนา ยาวีราช (2549) ภาวะผู้นำหมายถึง บุคคลที่มีความสามารถในการบังคับบัญชาบุคคลอื่นโดยได้รับและยกย่องจากบุคคลอื่น เป็นผู้ทำให้คนอื่นไว้วางใจและให้ความร่วมมือ ความเป็นผู้นำเป็นผู้มีหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกหรือสั่งการบังคับบัญชาประสานงานโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ (Authority) เพื่อให้กิจการงานบรรลุผลสำเร็จนามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ต้องการ ความเป็นผู้นำหมายถึงผู้ที่มีความสามารถในการใช้ศิลปะในการจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ให้สำเร็จด้วยความเต็มใจ

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำ (Leadership) มีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะภาวะผู้นำของนักเรียนระดับมัธยมศึกษายิ่งมีความสำคัญ เพราะอยู่ในช่วงวัยเรียนจะต้องดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตาม โครงการ ตามคำแนะนำจากครู อันจะนำชื่อเสียง ความเชื่อมั่น ความศรัทธาของประชาชน และนักเรียนที่มีต่อโรงเรียน ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน

วิธีการพัฒนาทักษะผู้นำ

ได้มีผู้เสนอวิธีการพัฒนาทักษะผู้นำไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

พงษ์เทพ สุขทนารักษ์ (2555) ได้เสนอวิธีการพัฒนาทักษะผู้นำ ดังนี้
การสัมมนา หมายถึง การให้สมาชิกช่วยกันระดมความคิดเห็นเพื่อแก้ปัญหา หรือเสนอแนวทางการดำเนินงานในขอบข่ายเนื้อหาสาระที่กำหนด

การระดมความคิดเห็น หมายถึง การคิดอย่างสร้างสรรค์ต่อปัญหาใด ๆ อย่างเสรี หลากหลาย ไม่วิจารณ์ความคิดของผู้อื่น ระดมให้คิดให้มากที่สุด แล้วนำไปสู่การประเมินของกลุ่มใหญ่เพื่อหาแนวคิดที่เหมาะสมและเป็นไปได้

การแสดงบทบาทสมมติ หมายถึง การทดลองสวมบทบาทที่สมมติขึ้นมา โดยเปิดโอกาสให้ผู้แสดงได้พูดก่อน แล้วนำไปเป็นประเด็นเพื่อวิเคราะห์ปัญหา แล้วให้ผู้แสดงและกลุ่ม ชี้ประเด็นว่าได้เรียนรู้อะไรจากพฤติกรรมของตัวละคร เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

เกมการบริหาร หมายถึง การจำลองสถานการณ์จริงขึ้นมาเพื่อให้ผู้เรียนได้ ทดลองเผชิญเหตุการณ์ ผู้เรียนจะมีโอกาสฝึกวินิจฉัย และคัดเลือกแนวทางการแก้ปัญหาที่เหมาะสม การใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง การเรียนรู้ด้วยตนเองรูปแบบ หนึ่งที่อาศัยบทเรียนที่ถูกออกแบบมาให้ผู้เรียนเรียนจากคอมพิวเตอร์ โดยมีเนื้อหาสาระตามที่ ผู้ออกแบบกำหนด ผู้เรียนสามารถทำการโต้ตอบกับเครื่อง ทราบผลการปฏิบัติและได้รับการเสริมแรง การเรียนรู้จะเร็วหรือช้าอยู่กับความสามารถของผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาจิต หมายถึง การฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่มุ่งเสริมสร้างความมั่นคง ทางอารมณ์และความพลังของจิตใจ ให้มีความสงบเยือกเย็น เช่น การฝึกสมาธิเพื่อให้จิตใจเหมาะแก่ การใช้สติปัญญาในการวิเคราะห์สภาพการและปัญหาในการทำงานและการดำเนินชีวิต

กิจกรรมนันทนาการ หมายถึง การร่วมกันทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือ หลายอย่าง เช่น การร้องเพลง การปรบมือเป็นจังหวะพร้อมกัน การร้องเพลงประกอบท่าทาง การเล่นเกมสั้น ๆ เป็นต้น โดยเน้นการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม เพื่อมุ่งเปลี่ยนทัศนคติและสร้าง ความสัมพันธ์ ตลอดจนสร้างความสนุกสนานให้กับผู้เรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 (2555) ได้เสนอ วิธีการพัฒนาทักษะผู้นำ ดังนี้ กิจกรรมพัฒนาทักษะการเป็นผู้นำเป็นกิจกรรมที่มุ่งให้นักเรียนความรู้ ความเข้าใจในสภาวะการณ์เป็นผู้นำ และมีทักษะความเป็นผู้นำ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการจัด กิจกรรมไปใช้ประโยชน์ในการสร้างสถานักเรียนให้เข้มแข็ง เช่น แบ่งกลุ่มให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะผู้นำที่กลุ่มต้องการหรือการเป็นผู้นำที่ดี หรือจัดกลุ่ม Walk Rally เรียนรู้ตามฐาน การเรียนรู้ แล้วจึงนำมาสรุปเป็นองค์ความรู้ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้จริง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้เสนอวิธีการพัฒนา ทักษะผู้นำ ดังนี้ กิจกรรมพัฒนาทักษะการเป็นผู้นำเป็นกิจกรรมที่มุ่งให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจใน สภาวะการณ์เป็นผู้นำ และมีทักษะความเป็นผู้นำ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมไปใช้ ประโยชน์ในการสร้างสถานักเรียนให้เข้มแข็ง เช่น แบ่งกลุ่มให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะผู้นำที่กลุ่มต้องการหรือการเป็นผู้นำที่ดี หรือจัดกลุ่ม Walk Rally เรียนรู้ตามฐานการเรียนรู้ แล้วจึงนำมาสรุปเป็นองค์ความรู้ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้จริง

ตาราง 2 สรุปวิธีการพัฒนาทักษะผู้นำนักเรียนจากการวิเคราะห์ผลงานของนักวิชาการนักการศึกษา

วิธีการพัฒนาทักษะผู้นำ	พงษ์เทพ สุขทนาร์ักษ์ (2555)	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 (2555)	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560)	ความถี่
1. การสัมมนา	/	/	/	3
2. การระดมความคิด	/	/	/	3
3. การแสดงบทบาทสมมติ	/	/	/	3
4. เกมการบริหาร	/	/	/	3
5. การใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	/	/	/	3
6. กิจกรรมพัฒนาจิต	/	/	/	3
7. กิจกรรมนันทนาการ	/	/	/	3

จากตาราง 2 ผู้วิจัยได้สรุป วิธีการพัฒนาทักษะผู้นำ ดังต่อไปนี้

1. การสัมมนา หมายถึง การให้สมาชิกช่วยกันระดมความคิดเห็นเพื่อแก้ปัญหาหรือเสนอแนวทางการดำเนินงานในขอบข่ายเนื้อหาสาระที่กำหนด
2. การระดมความคิด หมายถึง การคิดอย่างสร้างสรรค์ต่อปัญหาใด ๆ อย่างเสรีหลากหลาย ไม่วิจารณ์ความคิดของผู้อื่น ระดมให้คิดให้มากที่สุด แล้วนำไปสู่การประเมินของกลุ่มใหญ่เพื่อหาแนวคิดที่เหมาะสมและเป็นไปได้
3. การแสดงบทบาทสมมติ หมายถึง การทดลองสวมบทบาทที่สมมติขึ้นมา โดยเปิดโอกาสให้ผู้แสดงได้พูดก่อน แล้วนำไปเป็นประเด็นเพื่อวิเคราะห์ปัญหา แล้วให้ผู้แสดงและกลุ่มชี้ประเด็นว่าได้เรียนรู้อะไรจากพฤติกรรมของตัวละคร เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
4. เกมการบริหาร หมายถึง การจำลองสถานการณ์จริงขึ้นมาเพื่อให้ผู้เรียนได้ทดลองเผชิญเหตุการณ์ ผู้เรียนจะมีโอกาสฝึกวินิจัย และคัดเลือกแนวทางการแก้ปัญหาที่เหมาะสม
5. การใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง การเรียนรู้ด้วยตนเองรูปแบบหนึ่งที่อาศัยบทเรียนที่ถูกรอกแบบมาให้ผู้เรียนเรียนจากคอมพิวเตอร์ โดยมีเนื้อหาสาระตามที่ถูกออกแบบ

กำหนด ผู้เรียนสามารถทำการโต้ตอบกับเครื่อง ทราบผลการปฏิบัติและได้รับการเสริมแรงการเรียนรู้ จะเร็วหรือช้าอยู่กับความสามารถของผู้เรียน

6. กิจกรรมพัฒนาจิต หมายถึง การฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่มุ่งเสริมสร้างความมั่นคงทาง อารมณ์และความพลังของจิตใจให้มีความสงบเยือกเย็น เช่น การฝึกสมาธิเพื่อให้จิตใจเหมาะแก่การใช้ สติปัญญาในการวิเคราะห์สภาพการและปัญหาในการทำงานและการดำเนินชีวิต

7. กิจกรรมนันทนาการ หมายถึง การร่วมกันทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือ หลายอย่าง เช่น การร้องเพลง การประหม่อเป็นจังหวะพร้อมกัน การร้องเพลงประกอบท่าทาง การเล่นเกมสั้น ๆ เป็นต้น โดยเน้นการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม เพื่อมุ่งเปลี่ยนทัศนคติและ สร้างความสัมพันธ์ ตลอดจนสร้างความสนุกสนานให้กับผู้เรียน

2. กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม

ความหมายของการประชุม

ได้มีผู้ให้ความหมายของการประชุมไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

สุพัตม์ ชุ่มช่วย (2537) ให้ความหมายว่า การประชุม หมายถึง บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป รวมกันเพื่อดำเนินงานขององค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ โดยทั่วไปจะ เกี่ยวกับการสื่อสาร การวางแผน การกำหนดนโยบาย การตัดสินใจ และการสร้างแรงจูงใจ

วีรยุทธ มาฆะศิริรานนท์ (2542) ให้ความหมายว่า การประชุม คือ การประชุมใน หน่วยงานที่มีวัตถุประสงค์เพื่อแจ้งข่าวสารที่เกี่ยวข้อง ประสานงานและทำความเข้าใจร่วมกันในการ บริหารและการปฏิบัติงาน

ไมโล โอ. แพรงค์ (2534) ให้ความหมายว่า การประชุม คือ หลักของการวางตัว การแสดงความคิดเห็น และหลักของการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยใช้การเจรจาเป็นหัวใจสำคัญ เพราะการเจรจาเป็นเครื่องมือในการจัดการที่สำคัญและทำที่ที่เราแสดงออกในการเจรจา อาจสร้างความสำเร็จ

ฝ่ายวิชาการ เอ็กซ์เปอร์เน็ท (2548) ให้ความหมายว่า การประชุมเป็นขั้นตอน หรือกระบวนการร่วมกันของกลุ่มคนเพื่อเป้าหมายในการดำเนินงาน ซึ่งมีความสำคัญยิ่งในการทำงาน ขององค์กร

พอสรุปความคิดเห็นของบุคคลดังกล่าวได้ว่า การประชุม คือ การที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มาร่วมปรึกษาหารือกันในการทำงาน เพื่อร่วมกันคิดอย่างมีวัตถุประสงค์ มีระเบียบวิธีตาม สถานที่ และเวลาที่กำหนด

ความหมายของกิจกรรมนักเรียน

สำหรับความหมายของคำว่า “กิจกรรมนักเรียน” นั้น มีผู้ให้ความหมายไว้ หลายประการ ดังนี้

กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ (2535) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนร่วมกันจัดขึ้นนอกเวลาเรียนและนอกเหนือจากหลักสูตรที่โรงเรียนกำหนดให้เรียนในเวลาปกติ ทั้งนี้ด้วยความสมัครใจของนักเรียนเอง และด้วยความช่วยเหลือเอื้ออำนวยความสะดวกของโรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้กิจกรรมแต่ละอย่างบรรลุความสำเร็จตามความมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้ ตัวอย่างกิจกรรมนักเรียน ได้แก่ การดำเนินงานของสภานักเรียน ชุมนุมหรือชมรมต่าง ๆ ที่นักเรียนตั้งขึ้นในโรงเรียน เช่น ชมรมดนตรี ชมรมกีฬา ชมรมศิลปวัฒนธรรม ชมรมทางด้านคุณธรรมจริยธรรม

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง บรรดากิจกรรมทั้งหลายทั้งในหรือนอกหลักสูตร ที่ให้การศึกษาแก่นักเรียนนอกห้องเรียนจัดขึ้นโดยนักเรียนสมัครใจที่จะเข้าเรียนและดำเนินการเองโดยความเห็นชอบและสนับสนุนจากคณาจารย์ และไม่มีการให้คะแนนใด ๆ ในอันที่จะส่งเสริมให้เด็กเลื่อนชั้นหรือสำเร็จการศึกษา

กรมวิชาการ (2545) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ทั้งหมดที่โรงเรียนจัดขึ้น เพื่อมุ่งพัฒนาความเจริญงอกงามของนักเรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม โดยจัดขึ้นนอกเหนือหรือไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนตามปกติในห้องเรียนโดยตรง เริ่มตั้งแต่นักเรียนจะเข้าเรียนระหว่างเรียน จนกระทั่งออกไปนอกโรงเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินผล ปรับปรุงการทำงาน โดย มุ่งเน้นการทำงานในกลุ่ม/ทีม

สิทธิ สิทธิการุณย์ (2545) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่จัดทำขึ้นสำหรับนักเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนวิชาการต่าง ๆ ในห้องเรียนให้มีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น อันเป็นการพัฒนาลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพของนักเรียน ทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัด และความสนใจภายใต้การแนะนำของครูที่ปรึกษา

สรุปได้ว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนปกติ ไม่มีการคิดเป็นผลการเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินผล ปรับปรุงการทำงาน

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มาร่วมปรึกษาหารือกันในการทำงาน เพื่อร่วมกันคิดอย่างมีวัตถุประสงค์ โดยมุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินผล ปรับปรุงการทำงาน

ขั้นตอนและกระบวนการจัดการประชุม

ขั้นตอนและกระบวนการจัดการประชุม เป็นสิ่งที่มีความสำคัญของการประชุม เพราะการที่จะดำเนินการประชุมให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี จะต้องเริ่มตั้งแต่การประชุมครั้งแรก ทั้งนี้ เพราะความสำเร็จของการประชุมที่ต่อเนื่อง มีผลมาจากการประชุมครั้งแรกเช่นเดียวกับการสร้าง ความประทับใจในครั้งแรก ๆ มีความสำคัญอย่างมาก เพราะถ้าการประชุมครั้งแรกล้มเหลวก็จะทำให้ การประชุมครั้งต่อ ๆ ไปยากที่จะสำเร็จ การยอมรับการประชุมครั้งต่อไปด้วยความกระตือรือร้นหรือ ด้วยความตั้งใจก็ขึ้นอยู่กับความเต็มใจของสมาชิกและกระบวนการจัดการประชุมที่ดี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 (2555) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนและกระบวนการจัดการประชุมไว้ว่า จัดประชุมโดยกำหนดองค์ประกอบการประชุม ดังนี้

1. ประธาน เป็นผู้ดำเนินการประชุมให้ดำเนินไปอย่างราบรื่น เป็นผู้ควบคุม ประเด็น รักษาเวลา กระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมประชุมเสนอความคิดเห็น ขยายความคิดเห็นให้ที่ประชุม ได้รับรู้

2. เลขานุการ บันทึกประเด็นสำคัญในการประชุม อำนวยความสะดวก และประสานงาน

3. องค์ประชุมร่วมกันแสดงความคิดเห็น

4. วาระการประชุม เรื่องที่ต้องพิจารณาในการประชุม

5. รายงานการประชุม บทสรุปเนื้อหาในการประชุม

6. วิธีการประชุม ประธานจะเป็นผู้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ การประชุม ดังนี้

6.1 เรื่องแจ้งให้ทราบ

6.2 รับรองรายงานประชุมครั้งที่แล้ว

6.3 เรื่องสืบเนื่อง

6.4 เรื่องที่พิจารณา

6.5 เรื่องอื่น ๆ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558) ได้กล่าวถึงขั้นตอนและ กระบวนการจัดการประชุมไว้ว่า การประชุมสถานักเรียน คณะกรรมการสถานักเรียนจะต้อง ดำเนินการตามขั้นตอนและกระบวนการ ดังนี้

ก่อนดำเนินการประชุม

1. การจัดเตรียมสถานที่ประชุม

2. การจัดเตรียมระเบียบวาระการประชุม/เอกสารที่เกี่ยวข้อง

3. การเชิญผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม

ระหว่างดำเนินการประชุม

1. ถ้ามีโต๊ะหมู่บูชา สถานักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร
2. ถ้าไม่มีโต๊ะหมู่บูชา สถานักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร
3. การทำหน้าที่ของประธานสถานักเรียน
4. การทำหน้าที่ของเลขานุการ
5. การทำหน้าที่ของสมาชิก
6. การเริ่มต้นการประชุม ประธานตรวจสอบความพร้อม และองค์ประชุม

เปิดการประชุมโดยเริ่มต้นในระเบียบวาระที่ 1 หรือเกริ่นนำแล้วมอบให้รองประธานหรือกรณีประธานไม่อยู่ในที่ประชุม ให้เลือกผู้ที่ทำหน้าที่เป็นประธานในครั้งนี เพื่อดำเนินการประชุมตามวาระการประชุม

7. ระเบียบวาระที่ 2 ประธานจะดำเนินการเอง หรือมอบหมายให้เป็นหน้าที่ของเลขานุการ เป็นคนดำเนินการก็ได้ แต่ในขั้นตอนที่ให้ที่ประชุมพิจารณาแล้วรับรองรายงานการประชุม ต้องเป็นหน้าที่ของประธาน

8. ประธานหรือผู้ที่ทำหน้าที่ประธาน ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมที่กำหนด

9. การจดบันทึกการประชุม เป็นหน้าที่ของเลขานุการ/ผู้ช่วย เลขานุการโดยตรง ให้สังเกตว่าสมาชิกมีการจดบันทึกการประชุมหรือไม่ หากไม่จดควรเสนอแนะให้สมาชิกจดบันทึกเพื่อเป็นการทบทวนบทบาทหน้าที่ของตนเองหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

10. ประธานควบคุมการประชุมให้ดำเนินไปตามวาระการประชุม ต้องสามารถสรุปประเด็นจากการประชุม และหยุดข้อโต้แย้งในที่ประชุม และที่สำคัญทุกครั้งที่มีการลงมติในที่ประชุม ต้องเป็นบทบาทของประธานเท่านั้น เรื่องบางเรื่องไม่จำเป็นต้องลงมติก็ได้ หากสมาชิกในที่ประชุมทุกคนเห็นชอบ เมื่อมีข้อขัดแย้งจึงขอมติในที่ประชุม

11. สมาชิกแสดงความคิดเห็น ต้องเคารพสิทธิ์และให้เกียรติในที่ประชุม โดยการยกมือ ประธานอนุญาตให้พูดจึงพูดได้แนะนำตัว ตำแหน่ง แล้วจึงพูด

การลงมติในที่ประชุม เป็นบทบาทหน้าที่ของประธาน ต้องดำเนินการ ดังนี้

1. ประธานเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนได้อภิปรายเสนอ ความคิดเห็น โดยเสมอภาคตามประเด็นที่เสนอในที่ประชุม

2. ประธานสรุปประเด็นว่าใครเสนออะไรในที่ประชุม แล้วจึงถามความเห็นในที่ประชุม และสรุปผลเป็นเรื่องๆ ไปในคราวเดียวกัน

เมื่อจบการประชุม

1. เมื่อประธานสอบถามความคิดเห็นประเด็นอื่นๆ ในที่ประชุมเพิ่มเติม ก่อนมอบหมายเลขานุการ สรุปรายงานการประชุม ปิดการประชุม
2. เมื่อจบการประชุมแล้ว ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนลักษณะเดียวกับการ เริ่มต้นการประชุม
3. นำรายงานการประชุมเสนอผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อ โปรดทราบและ พิจารณาโดยผ่านครูที่ปรึกษา
4. จัดเอกสารรายงานการประชุมเพื่อนำเสนอให้ที่ประชุมรับรองรายงาน การประชุมในการประชุมคณะกรรมการสถานักเรียนครั้งต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้กล่าวถึงขั้นตอนและ กระบวนการจัดการประชุมไว้ว่า การประชุมสถานักเรียน คณะกรรมการสถานักเรียนจะต้อง ดำเนินการตามขั้นตอนและกระบวนการ ดังนี้

1. ประธาน ทำหน้าที่ผู้ดำเนินการประชุมให้ดำเนินไปอย่างราบรื่น ควบคุม ประเด็น รักษาเวลา กระตุ้นให้ผู้เข้าร่วม ประชุมเสนอความคิดเห็น ขยายความคิดเห็นให้ที่ประชุม ได้รับรู้

2. เลขานุการ บันทึกประเด็นสำคัญในการประชุม อำนวยความสะดวก และประสานงาน

3. องค์ประชุม ร่วมกันแสดงความคิดเห็น

4. วาระการประชุม เรื่องที่ต้องพิจารณาในการประชุม

5. รายงานการประชุม บทสรุปเนื้อหาในการประชุม

6. วิธีประชุม ประธานจะเป็นผู้ดำเนินการประชุม ตามระเบียบวาระ การประชุม ดังนี้

- 6.1 เรื่องแจ้งให้ทราบ

- 6.2 รับรองรายงานประชุมครั้งที่แล้ว

- 6.3 เรื่องสืบเนื่อง

- 6.4 เรื่องที่พิจารณา

- 6.5 เรื่องอื่น ๆ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 (2561) ได้กล่าวถึงขั้นตอนและ กระบวนการจัดการประชุม ไว้ว่า การประชุมสถานักเรียน คณะกรรมการสถานักเรียนจะต้อง ดำเนินการตามขั้นตอนและกระบวนการ ดังนี้

ก่อนดำเนินการประชุม

1. การจัดเตรียมสถานที่ประชุม
2. การจัดเตรียมระเบียบวาระการประชุม/เอกสารที่เกี่ยวข้อง
3. การเชิญผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม

ระหว่างดำเนินการประชุม

1. ถ้ามีโต๊ะหมู่บูชา สถานักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร
2. ถ้าไม่มีโต๊ะหมู่บูชา สถานักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร
3. การทำหน้าที่ของประธานนักเรียน
4. การทำหน้าที่ของเลขานุการ
5. การทำหน้าที่ของสมาชิก
6. การเริ่มต้นการประชุม ประธานตรวจสอบความพร้อม และองค์ประชุม

เปิดการประชุมโดยเริ่มต้นในระเบียบวาระที่ 1 หรือ เกริ่นนำแล้วมอบให้รองประธานหรือกรณิ
ประธานไม่อยู่ในที่ประชุม ให้เลือกผู้ที่ทำหน้าที่เป็นประธานในครั้งนี เพื่อดำเนินการประชุมตามวาระ
การประชุม

7. ระเบียบวาระที่ 2 ประธานจะดำเนินการเอง หรือมอบหมายให้เป็น
หน้าที่ของเลขานุการ เป็นคนดำเนินการก็ได้ แต่ในขั้นตอนที่ให้ที่ประชุมพิจารณาแล้วรับรองรายงาน
การประชุม ต้องเป็นหน้าที่ของประธาน

8. ประธานหรือผู้ที่ทำหน้าที่ประธาน ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ
การประชุมที่กำหนด

9. การจดบันทึกการประชุม เป็นหน้าที่ของเลขานุการ/ผู้ช่วย เลขานุการ
โดยตรง ให้สังเกตว่า สมาชิกมีการจดบันทึกการประชุมหรือไม่ หากไม่จดควรเสนอแนะให้สมาชิกจด
บันทึกเพื่อเป็นการทบทวนบทบาทหน้าที่ของตนเองหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

10. ประธานควบคุมการประชุมให้ดำเนินไปตามวาระ การประชุมต้อง
สามารถสรุปประเด็นจากการประชุม และหยุดข้อโต้แย้งในที่ประชุม และที่สำคัญทุกครั้งที่มีการลงมติ
ในที่ประชุมต้องเป็นบทบาทของประธานเท่านั้น เรื่องบางเรื่องไม่จำเป็นต้องลงมติก็ได้ หากสมาชิกใน
ที่ประชุมทุกคนเห็นชอบ เมื่อมีข้อขัดแย้งจึงขอมติในที่ประชุม

11. สมาชิกแสดงความคิดเห็น ต้องเคารพสิทธิ์และให้เกียรติในที่ประชุม
โดยการยกมือ ประธานอนุญาตให้พูดจึงพูดได้แนะนำตัว ตำแหน่ง แล้วจึงพูด

การลงมติในที่ประชุม เป็นบทบาทหน้าที่ของประธาน ต้องดำเนินการ ดังนี้

1. ประธานเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนได้อภิปรายเสนอ ความคิดเห็น
โดยเสมอภาคตามประเด็นที่เสนอในที่ประชุม

2. ประธานสรุปประเด็นว่าใครเสนออะไรในที่ประชุม แล้วจึงถามความเห็นในที่ประชุม และสรุปผลเป็นเรื่อง ๆ ไปในคราวเดียวกัน

เมื่อจบการประชุม

1. เมื่อประธานสอบถามความคิดเห็นประเด็นอื่นๆ ในที่ประชุมเพิ่มเติม ก่อนมอบหมายเลขานุการ สรุปรายงานการประชุม ปิดการประชุม
2. เมื่อจบการประชุมแล้ว ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนลักษณะเดียวกับการเริ่มต้นการประชุม
3. นำรายงานการประชุมเสนอผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อ โปรดทราบและพิจารณาโดยผ่านครูที่ปรึกษา
4. จัดเอกสารรายงานการประชุมเพื่อนำเสนอให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมในการประชุมคณะกรรมการสถานักเรียนครั้งต่อไป

ตาราง 3 สรุปวิธีการและขั้นตอนการดำเนินงานการประชุมสถานักเรียน จากการวิเคราะห์ผลงานของนักวิชาการและนักการศึกษา

วิธีการและขั้นตอน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 (2555)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560)	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 28 (2561)	ความถี่
1. การจัดเตรียมสถานที่ประชุม	/	/	/	/	2
2. การจัดเตรียมระเบียบวาระการประชุม/เอกสารที่เกี่ยวข้อง	/	/	/	/	4
3. การเชิญผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม	/	/	/	/	2
4. การทำหน้าที่ของประธานสถานักเรียน	/	/	/	/	4
5. การทำหน้าที่ของเลขานุการ	/	/	/	/	4
6. การทำหน้าที่ของสมาชิก	/	/	/	/	2
7. ตรวจสอบความพร้อมและองค์ประชุมแล้วเปิดประชุม	/	/	/	/	2
8. การรับรองรายงานการประชุมครั้งก่อน	/	/	/	/	2

ตาราง 3 (ต่อ)

วิธีการและขั้นตอน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 (2555)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2558)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2560)	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 28 (2561)	ความถี่
9. การดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ	/	/	/	/	4
10. การจัดบันทึกการประชุม		/		/	2
11. การสรุปประเด็นจากการประชุม		/		/	2
12. สมาชิกเคารพสิทธิและให้เกียรติในที่ประชุม		/		/	2
13. ให้สมาชิกได้อภิปรายเสนอความคิด	/	/	/	/	4
14. ถามความเห็นในที่ประชุม และสรุปผลเป็นเรื่อง ๆ		/		/	2
15. เลขานุการสรุปรายงานการประชุม	/	/	/	/	4
16. นำรายงานการประชุมเสนอผู้บริหารเพื่อโปรดทราบ		/		/	2
17. จัดทำเอกสารรายงานการประชุมเพื่อนำเสนอให้ที่ ประชุมรับรองในการประชุมครั้งต่อไป		/		/	2

จากตาราง 3 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ และสรุปวิธีการ ขั้นตอนการดำเนินงานการประชุม
สถานักเรียน ได้ดังนี้

1. การจัดเตรียมระเบียบวาระการประชุม/เอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. การเชิญผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม
3. การจัดเตรียมสถานที่ประชุม
4. การทำหน้าที่ของประธานสถานักเรียน ตรวจสอบความพร้อม และองค์ประชุม
เปิดการประชุม ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมที่กำหนด
5. การทำหน้าที่ของเลขานุการ จัดบันทึกการประชุม จัดเอกสารรายงานการประชุม
6. การทำหน้าที่ของสมาชิก อภิปรายเสนอความคิดเห็น ลงมติในที่ประชุม
7. ตรวจสอบความพร้อมและองค์ประชุม แล้วเปิดประชุม การเริ่มต้นการประชุม
ประธานตรวจสอบความพร้อมและองค์ประชุม เปิดการประชุมโดยเริ่มต้นในระเบียบวาระที่ 1 หรือ

เกริ่นนำแล้วมอบให้รองประธานหรือกรรมาธิการไม่อยู่ในที่ประชุม ให้เลือกผู้ที่ทำหน้าที่เป็นประธานในครั้งนั้น เพื่อดำเนินการประชุมตามวาระการประชุม

8. รับรองรายงานการประชุมครั้งก่อน ระเบียบวาระที่ 2 ประธานจะดำเนินการเองหรือมอบหมายให้เป็นหน้าที่ของเลขานุการเป็นคนดำเนินการก็ได้ แต่ในขั้นตอนที่ให้ที่ประชุมพิจารณาแล้วรับรองรายงานการประชุม ต้องเป็นหน้าที่ของประธาน

9. ประธานหรือผู้ที่ทำหน้าที่ประธาน ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมที่กำหนด

10. จดบันทึกการประชุม การจดบันทึกการประชุม เป็นหน้าที่ของเลขานุการ/ผู้ช่วยเลขานุการโดยตรง ให้สังเกตว่า สมาชิกมีการจดบันทึกการประชุมหรือไม่ หากไม่จด ควรเสนอแนะให้สมาชิกจดบันทึกเพื่อเป็นการทบทวนบทบาทหน้าที่ของตนเองหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

11. สรุปประเด็นจากการประชุม ประธานควบคุมการประชุมให้ดำเนินไปตามวาระการประชุม ต้องสามารถสรุปประเด็นจากการประชุม และหยุดข้อโต้แย้งในที่ประชุม และที่สำคัญ ทุกครั้งที่มีการลงมติในที่ประชุมต้องเป็นบทบาทของประธานเท่านั้น เรื่องบางเรื่องไม่จำเป็นต้องลงมติก็นได้ หากสมาชิกในที่ประชุมทุกคนเห็นชอบ เมื่อมีข้อขัดแย้งจึงขอมติในที่ประชุม

12. สมาชิกเคารพสิทธิและให้เกียรติในที่ประชุม สมาชิกแสดงความคิดเห็นต้องเคารพสิทธิและให้เกียรติในที่ประชุมโดยการยกมือ ประธานอนุญาตให้พูดจึงพูดได้แนะนำตัว ตำแหน่งแล้วจึงพูดและให้เกียรติแก่สมาชิกผู้เข้าประชุมด้วยกัน โดยรู้จักฟังเหตุผลของคนอื่นและยอมรับในเหตุผลที่ถูกต้อง

13. ให้สมาชิกได้อภิปรายเสนอความคิดเห็น ประธานเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนได้อภิปรายเสนอความคิดเห็นโดยเสมอภาคตามประเด็นที่เสนอในที่ประชุม

14. ถามความเห็นในที่ประชุม และสรุปผลเป็นเรื่อง ๆ ประธานสรุปประเด็นว่าใครเสนออะไรในที่ประชุม แล้วจึงถามความเห็นในที่ประชุม และสรุปผลเป็นเรื่อง ๆ ไปในคราวเดียวกัน

15. เลขานุการสรุปรายงานการประชุม เมื่อประธานสอบถามความคิดเห็นประเด็นอื่น ๆ ในที่ประชุมเพิ่มเติมก่อนมอบหมายเลขานุการ สรุปรายงานการประชุม ปิดการประชุม

16. นำรายงานการประชุมเสนอผู้บริหารเพื่อโปรดทราบ นำรายงานการประชุมเสนอผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาโดยผ่านครูที่ปรึกษา

17. จัดทำเอกสารรายงานการประชุมเพื่อนำเสนอให้ที่ประชุมรับรองในการประชุมครั้งต่อไป จัดเอกสารรายงานการประชุมเพื่อนำเสนอให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมในการประชุมคณะกรรมการสถานักเรียนครั้งต่อไป

3. กิจกรรมการสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม

ความหมายของเครือข่าย

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้ให้ความหมายของเครือข่าย ดังต่อไปนี้

โรบิน (Robbins, 1983) ได้ให้ความหมายของเครือข่ายว่า เครือข่ายก็คือ ระบบที่สมาชิกทั้งหลายเท่าเทียมกัน เป็นอิสระต่อกัน และสามารถยืนอยู่ได้ด้วยตนเอง

กาญจนา แก้วเทพ (2538) ได้ให้ความหมายของเครือข่ายว่า เครือข่าย หมายถึง รูปแบบหนึ่งของการประสานงานของบุคคล กลุ่ม หรือองค์กรหลายๆองค์กร ที่ต่างก็มีทรัพยากรของตน มีเป้าหมาย มีวิธีการทำงาน และมีกลุ่มเป้าหมายของตัวเอง บุคคลหรือกลุ่มเหล่านี้ได้เข้ามาประสานงานกันอย่างมีระยะเวลา ยาวนานพอสมควร แม้อาจจะไม่มีกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอก็ตาม แต่ก็ไม่มี การวางรากฐานเอาไว้ เมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีความต้องการที่จะขอความช่วยเหลือจากกลุ่มอื่นๆ เพื่อแก้ปัญหา ก็สามารถติดต่อไปได้ ในการเข้าร่วมเป็นองค์กรเครือข่าย แม้ว่าองค์กรเหล่านี้จะมีบางสิ่งบางอย่างร่วมกัน เช่น มีเป้าหมายการทำงานร่วมกัน มีผลประโยชน์ร่วมกัน องค์กรเหล่านี้ก็ยังเป็นเอกเทศอยู่ เพราะการเข้าร่วมเป็นเครือข่ายเป็นการเข้ามาร่วมเป็นบางส่วนขององค์กรเท่านั้น

ปาน กิมปี (2540) ได้ให้ความหมายของเครือข่าย คือ เป็นความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างกันของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล จนเกิดการปฏิสัมพันธ์ในการแลกเปลี่ยนสิ่งของหรือข้อมูลข่าวสารขึ้น ซึ่งจะมีวงกว้างมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับการมีปฏิสัมพันธ์และการเชื่อมโยงของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้ให้ความหมายของเครือข่ายว่า เครือข่าย หมายถึง การขยายตัวขององค์กรในการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบ และเป็นการช่วยเหลือกันในการแก้ปัญหาและพัฒนาอย่างเป็นกระบวนการต่อเนื่องและยั่งยืน เพื่อให้องค์กรได้รับผลประโยชน์อย่างเต็มที่ โดยทั่วไปเครือข่ายการดำเนินงานมีหลายระดับตั้งแต่ระดับประเทศ ระดับภูมิภาค ระดับท้องถิ่น และระดับองค์กร

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า เครือข่าย หมายถึง ความสัมพันธ์และการเชื่อมโยงหรือเป็นความร่วมมือระหว่างระหว่างบุคคล กลุ่ม และ/หรือองค์กรที่เห็นความสำคัญของปัญหาเดียวกัน ดำเนินงานภายใต้เป้าหมายและวิธีการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ โดยสมาชิกมีความเป็นอิสระในการดำเนินกิจกรรมของตน

ความหมายของการสร้างเครือข่ายของสถานักเรียนและการมีส่วนร่วมของสถานักเรียน

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้ให้ความหมายของการสร้างเครือข่ายของสถานักเรียน และการมีส่วนร่วมของสถานักเรียน ดังต่อไปนี้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 (2555)

ได้ให้ความหมายของการสร้างเครือข่ายของสถานักเรียนและการมีส่วนร่วมของสถานักเรียนไว้ว่า

หมายถึง การประสานร่วมมือเพื่อการทำงานร่วมกันช่วยเหลือกันในการแก้ไขปัญหาและพัฒนา
 อย่างเป็นระบบ มีการติดต่อและเปลี่ยนข้อมูล แสดงความคิดเห็นภายในและภายนอกเครือข่าย
 การจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับการประสานเครือข่าย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558) ได้ให้ความหมายของ
 การสร้างเครือข่ายของสถานักเรียนและการมีส่วนร่วมของสถานักเรียนไว้ว่า การสร้างเครือข่าย
 โดยสถานักเรียน หมายถึง การที่สถานักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในการประชุม การวางแผน
 การเสนอแนะ การจัดทำโครงการ การบริหาร การจัดการ การจัดทำงบประมาณ ตลอดจนการร่วมมือ
 ปฏิบัติงานหรือดำเนินงาน ร่วมกับหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้ให้ความหมายของ
 การสร้างเครือข่ายของสถานักเรียนและการมีส่วนร่วมของสถานักเรียนไว้ว่า เครือข่าย หมายถึง
 การขยายตัวขององค์กรในการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบ และเป็นการช่วยเหลือกัน ในการแก้ปัญหา
 และพัฒนาอย่างเป็นกระบวนการต่อเนื่องและยั่งยืน เพื่อให้องค์กรได้รับผลประโยชน์อย่างเต็มที่
 โดยทั่วไปเครือข่ายการดำเนินงานมีหลายระดับตั้งแต่ ระดับประเทศ ระดับภูมิภาค ระดับท้องถิ่น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 (2561) ได้ให้ความหมายของ
 การสร้างเครือข่ายของสถานักเรียนและการมีส่วนร่วมของสถานักเรียนไว้ว่า การมีส่วนร่วมกิจกรรม
 ต่าง ๆ โดยสถานักเรียน หมายถึง การที่สถานักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในการประชุม
 การวางแผน การเสนอแนะ การจัดทำโครงการ การบริหาร การจัดการ การจัดทำงบประมาณ
 ตลอดจนการร่วมมือปฏิบัติงานหรือดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า การสร้างเครือข่ายของสถานักเรียน หมายถึง
 การที่สถานักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในการประชุม วางแผน เสนอแนะ จัดทำโครงการ การบริหาร
 การจัดการ การจัดทำงบประมาณ ตลอดจนการร่วมมือปฏิบัติงานหรือดำเนินงานร่วมกับหน่วยงาน
 หรือองค์กรต่าง ๆ

ขั้นตอนการสร้างเครือข่ายของสถานักเรียน

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการสร้างเครือข่ายของสถานักเรียน
 ไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558) ได้กล่าวถึง ขั้นตอน
 การสร้างเครือข่ายของสถานักเรียนไว้ว่า การสร้างเครือข่ายของสถานักเรียนมีวิธีการและขั้นตอน
 การดำเนินงาน ดังนี้

1. สถานักเรียนโดยประธานหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นตัวแทนสถานักเรียน
 เข้าร่วมประชุมร่วมกับ ผู้บริหารสถานศึกษา/ครู/หน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้องกับโครงการ/กิจกรรม/
 งาน

2. สถานักเรียนจัดประชุมคณะกรรมการเพื่อเสนอกิจกรรม/โครงการ/งานเข้าที่ประชุม คณะกรรมการสถานักเรียน (เป็นโครงการ/กิจกรรมที่เสนอโดยคณะกรรมการสถานักเรียนเองหรือผ่านทาง ผู้บริหาร ครู/หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ)

3. สถานักเรียนกำหนดแผนงาน/โครงการ/งาน/กิจกรรม/ปฏิทินและขั้นตอนการปฏิบัติงาน

4. สถานักเรียนเสนอโครงการ/งาน/กิจกรรม/ปฏิทินและขั้นตอนการวิธีการดำเนินงานต่อผู้บริหาร สถานศึกษาเพื่อพิจารณา

5. สถานักเรียนมอบหมายงาน แบ่งหน้าที่ในการดำเนินงาน ประสานงาน

6. สถานักเรียนปฏิบัติงานตามแผนงาน/ปฏิทินร่วมกับบุคลากร องค์กร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

7. ประเมินสรุปรายงานผลการดำเนินงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างเครือข่ายของสถานักเรียน ไว้ว่า

1. กำหนดแผนการดำเนินงานในการสร้างเครือข่ายอย่างชัดเจน

2. จัดกิจกรรมการทำงานระหว่างโรงเรียน/ชุมชน/องค์กรภาครัฐและเอกชน โดยกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เช่น กิจกรรมสถานักเรียนไทยหัวใจ 3D กิจกรรมรณรงค์ และให้ความรู้การเลือกตั้ง กิจกรรมจิตอาสา กิจกรรมศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายสถานักเรียนอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

3. จัดกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตยระหว่างโรงเรียน/ชุมชน/องค์กรภาครัฐและเอกชน ทั้งบทบาทการเป็นผู้ให้และผู้รับ เช่น การรณรงค์ให้ความรู้เรื่อง การเลือกตั้ง และการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง

4. จัดกิจกรรมที่ประสานความร่วมมือในด้านการสนับสนุน ปัจจัยต่าง ๆ จากชุมชน/องค์กรภาครัฐและเอกชน เช่น ขอรับการสนับสนุนวิทยากร งบประมาณ จากองค์กร ภาครัฐ และเอกชน เป็นต้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 (2561) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างเครือข่ายของสถานักเรียนไว้ว่า วิธีการและขั้นตอนการดำเนินงานการสร้างเครือข่ายของสถานักเรียน

1. สถานักเรียนโดยประธานหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นตัวแทนสถานักเรียน เข้าร่วมประชุมร่วมกับ ผู้บริหารสถานศึกษา/ครู/หน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้องกับโครงการ/กิจกรรม/งาน

2. สถานักเรียนจัดประชุมคณะกรรมการเพื่อเสนอกิจกรรม/โครงการ/
งานเข้าที่ประชุม คณะกรรมการสถานักเรียน (เป็นโครงการ/กิจกรรมที่เสนอโดยคณะกรรมการสภา
นักเรียนเองหรือผ่านทาง ผู้บริหาร ครู/หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ)
3. สถานักเรียนกำหนดแผนงาน/โครงการ/งาน/กิจกรรม/ปฏิทินและขั้นตอน
การปฏิบัติงาน
4. สถานักเรียนเสนอโครงการ/งาน/กิจกรรม/ปฏิทินและขั้นตอนการวิธี
การดำเนินงานต่อผู้บริหาร สถานศึกษาเพื่อพิจารณา
5. สถานักเรียนมอบหมายงาน แบ่งหน้าที่ในการดำเนินงาน ประสานงาน
6. สถานักเรียนปฏิบัติงานตามแผนงาน/ปฏิทินร่วมกับบุคลากร องค์กร
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
7. ประเมินสรุปรายงานผลการดำเนินงาน

ตาราง 4 ขั้นตอนการดำเนินงานการสร้างเครือข่ายของสถานักเรียน จากการวิเคราะห์ผลงานของ
นักวิชาการและนักการศึกษา

วิธีการและขั้นตอน	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558)	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560)	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 28 (2561)	ความถี่
1. กำหนดแผนการดำเนินงานในการสร้างเครือข่ายอย่าง ชัดเจน	/	/	/	1
2. ตัวแทนสถานักเรียนเข้าร่วมประชุมร่วมกับ ผู้บริหาร สถานศึกษา/ครู/หน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้องกับโครงการ/ กิจกรรม/งาน	/	/	/	2
3. สถานักเรียนจัดประชุมคณะกรรมการเพื่อเสนอกิจกรรม/ โครงการ/งาน เข้าที่ประชุมคณะกรรมการสถานักเรียน	/	/	/	2
4. สถานักเรียนกำหนดแผนงาน/โครงการ/งาน/กิจกรรม/ ปฏิทินและขั้นตอนการปฏิบัติงาน	/	/	/	2

ตาราง 4 (ต่อ)

วิธีการและขั้นตอน	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558)	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560)	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 28 (2561)	ความถี่
5. สถานักเรียนเสนอโครงการ/งาน/กิจกรรม/ปฏิทินและ ขั้นตอนการวิธีการดำเนินงานต่อผู้บริหาร สถานศึกษาเพื่อ พิจารณา	/		/	2
6. สถานักเรียนมอบหมายงาน แบ่งหน้าที่ในการดำเนินงาน ประสานงาน	/		/	2
7. สถานักเรียนปฏิบัติตามแผนงาน/ปฏิทินร่วมกับ บุคลากร องค์กร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	/	/	/	3
8. จัดกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตย ระหว่างโรงเรียน/ชุมชน/องค์กรภาครัฐและเอกชน		/		1
9. จัดกิจกรรมที่ประสานความร่วมมือในด้านการสนับสนุน ปัจจัยต่าง ๆ จากชุมชน/องค์กรภาครัฐและเอกชน		/		1
10. ประเมินสรุปรายงานผลการดำเนินงาน	/		/	2

จากตาราง 4 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขั้นตอนการดำเนินงานการสร้างเครือข่ายของสถานักเรียนพบว่า มีขั้นตอนการดำเนินงาน 10 ขั้นตอน ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีทั้งส่วนที่แตกต่างและสอดคล้องเกี่ยวเนื่องกัน ผู้วิจัยจึงนำมารวบรวมจัดลำดับขั้นตอนใหม่ โดยนำขั้นตอนที่ 1 และ 4 ซึ่งมีความสอดคล้องกันรวมเข้าเป็นขั้นตอนเดียวกัน และนำขั้นตอนที่ 8 และ 9 ซึ่งมีความสอดคล้องกันรวมเข้าเป็นขั้นตอนเดียวกัน ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขั้นตอนการดำเนินงานการสร้างเครือข่ายของสถานักเรียนได้ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินงานการสร้างเครือข่ายของสถานักเรียน

1. สถานักเรียนกำหนดแผนงาน/โครงการ/งาน/กิจกรรม/ปฏิทินและขั้นตอนการปฏิบัติงานในการสร้างเครือข่ายอย่างชัดเจน

2. สถานักเรียนโดยประธานหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นตัวแทนสถานักเรียนเข้าร่วมประชุมร่วมกับ ผู้บริหารสถานศึกษา/ครู/หน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้องกับโครงการ/กิจกรรม/งาน

3. สถานักเรียนจัดประชุมคณะกรรมการเพื่อเสนอกิจกรรม/โครงการ/งาน เข้าที่ประชุม คณะกรรมการสถานักเรียน (เป็นโครงการ/กิจกรรมที่เสนอโดยคณะกรรมการสถานักเรียนเองหรือผ่านทาง ผู้บริหาร ครู/หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ)

4. สถานักเรียนเสนอโครงการ/งาน/กิจกรรม/ปฏิทินและขั้นตอนการวิธิการดำเนินงานต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพิจารณา

5. สถานักเรียนมอบหมายงาน แบ่งหน้าที่ในการดำเนินงาน หรือประสานงาน

6. สถานักเรียนปฏิบัติงานตามแผนงาน/ปฏิทินร่วมกับบุคลากร องค์กร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เช่น กิจกรรมสถานักเรียนไทยหัวใจ 3D กิจกรรมรณรงค์และให้ความรู้การเลือกตั้ง กิจกรรมจิตอาสา กิจกรรมศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายสถานักเรียนอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

7. จัดกิจกรรมส่งเสริมที่ประสานความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตยระหว่างโรงเรียน/ชุมชน/องค์กรภาครัฐและเอกชน ทั้งบทบาทการเป็นผู้ให้และผู้รับ เช่น การรณรงค์ให้ความรู้เรื่องการเลือกตั้ง และการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง ขอรับการสนับสนุนวิทยากร งบประมาณจากองค์กรภาครัฐ และเอกชน เป็นต้น

8. ประเมินผลและสรุปรายงานผลการดำเนินงาน

4. กิจกรรมสร้างจิตอาสา/สำนึกสาธารณะ

ความหมายของจิตสาธารณะ

จิตสาธารณะ (Public Mind) หรือจิตสำนึกสาธารณะ (Public Consciousness) มีผู้ให้ความหมายของจิตสำนึกสาธารณะหรือจิตสาธารณะไว้หลากหลายและมีการเรียกจิตสำนึกสาธารณะไว้แตกต่างกัน ได้แก่ การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม จิตสำนึกต่อสังคม จิตสำนึกต่อส่วนรวม จิตสำนึกต่อสาธารณะสมบัติ เป็นต้น ความหมายของจิตสำนึกและจิตสาธารณะมีผู้ให้คำจำกัดความไว้หลากหลาย ดังนี้

อัศวิน เนตรโพธิ์แก้ว และสุรางคณา ฌ นคร (2552) ได้ให้ความหมายของจิตสำนึกสาธารณะ หมายถึง สภาพภาวะจิตใจในเชิงเกี่ยวเนื่องกับสังคม ความรู้สึกนึกคิดหรือการกระทำที่เป็นประโยชน์ เกื้อกูล ส่งเสริม สนับสนุน สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะชนคนหมู่มาก ทั้งในระดับปัจเจกและระดับชุมชนแบบมหภาค

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552) ได้ให้ความหมายของจิตสาธารณะ เป็นการกระทำด้วยจิตวิญญาณที่มีความรักความห่วงใย ความเอื้ออาทรต่อคนอื่นและสังคมโดยรวม การมีคุณธรรม จริยธรรม และการไม่กระทำที่เสื่อมเสียหรือเป็นปัญหาต่อสังคม ประเทศชาติ การมีจิตที่คิดสร้างสรรค์

เป็นกุศล และมุ่งทำกรรมดีที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คิดในทางที่ดี ไม่ทำลาย เบียดเบียนบุคคล สังคม วัฒนธรรมประเทศชาติและสิ่งแวดล้อม การกระทำและคำพูดที่มาจากความคิดที่ดี การลดความขัดแย้งและการให้ขวัญและกำลังใจต่อกันเพื่อให้สังคมโดยส่วนรวมมีความสุข

อริสา สุขสม และอนุชา สถิตพงษ์ (2551) ได้ให้ความหมายของจิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจของบุคคลที่มีความพร้อม ความปรารถนาที่จะช่วย แก้ปัญหา การแสดงออกที่จะอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม รวมถึงการใช้และรักษาสิ่งที่เป็นส่วนรวม

เจนต์จุฬา คำดี (2553) ได้ให้ความหมายของจิตสาธารณะ หมายถึง การมีจิตใจปรารถนาที่จะเข้าไปช่วยแก้ไข้ปัญหาที่เกิดขึ้นของสังคมส่วนรวม เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ของส่วนรวม และการเข้าไปมีส่วนร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ ของสังคมไม่ว่าด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการใช้ การดูแลรักษาสาธารณะสมบัติ ด้านการอยู่ร่วมกันในสังคม และมีความเสียสละ อุทิศให้มากกว่าการรับจากผู้อื่น และปรารถนาที่จะช่วยให้ประเทศชาติอยู่อย่างสงบสุข

อัคพงษ์ สุขมาตย์ (2553) ได้ให้ความหมายของ จิตสาธารณะ หมายถึง การกระทำที่แสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อสาธารณสมบัติด้วยการเอาใจใส่ดูแล และเป็นธุระและเข้าร่วมในเรื่องของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม

สรุปได้ว่า จิตสาธารณะ หมายถึง พฤติกรรมที่ตระหนักถึงส่วนรวม ความรับผิดชอบต่อสังคม การทำประโยชน์ รวมถึงการมีคุณธรรมจริยธรรมที่อยากให้สังคมที่ตนดำรงชีวิตอยู่มีความถูกต้อง และมีการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น

ความหมายของกิจกรรมนักเรียน

สำหรับความหมายของคำว่า “กิจกรรมนักเรียน” นั้น มีผู้ให้ความหมายไว้หลายประการ ดังนี้

กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ (2535) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนร่วมกันจัดขึ้นนอกเวลาเรียนและนอกเหนือจากหลักสูตรที่โรงเรียน กำหนดให้เรียนในเวลาปกติ ทั้งนี้ด้วยความสมัครใจของนักเรียนเอง และด้วยความช่วยเหลือ เอื้ออำนวยความสะดวกของโรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้กิจกรรมแต่ละอย่างบรรลุความสำเร็จ ตามความมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้ ตัวอย่างกิจกรรมนักเรียน ได้แก่ การดำเนินงานของสภานักเรียน ชุมนุมหรือชมรมต่าง ๆ ที่นักเรียนตั้งขึ้นในโรงเรียน เช่น ชมรมดนตรี ชมรมกีฬา ชมรม ศิลปวัฒนธรรม ชมรมทางด้านคุณธรรมจริยธรรม

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง บรรดากิจกรรมทั้งหลาย ทั้งในหรือนอกหลักสูตร ที่ให้การศึกษาแก่นักเรียนนอกห้องเรียน

จัดขึ้นโดยนักเรียนสมัครใจที่จะเข้าเรียนและดำเนินการเองโดยความเห็นชอบและสนับสนุนจาก
คณาจารย์และไม่มีการให้คะแนนใด ๆ ในอันที่จะส่งเสริมให้เด็กเลื่อนชั้นหรือสำเร็จการศึกษา

กรมวิชาการ (2545) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง
กิจกรรมต่าง ๆ ทั้งหมดที่โรงเรียนจัดขึ้น เพื่อมุ่งพัฒนาความเจริญงอกงามของนักเรียนทั้งทางด้าน
ร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม โดยจัดขึ้นนอกเหนือหรือไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนตามปกติ
ในห้องเรียนโดยตรงเริ่มตั้งแต่นักเรียนจะเข้าเรียนระหว่างเรียน จนกระทั่งออกไปนอกโรงเรียน
เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตาม
แผน ประเมินผล ปรับปรุงการทำงาน โดย มุ่งเน้นการทำงานในกลุ่ม/ทีม

สิทธิ สิทธิการุณย์ (2545) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง
กิจกรรมที่จัดทำขึ้นสำหรับนักเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนวิชาการต่าง ๆ ในห้องเรียน ให้มีความรู้
กว้างขวางยิ่งขึ้น อันเป็นการพัฒนาลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพของนักเรียน ทั้งในด้านร่างกาย
สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัด และความสนใจภายใต้
การแนะนำของครูที่ปรึกษา

สรุปได้ว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นนอกเหนือการ
จัดการเรียนการสอนปกติ ไม่มีการคิดเป็นผลการเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติตนเอง
อย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินผล ปรับปรุงการทำงาน

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่ากิจกรรมสร้างจิตอาสาหรือสำนึกสาธารณะ หมายถึง กิจกรรม
ที่โรงเรียนจัดขึ้น เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ตระหนักถึงส่วนรวม ความรับผิดชอบของ
ตนเองต่อสังคม การทำประโยชน์ รวมถึงการมีคุณธรรมจริยธรรมที่อยากให้สังคมที่ตนดำรงชีวิตอยู่
มีความถูกต้อง และมีการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น

ความสำคัญของการมีจิตสาธารณะ

สมพงษ์ สิงหะพล (2542) ได้ให้ความหมายของจิตสำนึกเป็นความรู้สึกนึกคิดภายใน
บุคคล และเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้โดยการเรียนรู้ จิตสำนึกเมื่อเกิดขึ้นแล้วยากนักที่จะหยุด หรือ
หมดหายไปคนที่มีจิตสำนึกที่ดีจะประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสมกับจิตสำนึกนั้น และใช้จิตสำนึก
ของตน เพื่อประโยชน์ต่อสิ่งต่าง ๆ ตามมา เช่น บุคคลที่มีจิตสำนึกด้านระเบียบวินัย จะไม่ซบถผิด
กฎจราจร บุคคลที่มีจิตสำนึกสาธารณะจะไม่ขีดเขียนโนสถานที่สาธารณะ และดวงเดือน พันธมนาวิน
และเพ็ญแข ประจันปัจจนิก (2524) กล่าวถึงการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมว่า เด็กช่วงแรกเกิดจนถึง
ก่อน 10 ขวบ เป็นช่วงที่เด็กมีความไวต่อการรับการปลูกฝังและส่งเสริมจริยธรรม และวัฒนธรรมเป็น
อย่างยิ่งเพราะเด็กยังเป็น “ไม้อ่อนที่ตัดง่าย” ฉะนั้นการปฏิบัติต่อเด็กอย่างเหมาะสมกับพัฒนาการ
ทางร่างกาย และโดยเฉพาะเหมาะสมกับพัฒนาการทางจิตใจของเด็กจะเป็นการป้องกันปัญหาที่จะ
เกิดขึ้น เมื่อเข้าสู่วัยรุ่น และ วัยผู้ใหญ่ได้มากการที่คนมาอยู่รวมกันเป็นสังคม ย่อมต้องมีความสัมพันธ์

ในรูปแบบการพึ่งพากัน คนในสังคมซึ่งมีบทบาทหน้าที่แตกต่างกันไปถ้าคนในสังคมขาดจิตสำนึก
 สาธารณะ ซึ่ง นอกจากจะมีผลกระทบต่อบุคคล ครอบครัว องค์กรแล้ว การขาดจิตสำนึกสาธารณะยัง
 มีผลกระทบต่อชุมชนระดับประเทศและระดับโลก ดังนี้ (ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม และสังคม สัจจกร,
 2543) ผลกระทบต่อบุคคลทำให้เกิดปัญหา คือ

1. ผลกระทบต่อบุคคล

1.1 สร้างความเดือดร้อนให้กับตนเอง

1.2 สร้างความเดือดร้อนให้กับคนอื่น

2. ผลกระทบระดับครอบครัว ทำให้เกิดปัญหา คือ

2.1 ความสามัคคีในครอบครัวลดน้อยลง

2.2 การแก่งแย่ง ทะเลาะเบาะแว้งภายในครอบครัว

3. ผลกระทบระดับองค์กร ทำให้เกิดปัญหา

3.1 การแบ่งพรรคพวก แก่งแย่งชิงดีชิงเด่นกัน

3.2 ความเห็นแก่ตัว แก่งแย่งชิงดีชิงเด่น

3.3 การเบียดเบียนสมบัติขององค์กรเป็นสมบัติส่วนตัว

3.4 องค์กรไม่ก้าวหน้า ประสิทธิภาพและคุณภาพของงานลดลง

4. ในระดับชุมชนทำให้เกิดปัญหา คือ

4.1 ชุมชนอ่อนแอ ขาดการพัฒนา เพราะต่างคนต่างอยู่ สภาพชุมชน

มีสภาพเช่นไรก็ยังคงเป็นเช่นนั้น ไม่เกิดการพัฒนา และยิ่งนานไปก็จะเสื่อมทรุดลง

4.2 อาชญากรรมในชุมชนอยู่ในระดับสูง

4.3 ขาดศูนย์รวมจิตใจ ขาดผู้นำที่นำไปสู่การแก้ปัญหา เพราะคนในชุมชน

มองปัญหาของตัวเองเป็นเรื่องใหญ่ ขาดคนอาสาสมัครพัฒนา เพราะกลัวเสียทรัพย์กลัวเสียเวลา
 หรือกลัวเป็นที่ครหาจากบุคคลอื่น

5. ถ้าคนในชาติขาดจิตสำนึก จะทำให้เกิด

5.1 วิกฤตการณ์ภายในประเทศบ่อยครั้ง และแก้ปัญหาไม่ได้

เกิดการเบียดเบียน ทำลายทรัพยากร และสมบัติที่เป็นของส่วนรวม

5.2 ประเทศชาติอยู่ในสภาพล้าหลัง เนื่องจากขาดพลังของคนในสังคม

เมื่อผู้นำ ประเทศนำมาตรการใดออกมาใช้ ก็จะไม่ได้ผลเพราะไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชน

5.3 เกิดการแบ่งพรรคแบ่งพวก เกิดการแก่งแย่งแข่งขัน เห็นแก่ประโยชน์

กลุ่มของตนและพวกพ้อง เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน

6. ในระดับโลก ถ้าบุคคลขาดจิตสำนึก จะทำให้เกิดการเอารัดเอาเปรียบระหว่าง

ประเทศทำให้เกิดปัญหาในระดับต่าง ๆ ดังนี้

6.1 เกิดการสะสมอาวุธกันระหว่างประเทศ เพราะขาดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน กลัวประเทศอื่นจะโจมตี จึงต้องมีอาวุธที่รุนแรง มีอำนาจในการทำลายสูงไว้คุ้มครอง เพื่อข่มขู่ประเทศอื่น และเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นก็มักมีแนวโน้ม ในการใช้แสนยานุภาพทางการสงครามในการตัดสินปัญหา

6.2 เกิดการก่อกวน แก่งแย่ง หรือครอบงำทางการค้าระหว่างประเทศพยายามทุกวิถีทาง เพื่อให้เกิดการได้เปรียบทางการค้าทำให้ประเทศที่ด้อยกว่าขาดโอกาสในการพัฒนาประเทศของตน

6.3 เกิดการรังเกียจเหยียดหยามคนต่างเชื้อชาติ ต่างเผ่าพันธุ์ หรือต่างท้องถิ่น มองชาติอื่น ๆ เผ่าพันธุ์อื่นว่ามีความเจริญ หรือมีศักดิ์ศรีน้อยกว่าเชื้อชาติ และเผ่าพันธุ์ของตนเอง การดูถูกหรือเป็นปฏิปักษ์ต่อชาติอื่น

นอกจากนั้นในระดับองค์กร วิรุณ ตั้งเจริญ (2547) ได้ให้ความหมายของการเป็นผู้บริหารต้องมีคุณสมบัติหลายประการ คุณสมบัติที่สำคัญประการหนึ่งคือ การมีจิตสำนึกสาธารณะผู้บริหารควรเป็นผู้ที่เสียสละเพื่อผู้อื่น เพื่อสังคม เอาสังคมเป็นตัวตั้ง เสียสละทั้งกำลังกาย กำลังใจ กำลังศรัทธาหรือแม้แต่การเสียสละในเชิงวัตถุระดับหนึ่ง ถ้าผู้บริหารขาดจิตสำนึกสาธารณะจนกลายเป็นคนเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน จะเกิดการเอาเปรียบองค์กร เห็นแก่ประโยชน์ของกลุ่มและพวกพ้อง องค์กรคงมีปัญหาอื่น ๆ ตามมาในระดับชุมชน ทำให้เกิดปัญหา คือ

1. ชุมชนอ่อนแอ ขาดการพัฒนา เพราะต่างคนต่างอยู่ สภาพชุมชน มีสภาพเช่นไรก็ยังคงเป็นเช่นนั้น ไม่เกิดการพัฒนา และยิ่งนานไปก็มีแต่เสื่อมทรุดลง
2. อาชญากรรมในชุมชนอยู่ในระดับสูง
3. ขาดศูนยร่วมจิตใจ ขาดผู้นำที่นำไปสู่การแก้ปัญหา เพราะคนในชุมชนมองปัญหาของตัวเองเป็นเรื่องใหญ่ ขาดคนอาสา นำพาการพัฒนา เพราะกลัวเสียทรัพย์กลัวเสียเวลา หรือกลัวเป็นที่ครหาจากบุคคลอื่น ในระดับชาติถ้าบุคคลในชาติขาดจิตสำนึกสาธารณะจะทำให้เกิด

3.1 วิกฤตการณ์ภายในประเทศบ่อยครั้ง และแก้ปัญหาไม่ได้
เกิดการเบียดเบียน ทำลายทรัพยากรและสมบัติที่เป็นของส่วนรวม

3.2 ประเทศชาติอยู่ในสภาพล้าหลัง เนื่องจากขาดพลังของคนในสังคม เมื่อผู้นำ ประเทศนำมาตรการใดออกมาใช้ ก็จะไม่ไ้ผลเพราะไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชน

3.3 เกิดการแบ่งพรรคแบ่งพวก เกิดการแก่งแย่งแข่งขัน เห็นแก่ประโยชน์กลุ่มของตนและพวกพ้อง เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน

ในระดับโลกถ้าบุคคลชาติจิตสำนึก จะทำให้เกิดการเอาเปรียบระหว่างประเทศ ทำให้เกิดปัญหาในระดับต่าง ๆ ดังนี้

1. เกิดการสะสมอาวุธกันระหว่างประเทศ เพราะขาดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน กลัวประเทศอื่นจะโจมตี จึงต้องมีอาวุธที่รุนแรง มีอำนาจในการทำลายสูงไว้ในครอบครอง เพื่อข่มขู่ประเทศอื่น และเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ก็มักมีแนวโน้มในการใช้ความรุนแรงของแสนยานุภาพทางการสงครามในการตัดสินปัญหา

2. เกิดการก่อกวน แก่งแย่งหรือครอบงำทางการค้าระหว่างประเทศ พยายามทุกวิถีทาง เพื่อให้เกิดการค้าเปรียบทางการค้าทำให้ประเทศด้อยกว่าขาดโอกาสในการพัฒนาประเทศของตน

3. เกิดการรังเกียจเหยียดหยามคนต่างเชื้อชาติ ต่างเผ่าพันธุ์ หรือต่างท้องถิ่น มองชนชาติอื่น ๆ เผ่าพันธุ์อื่นว่ามีความเจริญหรือมีศักดิ์ศรีด้อยกว่าเชื้อชาติและเผ่าพันธุ์ของตนเอง ดูถูกหรือเป็นปฏิปักษ์ต่อชาติอื่น

ศุภรัตน์ ทองอ่อน (2550) ได้ให้ความหมายของความสำคัญของจิตสาธารณะ พบว่า จิตสำนึกสาธารณะเป็นคุณลักษณะที่จะส่งผลต่อสังคมทั้งในระดับกลุ่มแคบ ๆ หรือจนถึงในระดับของสังคมโลก ซึ่งสังคมใดที่ขาดจิตสำนึกสาธารณะแล้วจะทำให้ขาดพลังในการสร้างสรรค์ และจะก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ทางสังคม แต่ถ้าหากสังคมใดมีจิตสำนึกสาธารณะแล้วจะก่อให้เกิดความเข้มแข็งของสังคม และส่งผลให้การเมือง เศรษฐกิจ ศิลธรรมในสังคมนั้นดีขึ้น

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการมีจิตสำนึกสาธารณะ ถ้าสามารถปลูกฝัง ส่งเสริมหรือพัฒนาให้เด็กมีจิตสำนึกด้านสาธารณะด้วยวิธีการต่าง ๆ จะทำให้เด็กมีจิตใจที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน อาสาดูแลรับผิดชอบส่วนรวม มีการใช้อย่างสมบัติของส่วนรวมอย่างเห็นคุณค่า ใช้อย่างทะนุถนอม รู้จักการแบ่งปันโอกาสในการใช้ของส่วนรวมให้ผู้อื่น เมื่อเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ปัญหาที่เกิดการเอาเปรียบคนอื่น ปัญหาการทำลายสาธารณะสมบัติต่าง ๆ จะลดลง การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน และประโยชน์พวกพ้องก็จะลดน้อยลง และจะนำมาสู่สังคมที่พัฒนาขึ้น

วิธีการพัฒนาจิตสาธารณะ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 (2555) ได้เสนอวิธีการในการพัฒนานักเรียนเป็นผู้มีจิตสาธารณะ ดังนี้ ในการพัฒนาให้นักเรียนเป็นผู้มีจิตอาสา/สำนึกสาธารณะของสถาบันการศึกษา คือ สถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนสร้างปัญญาและพิจารณาจากการกระทำสู่การเรียนรู้ การสร้างความคิด จิตสำนึกให้ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติคือ สถาบันพระมหากษัตริย์ สถาบันศาสนา สถาบันครอบครัวการสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม การสร้างกิจกรรมพัฒนาซ้ำ ๆ บ่อย ๆ และต่อเนื่อง การได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย การสร้างความคิดเห็นที่ถูกต้อง การสร้างความอดทน อดกลั้น ความรับผิดชอบ การสร้างวินัยในตนเอง และการมีเมตตาธรรม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้เสนอวิธีการในการพัฒนา
นักเรียนเป็นผู้มีจิตสาธารณะ ดังนี้ ในการพัฒนาให้นักเรียนเป็นผู้มีจิตอาสา/สำนักสาธารณะของ
สถาบันการศึกษาคือ สถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนสร้างปัญญาและพิจารณาจากการ
กระทำสู่การเรียนรู้ การสร้างความคิด จิตสำนึกให้ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติคือ สถาบัน
พระมหากษัตริย์ สถาบันศาสนา สถาบันครอบครัวการสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียนการสร้าง
ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึก เพื่อส่วนรวม การสร้างกิจกรรมพัฒนาซ้ำ ๆ บ่อย ๆ และ
ต่อเนื่อง การได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย การสร้างความคิดเห็นที่ถูกต้อง การสร้างความอดทน
อดกลั้น ความรับผิดชอบ การสร้างวินัยในตนเอง และ การมีเมตตาธรรม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 (2561) ได้เสนอวิธีการในการ
พัฒนานักเรียนเป็นผู้มีจิตสาธารณะ ดังนี้ วิธีในการพัฒนาให้นักเรียนเป็นผู้มีจิตอาสา/สำนักสาธารณะ
ของสถาบันการศึกษา คือ

1. การส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนสร้างปัญญาและพิจารณาจากการกระทำสู่
การเรียนรู้
2. การสร้างความคิด จิตสำนึกให้ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ คือ
สถาบันพระมหากษัตริย์ สถาบันศาสนา และสถาบันครอบครัว
3. การสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน
4. การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม
5. การสร้างกิจกรรมพัฒนาซ้ำ ๆ บ่อย ๆ และต่อเนื่อง
6. การได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย
7. การสร้างความคิดเห็นที่ถูกต้อง
8. การสร้างความอดทน อดกลั้น รับผิดชอบต่อ
9. การสร้างวินัยในตนเอง และมีเมตตาธรรม

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 5 สรุปวิธีการพัฒนาจิตสาธารณะ จากการวิเคราะห์ผลงานของนักวิชาการ นักการศึกษา

วิธีการพัฒนาจิตสาธารณะ	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 (2555)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2560)	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 28 (2561)	ความถี่
1. การส่งเสริมให้สร้างปัญญาจากการกระทำสู่การเรียนรู้	/	/	/	3
2. การสร้างความคิด จิตสำนึกให้ยึดมั่นในสถาบัน	/	/	/	3
3. การสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่เด็กนักเรียน	/	/	/	3
4. การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึกเพื่อ ส่วนรวม	/	/	/	3
5. การสร้างกิจกรรมพัฒนาซ้ำ ๆ บ่อย ๆ และต่อเนื่อง	/	/	/	3
6. การได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย	/	/	/	3
7. การสร้างความคิดเห็นที่ถูกต้อง	/	/	/	3
8. การสร้างความอดทน อดกลั้น ความรับผิดชอบ	/	/	/	3
9. การสร้างวินัยในตนเอง และมีเมตตาธรรม	/	/	/	3

จากตาราง 5 ผู้วิจัยได้สรุป วิธีการพัฒนาจิตสาธารณะ ดังต่อไปนี้

1. การส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนสร้างปัญญาและพิจารณาจากการกระทำสู่การเรียนรู้ เช่น การยกตัวอย่างของการประพฤติปฏิบัติที่สะท้อนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ นอกเหนือจากการอบรมสั่งสอนเพื่อยกตัวอย่าง พฤติกรรมที่ดีและไม่ดีพร้อมผลของการปฏิบัติให้เกิดความเข้าใจ รวมถึงการประพฤติตนเป็นแบบอย่าง ที่ดีของครูเพื่อให้นักเรียนเห็นด้วย การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีถือเป็นการยกตัวอย่างที่ดีที่สุดที่ นักเรียนสามารถเห็นและเลียนแบบการกระทำ ความประพฤติต่าง ๆ ได้โดยตรง

2. การสร้างความคิด จิตสำนึกให้ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ คือ สถาบันพระมหากษัตริย์ สถาบันศาสนา และสถาบันครอบครัว

3. การสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน

4. การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม การสร้างหรือพัฒนา จิตสาธารณะต้องให้ความสำคัญทั้ง 3 มิติ คือ มิติพฤติกรรม คือ การกระทำที่ถูกต้อง มิติทางจิตใจ คือ ความภาคภูมิใจที่ได้ทำในสิ่งที่ ถูกต้อง และมีมิติทางปัญญาคือ ความเข้าใจในความหมายที่แท้จริงของ สิ่งที่ทำ

5. การสร้างกิจกรรมพัฒนาซ้ำ ๆ บ่อย ๆ และต่อเนื่อง การเปิดโอกาสให้เด็กได้สัมผัส สังคมภายนอกอย่างจริงจัง นอกโรงเรียนจะช่วยให้เด็กเรียนรู้และซึมซับแนวคิดในการประพฤติปฏิบัติ อย่างพึงประสงค์ เช่นการไป ทำกิจกรรมที่บ้านพักคนชรา ทำให้เด็กรู้จักความกตัญญูกตเวทีกและ ความเมตตา กรุณา เป็นการพัฒนา จิตสาธารณะของเด็ก เป็นการพัฒนาคูณลักษณะต่าง ๆ ของเด็ก จากประสบการณ์จริง

6. การได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย จิตสาธารณะจะเกิดขึ้นและดำรงอยู่ได้ยาก หากปราศจากชุมชนที่เข้มแข็ง ดังนั้นการสร้างจิตสำนึกต้องสร้างชุมชนเข้มแข็งและสร้างประชาคม ควบคู่กันไป

7. การสร้างความคิดเห็นที่ถูกต้อง เป็นการใช้เหตุผลในการพัฒนาคูณลักษณะต่างๆ กระตุ้นให้เกิดการวิพากษ์หรือสนทนาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีและไม่ดี พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบ เพื่อสร้างความตระหนักและการปรับพฤติกรรม อันสะท้อนถึงคุณลักษณะของเด็กออกมา

8. การสร้างความอดทน อดกลั้น ความรับผิดชอบ

9. การสร้างวินัยในตนเอง และมีเมตตาธรรม การปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องควรควบคู่ กับการปลูกฝังความมีวินัย เพราะวินัย เป็นของจิตสำนึกส่วนรวม จิตสำนึกส่วนรวมจะมีไม่ได้หากขาด วินัย

5. การบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้

ความหมายของการบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้

นักวิชาการ นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการบูรณาการเข้ากับ กลุ่มสาระการเรียนรู้ไว้ ดังต่อไปนี้

ประไพพรรณ โกศัยสุนทร (2533) ได้ให้ความหมายของการบูรณาการไว้ว่า การบูรณาการ หมายถึง การนำความรู้จากเนื้อหาวิชาต่าง ๆ เข้ามาสัมพันธ์กันเพื่อสร้างประสบการณ์ ในการเรียน ให้แก่ผู้เรียนโดยที่เนื้อหาของวิชาต่าง ๆ นั้น ไม่ได้หายไปแต่เป็นการผสมผสานทั้งเนื้อหา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และควรให้มีความยืดหยุ่นตามสภาพท้องถิ่น ความสนใจของ ผู้เรียน และให้มีความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มวิชามากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ผู้สอนควรใช้วิธีสอนที่จะให้ ผู้เรียน ฝึกการคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น และรู้จักนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน โดยพิจารณา

วิธีสอนที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ และลักษณะเนื้อหาวิชา เช่น การสอนแบบแก้ปัญหา ค้นคว้า อภิปรายทำงานเป็นกลุ่ม เป็นต้น

ธีระชัย ปุณฺณโชติ (2540) ได้ให้ความหมายของการบูรณาการไว้ว่า การสอนแบบบูรณาการ หมายถึง การเชื่อมโยง วิชาหนึ่งเข้ากับวิชาอื่น ๆ ในการสอน ซึ่งมีเหตุผลของการสนับสนุน การเชื่อมโยงวิชาต่าง ๆ เข้าด้วย กัน ดังต่อไปนี้

1. สิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงไม่ได้จำกัดว่าจะเกี่ยวข้องกับสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง โดยเฉพาะ

2. การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการจะช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ เชื่อมโยงระหว่างความคิดรวบยอดในศาสตร์ต่าง ๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย

3. การสอนที่สัมพันธ์เชื่อมโยงความคิดรวบยอดจากหลาย ๆ สาขาวิชา เข้าด้วยกันมีประโยชน์หลายอย่าง ที่สำคัญที่สุดคือช่วยให้เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of Learning) การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการจะช่วยให้ นักเรียนเชื่อมโยงสิ่งที่เรียน เข้ากับชีวิตจริงได้ ในทางกลับกันก็จะสามารถเชื่อมโยงเรื่องของชีวิตจริงภายนอกห้องเรียนเข้ากับ สิ่งที่เรียนได้ ทำให้นักเรียนเข้าใจว่าสิ่งที่ตนเรียนมีประโยชน์หรือนำไปใช้จริงได้

4. หลักสูตรและการเรียนการสอนแบบบูรณาการมีประโยชน์ในการขจัดความ ซ้ำซ้อนของเนื้อหาต่าง ๆ ในหลักสูตร การสอนแบบบูรณาการมี 2 แบบ คือ การบูรณาการภายในวิชา และบูรณาการระหว่างวิชา ซึ่งมีหลักการเช่นเดียวกัน คือมีการกำหนดหัวข้อเรื่องที่เชื่อมโยงความคิดรวบ ยอดต่าง ๆ ที่ผู้เรียนจะต้องศึกษาและลงมือปฏิบัติ

อัญชลี สารรัตน์ (2542) ได้ให้ความหมายของการบูรณาการไว้ว่า “การบูรณาการ หมายถึง การนำศาสตร์สาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมาผสมผสานให้ เกิดความสมบูรณ์ และทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ตรงจากของจริง ซึ่งจะมีผลต่อการพัฒนาผู้เรียน ให้มีความ เข้าใจในความรู้อย่างสมบูรณ์”

Knowles (1977) ได้ให้ความหมายของการบูรณาการไว้ว่า “บูรณาการ หมายถึง วิชาที่มีเนื้อหาของสองวิชาหรือมากกว่านั้น โดยเนื้อหาของวิชานั้นมีความเกี่ยวเนื่องกัน การศึกษา แบบบูรณาการจะช่วยให้ นัก ศึกษาเข้าใจความคิด หลักของสาขาวิชาต่าง ๆ ได้ดีที่สุด และผู้สอน จะต้องสามารถชี้ให้เห็นความเชื่อมโยงของสาขาวิชาต่าง ๆ ได้”

โดยสรุป การบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้กับกิจกรรมสถานักเรียน เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยง ระหว่างหลักสูตร สถานศึกษา กระบวนการจัดการเรียนรู้การวัดและประเมินผลอย่างสอดคล้อง สัมพันธ์กัน เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ ความคิด ทักษะ และประสบการณ์อย่างหลากหลาย

สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง นำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่าง สอดคล้องกับความเป็นจริง

ความสำคัญของการเรียนรู้แบบบูรณาการ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542) กล่าวแสดงผลของ ความต้องการจำเป็นของการเรียนรู้แบบบูรณาการไว้ว่า

1. ศาสตร์ทุกศาสตร์ไม่อาจแยกจากกันโดยเด็ดขาดได้ เช่นเดียวกับวิถีชีวิต ของคนที่ต้องดำรงอยู่อย่างประสานกลมกลืนเป็นองค์รวม การจัดให้เด็กได้ฝึกทักษะและเรียนรู้เนื้อหา ต่าง ๆ อย่างเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน จะทำให้การเรียนรู้ มีความหมายสอดคล้องกับชีวิตจริง
2. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ จะช่วยลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชา ลดเวลาการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นการแบ่งเบาภาระในการสอนของครู
3. การเรียนแบบบูรณาการ ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้ความคิด ประสบการณ์ ความสามารถและทักษะต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ก่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะกระบวนการและเนื้อหา สารระไปพร้อม ๆ กัน

นอกจากนี้ คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ยังได้กล่าวถึงกรอบแนวคิด การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไว้ กล่าวคือ

1. ครูมีความเชื่อมั่นและเข้าใจตรงกันเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
2. ครูได้คิดวางแผนการเรียนรู้ และประเมินผลร่วมกัน
3. ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้
4. เน้นการเรียนรู้ที่เกิดจากการเชื่อมโยงมากกว่าการเรียนรู้ที่เกิดจากเนื้อหาใด เนื้อหาหนึ่ง

เมื่อคำนึงถึงกรอบแนวคิดดังกล่าวแล้ว ควรดำเนินการตามลำดับต่อไปนี้

1. กำหนดหัวเรื่อง (Theme) ที่จะใช้เป็นแกนในการบูรณาการ โดยให้เป็นเรื่อง ที่ผู้เรียนสนใจ ทั้งนี้เป็นหัวเรื่องที่สัมพันธ์กับรายวิชา/กลุ่มประสบการณ์ใดก็ได้
2. วิเคราะห์ผังความคิด โดยใช้หัวเรื่องเป็นแกน โดยพยายามให้ครอบคลุม ทุกรายวิชา/กลุ่มประสบการณ์ โดยเฉพาะด้านคุณธรรม จริยธรรม ผังความคิดควรได้มาจาก ประสบการณ์เดิมของผู้เรียนและครู
3. ครูออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนรายบุคคล/กลุ่ม
4. ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ ศึกษาภาคสนาม เรียนรู้ร่วมกันจากแหล่งความรู้ที่ หลากหลาย ผู้เรียนแต่ละคนกลุ่ม อาจใช้เวลาในการเรียนรู้ต่างกัน
5. ผู้เรียนสรุปความรู้ด้วยตนเอง ทั้งนี้อาจทบทวนผังความคิดที่ได้จัดทำไว้ หรือ สรุปตามรูปแบบที่พอใจและถนัด

6. ผู้เรียนนำเสนอความรู้ในรูปแบบหลากหลาย

7. ประเมินผลการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากกระบวนการเรียนรู้และการนำเสนอความรู้ของผู้เรียน

อัญชลี สารรัตน์ (2542) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการศึกษาแบบบูรณาการว่า จะมีส่วนในการพัฒนาคนให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในกระแสของการเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ ใช้เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง และปรับตัวให้อยู่ในระบบของการแข่งขันทางเศรษฐกิจได้ การบูรณาการมีความสำคัญต่อการพัฒนาคนให้สามารถปรับตัวให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ได้เพราะการบูรณาการมาจากแนวคิดที่ผู้เรียนเรียนจากชีวิตจริง เรียนรู้อย่างมีความหมาย สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาความรู้เข้ากับการดำเนินชีวิตได้ ด้วยการเรียนการสอนซึ่งจัดตามแนวนี้จะมีส่วนในการพัฒนาผู้เรียนได้รู้จักการปรับตัวให้สอดคล้องกับชีวิตจริง

ขั้นตอนการบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้

นักวิชาการ นักการศึกษาหลายท่านได้เสนอขั้นตอนการบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ไว้ ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558) ได้เสนอขั้นตอนการบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ไว้ ดังต่อไปนี้

แนวปฏิบัติระดับสถานศึกษา

1. กำหนดเป็นนโยบายและจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา ในการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน
2. สร้างความเข้าใจร่วมกันทั้งโรงเรียน รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยการประชุม อบรม จัดค่าย และประชาสัมพันธ์ในด้านต่างๆ
3. ศึกษาบริบทของสถานศึกษาทุกด้าน เช่น วัสดุทัศน พันธกิจ และ เป้าหมายของสถานศึกษา จำนวนครู จำนวนนักเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด ห้อง ICT ระบบอินเทอร์เน็ต เครื่องมือ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ แหล่งเรียนรู้ ฯลฯ ที่จำเป็นต้องใช้ในการสนับสนุน การจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน
4. จัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพและบริบทของสถานศึกษา ให้สมบูรณ์ในปัจจุบัน และเป็นข้อมูลพร้อมที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน
5. สนับสนุนงบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ วัสดุ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
6. สร้างความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน ตามบริบทและสภาพของโรงเรียน

7. จัดซื้อ จัดหา และซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ ที่จะใช้ในการสนับสนุน การจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนให้อยู่ในสภาพพร้อมใ้ใช้อยู่เสมอ
  8. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูแต่ละระดับชั้นจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน
  9. จัดตารางเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน
  10. จัดบรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน
  11. ส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และใช้วิธีที่หลากหลาย
  12. นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน สะท้อนผลการจัดกิจกรรมร่วมกัน และปรับปรุง พัฒนาให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ
- แนวปฏิบัติระดับชั้นเรียน**
1. ครูแต่ละระดับชั้น ศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตร และการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
  2. ศึกษาและทำความเข้าใจการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนและวิธีการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้
  3. ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ในระดับชั้นเดียวกันร่วมกันประชุมวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ร่วมกันจัดทำหน่วยการเรียนรู้ บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน และวางแผนจัดการเรียนรู้ตลอดภาคเรียน/ปีการศึกษา
  4. วางแผนและออกแบบการวัด และประเมินผลการจัดการเรียนรู้
  5. นำแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน
- ลงสู่การปฏิบัติ**
6. ใช้กรณีศึกษายกเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการปฏิบัติเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ
  7. รายงานผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นรายภาค/รายปี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 (2561) ได้เสนอขั้นตอนการบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ไว้ ดังต่อไปนี้ การบริหารจัดการการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนให้ประสบผลสำเร็จระดับโรงเรียนควรดำเนินการ ดังนี้

แนวปฏิบัติระดับสถานศึกษา

1. กำหนดเป็นนโยบายและจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาในการดำเนินงาน การจัดการเรียนรู้ บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน
2. สร้างความเข้าใจร่วมกันทั้งโรงเรียน รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยการประชุม อบรม จัดค่าย และ ประชาสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ
3. ศึกษาบริบทของสถานศึกษาทุกด้าน เช่น วิสัยทัศน์ พันธกิจ และ เป้าหมายของสถานศึกษา จำนวนครู จำนวนนักเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการห้องสมุด ห้อง ICT ระบบอินเทอร์เน็ต เครื่องมือ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ แหล่งเรียนรู้ ฯลฯ ที่จำเป็นต้องใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน
4. จัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพและบริบทของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ในปัจจุบัน และเป็นข้อมูล พร้อมทั้งจะนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน
5. สนับสนุนงบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ วัสดุ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
6. สร้างความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนตามบริบทและสภาพของโรงเรียน
7. จัดซื้อ จัดหา และซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ ที่จะใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้อยู่เสมอ
8. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูแต่ละระดับชั้นจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน
9. จัดตารางเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน
10. จัดบรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน
11. ส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และใช้วิธีที่หลากหลาย
12. นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน สะท้อนผลการจัดกิจกรรมร่วมกัน และปรับปรุง พัฒนาให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

แนวปฏิบัติระดับชั้นเรียน

1. ครูแต่ละระดับชั้น ศึกษาและทำความเข้าใจในหลักสูตร และการออกแบบจัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. ศึกษาและทำความเข้าใจการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ ของสถานักเรียน และวิธีการ จัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้
3. ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ในระดับชั้นเดียวกันร่วมกัน ประชุมวิเคราะห์มาตรฐานการ เรียนรู้และตัวชี้วัด ร่วมกันจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการสาระ การเรียนรู้ของสถานักเรียน และวางแผน จัดการเรียนรู้ตลอดภาคเรียน/ปีการศึกษา
4. วางแผนและออกแบบการวัด และประเมินผลการเรียนรู้
5. นำแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน

ลงสู่การปฏิบัติ

6. ใช้การนิเทศภายในเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง จัดให้มีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของ สถานักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ
7. รายงานผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของ สถานักเรียนเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นรายภาค/รายปี

ตาราง 6 สรุปขั้นตอนการบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ จากการวิเคราะห์ผลงานของ นักวิชาการ นักการศึกษา

ขั้นตอนการบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558)	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 28 (2561)	ความดี
1. กำหนดเป็นนโยบายและจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา	/	/	2
2. สร้างความเข้าใจร่วมกันทั้งโรงเรียน รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	/	/	2
3. ศึกษาบริบทของสถานศึกษาทุกด้าน	/	/	2

ตาราง 6 (ต่อ)

ขั้นตอนการบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558)	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มธยมศึกษา เขต 28 (2561)	ความถี่
4. จัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพและบริบทของสถานศึกษา	/	/	2
5. สนับสนุนงบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ วัสดุ สิ่งอำนวยความสะดวก	/	/	2
6. สร้างความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน	/	/	2
7. จัดซื้อ จัดหา สิ่งต่างๆ ที่จะใช้ในการสนับสนุน การจัดการเรียนรู้	/	/	2
8. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูแต่ละระดับชั้นจัดการเรียนรู้	/	/	2
9. จัดตารางเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	/	/	2
10. จัดบรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	/	/	2
11. ส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	/	/	2
12. นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้	/	/	2
13. ครูแต่ละระดับชั้น ทำความเข้าใจในหลักสูตร และออกแบบจัดการเรียนรู้	/	/	2
14. ศึกษาและทำความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ของสถานักเรียน	/	/	2
15. ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ในระดับชั้นเดียวกันร่วมกันประชุม	/	/	2
16. วางแผนและออกแบบการวัด และประเมินผลการเรียนรู้	/	/	2
17. นำแผนการจัดการเรียนรู้ของสถานักเรียนลงสู่การปฏิบัติ	/	/	2
18. ใช้การนิเทศเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้	/	/	2
19. รายงานผลการจัดการเรียนรู้	/	/	2

จากตาราง 6 ผู้วิจัยได้สรุป ขั้นตอนการบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

การบริหารจัดการการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนให้ประสบความสำเร็จระดับโรงเรียน ควรดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดเป็นนโยบายและจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาในการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน
2. สร้างความเข้าใจร่วมกันทั้งโรงเรียน รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยการประชุม อบรม จัดค่าย และประชาสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ
3. ศึกษาบริบทของสถานศึกษาทุกด้าน เช่น วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา จำนวนครู จำนวนนักเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการห้องสมุด ห้อง ICT ระบบอินเทอร์เน็ต เครื่องมือ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ แหล่งเรียนรู้ ฯลฯ ที่จำเป็นต้องใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน
4. จัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพและบริบทของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ในปัจจุบัน และเป็นข้อมูล พร้อมทั้งนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน
5. สนับสนุนงบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ วัสดุ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
6. สร้างความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนตามบริบทและสภาพของโรงเรียน
7. จัดซื้อ จัดหา และซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ ที่จะใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้อยู่เสมอ
8. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูแต่ละระดับชั้นจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน
9. จัดตารางเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน
10. จัดบรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน
11. ส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และใช้วิธีที่หลากหลาย
12. นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน สะท้อนผลการจัดกิจกรรมร่วมกัน และปรับปรุง พัฒนาให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

13. ครูแต่ละระดับชั้น ศึกษาและทำความเข้าใจในหลักสูตร และการออกแบบจัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ

14. ศึกษาและทำความเข้าใจการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน และวิธีการ จัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้

15. ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ในระดับชั้นเดียวกันร่วมกันประชุมวิเคราะห์มาตรฐานการ เรียนรู้และตัวชี้วัด ร่วมกันจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน และวางแผน จัดการเรียนรู้ตลอดภาคเรียน/ปีการศึกษา

16. วางแผนและออกแบบการวัด และประเมินผลการเรียนรู้

17. นำแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนลงสู่การปฏิบัติ

18. ใช้การนิเทศภายในเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ

19. รายงานผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นรายภาค/รายปี

6. การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน

ความหมายของการประเมินผล

นักวิชาการ นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน ดังต่อไปนี้

เสรีศรี ไชยศร (2528) ได้ให้ความหมายของ การประเมินว่า หมายถึง การพิจารณาหรือตัดสินโครงการหรือผลลัพท์นั้น ว่ามีคุณภาพเหมาะสมเพียงใดโดยอาศัยข้อมูลจากเครื่องมือต่าง ๆ ผลที่ได้จะช่วยตัดสิน ปรับปรุง พัฒนาและใช้สรรพสิ่ง ทั้งมวลให้ดีขึ้น

สุขุม มูลเมือง (2530) ซึ่งได้ศึกษางานของไทเลอร์ ได้ให้ความหมายของการประเมินไว้ว่า เป็นกระบวนการเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากการกระทำหรือสิ่งที่เกิดขึ้นกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

Popham (1993) กล่าวว่า การประเมินผล คือการ ตัดสินคุณค่าหรือการกำหนดคุณค่าให้กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หมายความว่า การที่เราจะประเมินอะไรก็ ตามเราควรพยายามตัดสินว่า สิ่งนั้นมีคุณค่าเพียงใด

Worthen และ Sanders (1973) ได้ให้ความหมายด้วย การอธิบายกระบวนการของการประเมินผลไว้ด้วยว่า การประเมินคือกระบวนการการตัดสิน คุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ประกอบด้วยกรรวบรวมข้อมูลที่จะใช้ตัดสินคุณค่าของโครงการ ผลผลิต กระบวนการ จุดมุ่งหมาย หรือประสิทธิภาพของวิธีการที่ใช้ดำเนินการ

จากความหมายของการประเมินตามที่นักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้สรุปได้ว่า การประเมินผลหมายถึง การนำเอาข้อมูลทั้งหลายที่ได้จากการวัดผลมาพิจารณาเพื่อหาข้อสรุป หรือประเมินค่าหรือ การนำเอาข้อมูลที่รวบรวมได้มาเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจ ความหมายของสถานักเรียน

ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์ (2534) ได้ให้ความหมายของสถานักเรียนว่า สถานักเรียนเป็นภารกิจหนึ่งของผู้บริหารโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนปกติขึ้นเพื่อบริการนักเรียนให้มีโอกาสพัฒนาการด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้วยอารมณ์ สังคมและจิตใจ จนสามารถปรับตัวเข้ากับคนอื่น ๆ ได้ดี มีคุณภาพเหมาะสมจะออกไปทำงานร่วมกับคนอื่นในการประกอบอาชีพต่อไป ได้แก่ กิจกรรมนักเรียน บริการแนะแนว บริการห้องสมุด และบริการสุขภาพ อนามัย เป็นต้น

จินตนา โพธิ์คำ (2553) ได้ให้ความหมายของสถานักเรียนว่า คือ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่จัดอย่างเป็นกระบวนการตัวรูปแบบ วิธีการที่หลากหลายในการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม มุ่งเสริมเจตคติ คุณค่าชีวิต ปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึกในธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ปรับตัวและปฏิบัติตน ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (2554) ได้ให้ความหมายของสถานักเรียนว่า คือ กิจกรรมนอกหลักสูตรในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะมีการจัดตั้งสถานักเรียนในแต่ละโรงเรียน จะแยกจากคณะกรรมการนักเรียน โดยการจำลองเสมือนระบบนิติบัญญัติ และระบบบริหารของระบอบประชาธิปไตย โดยให้สถานักเรียนเปรียบเสมือน ฝ่ายนิติบัญญัติ และคณะกรรมการนักเรียน เสมือนเป็นฝ่ายบริหาร ซึ่งในบางโรงเรียนนั้น ยังใช้ระบบคณะกรรมการนักเรียนอย่างเดียว และมีการจัดตั้งสภาเด็ก และเยาวชนแห่งประเทศไทย ซึ่งสมาชิกประกอบไปด้วย ประธานสภาเด็ก และเยาวชนของทุกจังหวัด รวมทั้งจังหวัดกรุงเทพมหานคร ตามมาตราที่ 32 ใน พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน แห่งชาติ พ.ศ. 2550 ส่วนในระดับอุดมศึกษานั้น ก็มีการจัดตั้งหน่วยกิจกรรมของนักศึกษาเช่นกัน ซึ่งรับผิดชอบโดยฝ่ายพัฒนาศักยภาพนักศึกษาโดยมีการจัดตั้งสถานักศึกษากับองค์กรนักศึกษา (Student Organization) ซึ่งมีโครงสร้างที่คล้ายคลึงกัน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้ให้ความหมายของสถานักเรียนว่า สถานักเรียนเป็นกิจกรรมหนึ่งของนักเรียน ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยพัฒนาโรงเรียนตามกระบวนการนิติธรรม และเป็นกิจกรรมที่จะปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยม ความเป็น

ประชาธิปไตย มีจิตวิญญาณในการใช้ธรรมาภิบาล เพื่อให้นักเรียนเติบโตเป็นพลเมืองดีของสังคมและประเทศชาติ เป็นต้นกล้าประชาธิปไตยที่มั่นคง เข้มแข็ง ของสังคมไทย

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า สถานักเรียน คือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนซึ่งจัดขึ้นนอกเหนือจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ และมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทั้งทางด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

ดังนั้น จากความหมายดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า การประเมินผลการจัดกิจกรรม สถานักเรียน หมายถึง การรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำผลมาใช้เป็นแนวทางกำหนดวิธีพัฒนางานกิจกรรมสถานักเรียน ซึ่งรูปแบบการประเมินจะต้องสอดคล้องกับการดำเนินกิจกรรม

ประโยชน์ของการวัดผลประเมินผลทางการศึกษา

การประเมินผลมีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะผลการประเมินจะเป็นพื้นฐานในการปรับปรุงการเรียนการสอน การแนะแนว การประเมินหลักสูตร แบบเรียน การใช้สื่อการสอน

ภัทธา นิคมานนท์ (2543) ได้กล่าวถึงการประเมินผลมีประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ประโยชน์ต่อตัวครู

ช่วยให้ครูทราบว่าความสามารถของนักเรียนเป็นอย่างไร นักเรียนสามารถบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ ทำให้ครูทราบถึงประสิทธิภาพในการสอนของครูว่ามีประสิทธิภาพอย่างไร และมีแนวทางในการปรับปรุงเทคนิคการสอนให้เหมาะสม มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ประโยชน์ต่อนักเรียน

ทำให้นักเรียนทราบถึงสถานะของตนเองว่ามีระดับความสามารถระดับใด ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนมากขึ้นทำให้มีนิสัยการเรียนที่ดีขึ้น นักเรียนสามารถทราบถึงจุดประสงค์ในการเรียนเพราะก่อนประเมินผลครูต้องแจ้งให้ผู้เรียนทราบจุดประสงค์ในการเรียน

3. ประโยชน์ต่อผู้บริหาร

ทำให้ทราบถึงสภาพต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น มาตรฐานความรู้ของนักเรียนว่าอยู่ในระดับใด อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนได้ และทำให้ทราบถึงคุณภาพการสอนของครูในโรงเรียนว่ามีคุณภาพเพียงไร

4. ประโยชน์ด้านการแนะแนว

ให้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนักเรียนที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ช่วยให้เข้าใจปัญหานักเรียนมากขึ้น ครูสามารถแนะแนวทางแก้ปัญหาการเรียนและปัญหาของนักเรียนได้ผลยิ่งขึ้น

5. ประโยชน์ในด้านวิจัย

ให้ข้อมูลพื้นฐานที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยและใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลวิจัย

ขั้นตอนการประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน

นักวิชาการ นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงขั้นตอนของการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน ดังต่อไปนี้

Linn (2000) ได้กล่าวถึง การประเมินมีขั้นตอนการดำเนินงานที่สำคัญ 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดรูปแบบการประเมิน นักประเมินต้องศึกษา ตัดสินใจเลือก และออกแบบการประเมิน ซึ่งอาจทำได้สองแนวทาง แนวทางแรก การออกแบบโดยเน้นความสำคัญของความตรงภายในเพื่อตรวจสอบอิทธิพลขององค์การหรือโครงการ ต้องออกแบบการประเมินอิงการทดลองโดยมีกลุ่มควบคุม แนวทางที่สอง การออกแบบโดยเน้นความสำคัญของความตรงภายนอกเพื่ออ้างอิงไปสู่กลุ่มประชากร ต้องออกแบบการประเมิน โดยมีการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากร การออกแบบการประเมินต้องครอบคลุมหัวข้อแนวทางการประเมินตัวบ่งชี้หรือตัวแปรในการประเมิน ประชากรและ กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือและวิธีการรวบรวมข้อมูล เกณฑ์การประเมิน และการวิเคราะห์ ข้อมูล รวมทั้งกรอบเวลาในการดำเนินงาน

2. การสร้างเครื่องมือและการรวบรวมข้อมูล เครื่องมือและวิธีการรวบรวมข้อมูล สำหรับการประเมิน มีลักษณะเช่นเดียวกับเครื่องมือและวิธีการรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยทั่วไป การรวบรวมข้อมูลสำหรับการประเมินในระยะแรก ใช้แบบทดสอบ แบบวัดหรือมาตร ซึ่งเน้นความสำคัญของความเป็นปรนัยและมาตรฐาน แต่ปัจจุบันให้ ความสำคัญกับการรวบรวมสารสนเทศตามแนวโครงสร้างนิยมโดยรวบรวมสารสนเทศ จากผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มโดยใช้วิธีการหลากหลาย ซึ่งเครื่องมือประเมินที่สำคัญ คือ ตัวนักประเมินเอง ส่วนวิธีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ เป็นวิธีที่นักประเมินใช้ประสาท สัมผัสทุกส่วนรับรู้สภาพความจริง เหตุการณ์และความรู้สึกนึกคิดของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มเพื่อหาความหมายที่แท้จริง วิธีการที่ใช้เป็นหลักมากที่สุด ได้แก่ วิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ การศึกษาเอกสาร

3. การกำหนดเกณฑ์การประเมินและการวิเคราะห์ข้อมูล นักประเมินต้องกำหนด เกณฑ์การประเมิน ซึ่งหมายถึง มาตรฐานการปฏิบัติงานหรือผลงานที่ใช้เป็นหลักในการตัดสินคุณค่า เพื่อเปรียบเทียบว่าสิ่งที่ประเมินมีระดับคุณภาพตรงตามที่ต้องการหรือไม่ อย่างไรก็ตาม เกณฑ์การประเมินมีหลายแบบ เช่น เกณฑ์แบบอิงกลุ่ม/เกณฑ์สัมพัทธ์ (nor reference/relative criteria) เกณฑ์แบบอิงมาตรฐานหรือเกณฑ์สมบูรณ์ (standard referenced or absolute criteria) และเกณฑ์แบบอิงตน (self-referenced criteria) นักประเมินอาจใช้เกณฑ์ที่มีอยู่แล้วหรือสร้างขึ้น

ใหม่ก็ได้แต่ต้องเป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนได้เสีย ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลในการประเมิน เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพื่อตัดสินคุณค่าของผลการดำเนินงานของ องค์การหรือโครงการ และเพื่ออธิบายสาเหตุหรือเพื่อระบุปัจจัยและเงื่อนไขของความสำเร็จ และความล้มเหลว ในการดำเนินงานโครงการขององค์กร

4. การรายงานผลและการใช้ประโยชน์ การรายงานผลการประเมินแตกต่าง จากการรายงานผลการวิจัย โดยทั่วไปนักวิจัยเขียนรายงานวิจัยเพียงฉบับเดียวและหรือ นำเสนอ ผลการวิจัยในที่ประชุมทางวิชาการหรือจัดทำเป็นบทความวิจัยลงพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร แต่นักประเมินส่วนใหญ่ต้องจัดทำรายงานการประเมินหลายฉบับ และในรายงานอาจจะมีการประเมิน อภิमान (meta-evaluation) อันเป็นการประเมินว่ารายงาน การประเมินที่น่าเสนอนั้นมีความตรง โดยทั่วไปนักประเมินนิยมทำรายงานอย่างน้อย 3 ฉบับ ได้แก่ รายงานการประเมินฉบับผู้บริหาร เป็นรายงานฉบับย่อที่มีการย่อผลการประเมินเพื่อประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย รายงานการ ประเมินฉบับสมบูรณ์ที่มี รายละเอียดทางเทคนิครวมทั้งผลการวิเคราะห์โดยละเอียดสำหรับผู้มี ส่วนได้เสีย นำไปใช้ประโยชน์ และรายงานสรุปการประเมินฉบับผู้ใช้ประโยชน์ ที่มีการสรุปประเด็น การประเมินและประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อเนื่องในการปรับปรุงองค์การหรือโครงการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของ การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน ดังนี้ การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียนเป็นการ รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำผลมาใช้เป็นแนวทางกำหนดวิธีพัฒนางาน ซึ่งรูปแบบการ ประเมินจะต้องสอดคล้องกับการดำเนินกิจกรรม จึงจำเป็นที่ คณะทำงานสถานักเรียนจะต้องเรียนรู้แนว ทางการประเมินการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนกิจกรรม สถานักเรียนให้มีความสมบูรณ์รอบด้าน

การประเมินผลการดำเนินกิจกรรมสถานักเรียน กำหนดขั้นตอนไว้ดังนี้

1. วางแผนการดำเนินงาน
2. กำหนดรูปแบบการประเมิน
3. สร้างเครื่องมือวัดและประเมิน
4. กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล
5. วัดและประเมินผล
6. สรุปรายงานผล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 (2561) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของ การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน ดังนี้ การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียนเป็นการ รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำผลมาใช้เป็นแนวทางกำหนดวิธีพัฒนางาน ซึ่งรูปแบบการประเมิน จะต้องสอดคล้องกับการดำเนินกิจกรรม จึงจำเป็นที่ คณะทำงานสถานักเรียนจะต้องเรียนรู้แนวทาง

การประเมินการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนกิจกรรมสถานักเรียนให้มีความสมบูรณ์รอบด้าน

การประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน กำหนดขั้นตอนไว้ดังนี้

1. วางแผนการดำเนินงาน
2. กำหนดรูปแบบการประเมิน
3. สร้างเครื่องมือวัดและประเมิน
4. กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล
5. วัดและประเมินผล
6. สรุปรายงานผล

ตาราง 7 สรุปรูปแบบขั้นตอนการประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน จากการวิเคราะห์ผลงานของนักวิชาการ นักการศึกษา

ขั้นตอนการประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน	Linn (2000)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558)	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 28 (2561)	ความถี่
1. วางแผนการดำเนินงาน	/	/	/	3
2. กำหนดรูปแบบการประเมิน	/	/	/	3
3. สร้างเครื่องมือวัดและประเมิน	/	/	/	3
4. กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล	/	/	/	3
5. วัดและประเมินผล	/	/	/	2
6. สรุปรายงานผล	/	/	/	3

จากตาราง 7 ผู้วิจัยได้สรุป ขั้นตอนการประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน ดังต่อไปนี้

เพื่อเป็นการตรวจสอบผลการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน ดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ จึงได้กำหนดขั้นตอนการประเมินไว้ดังนี้

1. วางแผนการดำเนินงาน
  2. กำหนดรูปแบบการประเมิน
  3. การสร้างเครื่องมือวัดและประเมิน
  4. กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล
  5. การวัดและการประเมินผล
  6. การสรุปและรายงานผล
7. กิจกรรมเสนอแนะ

ความหมายของกิจกรรมนักเรียน

สำหรับความหมายของคำว่า “กิจกรรมนักเรียน” นั้น มีผู้ให้ความหมายไว้หลายประการ ดังนี้

กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ (2535) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนร่วมกันจัดขึ้นนอกเวลาเรียนและนอกเหนือจากหลักสูตรที่โรงเรียนกำหนดให้เรียนในเวลาปกติ ทั้งนี้ด้วยความสมัครใจของนักเรียนเอง และด้วยความช่วยเหลือ เอื้ออำนวยความสะดวกของโรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้กิจกรรมแต่ละอย่างบรรลุความสำเร็จ ตามความมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้ ตัวอย่างกิจกรรมนักเรียน ได้แก่ การดำเนินงานของสภานักเรียน ชุมนุมหรือชมรมต่างๆ ที่นักเรียนตั้งขึ้นในโรงเรียน เช่น ชมรมดนตรี ชมรมกีฬา ชมรมศิลปวัฒนธรรม ชมรมทางด้านคุณธรรมจริยธรรม

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง บรรดากิจกรรมทั้งหลาย ทั้งในหรือนอกหลักสูตร ที่ให้การศึกษาแก่นักเรียนนอกห้องเรียน จัดขึ้นโดยนักเรียนสมัครใจที่จะเข้าเรียนและดำเนินการเองโดยความเห็นชอบและสนับสนุนจากคณาจารย์ และไม่มีการให้คะแนนใด ๆ ในอันที่จะส่งเสริมให้เด็กเลื่อนชั้นหรือสำเร็จการศึกษา

กรมวิชาการ (2545) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ทั้งมวลที่โรงเรียนจัดขึ้น เพื่อมุ่งพัฒนาความเจริญงอกงามของนักเรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม โดยจัดขึ้นนอกเหนือหรือไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนตามปกติในห้องเรียน โดยตรงเริ่มตั้งแต่นักเรียนจะเข้าเรียนระหว่างเรียน จนกระทั่งออกไปนอกโรงเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินผล ปรับปรุงการทำงาน โดยมุ่งเน้นการทำงานในกลุ่ม/ทีม

สิทธิ สิทธิการุณย์ (2545) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่จัดทำขึ้นสำหรับนักเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนวิชาการต่าง ๆ ในห้องเรียน ให้มีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น อันเป็นการพัฒนาลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพของนักเรียน ทั้งในด้านร่างกาย

สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัด และความสนใจภายใต้การแนะนำของครูที่ปรึกษา

สรุปได้ว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นนอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนปกติ ไม่มีการคิดเป็นผลการเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินผล ปรับปรุงการทำงาน ดังนั้น จึงสรุปได้ว่ากิจกรรมเสนอแนะ หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานักเรียน เพื่อเป็นกลไกในการดำเนินงาน โดยทุกฝ่ายเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง ให้สถานักเรียนได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในกิจกรรมของสถานศึกษาตามครรลองที่ถูกต้อง

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้กล่าวถึง กิจกรรมเสนอแนะดังต่อไปนี้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 (2555) ได้กล่าวถึงกิจกรรมเสนอแนะ ดังต่อไปนี้ การสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานักเรียน เพื่อเป็นกลไกในการดำเนินงาน โดยทุกฝ่ายเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างจริงจังนั้น ฝ่ายบริหารควรสร้างความตระหนัก กำหนดบทบาทให้ สถานักเรียนได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในกิจกรรมของสถานศึกษาตามครรลองที่ถูกต้อง ซึ่งอาจจัดกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

1. กิจกรรมฝึกทักษะการวิเคราะห์ข่าว เหตุการณ์ โดยเฉพาะสถานการณ์ทางการเมืองและปัญหาสังคม อย่างสม่ำเสมอ
2. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำโครงการศึกษาปัญหาและการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในชุมชน เพื่อเรียนรู้ชุมชนและสร้างความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม สร้างสำนึกสาธารณะสำนึกรักบ้านเกิด โดยอาจจัดกิจกรรมให้นักเรียนออกสัมผัสกับปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในชุมชน
3. กิจกรรมค่ายอาสาเพื่อช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส คนพิการ ผู้สูงอายุ หรือผู้ประสบภัยพิบัติในโอกาสต่าง ๆ
4. เป็นอาสาสมัครช่วยงานการเลือกตั้งในท้องถิ่น ทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง
5. นำสถานักเรียนออกสู่ชุมชน เพื่อให้ความรู้เข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและการแก้ไข ปัญหายาเสพติด เอดส์ การใช้ความรุนแรงในครอบครัวและอื่น ๆ
6. กิจกรรมร่วม กลุ่มกับชาวบ้านทำโครงการต่าง ๆ เช่น การออมทรัพย์ การหารายได้ การพัฒนาอาชีพ การจัดการทรัพยากรในท้องถิ่น การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น
7. กิจกรรมการมีส่วนร่วมในการ ช่วยเหลือ/การแก้ไขปัญหาให้กับเพื่อน ๆ ในโรงเรียนโดยกำหนดกฎกติกาเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมโรงเรียน
8. กิจกรรมการนำนักเรียนไปศึกษาดูงานเพื่อเรียนรู้ประสบการณ์ตรงจากองค์การบริหาร ส่วนตำบล จังหวัด เทศบาล เพื่อเตรียมคนไปสู่การเมืองท้องถิ่น

9. กิจกรรมสร้างเสริมความเป็นประชาธิปไตย โดยจัดหาหนังสือประเภท เรื่องสั้น นวนิยาย ประวัติชีวิตบุคคลสำคัญที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง เพื่อเป็นการ ปลุกฝังอุดมการณ์ ประชาธิปไตยให้แก่นักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้กล่าวถึง กิจกรรม เสนอแนะดังต่อไปนี้ การสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษา เพื่อเป็นกลไกในการดำเนินงาน โดยทุกฝ่ายเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างจริงจังนั้น ฝ่ายบริหารควรสร้างความตระหนัก กำหนดบทบาทให้ สถานศึกษาได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในกิจกรรมของสถานศึกษาตามครรลองที่ถูกต้อง ซึ่งอาจจัดกิจกรรม ต่างๆ ดังนี้

1. กิจกรรมฝึกทักษะการวิเคราะห์ข่าว เหตุการณ์ โดยเฉพาะสถานการณ์ทางการเมือง และปัญหาสังคม อย่างสม่ำเสมอ
2. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำโครงการศึกษาปัญหา และการแก้ไขปัญหา ต่าง ๆ ในชุมชน เพื่อเรียนรู้ชุมชนและสร้างความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม สร้างสำนึกสาธารณะ สำนึกรักบ้านเกิด โดยอาจจัดกิจกรรมให้นักเรียนออกไปสัมผัสกับปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในชุมชน
3. กิจกรรมค่ายอาสาเพื่อร่วมกันช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส คนพิการ ผู้สูงอายุ หรือผู้ประสบภัยพิบัติในโอกาสต่าง ๆ
4. เป็นอาสาสมัครช่วยงานการเลือกตั้งในท้องถิ่นทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง
5. นำสถานศึกษาออกสู่ชุมชน เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกัน และการแก้ไขปัญหา ยาเสพติด เอดส์ การใช้ความรุนแรงในครอบครัวและอื่น ๆ
6. กิจกรรมรวมกลุ่มกับชาวบ้าน ทำโครงการต่าง ๆ เช่น การออมทรัพย์ การหารายได้ การพัฒนาอาชีพ การจัดการ ทรัพยากรในท้องถิ่น การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น
7. กิจกรรมการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือแก้ปัญหาให้กับเพื่อน ๆ ใน โรงเรียน โดยกำหนดกฎกติกาเพื่อการอยู่ร่วมกัน ในสังคมโรงเรียน
8. กิจกรรมการนำนักเรียนไปศึกษาดูงานเพื่อเรียนรู้ ประสบการณ์ตรงจาก องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัด เทศบาล เพื่อเตรียมคนไปสู่การเมืองท้องถิ่น
9. กิจกรรมสร้างเสริมความเป็นประชาธิปไตย โดยจัดหาหนังสือประเภท เรื่องสั้น นวนิยาย ประวัติชีวิตบุคคลสำคัญที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง เพื่อเป็นการ ปลุกฝัง อุดมการณ์ประชาธิปไตยให้แก่ นักเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 (2561) ได้กล่าวถึง กิจกรรม เสนอแนะดังต่อไปนี้ ความเข้มแข็งของสถานศึกษา สามารถปลุกฝังได้ด้วยกิจกรรมที่ให้ทุกฝ่ายเข้าไป มีส่วนร่วม อย่างจริงจัง โรงเรียนควรปลุกฝังการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. กิจกรรมฝึกทักษะการวิเคราะห์ข่าว เหตุการณ์ โดยเฉพาะสถานการณ์ทางการเมืองและปัญหาสังคม อย่างสม่ำเสมอ

2. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำโครงการศึกษาปัญหาและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชุมชน เพื่อเรียนรู้ชุมชนและสร้างความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม สร้างสำนึกสาธารณะสำนึกรักบ้านเกิดโดยอาจจัดกิจกรรมให้นักเรียนออกสัมผัสกับปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในชุมชน

3. กิจกรรมค่ายอาสาเพื่อช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส คนพิการ ผู้สูงอายุ หรือผู้ประสบภัยพิบัติในโอกาสต่าง ๆ

4. เป็นอาสาสมัครช่วยงานการเลือกตั้งในท้องถิ่น ทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง

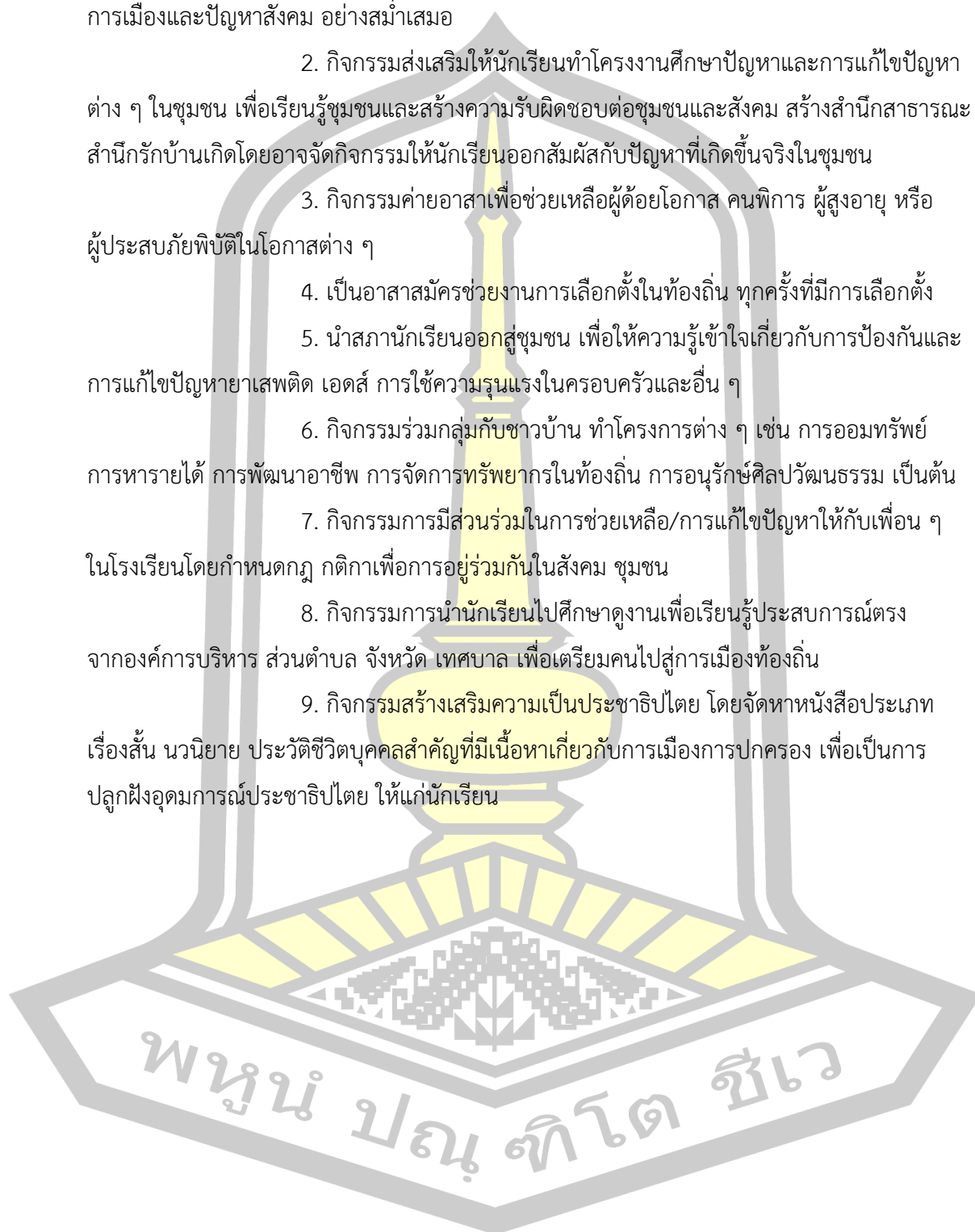
5. นำสถานักเรียนออกสู่ชุมชน เพื่อให้ความรู้เข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและการแก้ไขปัญหายาเสพติด เอดส์ การใช้ความรุนแรงในครอบครัวและอื่น ๆ

6. กิจกรรมร่วมกลุ่มกับชาวบ้าน ทำโครงการต่าง ๆ เช่น การออมทรัพย์ การหารายได้ การพัฒนาอาชีพ การจัดการทรัพยากรในท้องถิ่น การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น

7. กิจกรรมการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือ/การแก้ไขปัญหาให้กับเพื่อน ๆ ในโรงเรียนโดยกำหนดกฎ กติกาเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคม ชุมชน

8. กิจกรรมการนำนักเรียนไปศึกษาดูงานเพื่อเรียนรู้ประสบการณ์ตรงจากองค์การบริหาร ส่วนตำบล จังหวัด เทศบาล เพื่อเตรียมคนไปสู่การเมืองท้องถิ่น

9. กิจกรรมสร้างเสริมความเป็นประชาธิปไตย โดยจัดหาหนังสือประเภทเรื่องสั้น นวนิยาย ประวัติชีวิตบุคคลสำคัญที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง เพื่อเป็นการปลูกฝังอุดมการณ์ประชาธิปไตย ให้แก่นักเรียน

ตาราง 8 สรุปกิจกรรมเสนอแนะ จากการวิเคราะห์ผลงานของนักวิชาการ นักการศึกษา

กิจกรรมเสนอแนะ	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 (2555)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2560)	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 28 (2561)	ความถี่
1. กิจกรรมฝึกทักษะการวิเคราะห์ข่าว เหตุการณ์	/	/	/	3
2. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำโครงการ	/	/	/	3
3. กิจกรรมค่ายอาสา	/	/	/	3
4. เป็นอาสาสมัครช่วยงานการเลือกตั้งในท้องถิ่น	/	/	/	3
5. นำสภานักเรียนออกสู่ชุมชน	/	/	/	3
6. กิจกรรมรวมกลุ่มกับชาวบ้าน ทำโครงการต่างๆ	/	/	/	3
7. กิจกรรมการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือแก้ปัญหา	/	/	/	3
8. กิจกรรมการนำนักเรียนไปศึกษาดูงาน	/	/	/	3
9. กิจกรรมสร้างเสริมความเป็นประชาธิปไตย	/	/	/	3

จากตาราง 8 ผู้วิจัยได้สรุปกิจกรรมเสนอแนะในการจัดกิจกรรมสภานักเรียน ดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมฝึกทักษะการวิเคราะห์ข่าว เหตุการณ์ โดยเฉพาะสถานการณ์ทางการเมือง และปัญหาสังคม อย่างสม่ำเสมอ
2. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำโครงการศึกษาปัญหา และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชุมชน เพื่อเรียนรู้ชุมชนและสร้างความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม สร้างสำนึกสาธารณะ สำนึกรักบ้านเกิด โดยอาจจัดกิจกรรมให้นักเรียนออกไปสัมผัสกับปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในชุมชน
3. กิจกรรมค่ายอาสาเพื่อร่วมกันช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส คนพิการ ผู้สูงอายุ หรือ ผู้ประสบภัยพิบัติในโอกาสต่าง ๆ
4. เป็นอาสาสมัครช่วยงานการเลือกตั้งในท้องถิ่นทุกครั้ง ที่มีการเลือกตั้ง

5. นำสถานักเรียนออกสู่ชุมชน เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการป้องกันและ การแก้ไขปัญหาเสพติด เฮดส์ การใช้ความรุนแรงในครอบครัวและอื่นๆ

6. กิจกรรมรวมกลุ่มกับชาวบ้าน ทำโครงการต่างๆ เช่น การออมทรัพย์ การหารายได้ การพัฒนาอาชีพ การจัดการ ทรัพยากรในท้องถิ่น การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น

7. กิจกรรมการมีส่วนร่วมในการ ช่วยเหลือแก้ปัญหาให้กับเพื่อน ๆ ในโรงเรียน โดยกำหนดกฎกติกาเพื่อการอยู่ร่วมกัน ในสังคมโรงเรียน

8. กิจกรรมการนำนักเรียนไปศึกษาดูงานเพื่อเรียนรู้ ประสบการณ์ตรงจาก องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัด เทศบาล เพื่อเตรียมคนไปสู่การเมืองท้องถิ่น

9. กิจกรรมสร้างเสริมความเป็นประชาธิปไตย โดยจัดหาหนังสือประเภทเรื่องสั้น นวนิยาย ประวัติชีวิตบุคคลสำคัญที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง เพื่อเป็นการปลูกฝัง อุดมการณ์ประชาธิปไตยให้แก่ นักเรียน

การพัฒนาแนวทาง

1. ความหมายการพัฒนาแนวทาง

นักวิชาการ นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการพัฒนาแนวทางไว้ ดังต่อไปนี้

ความหมายการพัฒนา

คำว่า การพัฒนา ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Development ในภาษาไทยนำมา ใช้เป็นคำเฉพาะและใช้ประกอบคำอื่น เช่น การพัฒนาสังคม การพัฒนาครู การพัฒนาประเทศและ การพัฒนาวิชาชีพ เป็นต้น มีนักวิชาการให้ความหมายของการพัฒนาไว้ ดังนี้

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ และพูนศิริ วัจนะภูมิ (2534) ให้ความหมายไว้ว่า การพัฒนา หมายถึง การชักชวนหรือการกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโดยการปฏิบัติตามแผนและ โครงการอย่างจริงจังและเป็นลำดับขั้นต่อเนื่องกันในลักษณะที่เป็นวงจรไม่มีการสิ้นสุด

ปกรณ์ ปรียากร (2538) กล่าวถึงการพัฒนาไว้ว่า การเปรียบเทียบทางด้าน คุณภาพระหว่างสภาพการณ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน ถ้าในปัจจุบันสภาพการณ์ของสิ่งนั้น ดีกว่า สมบูรณ์กว่าก็แสดงว่าเป็นการพัฒนา

จำรัส นวลนิม (2540) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาว่า หมายถึง การทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทีละเล็กทีละน้อยโดยผ่านลำดับขั้นตอนต่างๆไปสู่ระดับที่สามารถขยายตัวขึ้น เติบโตขึ้น มีการปรับปรุงให้ดีขึ้นและเหมาะสมไปกว่าเดิม หรืออาจก้าวหน้าไปถึงขั้นที่อุดมสมบูรณ์ เป็นที่น่าพอใจ

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช (2542) ให้ความหมายการพัฒนาไว้ 2 ลักษณะ คือ การทำให้ดีขึ้นหรือทำให้สมบูรณ์ขึ้นและการทำให้เกิดขึ้น

สนธยา พลศรี (2547) ให้ความหมายไว้ว่า การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้เกิดความเจริญเติบโตองงามและดีขึ้นจนเป็นที่พึงพอใจ

สรุปได้ว่า การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นโดยการปฏิบัติตามแผนและ โครงการอย่างเป็นลำดับขั้นตอนต่อเนื่องกัน

ความหมายของแนวทาง

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายไว้ว่า แนวทาง หมายถึง ทางปฏิบัติที่วางไว้เป็นแนว

เปลื้อง ณ นคร (2558) ให้ความหมายไว้ว่า แนวทาง หมายถึง ทางปฏิบัติที่ควรทำ

วิทยาลัยการตำรวจ (2558) ให้ความหมายไว้ว่า แนวทาง หมายถึง วิธีการที่ใช้เพื่อให้กระบวนการบรรลุผล ต้องมีความเหมาะสมมีประสิทธิผลที่สามารถนำแนวทางนั้นไปใช้ซ้ำได้ และอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลและสารสนเทศที่เชื่อถือได้

Good (1973) ได้รวบรวมความหมายของแนวทางหมายถึงเป็นแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำเป็นตัวอย่างเพื่อการเรียนแบบเป็นแผนภูมิซึ่งเป็นตัวแบบของสิ่งหนึ่งเป็นหลักการหรือแนวคิดและเป็นชุดของปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความหมายสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

สรุปได้ว่า แนวทาง หมายถึง ทางปฏิบัติที่วางไว้เป็นแนวเพื่อให้การดำเนินงานต่าง ๆ บรรลุผลโดยเป็นแนวทางที่มีความเหมาะสมมีประสิทธิผล สามารถนำแนวทางนั้นไปใช้ซ้ำได้ และอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลและสารสนเทศที่เชื่อถือได้

ความหมายของการพัฒนาแนวทาง

จากความหมายของแนวทางและการพัฒนา สรุปได้ว่า การพัฒนาแนวทาง หมายถึง วิธีการ ขั้นตอน แนวปฏิบัติการจัดกิจกรรมสถานักเรียนที่จะทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นโดยการปฏิบัติตามแผนและโครงการ อย่างเป็นลำดับขั้นตอนต่อเนื่องกัน โดยเป็นวิธีปฏิบัติที่มีความเหมาะสมมีประสิทธิผล สามารถนำไปใช้ซ้ำได้ และอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลและสารสนเทศที่น่าเชื่อถือ

2. ลักษณะที่ดีของการพัฒนาแนวทาง

คุณลักษณะที่ดีของการพัฒนาแนวทางซึ่งนักวิชาการกล่าวไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541) ได้สรุปไว้ว่า คุณลักษณะที่ดีของการพัฒนาแนวทางไว้หลายประการซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. การพัฒนาเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างมีแผนที่มีจุดหมายเพื่อแก้ปัญหาโดยมีความเกี่ยวข้องกับการวางแผนใช้กลยุทธ์เพื่อการพัฒนาและการระดมทรัพยากรต่าง ๆ ขององค์กรเพื่อใช้ในการเปลี่ยนแปลง

2. การพัฒนาเป็นการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบกล่าวคือเป็นแนวคิดที่มอง การเปลี่ยนแปลงขององค์กรในลักษณะที่สัมพันธ์และเกี่ยวข้องร่วมกันถึงการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกัน ใน ลักษณะเกื้อกูลกัน

3. การพัฒนาองค์กรเป็นระบบกระบวนการปฏิสัมพันธ์ที่ต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง ตลอดเวลาและใช้เวลานาน โดยนัยนี้กระบวนการพัฒนาองค์กรจึงเป็นกระบวนการแก้ปัญหาขององค์กรที่ดำเนินงานต่อเนื่องกันไม่ใช่เป็นการแก้ปัญหาเพียงครั้งเดียวแล้วเลิกไปหากต้องดำเนินการปรับปรุงอยู่ เรื่อย ๆ

4. การพัฒนาองค์กรต้องการให้ผู้ว่าการเปลี่ยนแปลงได้มีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงนักปฏิบัติการส่วนใหญ่เน้นความต้องการบุคคลที่สามซึ่งเป็นตัวแทนการเปลี่ยนแปลง

5. การพัฒนาองค์กรมรการมุ่งเน้นเพิ่มสมรรถนะและสุขภาพที่สมบูรณ์โดยทั่วไปจะต้องมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ

ปรีชา กองจินดา (2549) ได้เขียนไว้ว่า คุณลักษณะที่ดีของการพัฒนาแนวทาง ประกอบด้วย

1. เป็นไปตามความตรงเชิงโครงสร้างตามหลักวิชาในเรื่องแนวปฏิบัติในการ ปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงองค์กรพฤติกรรมของคนในองค์กรในด้านการเป็นบุคคลรอบรู้การมีแบบแผน ของความคิดการมีวิสัยทัศน์ร่วมการเรียนรู้เป็นทีมและการคิดเชิงระบบเพื่อนำไปสู่การพัฒนาองค์กรแห่ง การเรียนรู้ในโรงเรียนที่มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้

2. มีความเหมาะสมในเรื่องแนวทางการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียน ที่ มีความเหมาะสมในการปฏิบัติจริงภายใต้บริบทของโรงเรียน

3. มีความเป็นไปได้ในเรื่องแนวทางการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียน ที่มีความเหมาะสมในการปฏิบัติจริงภายใต้บริบทของโรงเรียน

จึงสรุปได้ว่า ลักษณะที่ดีของการพัฒนาแนวทางเป็นไปตามความตรงเชิงโครงสร้างตาม หลักวิชาที่มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ลักษณะที่ดีของการพัฒนาแนวทางมีการยึดหยุ่น ไม่หยุด นิ่งหรือพึงพอใจในสิ่งที่สำเร็จที่มีอยู่ต้องมีการชวนช่วยเพื่อการพัฒนาองค์กรให้มี ประสิทธิภาพสูงสุด

3. องค์ประกอบแนวทางการพัฒนา

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอองค์ประกอบแนวทางการพัฒนา ดังนี้

สุนันทา เลहनันท์ (2540) ได้เสนอองค์ประกอบของการพัฒนาแนวทาง โดยเสนอว่าจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ แนวคิด
2. บริบทและเงื่อนไข
3. ยุทธศาสตร์
4. กระบวนการดำเนินงาน
5. ผลที่ได้รับจากการนำแนวทางไปใช้

มารุต พัฒผล (2557) ได้เสนอว่า แนวทางการพัฒนาประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. หลักการของแนวทาง
2. วัตถุประสงค์ของแนวทาง
3. ระบบและกลไกของแนวทาง
4. วิธีดำเนินงานของแนวทาง
5. แนวทางการประเมินผลแนวทาง
6. เงื่อนไขของแนวทาง

Everard และ Morris (1990) ได้เสนอแนะองค์ประกอบของการพัฒนาแนวทางที่ดี จะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ ดังนี้

1. บริบทหรือเงื่อนไข
2. หลักการหรือแนวคิด
3. วัตถุประสงค์
4. กระบวนการดำเนินงาน
5. การประเมินผล

สรุปได้ว่า องค์ประกอบแนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) ความมุ่งหมาย 3) แนวทางหรือวิธีดำเนินการ 4) กลไกในการบริหารจัดการ และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ

วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)

1. ความหมายของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)

การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ผู้วิจัยได้ยึดหลักการบริหารวงจรคุณภาพเดมมิ่ง Deming (PDCA) นักวิชาการ นักการศึกษา ได้ให้นิยามความหมายของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ดังนี้

วรภัทร์ ภูเจริญ (2541) ได้ให้ความหมายของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) หมายถึง ระบบการบริหารงานที่มีคุณภาพเป็นที่รู้จักแพร่หลายระดับหนึ่ง ประกอบด้วยขั้นตอนการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบหรือการประเมิน (Check) การนำผลการประเมินย้อนกลับไปปรับปรุงแก้ไขการทำงาน (Action) การใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่งต้องดำเนินการอย่างมีวินัยให้ครบวงจรหมุนเวียนไปไม่มีหยุดหย่อน

กรมวิชาการ (2545) ได้ให้ความหมายของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) หมายถึง การดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้วงจรเดมมิ่ง หรือวงจรคุณภาพ PDCA (Plan-Do-Check-Action) ซึ่งเป็นวงจรการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เริ่มจากการกำหนดเป้าหมายหรือมาตรฐานของสถานศึกษาแล้ววางแผน (P) เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนด จากนั้นจึงดำเนินการตามแผน (D) ในขณะที่ดำเนินการก็ทำการตรวจสอบ (C) ว่าดำเนินการไปแล้ว นำไปสู่เป้าหมายหรือไม่เพียงใด แล้วนำผลการตรวจสอบมาใช้แก้ไขปรับปรุง (A) แล้ววางแผนให้การดำเนินงานในข้อต่อไปดีขึ้น ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนี้จะต้องทำเป็นวงจรตลอดเวลา

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2545) ได้ให้ความหมายของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) หมายถึง ระบบคุณภาพที่กำหนดมาตรฐาน หรือเป้าหมายที่โรงเรียนต้องการพัฒนาและการวางแผนการดำเนินงานของโรงเรียนซึ่งตรงกับขั้นวางแผน (Plan = P) คือ การที่โรงเรียนกำหนดมาตรการและแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาสู่เป้าหมายหรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ กระบวนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการในขั้นนี้ คือ ขั้นกระทำ (Do = D) การตรวจสอบหรือการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนตรงกับขั้นการตรวจสอบ (Check = C) และการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพตรงกับขั้นปฏิบัติ (Act = A) เพื่อปรับปรุงงาน ทั้งนี้กระบวนการดำเนินงานทั้งหมดต้องทำเป็นวงจรต่อเนื่องสม่ำเสมอ และมีการปรับปรุงทั้งระบบคุณภาพ การควบคุม และการตรวจสอบคุณภาพให้ดียิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) หมายถึง ระบบการดำเนินงานที่มีคุณภาพเพื่อให้บรรลุมาตรฐานตามที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบหรือการประเมิน (Check) การปรับปรุงแก้ไขการทำงาน (Action)

2. ความสำคัญของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความสำคัญวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ดังนี้
 ฮิโตชิ คูเมะ (2540) ได้เสนอความสำคัญวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ไว้ว่า
 การบริหารคุณภาพวงจรเดมมิ่ง และได้นำมาใช้กับทุกกิจกรรม จึงรู้จักกันอย่างแพร่หลาย PDCA
 การบริหารงาน การจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ
 สมคิด พรหมจ้อย และสุพัทธ์ พิบูลย์ (2544) ได้เสนอความสำคัญวงจรคุณภาพเดมมิ่ง
 (PDCA) ไว้ว่า เป็นกระบวนการดำเนินงานให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ
 ประกอบด้วยการทำงาน 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Plan) การลงมือปฏิบัติ (Do or
 implementation) การตรวจสอบผลการปฏิบัติงานหรือประเมิน (Check or evaluation)
 การปรับปรุงแก้ไขการทำงาน (Act or adjust) เรียกว่า วงจรการบริหารงานแบบวงจร
 คุณภาพ (PDCA)

สรุปได้ว่า ความสำคัญของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) เป็นกระบวนการ
 ดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ และสามารถนำมาใช้กับการบริหารงาน การจัดการ
 เรียนการสอนหรือทุกกิจกรรม

3. ขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ดังนี้
 ฮิโตชิ คูเมะ (2540) ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) โดยมีการ
 ดำเนินการ ดังนี้

1. Plan คือ การวางแผน เป็นการเริ่มต้นของโครงการ หรืองานเป็นการ
 คาดการณ์ล่วงหน้าเมื่อเกิดการผิดพลาดมีความสามารถรับมือได้ เพื่อให้การปรับปรุงงานและ
 แก้ปัญหาอุปสรรค ทำงานอย่างรอบคอบเป็นไปตามเป้าหมายหรือแผน แผนที่ดีประกอบด้วย SMART
 มีลักษณะ ดังนี้

S = Specific เฉพาะเจาะจง มีความชัดเจน

M = Measurable สามารถวัดได้

A = Attainable สามารถบรรลุผลได้สำเร็จ

R = Realistic พื้นฐานของความเป็นจริง

T = Timely มีกรอบเวลากำหนดการวางแผนที่ดี

2. Do คือ ปฏิบัติตามแผน การปฏิบัติตามแผนนั้นต้องเป็นไปตามขั้นตอนตาม
 แนวทางที่วางแผนไว้ โดยพิจารณาใคร่ครวญก่อนลงมือปฏิบัติ

3. Check คือ ตรวจสอบ การทำงานนั้นนอกจากจะทำให้เสร็จแล้วจะต้องมีการ
 ตรวจสอบว่า ผลที่ปฏิบัตินั้นได้ผลคุ้มค่าเพียงไร มีข้อมูลใหม่ ๆ เกิดขึ้นบ้าง

4. Act คือ การดำเนินการให้เหมาะสมหลังจากที่ได้ผ่านกระบวนการต่าง ๆ ตามขั้นตอน กรณีผลที่เกิดขึ้นไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ให้วิเคราะห์และพิจารณาว่าจะดำเนินการอย่างไรโดยมองทางเลือกใหม่ ใช้ความพยายามให้มากขึ้น ขอความร่วมมือจากผู้อื่น หรือเปลี่ยนเป้าหมายใหม่

ปริทรรศน์ พันธุ์บรรยงก์ (2545) ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ดังนี้

P (Plan) คือ จะเริ่มนับจากการแสวงหาจุดที่เป็นปัญหาระหว่างระดับความแตกต่างจุดที่มุ่งหวังและสภาพที่เป็นจริง เมื่อจับจุดที่เป็นปัญหาได้แล้ว จัดทำแผนมาตรการในการแก้ไข แล้วจึงเข้าสู่ขั้น D หรือ do ต่อไป

D (Do) คือ การปฏิบัติตามแผนมาตรการแก้ไขแผนใหม่ล่าสุด เพราะแผนคือสิ่งที่ปรับปรุงแก้ไขได้อยู่เสมอ ต้องแน่ใจว่าแผนที่จะลงมือปฏิบัตินั้นเป็นแผนที่ล่าสุดจริง ๆ

C (Check) คือ การเปรียบเทียบระหว่างผลลัพธ์กับค่าเป้าหมายเสมอ

A (Act) คือ การปฏิบัติหลังการตรวจสอบ ซึ่งเป็นไปได้หลายประการ ดังนี้

1. ในกรณีที่ผลลัพธ์ต่ำกว่าเป้าหมายจะต้องมีการทบทวนแผนของมาตรการแก้ไขแล้วดูสิ่งที่ยังคงเป็นปัญหาอยู่นั้นมีสิ่งใดที่ปฏิบัติได้ทันทีให้ลงมือปฏิบัติเลย ส่วนสิ่งที่ปฏิบัติไม่ได้ทันทีให้สะท้อนสู่แผนการแก้ไขปัญหารอบต่อไป

2. ในกรณีที่ผลลัพธ์ดีกว่าเป้าหมาย จะต้องมีการทบทวนการกำหนดเป้าหมายว่าต่ำเกินไปหรือไม่ ควรมีการปรับเป้าหมายให้ดีกว่าเดิมหรือไม่ ผลลัพธ์เหนือกว่าความคาดหวังโดยปัจจัยภายนอกอื่น ๆ หรือไม่

3. ในกรณีที่ผลลัพธ์ได้ตรงตามเป้าหมายให้ทบทวนว่าได้มีการปฏิบัติตามแผนมาตรการแก้ไขครบถ้วนหรือไม่ ถ้าใช่ แสดงว่าแผนนี้ถูกต้องและควรกำหนดเป็นวิธีการปฏิบัติงานมาตรฐานเพื่อรักษาให้ผลลัพธ์คงอยู่ในระดับที่ต้องการต่อไป

สมาน อิศวภูมิ (2541) ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 คือ P-Planning (การวางแผน) คือ การกำหนดขึ้นล่วงหน้าว่าเป้าหมายเป็นอย่างไร และจะมีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายนั้น หน้าที่ของการวางแผนจะต้องระบุผลงานที่ต้องการและหนทางที่จะทำให้ได้ผลงานนั้น การวางแผนเป็นการตัดสินใจของปัจจุบันจะเลือกวิธีการกระทำเพื่อให้ได้ผลตามความต้องการของอนาคต

ขั้นที่ 2 คือ D-Do (สภาพตามแผน) คือ การนำเอาแผนมาปฏิบัติให้เป็นไปตามเป้าหมายและกำหนดของเวลา เพื่อให้เกิดผลตามที่กำหนดไว้ของแผน

ขั้นที่ 3 คือ C-Check (การตรวจสอบประเมินผล) คือ กระบวนการตรวจสอบสภาพงานเปรียบเทียบกับผลงานกับเป้าหมายหรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ ติดตามกำกับดูแลความก้าวหน้าของงาน

ขั้นที่ 4 คือ A-Action (การปรับปรุงงาน) คือ การนำผลจากการประเมินผลมาปรับปรุงงานแก้ไขงานเพื่อพัฒนาให้งานบรรลุตามเป้าหมาย

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2561) ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

P คือ Plan หมายถึง การวางแผน โดยเลือกปัญหาและตั้งเป้าหมายร่วมกัน ทั้งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน

D คือ Do หมายถึง การนำแผนหรือวิธีการแก้ไขปัญหาที่ได้กำหนดไว้ร่วมกันไปใช้ในการแก้ไขปัญหา ร่วมกัน เป็นการนำแผนแก้ปัญหาไปสู่การปฏิบัติ

C คือ Check หมายถึง การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยนำข้อมูลก่อนการดำเนินงานและหลังการดำเนินงานมาเปรียบเทียบกัน

A คือ Act หมายถึง ปรับปรุงการดำเนินการให้เหมาะสม Deming (1995) ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

Plan คือ กำหนดสาเหตุของปัญหา จากนั้นวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลงหรือทดสอบเพื่อการปรับปรุงให้ดีขึ้น

Do คือ การปฏิบัติตามแผนหรือทดลองปฏิบัติเป็นการนำร่องในส่วนย่อย

Check คือ ตรวจสอบเพื่อทราบว่าบรรลุผลตามแผนหรือหากมีสิ่งใดที่ทำให้ผิดพลาดหรือได้เรียนรู้อะไรมาแล้วบ้าง

Act คือ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง หากบรรลุผลเป็นที่น่าพอใจหรือหากผลการปฏิบัติไม่เป็นไปตามแผน ให้ทำซ้ำวงจรที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว

สรุปได้ว่า ขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอขั้นตอนไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้ P คือ Plan หมายถึง การวางแผน D คือ Do หมายถึง การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ C คือ Check หมายถึง การตรวจสอบหรือการเปรียบเทียบ A คือ Act หมายถึง ปรับปรุงการดำเนินการให้เหมาะสม

วิธีปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)

1. ความหมายของ Best Practice

นักวิชาการได้ให้ความหมายของ Best Practice ไว้ดังนี้

American Productivity and Quality Center (บุญญากิจ และกมลวรรณ ศิริพานิช, 2545) ได้ให้ความหมายว่า Best Practice หมายถึงวิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอน การปฏิบัติที่ ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จหรือนำไปสู่ ความเป็นเลิศตามเป้าหมาย เป็นที่ยอมรับ ในวง วิชาการหรือวิชาชีพนั้น ๆ และมีหลักฐานของความสำเร็จปรากฏชัดเจน โดยมีการสรุปวิธีปฏิบัติ หรือ ขั้นตอนการปฏิบัติ ตลอดจนความรู้และประสบการณ์ ที่ได้บันทึกเป็นเอกสาร และเผยแพร่ ให้ หน่วยงานภายในหรือภายนอกสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

วิจารณ์ พานิช (2552) ได้ให้ความหมายว่า Best Practice หมายถึงการปฏิบัติ ทั้งหลายที่สามารถก่อให้เกิดผลที่เป็นเลิศ รวมความแล้ว Best Practices คือ วิธีปฏิบัติที่ทำให้องค์กร ประสบความสำเร็จหรืออาจกล่าวได้ว่า คือ การปฏิบัติ ที่ทำให้องค์กรก้าวสู่ความเป็นเลิศ

สรุปได้ว่า Best Practice หมายถึงวิธีการปฏิบัติที่ส่งผลให้หน่วยงานหรือองค์กร มีความเป็นเลิศด้านใดด้านหนึ่ง โดยมีผลการปฏิบัติและขั้นตอนปฏิบัติที่ชัดเจน

2. แนวทางการพิจารณา Best Practices

วิธีปฏิบัติในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่จะเรียกได้ว่าเป็น Best Practices นั้น มีแนวทางการพิจารณา 6 ข้อ ดังนี้

1. วิธีปฏิบัตินั้นดำเนินการบรรลุผลได้สอดคล้องกับความคาดหวังของชุมชนหรือ ผู้ปกครองที่มีต่อสถานศึกษาหรือเป็นวิธีปฏิบัติที่สร้างความพึงพอใจให้กับทุกคนในสถานศึกษาได้
2. วิธีปฏิบัตินั้นผ่านกระบวนการนำไปใช้อย่างเป็นวงจรมองเห็นผลอย่างชัดเจนว่า ทำ ให้เกิดคุณภาพสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งคือวิธีปฏิบัตินั้นมีกระบวนการ PDCA จน เห็นแนวโน้มของตัวชี้วัดความสำเร็จที่ดีขึ้น
3. สถานศึกษาสามารถบอกเล่าถึงวิธีปฏิบัตินั้นได้ว่า ทำอะไร ทำอย่างไร และ ทำไม่จึงทำ หรือทำไม
4. ผลลัพธ์จากวิธีการปฏิบัตินั้น เป็นไปตามองค์ประกอบ ข้อกำหนดของการพัฒนา คุณภาพเชิงระบบ
5. วิธีปฏิบัตินั้นสามารถระบุได้ว่าเกิดจากปัจจัยสำคัญที่ชัดเจน และปัจจัยนั้น ก่อให้เกิดการปฏิบัติที่ต่อเนื่องและยั่งยืน
6. วิธีปฏิบัตินั้นใช้กระบวนการจัดการความรู้ (KM : Knowledge Management) เช่น การเล่าเรื่อง (Storytelling) ในการถอดบทเรียนจากการดำเนินการ

การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

1. ความหมายของการสนทนากลุ่ม

การสนทนากลุ่ม เป็นเทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพวิธีหนึ่ง ซึ่งใช้การสนทนากลุ่มสมาชิกที่มีลักษณะเหมือนกัน ประมาณ 6-12 คน โดยมีผู้ดำเนินการสนทนา เป็นผู้สร้างให้เกิดบรรยากาศของความเป็นกันเองในกลุ่ม จุดประเด็นคำถาม (ซึ่งนักวิจัยอยากหาคำตอบจากกลุ่ม) และคอยกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มผู้ร่วมสนทนาได้มีการพูดคุย ซักถาม และโต้ตอบกันอย่างกว้างขวางและเป็นธรรมชาติ โดยทั่วไปอาจใช้เวลาสนทนนานประมาณ 45 นาที ถึง หนึ่งชั่วโมงครึ่ง

2. ความเป็นมาของการสนทนากลุ่ม

ดัดแปลงมาจากลักษณะของการพูดคุยเสวนา หรือ การสนทนากลุ่มย่อย (Small Group Discussion) ที่เกิดขึ้นเองเป็นกิจวัตรในชุมชน (เช่น สภากาแฟ) เพื่อการปรับทุกข์ หรือ แลกเปลี่ยน ความรู้ ประสบการณ์ และ ความรู้สึกนึกคิด ต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมและเป็นที่สนใจร่วมกัน ในระยะแรก ๆ ถูกนำมาใช้ในงานวิจัยการตลาด เพื่อการปรับปรุงผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ถูกนำมาใช้เพื่อให้ได้ข้อมูลระดับลึกเกี่ยวกับทัศนคติและพฤติกรรมด้านสุขภาพ

3. วิธีการสนทนากลุ่ม

การสนทนากลุ่มที่รู้จักกันแพร่หลายแบ่งออกเป็น 2 วิธี คือ

1. การสัมภาษณ์กลุ่มแบบเจาะจง (Focus Group Interviews) มีลักษณะคล้ายการสัมภาษณ์เชิงลึกที่ต้องมีการซักถามเจาะจงเฉพาะเรื่อง
2. การสนทนากลุ่มตามธรรมชาติ (Group Discussion) เป็นการสนทนากลุ่มที่เกิดขึ้นได้ โดยทั่ว ๆ ไปในการทำงานภาคสนาม เช่น สนทนาใต้ต้นไม้ หรือ สภากาแฟเป็นการสนทนาที่ไม่มี โครงสร้างทั้งในแง่ประเด็นการสนทนาและผู้เข้าร่วมสนทนา

4. การจัดสนทนากลุ่ม

เป็นการนำการสัมภาษณ์กลุ่มแบบเจาะจง และการสนทนากลุ่มตามธรรมชาติมาใช้ร่วมกัน เป็นการสนทนาเป็นกลุ่ม ซึ่งต้องมีประเด็นปัญหาที่เฉพาะเจาะจงในการสนทนาแต่ละครั้ง มีการใช้กระบวนการกลุ่ม (Group Dynamics) เข้ามาช่วยในการกระตุ้นให้มีการเคลื่อนไหวในกลุ่ม ผู้สนทนาเพื่อให้หันมาสนใจเรื่องเดียวกัน และแสดงความคิดเห็นร่วมกัน ผู้วิจัยจะสังเกตพฤติกรรมของสมาชิก กลุ่ม (บันทึกเสียง/จดบันทึก) เพื่อการวิเคราะห์ต่อไป

การสนทนากลุ่มมักใช้เพื่อตอบสนองจุดมุ่งหมายต่อไปนี้

1. ใช้หาข้อมูลเพื่อการสร้างสมมติฐานใหม่ ๆ
2. ใช้สำรวจความคิดเห็น ทัศนคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ ของกลุ่มเป้าหมาย

3. ทดสอบแนวความคิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ หรือ บริการที่เกิดขึ้นใหม่ในชุมชน
4. ประเมินผลโครงการ หรือ บริการด้านธุรกิจ
5. เป็นแนวทางในการกำหนดคำถามในการสร้างแบบสอบถาม
6. ค้นหาคำตอบที่ยังคลุมเครือ/ไม่แน่ชัด เพื่อช่วยทำให้งานวิจัยเชิงสำรวจมีความ

สมบูรณ์ขึ้น

องค์ประกอบที่สำคัญในการจัดสนทนากลุ่ม (Components of Conducting Focus Group Session)

บุคลากรที่เกี่ยวข้อง (Personnel) ได้แก่

1. ผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator/Facilitator)
2. ผู้จดบันทึกการสนทนา (Notetaker/Recorder)
3. ผู้ช่วยทั่วไป (Assistant/Caretaker)

แนวทางในการสนทนากลุ่ม (Group Discussion Guide) ควรดำเนินการ ดังนี้

1. จัดเตรียมอุปกรณ์สนาม (Field Instruments)
2. จัดทำแบบฟอร์มคัดเลือกกลุ่มผู้ร่วมสนทนา (Screening Form)
3. สิ่งเสริมสร้างบรรยากาศ (Refreshment & Snack)
4. ของสมนาคุณแก่ผู้ร่วมสนทนา (Remuneration)
5. กำหนดสถานที่และระยะเวลาให้ชัดเจน (Location and Time) คุณลักษณะ

และบทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

คุณลักษณะของผู้ดำเนินการสนทนา (Characteristics of Moderator/Facilitator)

ผู้ดำเนินการสนทนา ถือเป็นบุคคลสำคัญที่ทำให้การสนทนาบรรลุเป้าหมาย

จึงต้องมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. รู้ถึงความต้องการหรือเป้าหมายของโครงการเป็นอย่างดี
2. มีบุคลิกภาพดี
3. มีมนุษยสัมพันธ์ สุภาพ อ่อนโยน มีอารมณ์ขัน
4. สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้
5. สามารถพูด หรือ ใช้ภาษาท้องถิ่นเพื่อการสื่อสารได้ดี

บทบาทหน้าที่ของผู้ดำเนินการสนทนา

1. สร้างบรรยากาศอย่างเป็นกันเอง
2. ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดสนทนากลุ่ม
3. ขอความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นและยินยอมให้มีการบันทึกข้อมูล
4. ควบคุมประเด็น และจังหวะของการสนทนา และเวลา

5. ทำตัวเสมือน ผู้เรียนรู้ (เป็นผู้ฟังที่ดี ไม่แสดงความคิดเห็น) ให้ผู้สนทนาได้แสดงความคิดอย่างเสรี

6. ยืดหยุ่น เปิดใจ อดทนต่อการรบกวน/ไม่ร่วมมือ

7. ระมัดระวังน้ำเสียง และ ท่าที

8. สังเกตพฤติกรรมของผู้ร่วมสนทนา

แนวทางในการสนทนากลุ่ม (Group Discussion Guide)

เป็นแนวคำถามที่ใช้ในการดำเนินการสนทนากลุ่ม ซึ่งต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ควรมีประมาณ 6-10 คำถาม เป็นคำถามปลายเปิด

การเตรียมตัวการจัดสนทนากลุ่ม ควรดำเนินการ ดังนี้

1. คัดเลือกกลุ่มผู้ร่วมสนทนา
2. ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาแก่กลุ่ม
3. นัดหมายวัน เวลา สถานที่
4. แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของทีมวิจัย
  - 4.1 กำหนดวัตถุประสงค์และแนวคำถามร่วมกัน
  - 4.2 แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ และ เตรียมตัวให้พร้อม
5. เลือกและจัดเตรียมสถานที่สำหรับการสนทนากลุ่ม

ขั้นตอนในการสนทนากลุ่มมี ดังนี้

1. การเริ่มดำเนินการสนทนา
  - 1.1 ผู้ดำเนินการแนะนำตัว ชี้แจงวัตถุประสงค์
  - 1.2 ให้สมาชิกกลุ่มแนะนำตัว
  - 1.3 อธิบายให้เห็นความสำคัญของกลุ่ม กฎกติกา มารยาท
  - 1.4 เริ่มการสนทนาโดยพูดคุยเรื่องทั่ว ๆ ไป เพื่อสร้างสัมพันธภาพและบรรยากาศที่ดี

2. ดำเนินการสนทนา

3. สิ้นสุดการสนทนา

ข้อดี และข้อจำกัดของการสนทนากลุ่ม

ข้อดีของการสนทนากลุ่ม มีดังนี้

1. ลดความเข้าใจไม่ถูกต้องในประเด็นที่พูดคุย
2. สมาชิกกลุ่มมีความเท่าเทียมกัน
3. เกิดการแสดงความคิดเห็น ถกเถียง สารระร่วมกัน
4. บรรยากาศของกลุ่มกระตุ้นให้มีการให้ข้อมูลที่กว้างขวาง

ข้อจำกัด

1. ระวางการผูกขาดการสนทนา
2. ไม่กล้าเปิดเผยข้อมูลบางลักษณะ (เรื่องส่วนตัว)

สรุปได้ว่า การสนทนาในกลุ่มเป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกแบบหนึ่งด้วยการเชิญผู้ร่วมสนทนา เป็นกลุ่มอย่างเจาะจง เพื่อที่จะหาข้อมูลที่ต้องตรงประเด็น โดยมีคำถามหลักที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีข้อดีเนื่องจากสามารถซักถามในประเด็นต่าง ๆ ได้ และสามารถหาข้อยุติ หรือข้อตกลงร่วมกัน ผู้ร่วมสนทนาได้เผชิญหน้ากัน

บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ตั้งอยู่อาคารเลขที่ 333 หมู่ 4 บ้านโนนทรายคำ ตำบลผักปัง อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ 36110 โทรศัพท์ 0-4486-1930-2 โทรสาร 0-4486-1303 มีภารกิจในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานครอบคลุม 5 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอภูเขียว อำเภอแก้งคร้อ อำเภอบ้านแท่น อำเภอเกษตรสมบูรณ์ และอำเภอคอนสาร

แผนที่เขตพื้นที่รับผิดชอบ อาณาเขตทิศเหนือติดต่อกับอำเภอชุมแพ อำเภอภูผาม่าน อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น และอำเภอน้ำหนาว จังหวัดเพชรบูรณ์ ทิศใต้ติดต่อกับอำเภอคอนสาร อำเภอหนองบัวแดง และอำเภอเมืองชัยภูมิจังหวัดชัยภูมิ ทิศตะวันออกติดต่อกับอำเภอโคกโพธิ์ไชย และอำเภอมัญจาคีรีจังหวัดขอนแก่น ทิศตะวันตกติดต่อกับอำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ และอำเภอน้ำหนาว จังหวัดเพชรบูรณ์ พื้นที่ทั้งหมด 3,992.43 ตารางกิโลเมตร

ภาษาใช้ภาษาไทยกลางหรือภาษาราชการ ข้าราชการ/พ่อค้า/นักธุรกิจ ใช้ภาษากลางเป็นหลัก ภาษากลุ่มจังหวัดชัยภูมิมีการใช้ภาษากลุ่มของประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ ดังนี้ กลุ่มที่พูดภาษากลุ่มอีสาน ประชากรส่วนใหญ่จะอยู่ในตัวหมู่บ้าน กลุ่มที่พูดภาษากลุ่มอีสาน ประชากรในอำเภอ คอนสาร การประกอบอาชีพของประชากร ประชากรในเขตพื้นที่บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 มีการประกอบอาชีพ ดังนี้ การเกษตรกรรม เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกพืชเป็นหลัก ได้แก่ การทำนา รองลงมา เป็นการทำไร่ พืชที่ปลูก เช่น อ้อยมันสำปะหลัง ข้าวโพด ยางพารา ถั่วต่าง ๆ การปศุสัตว์ การเลี้ยงสัตว์ส่วนมากเป็นการเลี้ยงภายในครัวเรือนเพื่อไว้ใช้งานและเป็นอาหาร สัตว์เลี้ยง ได้แก่ โค กระบือ สุกร เป็ด และไก่ การประมง ในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิเป็นการจับสัตว์น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น ห้วย หนองคลอง บึงแม่น้ำและอ่างเก็บน้ำ ปริมาณที่จับได้ยังไม่เพียงพอับความต้องการ มีโรงเรียนจำนวนทั้งสิ้น 262 โรงเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 32,596 คน

ประกอบด้วยนักเรียนชาย จำนวน 16,826 คน นักเรียนหญิงจำนวน 15,770 คน มีบุคลากรทั้งหมด จำนวน 2,705 คน

วิสัยทัศน์

ภายในปี 2564 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เป็นองค์กรชั้นนำ บริหารจัดการศึกษาตามศาสตร์พระราชา ผู้เรียนมีคุณภาพและมาตรฐาน

ค่านิยมองค์กร

มุ่งคั่งคุณธรรม มั่นคงคุณภาพ ยั่งยืนบริการ

พันธกิจ

1. พัฒนาการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ให้ได้มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง

2. ส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

3. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยใช้นวัตกรรมที่หลากหลาย

4. ส่งเสริมและสนับสนุน น้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การบริหารจัดการศึกษาอย่างมี

คุณภาพ

5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบสถานศึกษาพอเพียง

6. ส่งเสริมให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ

7. จัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมีศักยภาพ

ในการแข่งขัน

8. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

9. พัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษสู่ความเป็นเลิศระดับสากล

เป้าประสงค์หลัก

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีการบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ มีประสิทธิภาพ มีผลการบริหารจัดการศึกษาอยู่ในระดับ “ดีเยี่ยม”

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 และสถานศึกษา มีระบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

3. ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนได้รับการพัฒนาโดยใช้นวัตกรรมอย่างหลากหลาย

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 และสถานศึกษาทุกแห่งน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติ

5. สถานศึกษาทุกแห่งผ่านการประเมินสถานศึกษาพอเพียงเป็นศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบ

6. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและเสมอภาค

7. ผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาและมีศักยภาพในการแข่งขัน
8. ผู้เรียนทุกคนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
9. ผู้เรียนมีความสามารถพิเศษได้รับการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล
10. ผู้เรียนมีคุณธรรม ค่านิยมพื้นฐานและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ประเด็นกลยุทธ์

ประเด็นกลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาระบบบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศ

กลยุทธ์ที่ 1.1 : สร้างประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์กรโดยการมีส่วนร่วม
ของทุกภาคส่วน

กลยุทธ์ที่ 1.2 : เพิ่มประสิทธิภาพระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมใน
การบริหารจัดการ

กลยุทธ์ที่ 1.3 : ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1.4 : พัฒนาระบบนิเทศ ติดตามการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 1.5 : พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านการใช้เทคโนโลยี
เพื่อการเรียนการสอน

ประเด็นกลยุทธ์ที่ 2 การน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ 2.1 : ส่งเสริมให้สถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การจัดการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2.2 : พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถน้อมนำศาสตร์
พระราชาสู่การจัดการเรียนรู้

ประเด็นกลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 3.1 : เสริมสร้างสถานศึกษาเป็นต้นแบบสถานศึกษาพอเพียง

ประเด็นกลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศในระดับสากล

กลยุทธ์ที่ 4.1 : พัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

กลยุทธ์ที่ 4.2 : ส่งเสริมผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศในระดับสากล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ที่มีบทบาทหน้าที่และรับผิดชอบ
การสนับสนุน ส่งเสริม การจัดกิจกรรมสถานักเรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนในสังกัด
จำนวน 262 โรงเรียน ได้ตระหนักและเห็นคุณค่าของการให้นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมเพื่อให้เกิด
ประสบการณ์ตรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบูรณาการกิจกรรมและสถานักเรียนกับการจัดการเรียนรู้ใน
การดำเนินงานสถานักเรียนของโรงเรียนในสังกัดให้สำเร็จตามเงื่อนไขความสำเร็จที่กำหนด โดยได้มี
การดำเนินงานเพื่อผลักดันให้โรงเรียนในสังกัดได้ดำเนินการจัดกิจกรรมสถานักเรียนในทุกสถานศึกษา
อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งได้สนับสนุน ส่งเสริม เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินงานจัดกิจกรรมสถานักเรียนให้
สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ในกรอบกิจกรรมต่าง ๆ

นอกจากนี้ยังได้เปิดเวทีที่ทางด้านสถานักเรียนให้นักเรียนได้มีโอกาสนำเสนอผลผลิตจากสถานักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมการประกวดและแข่งขันกิจกรรมสถานักเรียนในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันเช่นกัน นักเรียนได้แสดงออกทางด้านประชาธิปไตยผ่านกิจกรรมสถานักเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2, 2561)

จากการดำเนินที่ผ่านมาแม้ว่าจะมีโรงเรียนหลายแห่งและหลายระดับจะประสบผลสำเร็จทางด้านกิจกรรมสถานักเรียนไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนต้นแบบระดับชาติหรือระดับงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติก็ตาม จากการประเมินผลการดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมสถานักเรียนในวาระต่าง ๆ พบว่ายังมีปัญหาในการดำเนินงานสถานักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น กระบวนการประกวดและแข่งขัน หลักเกณฑ์และวิธีการประกวดและแข่งขัน การส่งเสริมสนับสนุน กิจกรรมสถานักเรียนและอื่น ๆ ยังมีการดำเนินงานที่อาจยังไม่เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนด (สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558) อีกทั้งยังมีจุดด้อยในการดำเนินงานสถานักเรียนของโรงเรียน ซึ่งจะต้องดำเนินการปรับปรุงพัฒนาและแก้ไขให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อจะได้ส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติที่แท้จริงและส่งผลต่อการพัฒนาสังคมไทย

จากข้อมูลดังกล่าวผู้ศึกษาในฐานะครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จึงมีความสนใจค้นหาแนวทางการบริหารงานสถานักเรียนเพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศให้แก่โรงเรียนที่มีความสนใจจะจัดกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน เพื่อยึดเป็นแนวปฏิบัติที่สามารถดำเนินกิจกรรมสถานักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้ง เป็นการส่งเสริมและพัฒนาความเข้มแข็งของสถานักเรียนให้นักเรียนได้รับรู้ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความเป็นผู้นำ ความเป็นพลเมืองและการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ตลอดจนเพื่อเป็นแนวทางสำหรับโรงเรียนในสังกัดในการพัฒนาสถานักเรียนให้เกิดความเข้มแข็งและต่อเนื่องในโอกาสต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

กฤษฎिकासัน บัญพสุกุล (2551) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมวิถีประชาธิปไตยนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองห้าง อำเภอพลจังหวัดขอนแก่น โดยใช้กลยุทธ์ 3 วิธี คือ 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการให้ครู ได้รู้และเข้าใจแนวทางดำเนินกิจกรรมและมีเป้าหมายการพัฒนา ร่วมกัน 2) การจัดกิจกรรมนักเรียนให้เรียนรู้และปฏิบัติจริงด้วยการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาวิถีประชาธิปไตยโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน ประกอบด้วย 4 กิจกรรมย่อยคือ กิจกรรมเลือกตั้งผู้นำห้อง การตั้งกฎของห้อง การตั้งกลุ่มการเรียน การสร้างบรรยากาศประชาธิปไตยห้องเรียน และด้วยการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาประชาธิปไตยนอกห้องเรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มี 2 กิจกรรมหลัก

10 กิจกรรมย่อย คือหนึ่งกิจกรรมกลุ่มหมุนเวียนแบบฐานประจำสัปดาห์ 5 กิจกรรมย่อย ได้แก่ การรักษาทำความสะอาด การบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมความรู้ความคิดอ่านข่าวสาร การส่งเสริมความรู้ภาษาอ่านคำ ศัพท์ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และการปกครองควบคุมตรวจสอบ และรายงานผลงาน และสองกิจกรรมเสริมหลักสูตร 5 กิจกรรมย่อย ได้แก่ กิจกรรมลูกเสือฯ กิจกรรมจริยธรรม กิจกรรมกีฬา กิจกรรมอนามัยนักเรียน และกิจกรรมอาหารกลางวัน 3) การนิเทศติดตามผล ผลการพัฒนาการดำเนินงานตามกลยุทธ์ทั้ง 3 วิธี ผลการพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมวิถีประชาธิปไตยนักเรียน หลังการพัฒนาดำเนินงาน พบว่าสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมวิถีประชาธิปไตยนักเรียนระดับที่น่าพอใจมาก ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการระดม สามัคคีธรรม และปัญญาธรรม ตามลำดับ และบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าได้เป็นอย่างดี

สนทยา เมฆมงคล (2551) ได้ศึกษาการเสริมสร้างประชาธิปไตยนักเรียนโรงเรียนวัดเจริญราษฎร์บำรุง ตำบลตลาดไทร อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้กลยุทธ์ในการเสริมสร้างคุณลักษณะประชาธิปไตย คือ 1) กิจกรรมข้อตกลงของเรา 2) กิจกรรมโฮมรูม 3) กิจกรรมที่ช่วยน้องมีเป้าหมาย 4) กิจกรรมยอดนัก 5) กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน 6) กิจกรรมวางทุกงานอ่านทุกคน พบว่าด้านคุณธรรม พบว่า นักเรียนมีการพัฒนาขึ้นอยู่ในระดับดี คือนักเรียนมีการเข้าแถวเรียงคิวตามลำดับมาก่อน-มาหลัง เพื่อรับอาหารกลางวัน ซื้ออาหารซื้อ ขนมจากสหกรณ์โรงเรียน เข้าแถวรับน้ำดื่ม การเดินแถวเปลี่ยนคาบเรียน เข้าแถวส่งงานครูและเข้าแถวรับสิ่งของต่าง ๆ ตามลำดับมาก่อน-มาหลังโดยไม่มีการแซงคิว การเคารพข้อตกลง ด้านสามัคคีธรรม พบว่า นักเรียนมีการพัฒนาขึ้นอยู่ในระดับดี คือ ร่วมมือกันทำงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในเรื่องการรักษาความสะอาดบริเวณสีในโรงเรียนที่ได้รับมอบหมายนักเรียนมีการช่วยกันทำงานดี นักเรียนมีความรับผิดชอบร่วมมือกันทำงานเป็น หมู่คณะและตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายมีการพัฒนาขึ้น การให้การยอมรับผลงานของกลุ่มสมาชิก ด้านปัญญาธรรม พบว่า นักเรียนพัฒนาขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง คือการมีนิสัยใฝ่แสวงหาความรู้ หมั่นเข้าใช้บริการจากห้องสมุด แม้ว่าครูจะมีการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุด มีการหาหนังสือใหม่ ๆ มาให้บริการแต่นักเรียนเพียงบางส่วนที่เข้าใช้บริการเป็นประจำ แต่มีบางส่วนไม่เข้าใช้บริการมีการจับกลุ่มพูดคุยกันและเล่น เวลาว่าง คณะครูได้ปรึกษาหารือและหามาตรการโดยได้มอบหมายงานและให้นักเรียนบันทึกการอ่านลงในสมุดบันทึก ทำให้มีการพัฒนาดีขึ้น การไม่ลอกการบ้านและงานของเพื่อนส่งครู

กิตติ เพียรไทยสงค์ (2553) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้าง ประชาธิปไตยของคณะกรรมการสภานักเรียนโรงเรียนบ้านหนองกุงใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างประชาธิปไตย ของ คณะกรรมการสภานักเรียน โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการ ดำเนินการพัฒนา 2 วงรอบแต่ละวงรอบ ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนผล กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าและผู้ให้ข้อมูลจำนวน 34 คน

ประกอบด้วยกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าจำนวน 6 คน คือ ผู้ศึกษาค้นคว้า ครูที่ปรึกษาโครงการ ประชาธิปไตยจำนวน 4 คน กลุ่มเป้าหมายคณะกรรมการสถานักเรียนจำนวน 29 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกการประชุม แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสังเกต แบบมีโครงสร้าง การตรวจสอบข้อมูลใช้เทคนิคการตรวจสอบข้อมูลหลายมิติ และนำเสนอ ผลการศึกษาค้นคว้าเชิงพรรณนา ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างประชาธิปไตย ของคณะกรรมการสถานักเรียน ในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ การประชุมระดมความคิด ทำให้คณะกรรมการสถานักเรียนมีพฤติกรรมประชาธิปไตย ด้านการระดม และด้านสามัคคีธรรม เปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับดี แต่ด้านปัญญาธรรม ยังมีกลุ่มเป้าหมายบางส่วนยังไม่บรรลุเป้าหมายต้องได้รับการพัฒนาต่อไป โดยดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์กิจกรรมหมวกหกใบ ทำให้พฤติกรรมประชาธิปไตย ของคณะกรรมการสถานักเรียน บรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับดีทุกคนโดยสรุป การดำเนินงานเสริมสร้างพฤติกรรมประชาธิปไตยนักเรียน ของคณะกรรมการสถานักเรียน โรงเรียนบ้านหนองกุงใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 2 โดยใช้กลยุทธ์ 3 กลยุทธ์ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การประชุมระดมความคิด กิจกรรมหมวกหกใบ ทำให้กลุ่มเป้าหมายเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมประชาธิปไตย อยู่ในระดับดี และบรรลุจุดมุ่งหมาย ของการศึกษาค้นคว้าทุกประการ จึงควรสนับสนุนส่งเสริมให้นำกลยุทธ์ดังกล่าวไปใช้ต้องใช้พัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยนักเรียน ของคณะกรรมการสถานักเรียน ในโรงเรียนอื่นต่อไป

สมพงษ์ แป้นพุดเย็น (2555) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนกลยุทธ์การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนวังแฉมวิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน ของโรงเรียนวังแฉมวิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร 2) เพื่อพัฒนาแผนกลยุทธ์ การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนวังแฉมวิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร และ 3) เพื่อพัฒนาแผนปฏิบัติการการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน ของโรงเรียนวังแฉมวิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่ม จำนวน 10 คน วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 และ ข้อที่ 3 ผู้ให้ข้อมูลในการประชุมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 18 คน เครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย คือ การสนทนากลุ่ม การประชุมเชิงปฏิบัติการ และแบบประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนวังแฉม วิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร มีการพัฒนาการดำเนินงานที่ครอบคลุมในการจัดกิจกรรมทั้ง 4 ด้าน คือ การพัฒนาการดำเนินการพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ บุคลากรความรู้และพฤติกรรมหรือวิถีประชาธิปไตย ส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมด้านจิตอาสา และประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ปัญหาการดำเนินงาน คือ คณะกรรมการสถานักเรียนขาดความเป็นผู้นำ คณะครู และบุคลากร ทาง การศึกษาและประชาชนในชุมชน ขาดความรู้ความเข้าใจการดำเนินงาน

สถานักเรียน และยังไม่มีการจัดตั้งศูนย์เครือข่ายความร่วมมือประสานงานการดำเนินงานกิจกรรม
 สถานักเรียนอย่างเป็นทางการ 2) การพัฒนาแผนกลยุทธ์การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนของ
 โรงเรียนวังชมภูวิทยาฯ จังหวัดกำแพงเพชร 2.1) การพัฒนาแผนกลยุทธ์การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน
 ของโรงเรียนวังชมภูวิทยาฯ จังหวัดกำแพงเพชร โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาแผน
 กลยุทธ์การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนเชิงกลยุทธ์และได้กำหนดวิสัยทัศน์คือ “สร้างผู้นำการ
 พัฒนาส่งเสริมประชาธิปไตย ใส่ใจจิตอาสา โดยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน” ซึ่งมีเป้าหมายและกล
 ยุทธ์ในการพัฒนาครอบคลุม การดำเนินกิจกรรมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความเป็น
 ประชาธิปไตย ด้านความมีจิตอาสา และด้านการสร้างเครือข่าย 2.2) ผลการประเมินคุณภาพของแผน
 กลยุทธ์การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนวังชมภูวิทยาฯ จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า
 ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ของแผนกลยุทธ์ ใน
 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) การพัฒนาแผนพัฒนาปฏิบัติการการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียน
 ของโรงเรียนวังชมภูวิทยาฯ จังหวัดกำแพงเพชร โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดประเด็น
 ยุทธศาสตร์สำคัญ ดังนี้ การพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำ การส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย
 การส่งเสริมความมีจิตอาสา และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ซึ่งมีแนวทาง มาตรการ
 ตัวชี้วัด และโครงการ/กิจกรรมในการพัฒนา ครอบคลุมการดำเนินงานทั้ง 4 ด้าน

วลัยพร พรพงศ์ (2556) ได้ศึกษาวิธีการพัฒนาประชาธิปไตยแก่เด็กและเยาวชนใน
 สถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ศึกษาเฉพาะกรณีสถานศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานี ประชากร
 ได้แก่ ครูและนักเรียน จำนวน 295 คน วิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการวิจัยพบว่า วิธีการพัฒนาประชาธิปไตยใน
 สถานศึกษาในภาพรวมพบว่าครูและนักเรียนมีความคิดเห็นตรงกันว่าวิธีการพัฒนาประชาธิปไตยโดย
 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประชาธิปไตยในโรงเรียนอยู่ในระดับมากและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 ประชาธิปไตยตามหลักสูตรมีมากกว่าการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งสภาพปัจจุบันพบว่าโรงเรียน
 ขนาดใหญ่มีระดับการจัดกิจกรรมมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก สำหรับผู้บริหาร
 สถานศึกษา และบุคลากรทางการเมืองฯ มีความคิดเห็นว่าการพัฒนาประชาธิปไตยในสถานศึกษา
 จะต้องทำเป็นนโยบายระดับชาติ โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนา
 ประชาธิปไตย ครูผู้สอนต้องเข้ามาดูแลให้มีการปฏิบัติอย่างแท้จริงและต้องเน้นที่การพัฒนานักเรียน
 เป็นสำคัญ นอกจากนี้ ต้องมีการบำรุงขวัญและกำลังใจรวมทั้งสนับสนุนในเรื่องงบประมาณทั้งนี้
 ผู้วิจัยได้นำเสนอ รูปแบบ Democratic Model ซึ่งครอบคลุมผลการวิจัยวิธีการพัฒนาประชาธิปไตย
 แก่เด็กและเยาวชน ในสถานศึกษาทั้ง 10 ด้าน ประกอบด้วย 1. D=destination & demonstration
 2. E-executives 3. M=man 4. O=organization 5. C=conspiracy & cooperation 6. R=rules
 7. A=activity 8. Tetraining 9. I=intellectual 10. C=creativity และปัญหาในการพัฒนา

ประชาธิปไตยในสถานศึกษา ครูและนักเรียน มีความคิดเห็นตรงกันว่ากิจกรรมตามหลักสูตรและเสริมหลักสูตรที่จัดน้อย คือกิจกรรมด้านปัญญาธรรม สำหรับในด้านคุณธรรม เมื่อเปรียบเทียบกับ การจัดกิจกรรมตามหลักสูตรในด้านเดียวกันพบว่าครูจัดกิจกรรมในชั้นเรียน ด้านเปิดโอกาสนักเรียน ตัดสินใจอย่างมีเหตุผล น้อยกว่ากิจกรรมอื่น ในด้านปัญญาธรรม พบว่าครูจัดกิจกรรมในชั้นเรียนด้าน เน้นให้นักเรียนแสดงออกตามศักยภาพน้อยกว่ากิจกรรมอื่นในด้านสามัคคีธรรมพบว่าครูจัดกิจกรรม ในชั้นเรียนด้านปฏิบัติจริงน้อยกว่ากิจกรรมอื่น ในส่วนของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในด้านคุณธรรมครูไม่ค่อยฝึกให้นักเรียนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ในด้านปัญญาธรรม ครูจัดกิจกรรมด้าน ใต้วาที ด้านเวทีประชาธิปไตยและด้านสถานการณ์จำลองน้อยและในด้านสามัคคีธรรมครูจัดกิจกรรม ด้านค่ายประชาธิปไตยน้อยกว่ากิจกรรมอื่น สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการเมืองที่มีความ คิดเห็นว่าปัญหาในการพัฒนาประชาธิปไตยในสถานศึกษาเกิดจากความไม่ใส่ใจของครูอาจารย์ เอง ครูเป็นเผด็จการ นักเรียนไม่มีวุฒิภาวะและนโยบายของกระทรวงฯก็ไม่ได้เน้นในเรื่อง ประชาธิปไตยแต่อย่างใด

เต็มศักดิ์ คทวณิช (2557) การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเชิงจิตพิสัยแบบ บูรณาการเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาพฤติกรรม ประชาธิปไตยคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,284 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาผลของรูปแบบการเรียนการสอนเชิงจิตพิสัยแบบบูรณา การเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมประชาธิปไตย เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ใน เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 50 คน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัยคือ แบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตย และแบบสนทนากลุ่มเฉพาะ ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรม ประชาธิปไตยโดยรวมของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยโดยรวมในระดับสูง โดยพฤติกรรมรายด้าน ด้านความสามารถในการใช้ปัญญา สนับสนุน ความเป็นปัจเจกบุคคล และด้านส่งเสริมความเป็นหมู่คณะในระดับสูง ค่าเฉลี่ยพฤติกรรม ประชาธิปไตย โดยรวมเฉลี่ยก่อนการทดลองหลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการทดลองผลของนักศึกษา กลุ่มทดลอง ก่อนและหลังได้รับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเชิงจิตพิสัยแบบบูรณาการ เพื่อเสริมสร้าง พฤติกรรมประชาธิปไตย เมื่อสิ้นสุดระยะติดตามผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01

ศิริธร ศรีจางงค์ (2557) การพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้น ตามแนวคิดปัญญาศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 จำนวน 26 คน ปีการศึกษา 2556 การวิจัยเป็นการวิจัยและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถาม ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน แบบบันทึกผล

การจัดการเรียนรู้ แบบสังเกตพฤติกรรมจิตสาธารณะ อนุทินผู้เรียน และแบบประเมินพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียน และแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลพื้นฐานจากการศึกษาบริบทและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร พบว่า ปัญหาของสังคมไทยในปัจจุบันมีสาเหตุ มาจากการขาดจิตสำนึกที่ดีของคนในสังคม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่ต้องการพัฒนาคือ ใฝ่เรียนรู้ และมีจิตสาธารณะ ส่วนหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น มี 4 องค์ประกอบ คือ

- 1) จุดมุ่งหมาย
- 2) สารระการการเรียนรู้
- 3) การจัดการเรียนรู้ และ
- 4) การวัดและประเมินผล โดยมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีการศึกษา 5) กระบวนการ ได้แก่ (1) การรับรู้จากสิ่งต่าง ๆ (2) การฟังอย่างลึกซึ้ง (3) สนทนาสนทนา (4) การฝึกปฏิบัติ (5) การสะท้อนการเรียนรู้ และมีขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ 3 ขั้น คือ ขั้นเตรียม ขั้นเรียนรู้ และขั้นสรุป และผลการใช้หลักสูตร พบว่า นักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีพฤติกรรมจิตสาธารณะต่อครอบครัว โรงเรียน และสังคม จากการวัด 4 ครั้ง สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

พิมพ์ใจ การ์ตัน (2557) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของสถานักเรียนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 การวิจัยนี้มีจุดประสงค์ คือ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของสถานักเรียนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของสถานักเรียนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และระดับชั้นและเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ การมีส่วนร่วมของสถานักเรียนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ สถานักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 จำนวน 331 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูป Krejcie และ Morgan เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 60 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .86 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ ค่า t และการทดสอบค่า F เมื่อ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของ Scheffe' ผลการศึกษาพบว่า

- 1) สถานักเรียนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 โดยอยู่ในระดับมาก
- 2) สถานักเรียนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง และระดับชั้น ดังนี้ 2.1) สถานักเรียนที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้าน ความสัมพันธ์

และการปฏิบัติตนตามกฎเกณฑ์ของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ด้านการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านความรับผิดชอบให้สถานักเรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมของโรงเรียนนั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จากนั้นผู้วิจัย ได้ทำการทดสอบราย คู่ด้านที่มีความแตกต่างกัน โดยวิธีของ Scheffe' พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ประธานสถานักเรียนและรองประธานสภา นักเรียนมีความคิดเห็น แตกต่างจากคณะกรรมการสถานักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านความ รับผิดชอบให้สถานักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน พบว่าประธานสภา นักเรียนมีความ คิดเห็นแตกต่างจากรองประธานสถานักเรียน และคณะกรรมการสถานักเรียน อย่างมี นัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 2.2) สถานักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน 2.3) สถานักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร 3) ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของสถานักเรียนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้าน ต่าง ๆ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ควรให้สถานักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม การเรียน การสอน การอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดกิจกรรมที่เน้นเรื่องคุณธรรม จริยธรรม และเปิดโอกาสให้สถานักเรียนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างครูกับนักเรียน การช่วยทำนุบำรุง ดูแลรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน

ชนาธิป สำเร็จ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการบริหารงาน สถานักเรียนที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่นเขต 4 ในจังหวัดขอนแก่น เพื่อศึกษาศึกษาสภาพการบริหารงานสถานักเรียน และนำเสนอ แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานสถานักเรียนที่มีประสิทธิภาพ ประชากรสำหรับตอบ แบบสอบถาม คือ ผู้บริหารและครู ของโรงเรียนแต่ละโรงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่นเขต 4 จำนวน 180 โรง จำแนกเป็นผู้บริหาร ครูที่ปรึกษากิจกรรมสถานักเรียน รวมประชากรทั้งสิ้น 360 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถาม แบบประเมินความเหมาะสม แบบสัมภาษณ์ แบบสำรวจความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และแบบบันทึกการสนทนากลุ่มย่อย ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานสถานักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่นเขต 4 พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าดัชนีที่แสดงความต้องการจำเป็นเฉลี่ย 0.30 แนวทาง การส่งเสริมการบริหารงานสถานักเรียนที่มีประสิทธิภาพเรียงลำดับตามดัชนีความต้องการจำเป็นคือ ด้านบุคลากร รองลงมาคือด้านงบประมาณและการเงิน ด้านวัสดุและอุปกรณ์ และด้านการบริหาร จัดการ โดยมีแนวการปฏิบัติรวม 60 แนวทาง ผู้ตอบแบบสำรวจมีความพึงพอใจต่อแนวทาง

การส่งเสริมการบริหารงานสถานักเรียนของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารองลงมาคือ กิจกรรมสถานักเรียนทำให้นักเรียนเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ กิจกรรมสถานักเรียนทำให้นักเรียนกล้าแสดงออกในทางที่เหมาะสม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมสถานักเรียนจากทุกภาคส่วน

งานวิจัยต่างประเทศ

กาเซีย พาบอน (Garcia-Pabon, 2002) ได้ศึกษาเรื่องชมรมการพูดภาษาสเปนที่โรงเรียน Jane Addams สำหรับความเป็นประชาธิปไตยในเมืองเซนต์ปอล รัฐมินนิโซต้า ทำให้เกิดจิตสำนึกและการค้นหาการให้อำนาจ จากการศึกษาวิถีชีวิตของชาวสเปนโดยใช้วิธีการสนทนาความเป็นประชาธิปไตยในการใช้ชีวิตแบบสเปน พบว่า ชาวสเปนที่อยู่ในโรงเรียน Jane Addams มีการใช้ชีวิตและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สรุปได้ 6 ประการ คือ

1. การมีมนุษยสัมพันธ์ในกลุ่มชาวสเปน
2. การคำนึงถึงเชื้อชาติ
3. การสำรวจสมาชิกชาวสเปน
4. กระบวนการดำเนินการของชมรม
5. การประเมินผลการดำเนินงานของชุมชน
6. การสะท้อนผลการดำเนินงานของชุมชน

บทสรุปของการวิจัยชี้ให้เห็นอนาคตสำหรับชมรมการพูดภาษาสเปน จะทำให้เกิดจิตสำนึกเกี่ยวกับการค้นหา การให้อำนาจยังมีอยู่ต่อไปที่ชมรมการพูดภาษาสเปน

แกรนดมอนต์ (Grandmont, 2002) ได้ศึกษาเพื่อให้คำอธิบายได้เกี่ยวกับการปฏิบัติในปัจจุบันด้านวินัยที่เป็นประชาธิปไตยและโดยเฉพาะเพื่ออธิบายเหตุผลว่าทำไมโรงเรียนต่าง ๆ จึงรับเอาวิธีการที่เป็นประชาธิปไตย เพื่ออธิบายการเคลื่อนไหวในการนำไปใช้ที่ประสบผลสำเร็จและเพื่อตรวจสอบผลของการมีส่วนร่วมของนักเรียนในวินัยที่เป็นประชาธิปไตยที่มีต่อ พฤติกรรมที่แท้จริงของนักเรียนในสภาพแวดล้อมของห้องเรียน วิธีการศึกษาใช้รูปแบบกรณีศึกษา ตรวจสอบเพื่อให้กรณีศึกษานั้นตีความได้ซึ่งใช้ข้อมูลที่ยืนยันได้เพียงพอ ใช้รูปแบบพหุกรณีเก็บรวบรวมข้อมูลจากที่ตั้งโรงเรียน 5 แห่ง วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การสัมภาษณ์ (ส่วนบุคคลและ กลุ่มเป้าหมาย) การสังเกตโดยตรง การวิเคราะห์เอกสารและการสำรวจเจตคติของนักเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพพบว่า การนำวินัยที่เป็นประชาธิปไตยไปใช้บนพื้นฐานทั้งโรงเรียนสามารถปรับปรุงพฤติกรรมของนักเรียนให้กำลังใจผู้เรียนอายุน้อย เพื่อให้มีอำนาจมากขึ้น และเตรียมครูและผู้บริหารเพื่อจัดการกับปัญหาทางวินัยได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งผลก็คือช่วยลดระดับความเครียดลงได้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณชี้แนะว่าจำนวนนักเรียนมากพอสมควรรู้สึกว่าเป็นเจ้าของ การได้รับการนับถือ และความรับผิดชอบในระดับสูงในชั้นเรียนและทั้ง โรงเรียนอันเป็นผลการใช้วิธีการวินัยที่เป็นประชาธิปไตยของโรงเรียนนั่นเอง ผลการศึกษาสนับสนุนการนำวินัยที่เป็นประชาธิปไตยใช้เป็นวิธีการที่มีประสิทธิผลในการจัดการโรงเรียน

พาดเตอร์สัน (Patterson, 2003) ได้วิจัยการพัฒนาชมรมในโรงเรียนแบบประชาธิปไตย ในการเปลี่ยนแปลงสังคมในโรงเรียน จากการวิจัยพบว่า นักเรียนสามารถพัฒนาชมรมได้เป็นอย่างดี และมีความรู้ความเข้าใจในการเข้าร่วมกิจกรรม สามารถเปลี่ยนแปลงสังคมที่เคยปลูกฝัง กลับเปลี่ยนให้เป็นคนที่มีความเชื่อมั่นและกล้าแสดงออก สามารถเป็นผู้นำได้ระดับหนึ่งตั้งนั้นการตั้งชมรมทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความคิด การแสดงออก การอยู่ร่วมกับเพื่อนและความสามัคคี จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่าการ ส่งเสริมให้กิจกรรมสภานักเรียนดำเนินต่อเนื่องในสถานศึกษาจะเป็นการปลูกฝังทักษะในการดำเนินชีวิต การอยู่ร่วมกันในสังคม ตลอดจนเป็นพื้นฐานของการมีประชาธิปไตยในสังคมในอนาคต

David (2010) ศึกษาการฝึกปฏิบัติประชาธิปไตยในห้องเรียนระดับประถมศึกษา วัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) สร้างความตระหนักและความสำคัญในการฝึกประชาธิปไตย 2) ระบุวิธีการสอนของครูที่สามารถทำให้ห้องเรียนเป็นประชาธิปไตย กลุ่มตัวอย่างคือ ครู ระดับประถมศึกษา จำนวน 133 คน จากโรงเรียนขนาดกลาง 40 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบบันทึกการสำรวจ และแบบสัมภาษณ์ ใช้วิธีการวิจัยแบบวิจัยปฏิบัติการ ผลการวิจัยพบว่าการสำรวจออนไลน์พบว่า 90% ของครูทั้งหมดเห็นด้วยอย่างยิ่ง (62%) และเห็นด้วย (28%) ในความสำคัญของห้องเรียนประชาธิปไตย ความเชื่อของครูในความสำคัญของการฝึกประชาธิปไตย เป็นกุญแจสำคัญในการดำเนินงาน ตัวบ่งชี้ในเชิงบวกแสดงให้เห็นว่ามีครูจำนวนมากที่จะยินดีที่จะปลูกฝังมาก สภาพแวดล้อมในห้องเรียนแบบประชาธิปไตยขึ้น ถ้าพวกเขาได้รับวิธีการในการที่จะช่วยให้ประสบความสำเร็จได้ ครูทุกคนตอบว่าพวกเขาเน้น “ความเท่าเทียมกัน” และ “ความยุติธรรม” ในพวกเขา ห้องเรียนอย่างไรก็ตามมีเพียง 86% กล่าวว่าพวกเขาเน้นเสรีภาพ

Carolyn (2011) ศึกษาประชาธิปไตยและการปฏิบัติในสามส่วนของห้องเรียนระดับประถมศึกษา วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ การสำรวจว่าครูและนักเรียนจะได้ฝึกการปกครองระบอบประชาธิปไตยในห้องเรียนในโรงเรียนระดับประถมศึกษาของรัฐในแถบมิดเวสต์ กลุ่มตัวอย่างคือ ครู จำนวน 6 คน นักเรียน จำนวน 71 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบบันทึกการสำรวจครู แบบสัมภาษณ์ถึงโครงสร้างสำหรับครู แบบสัมภาษณ์ถึงโครงสร้างสำหรับนักเรียน ใช้วิธีการวิจัยแบบ วิจัยปฏิบัติการ ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความเชื่อเกี่ยวกับการเคารพ ความรับผิดชอบ และสิทธิ์ วิธีการ มุมมอง เหล่านี้ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการห้องเรียนของพวกเขา ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงวิธีการที่ครู กำหนดบทบาทของพวกเขาในการดำเนินการในระบอบประชาธิปไตย และแนวทางการบริหารจัดการ

ห้องเรียนแบบประชาธิปไตย และความก้าวหน้าของการศึกษาความเป็นพลเมือง แต่ถ้าครูมีความเข้าใจที่ชัดเจนของทักษะประชาธิปไตยพวกเขากำลังพัฒนามีความเป็นประชาธิปไตย และจะมีศักยภาพ

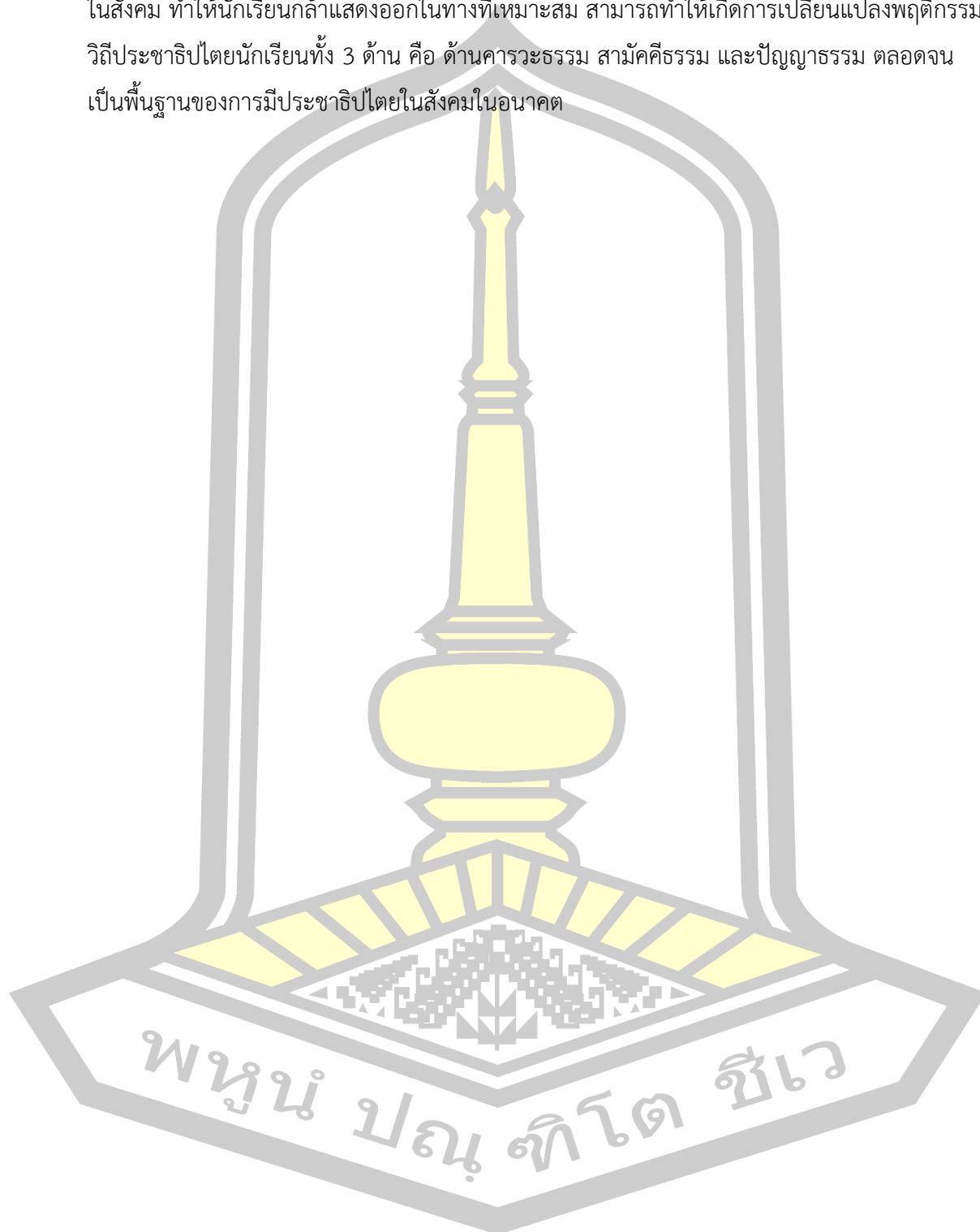
Ferguson-Patrick (2012) ศึกษาการพัฒนาห้องเรียนแบบประชาธิปไตยผ่านในการเรียนรู้แบบร่วมมือ วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อพัฒนาห้องเรียนแบบประชาธิปไตย โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มตัวอย่างคือ ครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และวิดีโอ วิธีการวิจัยใช้วิธีการวิจัยแบบปฏิบัติการ ผลการวิจัยพบว่า การใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือในห้องเรียนเป็นสิ่งสำคัญ เพราะมันครอบคลุมการเรียนรู้ของนักเรียน ที่ประกอบด้วย การรับรู้ทางสังคมและอารมณ์ นอกจากนี้ยังเป็นการเรียนการสอนรวมที่เอื้อให้เกิด สภาพแวดล้อมห้องเรียนแบบประชาธิปไตย และการเรียนการสอนที่ช่วยให้นักเรียนทุกคนได้รับการพิจารณาในการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้

Walangitan และคณะ (2015) ศึกษาเรื่องความเป็นประชาธิปไตยโดยการเรียนรู้ผ่านการมอบหมายภาระงาน วัตถุประสงค์ของการศึกษาคือ 1) การออกแบบสื่อการเรียนรู้ที่มาจากปัญหาสิ่งแวดล้อม 2) การดำเนินงานที่ได้รับมอบหมายภาระงาน 1 และ 3) การประเมินผลของกระบวนการและผลลัพธ์ของการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างคือ ครูที่สอนรายวิชาวิทยาศาสตร์ และ คณิตศาสตร์ นักเรียนในโรงเรียนขนาดกลาง และผู้ปกครอง วิธีการวิจัยใช้วิธีการวิจัยและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสังเกตกระบวนการทำกิจกรรม แบบประเมินหลังทำกิจกรรม และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสิ่งแวดล้อม จำนวน 10 กิจกรรม วิธีการวิจัยเป็นแบบวิจัยและพัฒนา ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาขั้นตอนการออกแบบอาจจะเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้กระบวนการประชาธิปไตยผ่านการมอบหมายภาระงานเฉพาะบางเรื่อง ครู นักเรียน และผู้ปกครองยังไม่ได้รับ บทบาทที่ดีที่สุดในการพัฒนาของการออกแบบและจำเป็นต้องมีประสบการณ์มากขึ้นผ่านการวิจัยและ การสนับสนุนโดยทีมงานวิจัย กิจกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนที่เกี่ยวกับการโต้ตอบมีการพัฒนาขึ้น กิจกรรมของกลุ่มนักเรียนสามารถสนับสนุนการพัฒนาระบบการเรียนรู้ประชาธิปไตย และการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ตามแนวคิดและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ วัดและประเมินผลสามารถสร้าง ทักษะที่ดีเกี่ยวกับประชาธิปไตยของนักเรียนและพบว่าการเรียนรู้ประชาธิปไตยสามารถพัฒนาการมอบหมายภาระงานที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้ปกครองได้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่าการพัฒนากิจกรรมสถานักเรียนในสถานศึกษาจะต้องทำเป็นนโยบายระดับชาติ โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนากิจกรรมสถานักเรียน ครูผู้สอนต้องเข้ามาดูแลให้มีการปฏิบัติอย่างแท้จริงและต้องเน้นที่การพัฒนานักเรียนเป็นสำคัญ การส่งเสริมให้กิจกรรม

สถานักเรียนดำเนินต่อเนื่องในสถานศึกษาจะเป็นการปลูกฝังทักษะในการดำเนินชีวิต การอยู่ร่วมกัน
ในสังคม ทำให้นักเรียนกล้าแสดงออกในทางที่เหมาะสม สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
วิถีประชาธิปไตยแก่นักเรียนทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการระดม สามัคคีธรรม และปัญญาธรรม ตลอดจน
เป็นพื้นฐานของการมีประชาธิปไตยในสังคมในอนาคต

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

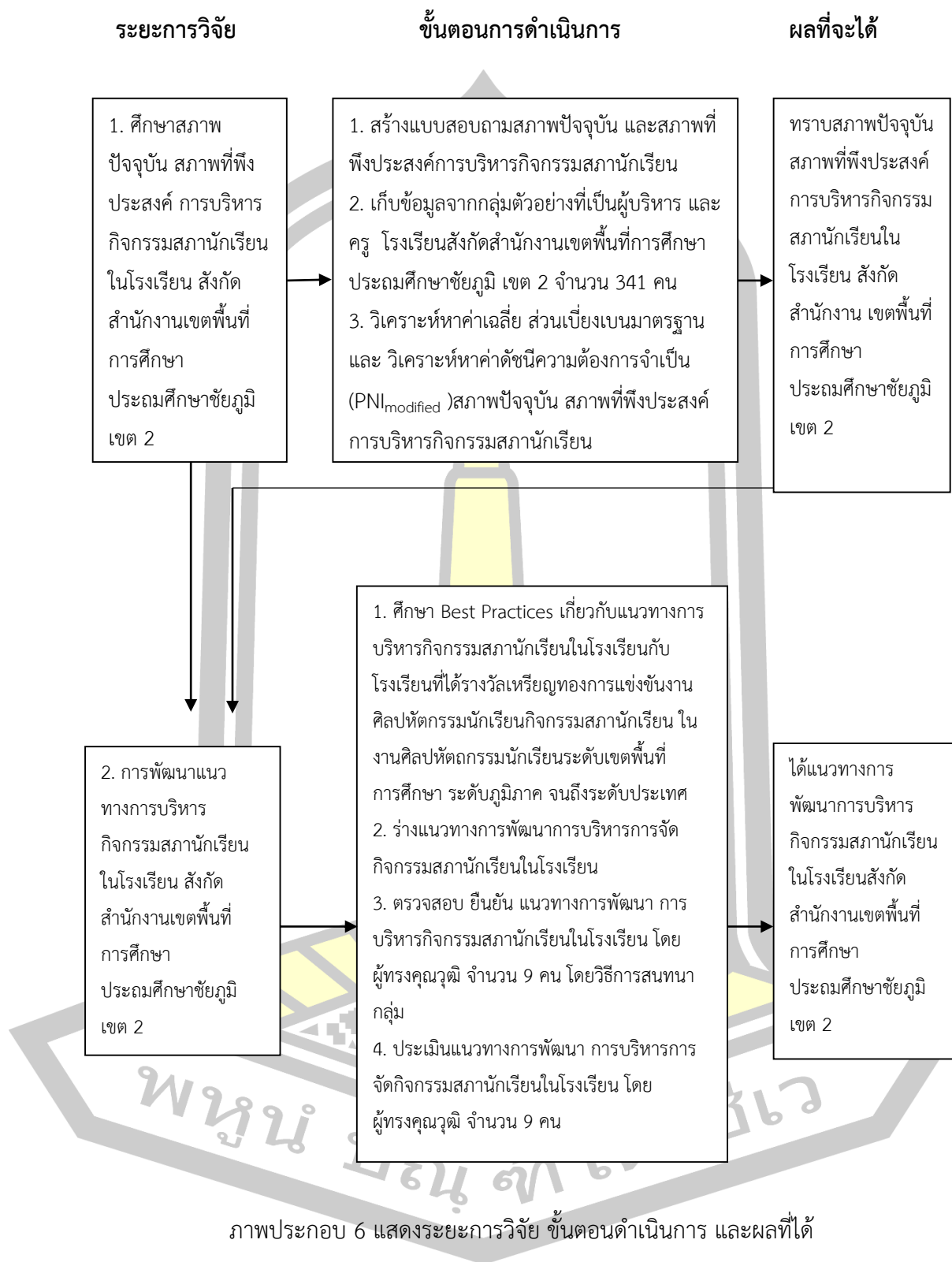
การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ซึ่งเป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารการจัดกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ระยะการวิจัย ขั้นตอนดำเนินการ และผลที่จะได้ แสดงโดยแผนภาพ ดังภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 แสดงระยะการวิจัย ขั้นตอนดำเนินการ และผลที่ได้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหาร กิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ผู้วิจัยศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหาร
กิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
โดยแบ่งการศึกษาเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของ
การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ
เขต 2 จากการสำรวจข้อมูลโรงเรียนทั่วไป

1. ขั้นตอนดำเนินการ

1.1 นำแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามคู่มือการจัด
กิจกรรมสถานักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558), สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560), สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี
เขต 2 (2555), สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 (2561) ประกอบด้วย กิจกรรม
พัฒนาทักษะผู้นำ กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม กิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม
กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระ
การเรียนรู้ การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน กิจกรรมเสนอแนะ มาใช้ในการศึกษาสภาพ
ปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

1.2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและครู โรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

1.3 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารกิจกรรม
สถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างมีใช้ในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและ
สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารการจัดกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ได้แก่

1) ประชากรที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 262 โรงเรียน รวม 244 คน
ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำนวน 2,705 คน
รวมทั้งสิ้น 2,949 คน

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำนวน 28 คน ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำนวน 313 คน รวมทั้งสิ้น 341 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบประชากรกับตาราง เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2561)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม

แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน และครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ สถานภาพหรือตำแหน่งปัจจุบัน ระดับการศึกษา และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และได้กำหนดน้ำหนักคะแนนตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) คือ

- 5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

วิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารการจัดกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน แล้วนำมาเป็นกรอบแนวคิดศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารตำรา (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2561)

2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามโดยพิจารณาเนื้อหาให้สอดคล้องกับแนวคิด และความมุ่งหมายของการวิจัย

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม ความถูกต้องของการใช้ภาษาและครอบคลุมเนื้อหาของการวิจัย และนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แนะนำ

4. ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม ซึ่งกำหนดค่าตั้งแต่ .05 ขึ้นไป โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ดังรายชื่อต่อไปนี้

4.1 ว่าที่ร้อยตรีสรารุช โคตรมา วุฒิการศึกษา กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคามตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่าขามไร่เพื่อสามัคคีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

4.2 นายเชษฐา พลธรรม วุฒิการศึกษา ศษ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตำแหน่งผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

4.3 นางสาวอัญชลี มาลา วุฒิการศึกษา กศ.ม. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

4.4 ดร.ศิริดา พิริยะชัยวรกุล วุฒิการศึกษา ปรต. สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษา

4.5 ดร.สโรชา แศวกรระโทก วุฒิการศึกษา กศ.ต. สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ตำแหน่งครูชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผลการศึกษา

ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

คุณภาพของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจกรรม
สถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ได้ค่า IOC
เท่ากับ 0.93

จากนั้นผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

5. นำเครื่องมือที่ได้ไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหาร และครูโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ที่เป็นกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่ม
ตัวอย่างจำนวน 30 ชุด จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 10 คน และครู จำนวน 20 คน

6. วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์
แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยเกณฑ์ความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้จะมีค่า
ตั้งแต่ .70 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2561) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยรวมของ
สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ เท่ากับ 0.810 โดยมีค่าความเชื่อมั่นของสภาพปัจจุบัน เท่ากับ
0.839 และสภาพที่พึงประสงค์ เท่ากับ 0.781

7. นำผลที่ได้จากการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ แล้วจัดทำแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์
เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

8. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง
พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และความสมบูรณ์ของเอกสารเตรียมนำส่งทางไปรษณีย์

2. ขออนุญาตรับรองจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในการขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนต่าง ๆ
ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. ผู้วิจัยนำส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบ
แบบสอบถามไปให้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยนำส่งด้วยตนเองและส่งทางไปรษณีย์
พร้อมแนบซองสีน้ำตาลติดแสตมป์ซองละ 5 บาท ไปพร้อมเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับโรงเรียนใน
การส่งแบบสอบถามกลับคืน และจำหน่ายซองถึงผู้วิจัยให้พร้อมเรียบร้อย จำนวน 191 ฉบับ
และผู้วิจัยดำเนินการด้วยตนเอง จำนวน 150 ฉบับ รวม 341 ฉบับ

4. กลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามคืน โดยทางไปรษณีย์ จำนวน 174 ฉบับ
คิดเป็นร้อยละ 51.02 ส่วนที่เหลือที่ติดตามเก็บแบบสอบถามไม่ได้ จำนวน 17 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ

4.99 และโดยการติดตามของผู้วิจัย จำนวน 150 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 43.99 รวมแบบสอบถามที่สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทั้งจากการได้รับการส่งกลับทางไปรษณีย์และผู้วิจัยเดินทางไปเก็บเอง จำนวน 324 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.01 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่รับได้

5. ตรวจสอบความสมบูรณ์ ความครบถ้วนในเนื้อหาของแบบสอบถามที่ได้รับ

6. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรม

สำเร็จรูป

5. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตามลำดับดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน จากกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1.1 วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพภาพผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

1.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความ หมายถึงค่าเฉลี่ยดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.3 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Need Assessment) โดยนำข้อมูลผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนภายในโรงเรียน ในตอนที่ 1 มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น โดยการคำนวณ PNI_{modified}

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าร้อยละ (Percentage, %)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean, $\bar{X}$)
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.)
4. ค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$)

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. การหาค่าความเที่ยงตรงและค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC : Index of Item Objective Congruence) (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2561)
  2. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2561)
- การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Need Assessment) ได้นำข้อมูลผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในระยะที่ 1 มาหาดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยแบ่งการพัฒนาเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาโรงเรียนต้นแบบที่มีผลการปฏิบัติดีเยี่ยม Best Practice

1. ขั้นตอนดำเนินการ

1.1 นำข้อมูลจากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Need Assessment)

ในระยะที่ 1 กำหนดคุณสมบัติของโรงเรียนที่จะนำมาเป็นกรณีศึกษา โดยพิจารณาจากโรงเรียนที่ได้รางวัลเหรียญทอง จากการแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนกิจกรรมสถานักเรียนในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับภูมิภาค จนถึงระดับประเทศ ระหว่างปีการศึกษา 2561-2562 จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนศรีโกสุมวิทยามิตรภาพที่ 209
2) โรงเรียนบ้านหนองซอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3
3) โรงเรียนชุมชนหนองเรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

1.2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จากการติดต่อส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อศึกษาข้อมูลโรงเรียนที่ได้รางวัลเหรียญทอง จากการแข่งขัน

งานศิลปหัตถกรรมนักเรียนกิจกรรมสถานักเรียนในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับเขตพื้นที่ การศึกษาระดับภูมิภาคจนถึงระดับประเทศ ผู้วิจัยได้เดินทางไปศึกษาข้อมูลโรงเรียนชุมชนหนองเรือ บ้านหนองเรือ ตำบลหนองเรือ อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เมื่อวันที่ 25 เดือนเมษายน พ.ศ. 2563 โรงเรียนศรีโกสุมวิทยา มิตรภาพที่ 209 เลขที่ 167 หมู่ 2 บ้านคุ้มใต้ ตำบลหัวขวาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม และโรงเรียนบ้านหนองซอน หมู่ 3 บ้านหนองซอน ตำบลหนองซอน อำเภอเขียงยืน จังหวัด มหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 เมื่อวันที่ 28 เดือนเมษายน พ.ศ. 2563

1.3 สรุปวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ที่ได้จากการศึกษาโรงเรียนที่ได้รางวัลเหรียญทอง การแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนกิจกรรม สถานักเรียนในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับภูมิภาค จนถึง ระดับประเทศของแต่ละโรงเรียน แล้วสรุป สังเคราะห์ ข้อมูลของทั้ง 3 โรงเรียน

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ โรงเรียน หรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน หรือครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน โรงเรียนละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 6 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารการจัดการจัดกิจกรรมสถานักเรียนภายในโรงเรียน และแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนภายในโรงเรียน แล้วนำมาเป็นกรอบแนวคิด

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์จากเอกสารตำรา (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2561)

3. ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ แนวทางการบริหารกิจกรรม สถานักเรียนภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมแล้วปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะ

4. นำเครื่องมือที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม ซึ่งกำหนดค่าตั้งแต่ .05 ขึ้นไป โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน (ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม)

5. ซปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
6. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว
เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องแล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
7. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
เพื่อนำไปส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในการขอความอนุเคราะห์ที่เก็บรวบรวมข้อมูลในสถานศึกษาของ
กลุ่มผู้ให้ข้อมูล โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน
หรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน หรือครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน โรงเรียนละ 2 คน
รวมทั้งสิ้น 6 คน
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการศึกษาการปฏิบัติที่เป็นเลิศ
(Best Practices) ถึงโรงเรียนต้นแบบด้วย
3. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์พร้อมทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์
แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ โรงเรียนชุมชนหนอง
เรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 5 เมื่อวันที่ 25 เดือนเมษายน
พ.ศ. 2563 โรงเรียนศรีโกสุมวิทยามิตรภาพที่ 209 และโรงเรียนบ้านหนองซอน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 เมื่อวันที่ 28 เดือนเมษายน พ.ศ. 2563
4. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุป
ประเด็น จัดหมวดหมู่

5. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ตามลำดับดังนี้

วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ใน
การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ชัยภูมิ เขต 2 โดยการสรุปประเด็น และนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)
ตอนที่ 2 ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนภายในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

1. ขั้นตอนดำเนินการ

ตอนที่ 1 ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนภายในโรงเรียน
จากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารกิจกรรมสถานักเรียน

ในโรงเรียนจากระยะที่ 1 และจากการศึกษา Best Practices ยกร่างแนวทางการบริหารกิจกรรม
 สถานักเรียนโรงเรียน (ฉบับที่ 1) ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบสาระของร่างแนวทางการบริหารกิจกรรม
 สถานักเรียนโรงเรียน เป็นแนวทางเชิงโครงสร้างและความสัมพันธ์ของกิจกรรม ประกอบด้วย
 1) หลักการและเหตุผล 2) ความมุ่งหมาย 3) แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
 4) กลไกในการบริหารจัดการ และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ

การบริหารตามกรอบแนวคิดวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ที่กำหนด
 ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การวางแผน ส่วนที่ 2 การดำเนินงานหรือกิจกรรม ส่วนที่ 3
 การตรวจสอบ ส่วนที่ 4 การพัฒนาปรับปรุง

ตอนที่ 3 ตรวจสอบ ยืนยันแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

การดำเนินการวิจัยในขั้นนี้เพื่อตรวจสอบ ยืนยันแนวทางการบริหารกิจกรรม
 สถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ตามวงจร
 คุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

1. ขั้นตอนดำเนินการ

1.1 นำร่างแนวทางพัฒนาการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
 มาประเมินหรือตรวจสอบยืนยันโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group
 Discussion)

1.2 นำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มมาวิเคราะห์จัดหมวดหมู่ สรุปเป็น
 แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 ชัยภูมิ เขต 2 แล้วจัดทำเป็นคู่มือการพัฒนาการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนให้สมบูรณ์
 พร้อมส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ยืนยัน ตรวจสอบ ประเมินต่อไป

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลแนวทางพัฒนาการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
 ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ซึ่งมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. สำเร็จการศึกษาในระดับมหาบัณฑิตด้านบริหารการศึกษาขึ้นไป
2. ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา หรือครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม
 สถานักเรียนในโรงเรียน

3. ผ่านการเข้าร่วมการแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนในงาน
 ศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับภูมิภาค จนถึงระดับประเทศ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติอย่างน้อย 1 ข้อใน 3 ข้อ
 ตามเกณฑ์พิจารณาที่กำหนดผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ประกอบด้วยรายชื่อ ดังนี้

1. นายยงยุทธ พรหมแก้ว วุฒิการศึกษา ศษ.ม. สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตำแหน่งผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กาฬสินธุ์เขต 1
2. นายสุรสิทธิ์ ถิตย์สมบูรณ์ วุฒิการศึกษา ค.ม. สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตำแหน่งรองผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 1
3. ดร.สมหวัง พันธะลี วุฒิการศึกษา กศ.ด. สาขาวิชาหลักสูตรและการ
สอน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตำแหน่งข้าราชการบำนาญ (ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ) สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 1
4. ดร.เพ็ญประภา ก้วพิทักษ์ วุฒิการศึกษา พร.ด. สาขาวิชาวิจัยและ
ประเมินผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่งศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 1
5. ดร.อนุสรณ์ จำเริญเจือ วุฒิการศึกษา ค.ด. สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการ
บริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนชุมชนหนองค้อ
วิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 1
6. ดร.สุชาติ แวงโสธรณ์ วุฒิการศึกษา กศ.ม. สาขาวิชาคณิตศาสตร์
จากมหาวิทยาลัยนเรศวร ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 1
7. นายฉลาด อาจสนาม วุฒิการศึกษา กศ.ม. สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านศาลาสამัคคี สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2
8. นางพิมพ์พัชรี ยลวิชัย วุฒิการศึกษา ศษ.ม. สาขาวิชาการประถมศึกษา
มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนชุมชนหนองค้อวิทยาคาร สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 1
9. นางสุธิดา ศรีโสภา วุฒิการศึกษา กศ.ม. สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 1

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
  2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบบันทึกการสนทนากลุ่มจากเอกสารตำรา (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2561)
  3. นำแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมแล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
  3. นำแบบบันทึกที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม ซึ่งกำหนดค่าตั้งแต่ .05 ขึ้นไป โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม)
  4. ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
  5. นำแบบบันทึกที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง
  6. จัดพิมพ์แบบบันทึกฉบับสมบูรณ์เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
- จากแบบบันทึกการสนทนากลุ่มแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
- ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ดังนี้
1. ขออนุญาตรับรองจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในการขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม
  2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง พร้อมทั้งนัดหมายวัน เวลาและสถานที่
  3. ผู้วิจัยดำเนินการการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน มีขั้นตอนในการสนทนากลุ่ม ดังนี้
    - 3.1 กำหนดวัตถุประสงค์ในการสนทนากลุ่ม
    - 3.2 สร้างประเด็นคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (ยกเว้นแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ฉบับที่ 1)
    - 3.3 กำหนดคุณสมบัติผู้ทรงคุณวุฒิ รายละเอียดตามตอนที่ 3 ข้อ 2
    - 3.4 จัดเตรียมสถานที่ นัดหมายการสนทนา
    - 3.5 ดำเนินการสนทนากลุ่มโดยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ร่วมสนทนา

3.6 จัดบันทึกข้อมูลที่ได้รับการวิพากษ์โดยผู้วิจัย และมีผู้ให้บริการทั่วไป ทำหน้าที่ในด้านต่าง ๆ เพื่อให้การสนทนาคำเนินไปอย่างราบรื่น

3.7 วิเคราะห์ สรุปรายงานข้อมูล ข้อเท็จจริงจากการสนทนากลุ่ม ได้แนวทางฉบับปรับปรุง

3.8 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

4. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม มาวิเคราะห์จัดหมวดหมู่สรุปเป็น แนวทางพัฒนาการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

5. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

วิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางการบริหาร กิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปประเด็น และนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ตอนที่ 4 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารกิจกรรม สถานักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินตามลำดับ ดังนี้

1. ขั้นตอนดำเนินการ

นำแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง) ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารกิจกรรม สถานักเรียนภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

3.2 แบบประเมินแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบประเมิน ตามลำดับดังนี้

3.2.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกิจกรรมสถานักเรียนภายในโรงเรียน แล้วนำมาเป็นกรอบแนวคิด

3.2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินจากเอกสารตำรา (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2561)

3.2.3 สร้างแบบประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง พอใช้ ปรับปรุง ตามลำดับ

3.2.4 นำแบบประเมินที่ได้เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมแล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.2.5 นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา ซึ่งกำหนดค่าตั้งแต่ .05 ขึ้นไป โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน (ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม)

3.2.6 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.2.7 นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

3.2.8 จัดพิมพ์แบบประเมินฉบับสมบูรณ์เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

จากแบบแบบประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมินตามลำดับ ดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในการขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยนำแบบประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จำนวน 9 ฉบับ นำข้อมูลที่ได้วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในการพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2561)

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม/
ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/
ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/
ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/
ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/
ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1.1 ค่าความเที่ยงของเนื้อหา (Validity) ของแบบสอบถามกับ
จุดมุ่งหมาย โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมาย

R แทน คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็น
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) การคำนวณจะใช้สูตรสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (r_{xy})
(บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2561)

$$r_{xy} = \frac{N \sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{[N \sum x^2 - (\sum x)^2][N \sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแต่ละข้อกับคะแนนรวม
	$\sum x$	แทน	คะแนนรวมที่หาค่าอำนาจจำแนก
	$\sum y$	แทน	ผลรวมของคะแนนรวมของแบบสอบถาม
	N	แทน	จำนวนทั้งหมดของแบบสอบถาม
	$\sum xy$	แทน	ผลรวมของผลคูณคะแนนที่หาค่าอำนาจจำแนก
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของแบบสอบถามยกกำลังสองของคะแนนแต่ละข้อ
	$\sum y^2$	แทน	ผลรวมของแบบสอบถามยกกำลังสองของคะแนนรวม

1.3 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหา
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2561)

$$\alpha = \left(\frac{n}{n-1} \right) \left(1 - \frac{\sum s_t^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อคำถาม
	$\sum s_t^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของข้อคำถามแต่ละข้อ
	s_t^2	แทน	ความแปรปรวนรวมของแบบสอบถามทั้งฉบับ

พหุ ประถมศึกษา

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ,

2561)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละกลุ่มตัวอย่าง
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ
 N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean, $\bar{X}$) (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2561)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนประชากรในกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.)

(บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2561)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum xy)^2}{N(N-1)}}$$

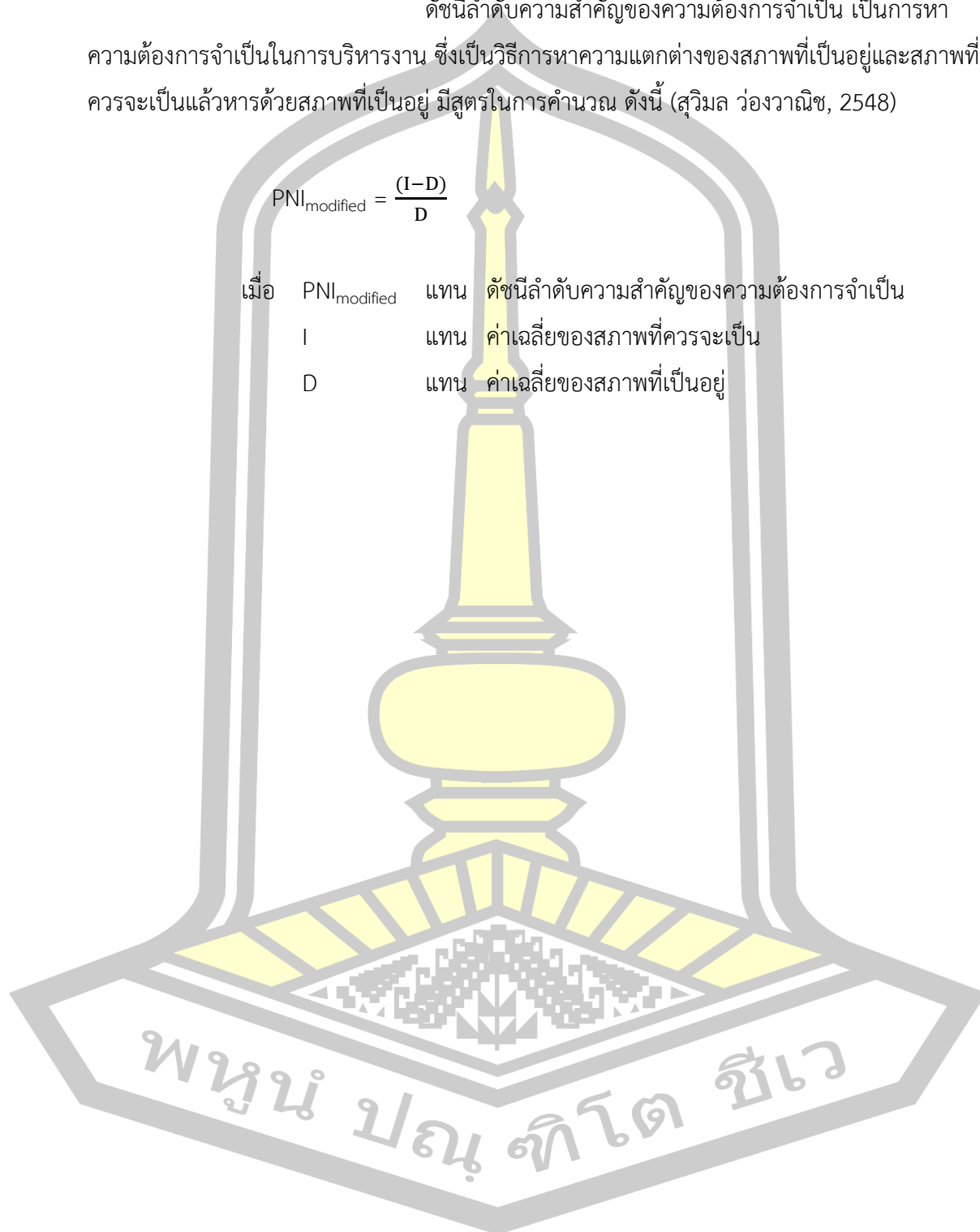
เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนในกลุ่ม
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนประชากรในกลุ่มตัวอย่าง

3. สถิติที่ใช้ตามความมุ่งหมายของการวิจัย

ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เป็นการหาความต้องการจำเป็นในการบริหารงาน ซึ่งเป็นวิธีการหาความแตกต่างของสภาพที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นแล้วหารด้วยสภาพที่เป็นอยู่ มีสูตรในการคำนวณ ดังนี้ (สุวิมล ว่องวาณิช, 2548)

$$PNI_{\text{modified}} = \frac{(I-D)}{D}$$

เมื่อ	PNI_{modified}	แทน	ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
	I	แทน	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็น
	D	แทน	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นอยู่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรม
สถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผู้วิจัยลำดับ
การนำเสนอ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล
ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์แทนความหมายต่างๆ ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
N	แทน	จำนวนคนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
D	แทน	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน (Degree of Success)
I	แทน	ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ (Important)
PNI_{modified}	แทน	ดัชนีความต้องการจำเป็น

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเป็น 2 ระยะ ตามลำดับดังนี้
ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ทางการบริหารกิจกรรม
สถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
จะแสดงผลการวิเคราะห์

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จะแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล 4 ตอน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จะแสดงผลการวิเคราะห์ ข้อมูล ดังนี้

1. การแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหาร กิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
  - ตอนที่ 1 การแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 แสดงผลในตาราง 9

ตาราง 9 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	184	56.79
หญิง	140	43.21
รวม	324	100.00
2. สถานภาพ		
ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือ รกน.ผู้อำนวยการ	28	8.64
ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน	122	37.65
ครู	174	53.71
รวม	324	100.00
3. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	177	54.63
ปริญญาโท	133	41.05
ปริญญาเอก	14	4.32
รวม	324	100.00
4. ขนาดโรงเรียน		
ขนาดเล็ก	199	61.42
ขนาดกลาง	103	31.79
ขนาดใหญ่	22	6.79
รวม	324	100.00

จากตาราง 9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกสถานภาพตามเพศเป็นเพศชาย จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 56.79 เพศหญิง จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 43.21 จำแนกตามสถานภาพเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 8.64 ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 37.65 ครู จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 53.71 จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นปริญญาตรี จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 54.63 ปริญญาโท จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 41.05 ปริญญาเอก จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.32 และจำแนกตามขนาดโรงเรียนแบ่งเป็นขนาดเล็ก โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 1-120 คน จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 61.42 ขนาดกลาง โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 121-600 คน จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 31.79 ขนาดใหญ่ โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 600-1,500 คนขึ้นไป จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 6.79

ตอนที่ 2 การแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 แสดงผลในตาราง 10-17

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยรวมรายด้าน

การบริหารกิจกรรมสถานักเรียน ในโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน
1. กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ	2.93	0.97	ปานกลาง	4.68	0.47	มากที่สุด
2. กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม	3.08	0.95	ปานกลาง	4.63	0.53	มากที่สุด
3. กิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือ การมีส่วนร่วม	2.94	0.97	ปานกลาง	4.70	0.47	มากที่สุด
4. กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือ สำนักสาธารณะ	2.81	1.04	ปานกลาง	4.75	0.45	มากที่สุด

ตาราง 10 (ต่อ)

การบริหารกิจกรรมสถานักเรียน ในโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน
5. การบูรณาการกิจกรรม สถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระ การเรียนรู้	2.88	1.12	ปานกลาง	4.73	0.45	มากที่สุด
6. การประเมินผลการจัดกิจกรรม สถานักเรียน	2.76	1.11	ปานกลาง	4.67	0.49	มากที่สุด
7. กิจกรรมเสนอแนะ	2.73	1.09	ปานกลาง	4.74	0.44	มากที่สุด
โดยรวม	2.51	1.17	ปานกลาง	4.11	0.41	มากที่สุด

จากตาราง 10 พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 7 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม ($\bar{X} = 3.08$) กิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 2.94$) และกิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ ($\bar{X} = 2.93$) สภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 7 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ ($\bar{X} = 4.75$) กิจกรรมเสนอแนะ ($\bar{X} = 4.74$) และการบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.73$)

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรม
 สถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
 เกี่ยวกับด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ

ด้านกิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน
1. สมาชิกสถานักเรียนมีการจัด กิจกรรมสัมมนาเพื่อช่วยกันระดม ความคิดเห็นในการแก้ปัญหาหรือ เสนอแนวทางการดำเนินงาน	2.84	1.09	ปานกลาง	4.64	0.51	มากที่สุด
2. สมาชิกสถานักเรียนมีการใช้ บทบาทที่สมมติ เพื่อนำไปสู่การ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของสมาชิก	2.74	0.89	ปานกลาง	4.65	0.48	มากที่สุด
3. สมาชิกสถานักเรียนมีการจำลอง สถานการณ์จริงขึ้นมาเพื่อฝึก วินิจฉัยและคัดเลือกแนวทาง การแก้ปัญหา	3.01	0.84	ปานกลาง	4.71	0.45	มากที่สุด
4. สมาชิกสถานักเรียนมีการเรียนรู้ ด้วยตนเองจากสื่อเทคโนโลยีที่ หลากหลายที่ทำให้ทราบผล การปฏิบัติและได้รับการเสริมแรง	2.94	1.02	ปานกลาง	4.76	0.43	มากที่สุด
5. สมาชิกสถานักเรียนมีการฝึก ปฏิบัติกิจกรรมที่เน้นการทำ กิจกรรมเป็นกลุ่ม เพื่อมุ่งเปลี่ยน ทัศนคติ/สร้างความสัมพันธ์/ เสริมสร้างความมั่นคงทางอารมณ์ และจิตใจ	3.10	0.99	ปานกลาง	4.66	0.48	มากที่สุด
โดยรวม	2.93	0.97	ปานกลาง	4.68	0.47	มากที่สุด

จากตาราง 11 พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านกิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ สมาชิกสถานักเรียนมีการฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่เน้นการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม เพื่อมุ่งเปลี่ยนทัศนคติ/สร้างความสัมพันธ์/เสริมสร้างความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ ($\bar{X} = 3.10$) สมาชิกสถานักเรียนมีการจำลองสถานการณ์จริงขึ้นมาเพื่อฝึกวินิจฉัยและคัดเลือกแนวทางการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 3.01$) สมาชิกสถานักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อเทคโนโลยีที่หลากหลายที่ทำให้ทราบผลการปฏิบัติและได้รับการเสริมแรง ($\bar{X} = 2.94$) สภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านกิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 5 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ สมาชิกสถานักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อเทคโนโลยีที่หลากหลายที่ทำให้ทราบผลการปฏิบัติและได้รับการเสริมแรง ($\bar{X} = 4.76$) สมาชิกสถานักเรียนมีการจำลองสถานการณ์จริงขึ้นมาเพื่อฝึกวินิจฉัยและคัดเลือกแนวทางการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.71$) สมาชิกสถานักเรียนมีการฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่เน้นการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม เพื่อมุ่งเปลี่ยนทัศนคติ/สร้างความสัมพันธ์/เสริมสร้างความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ ($\bar{X} = 4.66$)

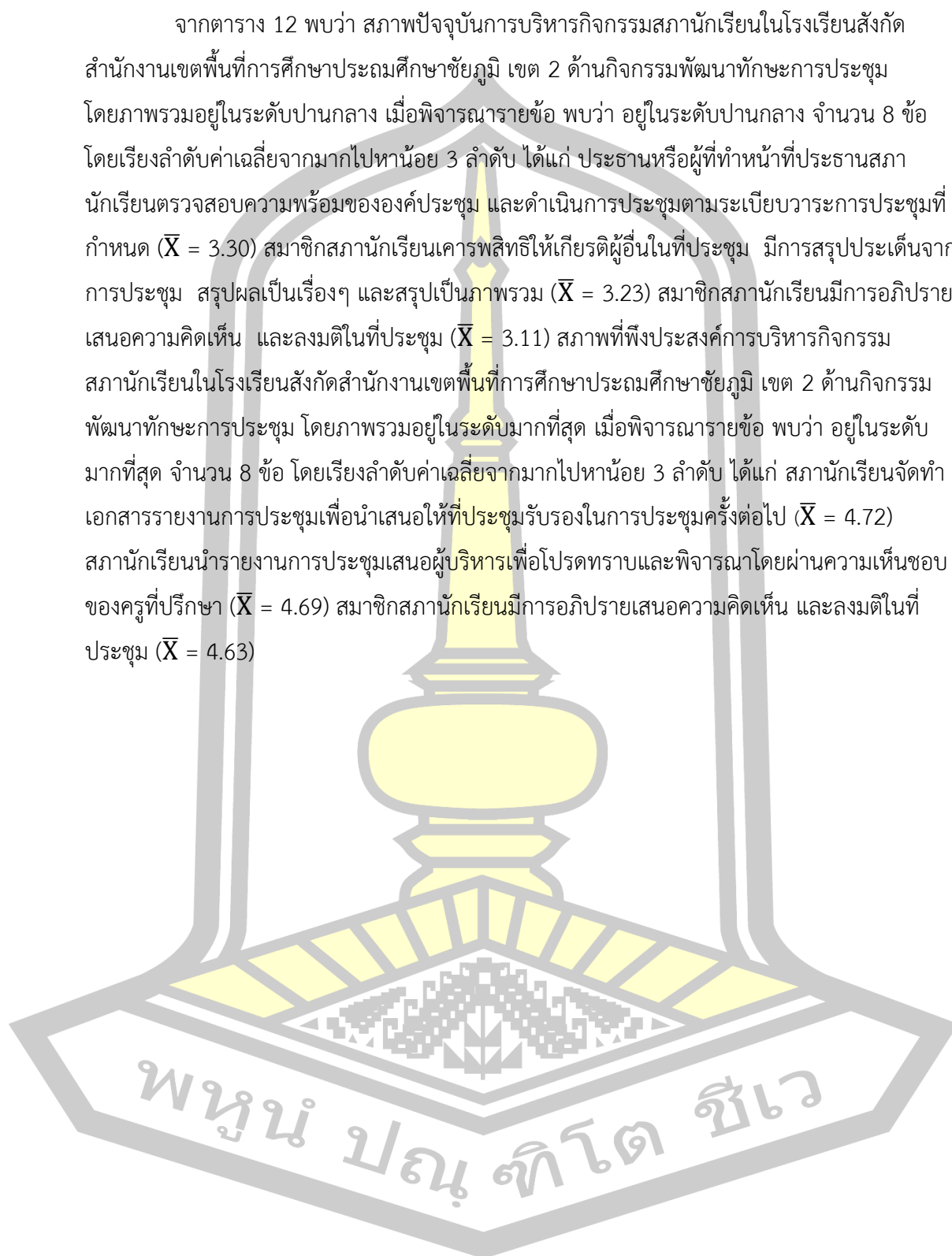
ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เกี่ยวกับด้านกิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม

ด้านกิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
1. สถานักเรียนมีการจัดเตรียมระเบียบวาระการประชุม/เอกสารที่เกี่ยวข้อง/จัดเตรียมสถานที่ประชุม และเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม	3.06	1.02	ปานกลาง	4.59	0.55	มากที่สุด

ตาราง 12 (ต่อ)

ด้านกิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
2. ประธานหรือผู้ที่ทำหน้าที่ ประธานสถานักเรียนตรวจสอบ ความพร้อมขององค์ประชุม และ ดำเนินการประชุมตามระเบียบ วาระการประชุมที่กำหนด	3.30	0.78	ปานกลาง	4.58	0.55	มากที่สุด
3. เลขานุการมีการจัด เอกสารรายงานการประชุม จดบันทึกการประชุมและสรุป รายงานการประชุมเสนอต่อผู้ เกี่ยวข้อง	3.08	0.91	ปานกลาง	4.60	0.56	มากที่สุด
4. สมาชิกสถานักเรียนมีการ อภิปรายเสนอความคิดเห็น และ ลงมติในที่ประชุม	3.11	0.80	ปานกลาง	4.63	0.54	มากที่สุด
5. สมาชิกสถานักเรียนเคารพสิทธิ ให้เกียรติผู้อื่นในที่ประชุม มีการ สรุปประเด็นจากการประชุม สรุปผลเป็นเรื่องๆ และสรุป เป็นภาพรวม	3.23	1.07	ปานกลาง	4.61	0.55	มากที่สุด
6. เลขานุการดำเนินการสรุป รายงานการประชุม	2.93	0.85	ปานกลาง	4.62	0.56	มากที่สุด
7. สถานักเรียนนำรายงาน การประชุมเสนอผู้บริหารเพื่อ โปรดทราบและพิจารณาโดยผ่าน ความเห็นชอบของครูที่ปรึกษา	2.95	1.01	ปานกลาง	4.69	0.46	มากที่สุด
8. สถานักเรียนจัดทำ เอกสารรายงานการประชุมเพื่อ นำเสนอให้ที่ประชุมรับรองใน การประชุมครั้งต่อไป	2.94	1.15	ปานกลาง	4.72	0.47	มากที่สุด
โดยรวม	3.08	0.95	ปานกลาง	4.63	0.53	มากที่สุด

จากตาราง 12 พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านกิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 8 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ประธานหรือผู้ที่ทำหน้าที่ประธานสถานักเรียนตรวจสอบความพร้อมขององค์ประชุม และดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมที่กำหนด ($\bar{X} = 3.30$) สมาชิกสถานักเรียนเคารพสิทธิให้เกียรติผู้อื่นในที่ประชุม มีการสรุปประเด็นจากการประชุม สรุปผลเป็นเรื่องๆ และสรุปเป็นภาพรวม ($\bar{X} = 3.23$) สมาชิกสถานักเรียนมีการอภิปรายเสนอความคิดเห็น และลงมติในที่ประชุม ($\bar{X} = 3.11$) สภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านกิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 8 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ สถานักเรียนจัดทำเอกสารรายงานการประชุมเพื่อนำเสนอให้ที่ประชุมรับรองในการประชุมครั้งต่อไป ($\bar{X} = 4.72$) สถานักเรียนนำรายงานการประชุมเสนอผู้บริหารเพื่อโปรดทราบและพิจารณาโดยผ่านความเห็นชอบของครูที่ปรึกษา ($\bar{X} = 4.69$) สมาชิกสถานักเรียนมีการอภิปรายเสนอความคิดเห็น และลงมติในที่ประชุม ($\bar{X} = 4.63$)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรม
 สถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
 เกี่ยวกับด้านกิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม

ด้านกิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือ การมีส่วนร่วม	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน
1. สถานักเรียนกำหนดแผนงาน/ โครงการ/งาน/กิจกรรม/ปฏิทิน และขั้นตอนการปฏิบัติงานในการ สร้างเครือข่ายอย่างชัดเจน และ ปฏิบัติงานตามแผนงาน/ โครงการ/งาน/กิจกรรม/ปฏิทิน และขั้นตอนการปฏิบัติงานใน การสร้างเครือข่าย	3.09	0.85	ปานกลาง	4.62	0.49	มากที่สุด
2. สถานักเรียนเข้าร่วมประชุม ร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา/ครู/ หน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้องกับ โครงการ/กิจกรรม/งาน	3.15	0.89	ปานกลาง	4.55	0.57	มากที่สุด
3. สถานักเรียนจัดประชุม คณะกรรมการเพื่อเสนอกิจกรรม/ โครงการ/งาน เข้าที่ประชุม คณะกรรมการสถานักเรียน เพื่อ นำเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา ตามลำดับต่อไป	2.95	0.99	ปานกลาง	4.78	0.42	มากที่สุด
4. สถานักเรียนมอบหมายงาน แบ่งหน้าที่ในการดำเนินงาน หรือ การประสานงานขอคณะกรรมการ	2.99	1.04	ปานกลาง	4.81	0.39	มากที่สุด

ตาราง 13 (ต่อ)

ด้านกิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือ การมีส่วนร่วม	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน
5. สถานักเรียนกำหนดแผนงาน/ ปฏิทินการดำเนินงานร่วมกับ บุคลากร องค์กรและปฏิบัติงาน ตามแผนงาน/ปฏิทิน โดยมีส่วน ร่วมกับบุคลากร องค์กร หรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	2.78	1.03	ปานกลาง	4.70	0.46	มากที่สุด
6. สถานักเรียนจัดกิจกรรมที่ ส่งเสริมประสานความร่วมมือและ สนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตย ระหว่างโรงเรียน/ชุมชน/องค์กร ภาครัฐและเอกชน	2.70	1.00	ปานกลาง	4.71	0.48	มากที่สุด
โดยรวม	2.94	0.97	ปานกลาง	4.70	0.47	มากที่สุด

จากตาราง 13 พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านกิจกรรมการสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 6 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ สถานักเรียนเข้าร่วมประชุมร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา/ครู/หน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้องกับโครงการ/กิจกรรม/งาน ($\bar{X} = 3.15$) สถานักเรียนกำหนดแผนงาน/โครงการ/งาน/กิจกรรม/ปฏิทินและขั้นตอนการปฏิบัติงานในการสร้างเครือข่ายอย่างชัดเจน และปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการ/งาน/กิจกรรม/ปฏิทินและขั้นตอนการปฏิบัติงานในการสร้างเครือข่าย ($\bar{X} = 3.09$) สถานักเรียนมอบหมายงานแบ่งหน้าที่ในการดำเนินงานหรือการประสานงานของคณะกรรมการ ($\bar{X} = 2.99$) สภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านกิจกรรมการสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 6 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ สถานักเรียนมอบหมายงานแบ่งหน้าที่ในการดำเนินงาน หรือการประสานงานของคณะกรรมการ

($\bar{X} = 4.81$) สภานักเรียนจัดประชุมคณะกรรมการเพื่อเสนอกิจกรรม/โครงการ/งาน เข้าที่ประชุม
 คณะกรรมการสภานักเรียน เพื่อนำเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาตามลำดับต่อไป ($\bar{X} = 4.78$)
 สภานักเรียนจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมประสานความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตยระหว่าง
 โรงเรียน/ชุมชน/องค์กรภาครัฐและเอกชน ($\bar{X} = 4.71$)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรม
 สภานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
 เกี่ยวกับด้านกิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ

ด้านกิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือ สำนักสาธารณะ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับการ ดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน
1. สภานักเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียน สร้างปัญญาจากการกระทำสู่การเรียนรู้	2.68	1.06	ปานกลาง	4.72	0.47	มากที่สุด
2. สภานักเรียนมีการสร้างความคิด จิตสำนึกให้ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ	2.87	1.08	ปานกลาง	4.79	0.42	มากที่สุด
3. สภานักเรียนมีการสร้างความ เข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึก เพื่อส่วนรวมและมีการสร้าง เมตตากรุณาให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน	2.41	1.16	ปานกลาง	4.75	0.46	มากที่สุด
4. สภานักเรียนมีการสร้างกิจกรรม พัฒนาซ้ำๆ บ่อยๆ อย่างต่อเนื่อง และได้รับความร่วมมือจาก หลายๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	3.12	0.87	ปานกลาง	4.77	0.44	มากที่สุด
5. สภานักเรียนมีการกระตุ้นให้เกิด การวิพากษ์หรือสนทนา เพื่อสร้าง ความคิดเห็นที่ถูกต้อง	2.79	1.07	ปานกลาง	4.74	0.47	มากที่สุด
6. สภานักเรียนมีการสร้างความ อดทน อดกลั้น ความรับผิดชอบ ปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องควร ควบคุมกับการปลูกฝังความมีวินัย ในตนเองและมีเมตตากรุณา	2.96	1.00	ปานกลาง	4.73	0.45	มากที่สุด
โดยรวม	2.81	1.04	ปานกลาง	4.75	0.45	มากที่สุด

จากตาราง 14 พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านกิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 6 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ สถานักเรียนมีการสร้างกิจกรรมพัฒนาซ้ำ ๆ บ่อย ๆ อย่างต่อเนื่อง และได้รับความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 3.12$) สถานักเรียนมีการสร้างความอดทน อดกลั้น ความรับผิดชอบ ปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง ควบคู่กับการปลูกฝังความมีวินัยในตนเองและมีเมตตาธรรม ($\bar{X} = 2.96$) สถานักเรียนมีการสร้างความคิด จิตสำนึกให้ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ ($\bar{X} = 2.87$) สภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านกิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 6 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ สถานักเรียนมีการสร้างความคิด จิตสำนึกให้ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ ($\bar{X} = 4.79$) สถานักเรียนมีการสร้างกิจกรรมพัฒนาซ้ำ ๆ บ่อย ๆ อย่างต่อเนื่อง และได้รับความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.77$) สถานักเรียนมีการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมและมีการสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน ($\bar{X} = 4.75$)

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เกี่ยวกับการบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้

ด้านการบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
1. โรงเรียนมีการกำหนดเป็นนโยบายและจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาในการดำเนินงาน และสร้างความเข้าใจร่วมกันทั้งโรงเรียนรวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	2.92	1.06	ปานกลาง	4.69	0.51	มากที่สุด
2. โรงเรียนมีการศึกษาบริบทของสถานศึกษาทุกด้าน และมีการจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพและบริบทของสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน	2.72	1.14	ปานกลาง	4.76	0.44	มากที่สุด

ตาราง 15 (ต่อ)

ด้านการบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียน เข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับการ ดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน
3. โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ วัสดุ สิ่งอำนวยความสะดวก และมีการจัดซื้อ จัดหา ซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ ที่ใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้	2.97	1.05	ปานกลาง	4.77	0.42	มากที่สุด
4. โรงเรียนมีการสร้างความร่วมมือ และใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ ภายนอกโรงเรียนตามบริบทและ สภาพของโรงเรียน	2.82	1.06	ปานกลาง	4.78	0.41	มากที่สุด
5. โรงเรียนมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครู แต่ละระดับชั้นจัดการเรียนรู้บูรณาการ สาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน	2.95	1.08	ปานกลาง	4.74	0.44	มากที่สุด
6. โรงเรียนมีการจัดตารางเรียน จัดบรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ที่ เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่ บูรณาการกับสาระการเรียนรู้ใน หลักสูตรกับกิจกรรมสถานักเรียน	2.84	1.22	ปานกลาง	4.73	0.45	มากที่สุด
7. โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูใช้ วิธีการวัดและประเมินผลตาม สภาพจริง ใช้วิธีที่หลากหลาย และมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้	3.02	1.08	ปานกลาง	4.72	0.46	มากที่สุด
8. ครูผู้สอนศึกษาและทำความเข้าใจ ในหลักสูตรการจัดการ เรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ ของสถานักเรียน และวิธีการ จัดการเรียนรู้บูรณาการสาระ การเรียนรู้	2.73	1.16	ปานกลาง	4.71	0.48	มากที่สุด

ตาราง 15 (ต่อ)

ด้านการบูรณาการกิจกรรมสถาน นักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับการ ดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน
9. ครูผู้สอนในระดับชั้นเดียวกัน ร่วมกันประชุมวิเคราะห์มาตรฐาน การเรียนรู้และตัวชี้วัด ร่วมกัน จัดทำหน่วยการเรียนรู้	3.05	1.08	ปานกลาง	4.75	0.43	มากที่สุด
10. ครูผู้สอนมีการวางแผนและ ออกแบบการวัด ประเมินผล การเรียนรู้ และนำผลการ จัดการเรียนรู้ของสถานักเรียน ลงสู่การปฏิบัติ	2.82	1.19	ปานกลาง	4.69	0.46	มากที่สุด
11. ครูผู้สอนใช้การนิเทศเป็น เครื่องมือในการปรับปรุง เพื่อ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ และ รายงานผลการจัดการเรียนรู้	2.85	1.15	ปานกลาง	4.70	0.46	มากที่สุด
โดยรวม	2.88	1.12	ปานกลาง	4.73	0.45	มากที่สุด

จากตาราง 15 พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้า
กับกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับ
ปานกลาง จำนวน 11 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ครูผู้สอนใน
ระดับชั้นเดียวกันร่วมกันประชุมวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ร่วมกันจัดทำหน่วยการ
เรียนรู้ ($\bar{X} = 3.05$) โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ใช้วิธีที่
หลากหลาย และมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.02$)
โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ วัสดุ สิ่งอำนวยความสะดวก และมีการ
จัดซื้อ จัดหา ซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ ที่จะใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.97$) สภาพที่
พึงประสงค์การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 11 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ โรงเรียนมีการสร้างความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนตามบริบทและสภาพของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.78$) โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ วัสดุ สิ่งอำนวยความสะดวก และมีการจัดซื้อจัดหา ซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ ที่จะใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.77$) โรงเรียนมีการศึกษาบริบทของสถานศึกษาทุกด้าน และมีการจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพและบริบทของสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.76$)

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เกี่ยวกับด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน

ด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
1. สถานักเรียนมีการวางแผนการดำเนินงานในการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน	2.62	1.07	ปานกลาง	4.67	0.46	มากที่สุด
2. สถานักเรียนมีการกำหนดรูปแบบการประเมินผลในการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน	2.76	1.09	ปานกลาง	4.54	0.44	มากที่สุด
3. สถานักเรียนมีการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลในการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน	2.64	1.19	ปานกลาง	4.62	0.48	มากที่สุด
4. สถานักเรียนมีการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลในการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน	2.80	1.12	ปานกลาง	4.76	0.42	มากที่สุด
5. สถานักเรียนมีการวัดและประเมินผลในการจัดกิจกรรมสถานักเรียน	2.93	1.15	ปานกลาง	4.69	0.45	มากที่สุด
6. สถานักเรียนมีการสรุปและรายงานผลในการประเมินกิจกรรมสถานักเรียน	2.81	1.10	ปานกลาง	4.74	0.69	มากที่สุด
โดยรวม	2.76	1.11	ปานกลาง	4.67	0.49	มากที่สุด

จากตาราง 16 พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 6 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ สถานักเรียนมีการวัดและประเมินผลในการจัดกิจกรรมสถานักเรียน ($\bar{X} = 2.93$) สถานักเรียนมีการสรุปและรายงานผลในการประเมินกิจกรรมสถานักเรียน ($\bar{X} = 2.81$) และสถานักเรียนมีการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลในการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน ($\bar{X} = 2.80$) สภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 6 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ สถานักเรียนมีการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลในการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน ($\bar{X} = 4.76$) สถานักเรียนมีการสรุปและรายงานผลในการประเมินกิจกรรมสถานักเรียน ($\bar{X} = 4.74$) และสถานักเรียนมีการวัดและประเมินผลในการจัดกิจกรรมสถานักเรียน ($\bar{X} = 4.69$)

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เกี่ยวกับด้านกิจกรรมเสนอแนะ

ด้านกิจกรรมเสนอแนะ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
1. สถานักเรียนมีกิจกรรมฝึกทักษะการวิเคราะห์ข่าว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน	2.86	1.10	ปานกลาง	4.69	0.47	มากที่สุด
2. สถานักเรียนมีกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำโครงการ และมีกิจกรรมค่ายอาสา	2.75	1.12	ปานกลาง	4.75	0.43	มากที่สุด
3. สถานักเรียนมีกิจกรรมนำสถานักเรียนออกสู่ชุมชน เป็นอาสาสมัครช่วยงานท้องถิ่น และอื่นๆ ตามความเหมาะสม	2.77	1.11	ปานกลาง	4.67	0.48	มากที่สุด

ตาราง 17 (ต่อ)

ด้านกิจกรรมเสนอแนะ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
4. สถานักเรียนมีกิจกรรมรวมกลุ่มกับชาวบ้านทำโครงการต่างๆ และมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือชุมชน	2.69	1.08	ปานกลาง	4.77	0.42	มากที่สุด
5. สถานักเรียนมีกิจกรรมการนำนักเรียนไปศึกษาดูงาน และมีกิจกรรมสร้างเสริมความเป็นประชาธิปไตย	2.72	1.09	ปานกลาง	4.78	0.42	มากที่สุด
โดยรวม	2.73	1.09	ปานกลาง	4.74	0.44	มากที่สุด

จากตาราง 17 พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านกิจกรรมเสนอแนะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ สถานักเรียนมีกิจกรรมฝึกทักษะการวิเคราะห์ข่าว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน ($\bar{X} = 2.86$) สถานักเรียนมีกิจกรรมนำสถานักเรียนออกสู่ชุมชนเป็นอาสาสมัครช่วยงานท้องถิ่น และอื่น ๆ ตามความเหมาะสม ($\bar{X} = 2.77$) สถานักเรียนมีกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำโครงการ และมีกิจกรรมค่ายอาสา ($\bar{X} = 2.75$) สภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านกิจกรรมเสนอแนะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 5 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ สถานักเรียนมีกิจกรรมการนำนักเรียนไปศึกษาดูงาน และมีกิจกรรมสร้างเสริมความเป็นประชาธิปไตย ($\bar{X} = 4.78$) สถานักเรียนมีกิจกรรมรวมกลุ่มกับชาวบ้านทำโครงการต่าง ๆ และมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือชุมชน ($\bar{X} = 4.77$) สถานักเรียนมีกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำโครงการ และมีกิจกรรมค่ายอาสา ($\bar{X} = 4.75$)

ตอนที่ 3 การแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน และค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมสถานักเรียน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) และลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 แสดงผลในตาราง 18-25

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน และค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมสถาน
 นักเรียน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็น
 โดยรวม

การบริหารกิจกรรมสถานนักเรียนในโรงเรียน	D	I	PNI_{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ	2.93	4.68	0.61	5
2. กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม	3.08	4.63	0.51	7
3. กิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือ การมีส่วนร่วม	2.94	4.70	0.60	6
4. กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือ สำนักสาธารณะ	2.81	4.75	0.70	2
5. การบูรณาการกิจกรรมสถานนักเรียน เข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้	2.88	4.73	0.64	4
6. การประเมินผลการจัดกิจกรรม สถานนักเรียน	2.76	4.67	0.69	3
7. กิจกรรมเสนอแนะ	2.73	4.74	0.74	1

จากตาราง 18 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรม
 สถานนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เรียงลำดับ
 ความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 กิจกรรมเสนอแนะ ($PNI_{\text{modified}} = 0.74$)
 ลำดับที่ 2 กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ ($PNI_{\text{modified}} = 0.70$) ลำดับที่ 3
 การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานนักเรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.69$) ลำดับที่ 4 การบูรณาการกิจกรรม
 สถานนักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.64$) ลำดับที่ 5 กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ
 ($PNI_{\text{modified}} = 0.61$) ลำดับที่ 6 กิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม ($PNI_{\text{modified}} = 0.60$)
 และลำดับที่ 7 กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม ($PNI_{\text{modified}} = 0.51$)

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน และค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมสภา
นักเรียน เกี่ยวกับด้านกิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น
(PNI_{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวม

ด้านกิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. สมาชิกสภานักเรียนมีการจัดกิจกรรม สัมมนาเพื่อช่วยกันระดมความคิดเห็นใน การแก้ปัญหาหรือเสนอแนวทาง การดำเนินงาน	2.84	4.64	0.63	2
2. สมาชิกสภานักเรียนมีการใช้บทบาท ที่สมมติ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของสมาชิก	2.74	4.65	0.70	1
3. สมาชิกสภานักเรียนมีการจำลอง สถานการณ์จริงขึ้นมาเพื่อฝึกวินิจฉัย และคัดเลือกแนวทางการแก้ปัญหา	3.01	4.71	0.57	4
4. สมาชิกสภานักเรียนมีการเรียนรู้ด้วย ตนเองจากสื่อเทคโนโลยีที่หลากหลาย ที่ทำให้ทราบผลการปฏิบัติและได้รับ การเสริมแรง	2.94	4.76	0.62	3
5. สมาชิกสภานักเรียนมีการฝึกปฏิบัติ กิจกรรมที่เน้นการทำกิจกรรม เป็นกลุ่ม เพื่อมุ่งเปลี่ยนทัศนคติ/สร้าง ความสัมพันธ์/เสริมสร้างความมั่นคง ทางอารมณ์และจิตใจ	3.10	4.66	0.50	5

จากตาราง 19 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารด้านกิจกรรม
พัฒนาทักษะผู้นำของกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1
สมาชิกสภานักเรียนมีการใช้บทบาทที่สมมติ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของสมาชิก

($PNI_{\text{modified}} = 0.70$) ลำดับที่ 2 สมาชิกสถานักเรียนมีการจัดกิจกรรมสัมมนาเพื่อช่วยกันระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหาหรือเสนอแนวทางการดำเนินงาน ($PNI_{\text{modified}} = 0.63$) ลำดับที่ 3 สมาชิกสถานักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อเทคโนโลยีที่หลากหลายที่ทำให้ทราบผลการปฏิบัติและได้รับการเสริมแรง ($PNI_{\text{modified}} = 0.62$)

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน และค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมสถานักเรียน เกี่ยวกับด้านกิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม และลำดับชั้นความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวม

ด้านกิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม	D	I	PNI_{modified}	ลำดับความต้องการจำเป็น
1. สถานักเรียนมีการจัดเตรียมระเบียบวาระการประชุม/เอกสารที่เกี่ยวข้อง/จัดเตรียมสถานที่ประชุม และเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม	3.06	5.59	0.50	4
2. ประธานหรือผู้ที่ทำหน้าที่ประธานสถานักเรียนตรวจสอบความพร้อมขององค์ประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมที่กำหนด	3.30	4.58	0.39	8
3. เลขานุการมีการจัดเอกสารรายงานการประชุม จัดบันทึกการประชุมและสรุปรายงานการประชุมเสนอต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	3.08	4.60	0.49	5
4. สมาชิกสถานักเรียนมีการอภิปรายเสนอความคิดเห็น และลงมติในที่ประชุม	3.11	4.63	0.48	6
5. สมาชิกสถานักเรียนเคารพสิทธิ ให้เกียรติผู้อื่นในที่ประชุม มีการสรุปประเด็นจากการประชุมสรุปผลเป็นเรื่อง ๆ และสรุปเป็นภาพรวม	3.23	4.61	0.42	7
6. เลขานุการดำเนินการสรุปรายงานการประชุม	2.93	4.62	0.58	3
7. สถานักเรียนนำรายงานการประชุมเสนอผู้บริหารเพื่อโปรดทราบและพิจารณาโดยผ่านความเห็นชอบของครูที่ปรึกษา	2.95	4.69	0.59	2

ตาราง 20 (ต่อ)

ด้านกิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
8. สถานักเรียนจัดทำเอกสารรายงานการประชุม เพื่อนำเสนอให้ที่ประชุมรับรองในการประชุม ครั้งต่อไป	2.94	4.72	0.61	1

จากตาราง 20 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารด้านกิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุมของกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 สถานักเรียนจัดทำเอกสารรายงานการประชุมเพื่อนำเสนอให้ที่ประชุมรับรองในการประชุมครั้งต่อไป (PNI_{modified} = 0.61) ลำดับที่ 2 สถานักเรียนนำรายงานการประชุมเสนอผู้บริหารเพื่อโปรดทราบและพิจารณาโดยผ่านความเห็นชอบของครูที่ปรึกษา (PNI_{modified} = 0.59) ลำดับที่ 3 เลขานุการดำเนินการสรุปรายงานการประชุม (PNI_{modified} = 0.58)

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน และค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมสถานักเรียน เกี่ยวกับด้านกิจกรรมการสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวม

การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ด้านกิจกรรมการสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. สถานักเรียนกำหนดแผนงาน/โครงการ/งาน /กิจกรรม/ปฏิทินและขั้นตอนการปฏิบัติงาน ในการสร้างเครือข่ายอย่างชัดเจน และปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการ/งาน/ กิจกรรม/ปฏิทินและขั้นตอนการปฏิบัติงานใน การสร้างเครือข่าย	3.09	4.62	0.50	5

ตาราง 21 (ต่อ)

การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ด้านกิจกรรมการสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
2. สถานักเรียนเข้าร่วมประชุมร่วมกับผู้บริหาร สถานศึกษา/ครู/หน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้อง กับโครงการ/กิจกรรม/งาน	3.15	4.55	0.44	6
3. สถานักเรียนจัดประชุมคณะกรรมการ เพื่อเสนอกิจกรรม/โครงการ/งาน เข้าที่ประชุม คณะกรรมการสถานักเรียน เพื่อนำเสนอต่อ ผู้บริหารสถานศึกษาตามลำดับต่อไป	2.95	4.78	0.62	3
4. สถานักเรียนมอบหมายงาน แบ่งหน้าที่ ในการดำเนินงาน หรือการประสานงาน ของคณะกรรมการ	2.99	4.81	0.61	4
5. สถานักเรียนกำหนดแผนงาน/ปฏิทิน การดำเนินงานร่วมกับบุคลากร องค์กร และปฏิบัติงานตามแผนงาน/ปฏิทิน โดยมีส่วนร่วมกับบุคลากร องค์กร หรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	2.78	4.70	0.69	2
6. สถานักเรียนจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม ประสานความร่วมมือและสนับสนุน กิจกรรมประชาธิปไตยระหว่างโรงเรียน/ ชุมชน/องค์กรภาครัฐและเอกชน	2.70	4.71	0.74	1

จากตาราง 21 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารด้านกิจกรรม
การสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม ของกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้
ลำดับที่ 1 สถานักเรียนจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมประสานความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรม
ประชาธิปไตยระหว่างโรงเรียน/ชุมชน/องค์กรภาครัฐและเอกชน (PNI_{modified} = 0.74) ลำดับที่ 2
สถานักเรียนกำหนดแผนงาน/ปฏิทินการดำเนินงานร่วมกับบุคลากร องค์กร และปฏิบัติงานตาม
แผนงาน/ปฏิทิน โดยมีส่วนร่วมกับบุคลากร องค์กร หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (PNI_{modified} = 0.69)

ลำดับที่ 3 สถานักเรียนจัดประชุมคณะกรรมการเพื่อเสนอกิจกรรม/โครงการ/งาน เข้าที่ประชุม คณะกรรมการสถานักเรียน เพื่อนำเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาตามลำดับต่อไป ($PNI_{\text{modified}} = 0.62$)

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน และค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมสภานักเรียน เกี่ยวกับด้านการจัดกิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวม

ด้านกิจกรรมการสร้างจิตอาสา/สำนักสาธารณะ	D	I	PNI_{modified}	ลำดับความต้องการจำเป็น
1. สถานักเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนสร้างปัญญาจากการกระทำสู่การเรียนรู้	2.68	4.72	0.76	2
2. สถานักเรียนมีการสร้างความคิดจิตสำนึกให้ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ	2.87	4.79	0.67	4
3. สถานักเรียนมีการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมและมีการสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน	2.41	4.75	0.97	1
4. สถานักเรียนมีการสร้างกิจกรรมพัฒนาซ้ำๆ บ่อยๆ อย่างต่อเนื่อง และได้รับความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	3.12	4.77	0.53	6
5. สถานักเรียนมีการกระตุ้นให้เกิดการวิพากษ์หรือสนทนา เพื่อสร้างความคิดเห็นที่ถูกต้อง	2.79	4.74	0.70	3
6. สถานักเรียนมีการสร้างความอดทน อดกลั้น ความรับผิดชอบ ปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง ควบคู่ควบคู่กับการปลูกฝังความมีวินัยในตนเอง และมีเมตตาธรรม	2.96	4.73	0.60	5

จากตาราง 22 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารด้านการจัดกิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ ของกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิเขต 2 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 สถานักเรียนมีการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมและมีการสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.97$) ลำดับที่ 2 สถานักเรียนมีการส่งเสริมให้

นักเรียนสร้างปัญหาจากการกระทำสู่การเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.76$) ลำดับที่ 3 สถานักเรียนมีการกระตุ้นให้เกิดการวิพากษ์หรือสนทนา เพื่อสร้างความคิดเห็นที่ถูกต้อง ($PNI_{\text{modified}} = 0.70$)

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน และค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมสถานักเรียน เกี่ยวกับด้านการบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวม

ด้านการบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้	D	I	PNI_{modified}	ลำดับความต้องการจำเป็น
1. โรงเรียนมีการกำหนดเป็นนโยบายและจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาในการดำเนินงาน และสร้างความเข้าใจร่วมกันทั้งโรงเรียน รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	2.92	4.69	0.61	8
2. โรงเรียนมีการศึกษาบริบทของสถานศึกษาทุกด้าน และมีการจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพและบริบทของสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน	2.72	4.76	0.75	1
3. โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ วัสดุ สิ่งอำนวยความสะดวก และมีการจัดซื้อ จัดหา ซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ ที่จะใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้	2.97	4.77	0.60	9
4. โรงเรียนมีการสร้างความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนตามบริบทและสภาพของโรงเรียน	2.82	4.78	0.70	3
5. โรงเรียนมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูแต่ละระดับชั้นจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน	2.95	4.74	0.62	7
6. โรงเรียนมีการจัดตารางเรียน จัดบรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการกับสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรกับกิจกรรมสถานักเรียน	2.84	4.73	0.67	4

ตาราง 23 (ต่อ)

ด้านการบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับ กลุ่มสาระการเรียนรู้	D	I	PNI _{Modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
7. โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการวัด และประเมินผลตามสภาพจริง ใช้วิธี ที่หลากหลาย และมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้	3.02	4.72	0.56	10
8. ครูผู้สอนศึกษาและทำความเข้าใจในหลักสูตร การจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ ของสถานักเรียน และวิธีการจัดการเรียนรู้ บูรณาการสาระการเรียนรู้	2.73	4.71	0.73	2
9. ครูผู้สอนในระดับชั้นเดียวกันร่วมกันประชุม วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ร่วมกันจัดทำหน่วยการเรียนรู้	3.05	4.75	0.55	11
10. ครูผู้สอนมีการวางแผนและออกแบบ การวัด ประเมินผลการเรียนรู้ และนำ แผนการจัดการเรียนรู้ของสถานักเรียน ลงสู่การปฏิบัติ	2.82	4.69	0.66	5
11. ครูผู้สอนใช้การนิเทศเป็นเครื่องมือใน การปรับปรุง เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และรายงานผลการจัดการเรียนรู้	2.85	4.70	0.65	6

จากตาราง 23 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารด้านการบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ของกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 โรงเรียนมีการศึกษาบริบทของสถานศึกษาทุกด้าน และมีการจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพและบริบทของสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน (PNI_{modified} = 0.75) ลำดับที่ 2 ครูผู้สอนศึกษาและทำความเข้าใจในหลักสูตร การจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน และวิธีการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ (PNI_{modified} = 0.73) ลำดับที่ 3 โรงเรียนมีการสร้างความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนตามบริบทและสภาพของโรงเรียน (PNI_{modified} = 0.70)

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน และค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมสภานักเรียนเกี่ยวกับการประเมินผลการจัดกิจกรรมสภานักเรียน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวม

ด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรมสภานักเรียน	D	I	PNI _{Modified}	ลำดับความต้องการจำเป็น
1. สภานักเรียนมีการวางแผนการดำเนินงานในการประเมินผลการจัดกิจกรรมสภานักเรียน	2.62	4.67	0.78	1
2. สภานักเรียนมีการกำหนดรูปแบบการประเมินผลในการประเมินผลการจัดกิจกรรมสภานักเรียน	2.76	4.54	0.64	5
3. สภานักเรียนมีการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลในการประเมินผลการจัดกิจกรรมสภานักเรียน	2.64	4.62	0.75	2
4. สภานักเรียนมีการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลในการประเมินผลการจัดกิจกรรมสภานักเรียน	2.80	4.76	0.70	3
5. สภานักเรียนมีการวัดและประเมินผลในการจัดกิจกรรมสภานักเรียน	2.93	4.69	0.60	6
6. สภานักเรียนมีการสรุปและรายงานผลในการประเมินกิจกรรมสภานักเรียน	2.81	4.74	0.69	4

จากตาราง 24 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรมสภานักเรียน ของกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 สภานักเรียนมีการวางแผนการดำเนินงานในการประเมินผลการจัดกิจกรรมสภานักเรียน (PNI_{modified} = 0.78) ลำดับที่ 2 สภานักเรียนมีการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลในการประเมินผลการจัดกิจกรรมสภานักเรียน (PNI_{modified} = 0.75) ลำดับที่ 3 สภานักเรียนมีการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลในการประเมินผลการจัดกิจกรรมสภานักเรียน (PNI_{modified} = 0.70)

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน และค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมสภานักเรียน เกี่ยวกับด้านกิจกรรมเสนอแนะ และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) และลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวม

ด้านกิจกรรมเสนอแนะ	D	I	$PNI_{Modified}$	ลำดับความต้องการจำเป็น
1. สภานักเรียนมีกิจกรรมฝึกทักษะการวิเคราะห์ข่าว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน	2.86	4.69	0.64	5
2. สภานักเรียนมีกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำโครงการ และมีกิจกรรมค่ายอาสา	2.75	4.75	0.73	3
3. สภานักเรียนมีกิจกรรมนำสภานักเรียนออกสู่ชุมชน เป็นอาสาสมัครช่วยงานท้องถิ่น และอื่น ๆ ตามความเหมาะสม	2.77	4.67	0.69	4
4. สภานักเรียนมีกิจกรรมรวมกลุ่มกับชาวบ้านทำโครงการต่าง ๆ และมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือชุมชน	2.69	4.77	0.77	1
5. สภานักเรียนมีกิจกรรมการนำนักเรียนไปศึกษาดูงาน และมีกิจกรรมสร้างเสริมความเป็นประชาธิปไตย	2.72	4.78	0.76	2

จากตาราง 25 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารด้านกิจกรรมเสนอแนะ ของกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 สภานักเรียนมีกิจกรรมรวมกลุ่มกับชาวบ้านทำโครงการต่าง ๆ และมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือชุมชน ($PNI_{modified} = 0.77$) ลำดับที่ 2 สภานักเรียนมีกิจกรรมการนำนักเรียนไปศึกษาดูงาน และมีกิจกรรมสร้างเสริมความเป็นประชาธิปไตย ($PNI_{modified} = 0.76$) ลำดับที่ 3 สภานักเรียนมีกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำโครงการ และมีกิจกรรมค่ายอาสา ($PNI_{modified} = 0.73$)

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 จะแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)

จากผลการศึกษาค่าลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 สามารถจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ซึ่งเรียงจากกิจกรรมที่มีความต้องการจำเป็นมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ 1) กิจกรรมเสนอแนะ 2) กิจกรรมการสร้างจิตอาสา/สำนักสาธารณะ 3) การประเมินผลการจัดกิจกรรม สถานักเรียน 4) การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 5) กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ 6) กิจกรรมการสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม 7) กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม ผู้วิจัยได้นำทั้ง 7 กิจกรรม ไปสร้างแบบสัมภาษณ์โดยเรียงลำดับความสำคัญจำเป็นตามลำดับ เพื่อใช้ศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนของโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับกิจกรรมสถานักเรียน จนได้รับรางวัลเหรียญทองการแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนกิจกรรมสถานักเรียน ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับภูมิภาค จนถึงระดับประเทศ ในปีงบประมาณ 2561-2562

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และสรุปแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ได้ดังนี้

1. โรงเรียนศรีโกสุมวิทยามิตรภาพที่ 209 หมู่ที่ 2 บ้านคุ้มใต้ ตำบลหัวขวาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ปัจจุบันมีนักเรียนทั้งหมด จำนวน 1,529 คน ข้าราชการครู จำนวน 64 คน ได้รับรางวัลเหรียญทอง ลำดับที่ 1 กิจกรรมสถานักเรียน ป.1-ป.6 ระดับชาติ ปีการศึกษา 2561 และรางวัลเหรียญทอง ลำดับที่ 1 กิจกรรมสถานักเรียน ป.1-ป.6 ระดับชาติ ปีการศึกษา 2562 ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 คือ นายประสิทธิ์ สีแซ่ไตร ผู้อำนวยการโรงเรียน และคนที่ 2 คือ นางสาวสิริกิติ์ จันสามารถ ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน เมื่อวันที่ 28 เดือนเมษายน พ.ศ. 2563 เวลา 09.00 น.-11.30 น.

2. โรงเรียนชุมชนหนองเรือ เลขที่ 402 หมู่ที่ 13 บ้านหนองเรือ เทศบาลตำบลหนองเรือ อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น ปัจจุบันมีนักเรียนทั้งหมด จำนวน 1,040 คน ข้าราชการครู จำนวน 50 คน ได้รับรางวัลเหรียญทอง ลำดับที่ 7 กิจกรรมสถานักเรียน ป.1-ป.6 ระดับชาติ ปีการศึกษา 2561 และรางวัลเหรียญทอง ลำดับที่ 2 กิจกรรมสถานักเรียน ป.1-ป.6

ระดับชาติ ปีการศึกษา 2562 ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 คือ นายวัฒนา สมหวัง ผู้อำนวยการโรงเรียน และคนที่ 2 คือ นางสุดารัตน์ จิบจันทร์ ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน เมื่อวันที่ 25 เดือนเมษายน พ.ศ. 2563 เวลา 09.00 น.-11.30 น.

3. โรงเรียนบ้านหนองซอน หมู่ที่ 3 บ้านหนองซอน ตำบลหนองซอน อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ปัจจุบันมีนักเรียนทั้งหมด จำนวน 210 คน ข้าราชการครู จำนวน 18 คน ได้รับรางวัลเหรียญทอง ลำดับที่ 1 กิจกรรมสถานักเรียน ป.1-ม.3 ระดับชาติ ปีการศึกษา 2561 และรางวัลเหรียญทอง ลำดับที่ 1 กิจกรรมสถานักเรียน ป.1-ม.3 ระดับชาติ ปีการศึกษา 2562 ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 คือ นายเกษม จันสามารถ ผู้อำนวยการโรงเรียน และคนที่ 2 คือ นางอุลัษวรรณ กงเพชร ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน เมื่อวันที่ 28 เดือนเมษายน พ.ศ. 2563 เวลา 13.00 น.-15.30 น.

ผู้วิจัยสรุปแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนจากการสัมภาษณ์ ได้ดังนี้

1. กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ

โรงเรียนชุมชนหนองเรือ

“...ประชุมวางแผนก่อนการจัดกิจกรรมทุกครั้ง จัดกิจกรรมการฝึกอบรม ให้กับสมาชิกสถานักเรียนก่อนที่จะเปิดภาคเรียนแรกตามแผนการที่วางไว้ แล้วสรุปผลการจัดกิจกรรม ทุกครั้งมีการให้รางวัล การเสริมแรง ส่งเสริมนักเรียนได้มีการเรียนรู้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 25 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...จัดการอบรมค่ายผู้นำให้กับคณะกรรมการสถานักเรียน จัดอบรมค่าย คุณธรรม เมื่อผ่านจะมีการติดยศให้ ฝึกให้นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติให้มากที่สุด จัดประชุม สัมมนา ระดม ความคิดเพื่อเตรียมจัดกิจกรรมต่าง ๆ...”

(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 25 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนศรีโกสุมวิทยามิตรภาพที่ 209

“...ส่งครูและนักเรียนเข้ารับการอบรม โดยมอบนโยบายว่าให้นักเรียนได้ ฝึกการปฏิบัติให้มากโดยครูคอยแนะนำ ชี้แนะเท่านั้น...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 28 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...กิจกรรมหน้าเสาธงตอนเช้าจะให้นักเรียนเป็นผู้ดำเนินการทั้งหมด หรือถ้ามีกิจกรรมต่าง ๆ ก็จะมีการประชุมสัมมนาโดยให้นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติโดยมีครูคอยแนะนำ...”
(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสภานักเรียน, วันที่ 28 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนบ้านหนองซอน

“...จะมอบนโยบายว่ากิจกรรมหน้าเสาธงตอนเช้าจะให้นักเรียนเป็นผู้ดำเนินการทั้งหมด หรือถ้ามีกิจกรรมต่าง ๆ ก็จะให้ให้นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติโดยมีครูคอยแนะนำ เมื่อดำเนินกิจกรรมเสร็จจะมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมทุกครั้ง...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 28 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...กิจกรรมหน้าเสาธงตอนเช้าหรือถ้ามีกิจกรรมต่าง ๆ ก็จะให้ให้นักเรียนเป็นผู้ดำเนินการทั้งหมด เมื่อจัดกิจกรรมเสร็จจะมีการประเมินผลทุกครั้ง แล้วสรุปผลและรายงานเป็นรูปเล่ม...”

(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสภานักเรียน, วันที่ 28 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

ตาราง 26 สังเคราะห์ความถี่การบริหารกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียน จากการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ

แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียน	ความถี่
1. ประชุมวางแผนเพื่อระดมความคิดเห็น หรือเสนอแนวทางการดำเนินงาน และมอบหมายหน้าที่ในการจัดกิจกรรมเป็นประจำ	2
2. จัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการในการเสริมสร้างภาวะผู้นำให้กับคณะกรรมการสภานักเรียน ก่อนการเปิดเรียน	2
3. ส่งเสริมให้คณะกรรมการสภานักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเองรูปแบบหนึ่งเป็นประจำ เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้น โดยครูคอยให้คำปรึกษาหรือแนะนำ	4
4. ส่งเสริม สนับสนุนให้คณะกรรมการสภานักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการอบรม การประชุม หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่หน่วยงานภายนอกโรงเรียนจัดขึ้นเป็นประจำ	2
5. ประเมินผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งที่มีการจัดกิจกรรม จะต้องมีการประเมินผลการจัดกิจกรรม	2
6. สรุปผลการจัดกิจกรรมทุกครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป	2

จากตาราง 26 พบว่า กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ ประกอบด้วย

1. ประชุมวางแผนเพื่อระดมความคิดเห็น หรือเสนอแนวทางการดำเนินงาน และมอบหมายหน้าที่ในการจัดกิจกรรมเป็นประจำ
2. จัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการในการเสริมสร้างภาวะผู้นำให้กับคณะกรรมการสถานักเรียนก่อนการเปิดเรียน
3. ส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง รูปแบบหนึ่งเป็นประจำ เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้น โดยครูคอยให้คำปรึกษาหรือแนะนำ
4. ส่งเสริม สนับสนุนให้คณะกรรมการสถานักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการอบรม ประชุม หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่หน่วยงานภายนอกโรงเรียนจัดขึ้นเป็นประจำ
5. ประเมินผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งที่มีการจัดกิจกรรม จะต้องมีการประเมินผลการจัดกิจกรรม
6. สรุปผลการจัดกิจกรรมทุกครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป

2. กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม

โรงเรียนชุมชนหนองเรือ

“...ครูที่ปรึกษาจะนำวาระการประชุมมาเสนอเพื่อขอความเห็นชอบ วาระการประชุม แล้วจะนำบันทึกการประชุมมาเสนอเพื่อให้รับทราบหรือขออนุมัติอีกครั้ง...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 25 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ประธานนักเรียน รองประธานและเลขาฯ จะมาร่วมกันทำวาระการประชุมกับครูที่ปรึกษา แล้วขอความเห็นชอบ จากนั้นจะดำเนินการประชุมตามขั้นตอนและระเบียบวาระการประชุม โดยจะมีฝ่ายสถานที่คอยเตรียมห้องประชุม...”

(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 25 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนศรีโกสุมวิทยามิตรภาพที่ 209

“...ให้ความเห็นชอบวาระการประชุมก่อนการประชุม หรืออนุมัติการดำเนินโครงการที่สถานักเรียนจะมีการดำเนินการโดยครูที่ปรึกษาจะนำบันทึกการประชุมที่สถานักเรียนมีการรับรองการประชุมมาเสนอ...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 28 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ประชุมสถานักเรียนทุกเดือนเพื่อสรุปงานหรือโครงการ หรือหากมีกิจกรรมเร่งด่วนก็จะมีการประชุมโดยจะดำเนินการตามขั้นตอนและวาระการประชุม เลขานและ ผู้ช่วยเลขานจัดทำรายงานการประชุม นำผลการประชุมเสนอผู้บริหาร..”

(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 28 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนบ้านหนองซอน

“...มอบนโยบายให้มีการประชุมสถานักเรียนอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เมื่อประชุมเสร็จจัดทำรายงานการประชุม ผู้บริหารจะคอยให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติ...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 28 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ประธานนักเรียน เลขานฯ และครูที่ปรึกษาจะช่วยกันทำวาระการประชุม และกำหนดวัน เวลาในการประชุม จากนั้นนำเสนอผู้อำนวยการเพื่อขอความเห็นชอบแล้ว ดำเนินการตามขั้นตอนและวาระฯ...”

(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 28 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

ตาราง 27 สังเคราะห์ความถี่การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จากการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม

แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน	ความถี่
1. จัดเตรียมระเบียบวาระการประชุมหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยประธานนักเรียน รองประธานนักเรียน เลขานุกร ผู้ช่วยเลขานุกรร่วมกันจัดทำวาระการประชุมร่วมกับครูที่ปรึกษา และกำหนดวัน เวลาในการประชุม เสร็จแล้วจึงนำเสนอผู้บริหารเพื่อขอความเห็นชอบทุกครั้ง	2
2. จัดเตรียมห้องประชุมทุกครั้ง โดยคณะกรรมการสถานักเรียนฝ่ายที่รับผิดชอบการจัดเตรียมสถานที่	1
3. ประธานหรือผู้ที่ทำหน้าที่ประธาน ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมที่กำหนดเป็นประจำ	3
4. เลขานุกรสรุปรายงานการประชุมทุกครั้ง เมื่อประธานสอบถามความคิดเห็นประเด็นอื่นๆ ในที่ประชุมเพิ่มเติม	2
5. นำรายงานการประชุมเสนอผู้บริหารเพื่อโปรดทราบ นำรายงานการประชุมเสนอผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาโดยผ่านครูที่ปรึกษาทุกครั้ง	3
6. จัดทำเอกสารรายงานการประชุมทุกครั้ง เพื่อนำเสนอให้ที่ประชุมรับรองในการประชุมครั้งต่อไป	3

จากตาราง 27 พบว่า กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม ประกอบด้วย

1. จัดเตรียมระเบียบวาระการประชุมหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยประธานนักเรียน รองประธานนักเรียน เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการร่วมกันจัดทำวาระการประชุมร่วมกับครูที่ปรึกษา และกำหนดวัน เวลาในการประชุม เสร็จแล้วจึงนำเสนอผู้บริหารเพื่อขอความเห็นชอบทุกครั้ง
2. จัดเตรียมห้องประชุมทุกครั้ง โดยคณะกรรมการสถานักเรียนฝ่ายที่รับผิดชอบการจัดเตรียมสถานที่
3. ประธานหรือผู้ที่ทำหน้าที่ประธาน ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมที่กำหนดเป็นประจำ
4. เลขานุการสรุปรายงานการประชุมทุกครั้ง เมื่อประธานสอบถามความคิดเห็นประเด็นอื่น ๆ ในที่ประชุมเพิ่มเติม
5. นำรายงานการประชุมเสนอผู้บริหารเพื่อโปรดทราบ นำรายงานการประชุมเสนอผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาโดยผ่านครูที่ปรึกษาทุกครั้ง
6. จัดทำเอกสารรายงานการประชุมทุกครั้ง เพื่อนำเสนอให้ที่ประชุมรับรองในการประชุมครั้งต่อไป

3. กิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม

โรงเรียนชุมชนหนองเรือ

“...จะมอบนโยบายให้ดำเนินการ การประสานงานกับชุมชน การประชุม ทำข้อตกลงหรือทำ MOU กับโรงเรียนอื่นหรือกับหน่วยงานภายนอกทุก ๆ 5 ปี...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 25 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...สร้างเครือข่ายภายในโรงเรียนระดับห้องเรียน สายชั้น ระดับโรงเรียน และเครือข่ายภายนอกโรงเรียน การเข้าร่วมประชุมการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ กับหน่วยงานภายนอกโรงเรียนหรือชุมชน...”

(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 25 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนศรีโกสุมวิทยามิตรภาพที่ 209

“...ประชุม วางแผนการจัดโครงการขยายเครือข่ายสถานักเรียน ประเมิน การดำเนินการ สรุปเป็นแนวทางเพื่อส่งเสริม ปรับปรุงในปีการศึกษาต่อไป ส่งครูและตัวแทนนักเรียน ไปร่วมเป็นวิทยากรในการอบรมเชิงปฏิบัติการระดับเขตพื้นที่การศึกษา หรือส่งครูและตัวแทน นักเรียนเข้าร่วมประชุมกับชุมชนเพื่อเตรียมจัดกิจกรรมต่าง ๆ...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 28 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...สร้างเครือข่ายระดับห้องเรียน สายชั้น ระดับโรงเรียน หรือฝ่ายต่าง ๆ ภายในโรงเรียน และสร้างเครือข่ายคณะกรรมการสำหรับผู้ปกครองในสายชั้น...”

(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 28 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนบ้านหนองซอน

“...ประชุม วางแผน มอบหมายงานให้ครูที่รับผิดชอบดำเนินการ ผู้อำนวยการไปร่วมเป็นวิทยากรในการอบรมเชิงปฏิบัติการระดับเขตพื้นที่การศึกษา ให้การต้อนรับ ข้อชี้แนะกับโรงเรียนที่มาศึกษาดูงานกิจกรรมสถานักเรียน...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 28 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...เป็นวิทยากรให้การต้อนรับ ข้อชี้แนะกับโรงเรียนที่มาศึกษาดูงาน กิจกรรมสถานักเรียน ให้โรงเรียนที่มาศึกษาดูงานประเมินการจัดกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียน เพื่อนำไปเป็นข้อมูลสารสนเทศต่อไป การส่งตัวแทนคณะกรรมการสถานักเรียนเข้าร่วมประชุมการจัด กิจกรรมต่าง ๆ กับชุมชน...”

(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 28 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

ตาราง 28 สังเคราะห์ความดีการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จากการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) กิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม

แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน	ความดี
1. ประชุม วางแผน มอบหมายงาน แบ่งหน้าที่ในการดำเนินงาน การประสานงานในการดำเนินการสร้างเครือข่ายทุกปีการศึกษา	3
2. ประชุมทำข้อตกลงการให้ความร่วมมือกันหรือทำ MOU กับโรงเรียนอื่นๆ หรือกับหน่วยงานภายนอกในชุมชนทุกปีการศึกษา	1
3. สร้างเครือข่ายระดับห้องเรียนโดยจัดตั้งคณะกรรมการห้อง ระดับสายชั้น ระดับโรงเรียน หรือคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ภายในโรงเรียน และจัดตั้งคณะกรรมการสำหรับผู้ปกครองในสายชั้นทุกปีการศึกษา	2

ตาราง 28 (ต่อ)

แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน	ความถี่
4. ตัวแทนสถานักเรียนและผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูเข้าร่วมประชุมร่วมกับหน่วยงานหรือชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมหรืองานต่างๆ เป็นประจำ	3
5. ประเมินการจัดกิจกรรมที่สถานักเรียนของโรงเรียนเข้าร่วมกับหน่วยงานภายนอกหรือชุมชนทุกครั้ง	1
6. สรุปรายชื่อข้อมูลที่สถานักเรียนของโรงเรียนเข้าร่วมกับหน่วยงานภายนอกหรือชุมชนทุกครั้งเพื่อนำไปเป็นข้อมูลสารสนเทศต่อไป	1

จากตาราง 28 พบว่า กิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย

1. ประชุม วางแผน มอบหมายงาน แบ่งหน้าที่ในการดำเนินงาน การประสานงานในการดำเนินการสร้างเครือข่ายทุกปีการศึกษา
2. ประชุมทำข้อตกลงการให้ความร่วมมือกันหรือทำ MOU กับโรงเรียนอื่น ๆ หรือกับหน่วยงานภายนอกในชุมชนทุกปีการศึกษา
3. สร้างเครือข่ายระดับห้องเรียนโดยจัดตั้งคณะกรรมการห้อง ระดับสายชั้น ระดับโรงเรียน หรือคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ภายในโรงเรียน และจัดตั้งคณะกรรมการสำหรับผู้ปกครองในสายชั้นทุกปีการศึกษา
4. ตัวแทนสถานักเรียนและผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูเข้าร่วมประชุมร่วมกับหน่วยงานหรือชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมหรืองานต่าง ๆ เป็นประจำ
5. ประเมินการจัดกิจกรรมที่สถานักเรียนของโรงเรียนเข้าร่วมกับหน่วยงานภายนอกหรือชุมชนทุกครั้ง
6. สรุปรายชื่อข้อมูลที่สถานักเรียนของโรงเรียนเข้าร่วมกับหน่วยงานภายนอกหรือชุมชนทุกครั้งเพื่อนำไปเป็นข้อมูลสารสนเทศต่อไป

4. กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ โรงเรียนชุมชนหนองเรือ

“...ประชุมครูเพื่อเตรียมการจัดอบรมค่ายคุณธรรมซึ่งจัดทุกปี
นำนักเรียนทำความสะอาดชุมชน นักเรียนทุกคนต้องทำโครงการจิตอาสา มีโครงการจิตอาสาพาโชค
จัดอบรมค่ายคุณธรรมจริยธรรม....”

(ผู้บริหาร, วันที่ 25 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...นักเรียนทำกิจกรรมจิตอาสาแล้วให้ถ่ายภาพเข้าเพจโรงเรียน
นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสากับชุมชนหรือหน่วยงานของรัฐ มีโครงการฝึกอบรมคุณธรรม...”
(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 25 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนศรีโกสุมวิทยามิตรภาพที่ 209

“...ประชุมครู ตัวแทนสถานักเรียนเพื่อวางแผน มอบหมายหน้าที่ในการ
ร่วมกิจกรรมจิตอาสากับชุมชน ประชาสัมพันธ์เสียงตามสายเชิญชวน การจัดกิจกรรมในโรงเรียนเพื่อ
สร้างหรือปลูกฝังการมีสำนึกสาธารณะ จัดอบรมค่ายคุณธรรม...”
(ผู้บริหาร, วันที่ 28 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...แบ่งเขตบริเวณการทำความสะดวก จัดกิจกรรมวันจิตอาสา
การทำโครงการจิตอาสา การร่วมเดินรณรงค์ การเข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่นจะมีการ
ประเมินผลทุกครั้ง แล้วสรุปผลเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเข้าร่วมครั้งต่อ ๆ ไป...”
(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 28 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนบ้านหนองซอน

“...ประชุม วางแผนเพื่อจัดค่ายคุณธรรมตอนเปิดภาคเรียนแรก
นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่ชุมชนขอความร่วมมือมาตลอด ให้ความร่วมมือกับชุมชนเพื่อสร้างการมี
จิตอาสา.....”
(ผู้บริหาร, วันที่ 28 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ส่งเสริมให้นักเรียนทำโครงการคุณธรรม การแบ่งบริเวณให้รับผิดชอบ
นำนักเรียนเข้าร่วมอบรมในโครงการต่าง ๆ ทำรายงานการเข้าร่วมอบรมเสนอผู้อำนวยการ...”
(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 28 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

ตาราง 29 สังเคราะห์ความถี่การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จากการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ

แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน	ความถี่
1. ประชุมครู ตัวแทนสถานักเรียนเพื่อวางแผน มอบหมายหน้าที่ในการร่วมกิจกรรม จิตอาสากับชุมชน หรือการจัดอบรมค่ายคุณธรรมทุกครั้ง	3
2. ร่วมรณรงค์ นำนักเรียนทำความสะอาดชุมชน เข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่นเป็นประจำ	6
3. ประเมินผลการเข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่นทุกครั้ง	2
4. ทำรายงานการเข้าร่วมอบรม การเข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่นเสนอผู้อำนวยการ แล้วสรุปผลทุกครั้งเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเข้าร่วมครั้งต่อ ๆ ไป	2

จากตาราง 29 พบว่า กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ ประกอบด้วย

1. ประชุมครู ตัวแทนสถานักเรียนเพื่อวางแผน มอบหมายหน้าที่ในการร่วมกิจกรรมจิตอาสากับชุมชน หรือการจัดอบรมค่ายคุณธรรมทุกครั้ง
2. ร่วมรณรงค์ นำนักเรียนทำความสะอาดชุมชน เข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่นเป็นประจำ
3. ประเมินผลการเข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่นทุกครั้ง
4. ทำรายงานการเข้าร่วมอบรม การเข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่นเสนอผู้อำนวยการ แล้วสรุปผลทุกครั้งเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเข้าร่วมครั้งต่อ ๆ ไป

5. การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้โรงเรียนชุมชนหนองเรือ

“...จัดประชุมครูมอบนโยบายให้ฝ่ายวิชาการ เพื่อนำไปสู่การลงมือปฏิบัติจัดทำแผนการสอนที่ชัดเจน มีการประเมินผลและรายงานผล...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 25 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...จัดการประชุมสายชั้นในการดำเนินการบูรณาการ โดยจะสอดแทรกกับทุกๆวิชาตามที่หน่วยการเรียนรู้จะเอื้อ จัดทำแผนการสอน ตัดเกรด และรายงานผล...”

(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 25 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนศรีโกสุมวิทยามิตรภาพที่ 209

“...ประชุมมอบนโยบายก่อนทำการเปิดเรียน ทำหลักสูตรของโรงเรียน กำหนดจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน ครูจัดทำแผนการสอน วัดผลและประเมินผลการเรียน...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 28 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ประชุมหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ ประชุมหัวหน้าสายชั้น ประชุมสายชั้นเพื่อนำนโยบายโรงเรียนสู่การปฏิบัติ จัดทำแผนการสอนที่สามารถบูรณาการกับวิชาต่าง ๆ ได้...”

(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 28 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนบ้านหนองซอน

“...ประชุมมอบให้งานวิชาการดำเนินการ โดยในแต่ละชั้นจะต้องมีการสอดแทรกการเรียนที่เกี่ยวข้องกับสถานักเรียน หรือประชาธิปไตย แล้วรายงานผลให้ทราบ...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 28 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ครูศึกษาหลักสูตร จัดทำแผนการสอน นิเทศการสอนโดยผู้อำนวยการ ตัดเกรด และรายงานผล...”

(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 28 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

พูน ปณ ภิโต ชีเว

ตาราง 30 สังเคราะห์ความถี่การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จากการศึกษาโรงเรียนที่มี
วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) กิจกรรมการบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับ
กลุ่มสาระการเรียนรู้

แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน	ความถี่
1. ประชุม มอบหมายงาน และจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาในการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนก่อนเปิดภาคเรียน	3
2. ประชุมครูในระดับสายชั้นเพื่อออกแบบการจัดการเรียนการสอนการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนก่อนเปิดภาคเรียน	2
3. ครูแต่ละระดับชั้น ศึกษาและทำความเข้าใจในหลักสูตร และการออกแบบจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง	1
4. ครูผู้สอนวิเคราะห์มาตรฐานการ เรียนรู้และตัวชี้วัด ร่วมกันจัดทำหน่วย การเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน และวางแผนจัดการ เรียนรู้ตลอดภาคเรียนหรือปีการศึกษา	5
5. ใช้การนิเทศภายในเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง จัดให้มีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ผลการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ ของสถานักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพเป็นประจำ	1
6. วางแผนและออกแบบการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ตลอดภาคเรียน หรือ ปีการศึกษา	3
7. รายงานผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นรายภาคหรือรายปี	4

จากตาราง 30 พบว่า การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ประชุม มอบหมายงาน และจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาในการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนก่อนเปิดภาคเรียน
2. ประชุมครูในระดับสายชั้นเพื่อออกแบบการจัดการเรียนการสอนการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนก่อนเปิดภาคเรียน

3. ครูแต่ละระดับชั้น ศึกษาและทำความเข้าใจในหลักสูตร และการออกแบบจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง

4. ครูผู้สอนวิเคราะห์มาตรฐานการ เรียนรู้และตัวชี้วัด ร่วมกันจัดทำหน่วยการเรียนรู้ บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน และวางแผนจัดการเรียนรู้ตลอดภาคเรียนหรือปีการศึกษา

5. ใช้การนิเทศภายในเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนให้เกิด ประสิทธิภาพเป็นประจำ

6. วางแผนและออกแบบการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ตลอดภาคเรียนหรือปีการศึกษา

7. รายงานผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นรายภาคหรือรายปี

6. การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน

โรงเรียนชุมชนหนองเรือ

“...คุณครูที่รับผิดชอบกิจกรรมจะรายงานกิจกรรมทุก ๆ สัปดาห์ เดือน หรือทุกครั้งที่ดำเนินกิจกรรมเสร็จ เหมือนการสรุปโครงการ และรายงานสรุปผลเมื่อสิ้นปีการศึกษา...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 25 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ประชุมวางแผน มอบหมายหน้าที่ การประเมินการดำเนินงาน ทุก ๆ สัปดาห์ โดยคณะกรรมการนักเรียน ครูคอยแนะนำ ตรวจสอบ อนุญาต โดยให้ครู นักเรียน ผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน สรุปผลการประเมิน และรายงานผลเป็นรูปเล่ม...”

(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 25 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนศรีโกสุมวิทยามิตรภาพที่ 209

“...ทำการประเมินกิจกรรมสถานักเรียนทุก ๆ สัปดาห์การศึกษา แล้วครูที่รับผิดชอบจะรายงานกิจกรรมที่ปฏิบัติ...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 28 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...รายงานโครงการทุกสิ้นปีการศึกษา โดยสถานักเรียนและครูร่วมกัน ประชุมวางแผน ออกแบบการประเมิน ซึ่งประเมินโดยการสังเกตนักเรียนที่เข้าร่วม แบบประเมิน การดูจากรางวัลที่ได้รับ สรุปและรายงานผล...”

(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 28 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนบ้านหนองซอน

“...การรายงานกิจกรรมทุกสิ้นปีการศึกษา ผู้อำนวยการจะคอยให้ คำปรึกษาโดยผ่านคุณครูที่รับผิดชอบกิจกรรม...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 28 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...จัดการประชุมวางแผน แบ่งงานก่อนการประเมินกิจกรรม แล้วดำเนินการตามแผนที่วางไว้ เสร็จแล้วถึงรายงานผู้อำนวยการโรงเรียน...”

(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 28 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

ตาราง 31 สังเคราะห์ความถี่การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จากการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธี ปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) กิจกรรมการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน

แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน	ความถี่
1. ประชุม มอบหมายหน้าที่ และวางแผนการดำเนินงานทุกกิจกรรม	3
2. กำหนดรูปแบบการประเมินเป็นประจำ	1
3. สร้างเครื่องมือวัดและประเมินทุกครั้ง	1
4. กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลเป็นประจำ	1
5. วัดและการประเมินผลขณะจัดกิจกรรม และหลังจัดกิจกรรม	2
6. สรุปและรายงานผลทุกครั้งหลังจัดกิจกรรม	6

จากตาราง 28 พบว่า การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน ประกอบด้วย

1. ประชุม มอบหมายหน้าที่ และวางแผนการดำเนินงานทุกกิจกรรม
2. กำหนดรูปแบบการประเมินเป็นประจำ
3. สร้างเครื่องมือวัดและประเมินทุกครั้ง
4. กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลเป็นประจำ

5. วัดและการประเมินผลขณะจัดกิจกรรม และหลังจัดกิจกรรม

6. สรุปและรายงานผลทุกครั้งหลังจัดกิจกรรม

7. กิจกรรมเสนอแนะ

โรงเรียนชุมชนหนองเรือ

“...ประชุมวางแผนเพื่อนำคณะกรรมการนักเรียนไปศึกษาดูงาน
นำนักเรียนออกเยี่ยมหรือช่วยเหลือชุมชน การทำกิจกรรมจิตอาสา นำนักเรียนไปสังเกตการเลือกตั้ง
การร่วมกิจกรรมวันสำคัญกับชุมชน...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 25 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีกิจกรรมเสียงตามสาย นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญกับชุมชน
หรือหน่วยงานของรัฐ เช่น การเดินรณรงค์ ฝึกให้ทำโครงการ ทุกกิจกรรมจะมีการประเมินและ
รายงานผล...”

(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 25 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนศรีโกสุมวิทยามิตรภาพที่ 209

“...จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ ร่วมกิจกรรมวันสำคัญกับชุมชน ออกเยี่ยม
หรือช่วยเหลือชุมชน การทำกิจกรรมจิตอาสา พาไปศึกษาดูงาน...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 28 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ประชุมวางแผนการดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรม จัดตั้ง กกต. นักเรียน
การทำโครงการ การเดินรณรงค์ การเข้าร่วมงานประเพณีท้องถิ่น และนำนักเรียนเป็นตัวแทนร่วม
ประชุมหรือกิจกรรมระดับเขต ทุกกิจกรรมจะต้องประเมินและสรุปผลเสนอผู้อำนวยการโรงเรียน...”

(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 28 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนบ้านหนองซอน

“...ประชุมวางแผนการดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรม จัดตั้ง กกต. นักเรียน
ฝึกให้นักเรียนรู้จักการประชาสัมพันธ์ กล้าแสดงออก เข้าร่วมกิจกรรมสำคัญกับชุมชนตลอด
ให้ความร่วมมือกับชุมชนเพื่อสร้างการมีจิตอาสาที่มีแต่โรงเรียนมาศึกษาดูงาน...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 28 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ส่งเสริมให้นักเรียนทำโครงการ นำนักเรียนเข้าร่วมการเดินรณรงค์ต่าง ๆ หรือเข้าร่วมงานประเพณีท้องถิ่น ทุกกิจกรรมจะต้องประเมินผลการจัดกิจกรรมและรายงานผลต่อผู้อำนวยการโรงเรียน...”

(ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน, วันที่ 28 เมษายน 2563 : การสัมภาษณ์)

ตาราง 32 สังเคราะห์ความถี่การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จากการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) กิจกรรมเสนอแนะ

แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน	ความถี่
1. ประชุมครู ตัวแทนสถานักเรียนเพื่อวางแผน มอบหมายหน้าที่ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ หรือการร่วมกิจกรรมกับชุมชนทุกครั้ง	3
2. กิจกรรมประชาสัมพันธ์ ฝึกทักษะการวิเคราะห์ข่าว เหตุการณ์ โดยเฉพาะสถานการณ์ทางการเมือง และปัญหาสังคม อย่างสม่ำเสมอ เช่น กิจกรรมเสียงตามสาย	2
3. ร่วมกิจกรรมจิตอาสาเพื่อร่วมกันช่วยเหลือชุมชนเป็นประจำ เช่น นำนักเรียนทำความสะอาดชุมชน	3
4. กิจกรรมการนำนักเรียนไปศึกษาดูงานเพื่อเรียนรู้ ประสบการณ์ตรงจากองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัด เทศบาล เพื่อเตรียมคนไปสู่การเมืองท้องถิ่นทุกปีการศึกษา	2
5. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำโครงการศึกษาปัญหา และการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในชุมชนปีการศึกษาละเรื่อง	3
6. กิจกรรมการร่วมงานประเพณีท้องถิ่น	2
7. กิจกรรมร่วมกับชาวบ้าน ชุมชน ทำโครงการต่าง ๆ เช่น การร่วมรณรงค์ การออมทรัพย์ การหารายได้ การพัฒนาอาชีพ การจัดการทรัพยากรในท้องถิ่น การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น	3
8. แต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งสถานักเรียนปลายปีการศึกษา หรือเป็นอาสาสมัครช่วยงานการเลือกตั้งในท้องถิ่นทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง	2
9. ประเมินผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งหลังจัดกิจกรรม	3
10. รายงานผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งหลังจัดกิจกรรม	3

จากตาราง 32 พบว่า กิจกรรมเสนอแนะ ประกอบด้วย

1. ประชุมครู ตัวแทนสถานักเรียนเพื่อวางแผน มอบหมายหน้าที่ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ หรือการร่วมกิจกรรมกับชุมชนทุกครั้ง
2. กิจกรรมประชาสัมพันธ์ ฝึกทักษะการวิเคราะห์ข่าว เหตุการณ์ โดยเฉพาะสถานการณ์ทางการเมือง และปัญหาสังคม อย่างสม่ำเสมอ เช่น กิจกรรมเสียงตามสาย
3. ร่วมกิจกรรมจิตอาสาเพื่อร่วมกันช่วยเหลือชุมชนเป็นประจำ เช่น นำนักเรียนทำความสะอาดชุมชน
4. กิจกรรมการนำนักเรียนไปศึกษาดูงานเพื่อเรียนรู้ ประสบการณ์ตรงจากองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัด เทศบาล เพื่อเตรียมคนไปสู่การเมืองท้องถิ่นทุกปีการศึกษา
5. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำโครงการศึกษาปัญหา และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชุมชนปีการศึกษาละเรื่อง
6. กิจกรรมการเข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่น
7. กิจกรรมร่วมกับชาวบ้าน ชุมชน ทำโครงการต่าง ๆ เช่น การร่วมรณรงค์การออมทรัพย์ การหารายได้ การพัฒนาอาชีพ การจัดการทรัพยากรในท้องถิ่น การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น
8. แต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งสถานักเรียนปลายปีการศึกษา หรือเป็นอาสาสมัครช่วยงานการเลือกตั้งในท้องถิ่นทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง
9. ประเมินผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งหลังจัดกิจกรรม
10. รายงานผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งหลังจัดกิจกรรม

สังเคราะห์แนวปฏิบัติการพัฒนาการบริหารกิจกรรมสถานักเรียน การสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ เขต 2 และการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) ปรากฏดังตาราง 33-39

พหุ ประสิทธิภาพ

ตาราง 33 การสังเคราะห์แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จากผลการศึกษา
สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ กิจกรรม
พัฒนาทักษะผู้นำ

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา Best Practice	แนวปฏิบัติ
1. สมาชิกสถานักเรียนมีการจัดกิจกรรมสัมมนาเพื่อช่วยกันระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหาหรือเสนอแนวทางการดำเนินงาน	1. ประชุมวางแผนเพื่อระดมความคิดเห็น หรือเสนอแนวทางการดำเนินงาน และมอบหมายหน้าที่ในการจัดกิจกรรมเป็นประจำ	1. ประชุมวางแผนเพื่อระดมความคิดเห็น หรือเสนอแนวทางการดำเนินงาน และมอบหมายหน้าที่ในการจัดกิจกรรมเป็นประจำ
2. สมาชิกสถานักเรียนมีการใช้บทบาทที่สมมติ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของสมาชิก	2. จัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการในการเสริมสร้างภาวะผู้นำให้กับคณะกรรมการสถานักเรียน ก่อนการเปิดเรียน	
3. สมาชิกสถานักเรียนมีการจำลองสถานการณ์จริงขึ้นมาเพื่อฝึกวินิจฉัยและคัดเลือกแนวทางการแก้ปัญหา	3. ส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเองรูปแบบหนึ่งเป็นประจำ เช่น กิจกรรมหน้าเสาธงหรือกิจกรรมต่างๆ ที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้น โดยครูคอยให้คำปรึกษาหรือแนะนำ	3. สมาชิกสถานักเรียนมีการจัดกิจกรรมสัมมนาเพื่อช่วยกันระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหาหรือเสนอแนวทางการดำเนินงาน
4. สมาชิกสถานักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อเทคโนโลยีที่หลากหลายที่ทำให้ทราบผลการปฏิบัติและได้รับการเสริมแรง	4. ส่งเสริม สนับสนุนให้คณะกรรมการสถานักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการอบรม ประชุม หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่หน่วยงานภายนอกโรงเรียนจัดขึ้นเป็นประจำ	4. สมาชิกสถานักเรียนมีการใช้บทบาทที่สมมติ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของสมาชิก
5. สมาชิกสถานักเรียนมีการฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่เน้นการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม เพื่อมุ่งเปลี่ยนทัศนคติ/สร้างความสัมพันธ์/เสริมสร้างความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ	5. ประเมินผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งที่มีการจัดกิจกรรม จะต้องมีการประเมินผลการจัดกิจกรรม	5. สมาชิกสถานักเรียนมีการจำลองสถานการณ์จริงขึ้นมาเพื่อฝึกวินิจฉัยและคัดเลือกแนวทางการแก้ปัญหา

ตาราง 33 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา Best Practice	แนวปฏิบัติ
	<p>6. สรุปผลการจัดกิจกรรมทุกครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป</p>	<p>6. ส่งเสริมให้คณะกรรมการสภานักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเองรูปแบบหนึ่งเป็นประจำ เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง หรือกิจกรรมต่างๆ ที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้น โดยครูคอยให้คำปรึกษาหรือแนะนำ</p> <p>7. สมาชิกสภานักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อเทคโนโลยีที่หลากหลายที่ทำให้ทราบผลการปฏิบัติและได้รับการเสริมแรง</p> <p>8. ส่งเสริม สนับสนุนให้คณะกรรมการสภานักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการอบรม ประชุม หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่หน่วยงานภายนอกโรงเรียนจัดขึ้นเป็นประจำ</p> <p>9. สมาชิกสภานักเรียนมีการฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่เน้นการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม เพื่อมุ่งเปลี่ยนทัศนคติ/สร้างความสัมพันธ์/เสริมสร้างความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ</p> <p>10. ประเมินผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งที่มีการจัดกิจกรรม จะต้องมีการประเมินผลการจัดกิจกรรม</p> <p>11. สรุปผลการจัดกิจกรรมทุกครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป</p>

จากตาราง 33 พบว่า แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ ประกอบด้วย

1. ประชุมวางแผนเพื่อระดมความคิดเห็น หรือเสนอแนวทางการดำเนินงาน และมอบหมายหน้าที่ในการจัดกิจกรรมเป็นประจำ
2. จัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการในการเสริมสร้างภาวะผู้นำให้กับคณะกรรมการสถานักเรียน ก่อนการเปิดเรียน
3. สมาชิกสถานักเรียนมีการจัดกิจกรรมสัมมนาเพื่อช่วยกันระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหาหรือเสนอแนวทางการดำเนินงาน
4. สมาชิกสถานักเรียนมีการใช้บทบาทที่สมมติ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของสมาชิก
5. สมาชิกสถานักเรียนมีการจำลองสถานการณ์จริงขึ้นมาเพื่อฝึกวินิจัยและคัดเลือกแนวทางการแก้ปัญหา
6. ส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง รูปแบบหนึ่งเป็นประจำ เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้น โดยครูคอยให้คำปรึกษาหรือแนะนำ
7. สมาชิกสถานักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อเทคโนโลยีที่หลากหลายที่ทำให้ทราบผลการปฏิบัติและได้รับการเสริมแรง
8. ส่งเสริม สนับสนุนให้คณะกรรมการสถานักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการอบรม ประชุม หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่หน่วยงานภายนอกโรงเรียนจัดขึ้นเป็นประจำ
9. สมาชิกสถานักเรียนมีการฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่เน้นการทำกิจกรรมเป็นกลุ่มเพื่อมุ่งเปลี่ยนทัศนคติ/สร้างความสัมพันธ์/เสริมสร้างความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ
10. ประเมินผลการจัดกิจกรรม ทุกครั้งที่มีการจัดกิจกรรมจะต้องมีการประเมินผลการจัดกิจกรรม
11. สรุปผลการจัดกิจกรรมทุกครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป

พูน ปณ ทิโต ชิว

ตาราง 34 การสังเคราะห์แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จากผลการศึกษา
สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ กิจกรรม
พัฒนาทักษะการประชุม

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา Best Practice	แนวปฏิบัติ
1. สถานักเรียนมีการจัดเตรียม ระเบียบวาระการประชุม/เอกสารที่ เกี่ยวข้อง/จัดเตรียมสถานที่ประชุม และเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วม ประชุม	1. จัดเตรียมระเบียบวาระการ ประชุมหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยประธานนักเรียน รองประธาน นักเรียน เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการร่วมกันจัดทำวาระ การประชุมร่วมกับครูที่ปรึกษา และกำหนดวัน เวลาในการประชุม เสร็จแล้วจึงนำเสนอผู้บริหารเพื่อ ขอความเห็นชอบทุกครั้ง	1. จัดเตรียมระเบียบวาระการ ประชุมหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยประธานนักเรียน รองประธาน นักเรียน เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการร่วมกันจัดทำวาระ การประชุมร่วมกับครูที่ปรึกษา และกำหนดวัน เวลาในการประชุม เสร็จแล้วจึงนำเสนอผู้บริหารเพื่อ ขอความเห็นชอบทุกครั้ง
2. ประธานหรือผู้ที่ทำหน้าที่ ประธานสถานักเรียนตรวจสอบ ความพร้อมขององค์ประชุม และ ดำเนินการประชุมตามระเบียบ วาระการประชุมที่กำหนด	2. จัดเตรียมห้องประชุมทุกครั้ง โดยคณะกรรมการสถานักเรียนฝ่าย ที่รับผิดชอบการจัดเตรียมสถานที่	2. เชิญผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม
3. เลขานุการมีการจัด เอกสารรายงานการประชุม จด บันทึกการประชุมและสรุปรายงาน การประชุมเสนอต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	3. ประธานหรือผู้ที่ทำหน้าที่ ประธาน ดำเนินการประชุมตาม ระเบียบวาระการประชุม ที่ กำหนดเป็นประจำ	3. จัดเตรียมห้องประชุมทุกครั้ง โดยคณะกรรมการสถานักเรียนฝ่าย ที่รับผิดชอบการจัดเตรียมสถานที่
4. สมาชิกสถานักเรียนมีการ อภิปราย เสนอความคิดเห็น และ ลงมติในที่ประชุม	4. เลขานุการสรุปรายงานการ ประชุมทุกครั้ง เมื่อประธาน สอบถามความคิดเห็นประเด็นอื่นๆ ในที่ประชุมเพิ่มเติม	4. ประธานหรือผู้ที่ทำหน้าที่ ประธาน ดำเนินการประชุมตาม ระเบียบวาระการประชุมที่กำหนด เป็นประจำ
5. สมาชิกสถานักเรียนเคารพสิทธิ ให้เกียรติผู้อื่นในที่ประชุม มีการ สรุปประเด็นจากการประชุม สรุปผลเป็นเรื่องๆ และสรุปเป็น ภาพรวม	5. นำรายงานการประชุมเสนอ ผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อโปรด ทราบและพิจารณาโดยผ่านครูที่ ปรึกษาทุกครั้ง	5. เลขานุการมีการจดบันทึกการ ประชุมหรือจัดเอกสารรายงานการ ประชุม และสรุปรายงานการ ประชุม เสนอต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง

ตาราง 34 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา Best Practice	แนวปฏิบัติ
<p>6. เลขานุการดำเนินการสรุปรายงานการประชุม</p> <p>7. สถานักเรียนนำรายงานการประชุมเสนอผู้บริหารเพื่อโปรดทราบและพิจารณาโดยผ่านความเห็นชอบของครูที่ปรึกษา</p> <p>8. สถานักเรียนจัดทำเอกสารรายงานการประชุมเพื่อนำเสนอให้ที่ประชุมรับรองในการประชุมครั้งต่อไป</p>	<p>6. จัดทำเอกสารรายงานการประชุมทุกครั้ง เพื่อนำเสนอให้ที่ประชุมรับรองในการประชุมครั้งต่อไป</p>	<p>6. สมาชิกสถานักเรียนมีการอภิปราย เสนอความคิดเห็น และลงมติในที่ประชุม</p> <p>7. สมาชิกสถานักเรียนเคารพสิทธิให้เกียรติผู้อื่นในที่ประชุม มีการสรุปประเด็นจากการประชุมสรุปผลเป็นเรื่องๆ และสรุปเป็นภาพรวม</p> <p>8. เลขานุการสรุปรายงานการประชุม เมื่อประธานสอบถามความคิดเห็นประเด็นอื่นๆ ในที่ประชุมเพิ่มเติมก่อนมอบหมายเลขานุการสรุปรายงานการประชุมปิดการประชุม</p> <p>9. นำรายงานการประชุมเสนอผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาโดยผ่านครูที่ปรึกษาทุกครั้ง</p> <p>10. จัดทำเอกสารรายงานการประชุมทุกครั้งเพื่อนำเสนอให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมในการประชุมคณะกรรมการสถานักเรียนครั้งต่อไป</p>

จากตาราง 34 พบว่า แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม ประกอบด้วย

1. จัดเตรียมระเบียบวาระการประชุมหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยประธานนักเรียน รองประธานนักเรียน เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการร่วมกันจัดทำวาระการประชุมร่วมกับครูที่ปรึกษา และกำหนดวัน เวลาในการประชุม เสร็จแล้วจึงนำเสนอผู้บริหารเพื่อขอความเห็นชอบทุกครั้ง

2. เชิญผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม
3. จัดเตรียมห้องประชุมทุกครั้ง โดยคณะกรรมการสถานักเรียนฝ่ายที่รับผิดชอบการจัดเตรียมสถานที่
4. ประธานหรือผู้ที่ทำหน้าที่ประธาน ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมที่กำหนดเป็นประจำ
5. เลขานุการมีการจดบันทึกการประชุมหรือจัดเอกสารรายงานการประชุม และสรุปรายงานการประชุมเสนอต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง
6. สมาชิกสถานักเรียนมีการอภิปราย เสนอความคิดเห็น และลงมติในที่ประชุม
7. สมาชิกสถานักเรียนเคารพสิทธิ ให้เกียรติผู้อื่นในที่ประชุม มีการสรุปประเด็นจากการประชุม สรุปผลเป็นเรื่อง ๆ และสรุปเป็นภาพรวม
8. เลขานุการสรุปรายงานการประชุม เมื่อประธานสอบถามความคิดเห็นประเด็นอื่น ๆ ในที่ประชุมเพิ่มเติมก่อนมอบหมายเลขานุการสรุปรายงานการประชุม ปิดการประชุม
9. นำรายงานการประชุมเสนอผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา โดยผ่านครูที่ปรึกษาทุกครั้ง
10. จัดทำเอกสารรายงานการประชุมทุกครั้งเพื่อนำเสนอให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมในการประชุมคณะกรรมการสถานักเรียนครั้งต่อไป

ตาราง 35 การสังเคราะห์แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ กิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา Best Practice	แนวปฏิบัติ
1. สถานักเรียนกำหนดแผนงาน/โครงการ/งาน/กิจกรรม/ปฏิทิน และขั้นตอนการปฏิบัติงานในการสร้างเครือข่ายอย่างชัดเจน และปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการ/งาน/กิจกรรม/ปฏิทินและขั้นตอนการปฏิบัติงานในการสร้างเครือข่ายประสานงานของคณะกรรมการ	1. ประชุม วางแผน มอบหมายงาน แบ่งหน้าที่ในการดำเนินงาน การประสานงานในการดำเนินการสร้างเครือข่ายทุกปีการศึกษา	1. สถานักเรียนประชุมเพื่อกำหนดแผนงานหรือโครงการหรืองานหรือกิจกรรมหรือปฏิทิน และขั้นตอนการปฏิบัติงานในการสร้างเครือข่ายอย่างชัดเจน แล้วปฏิบัติตามแผนงานหรือโครงการหรืองานหรือกิจกรรมหรือปฏิทินและขั้นตอนการปฏิบัติงานในการสร้างเครือข่าย

ตาราง 35 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา Best Practice	แนวปฏิบัติ
<p>2. สถานักเรียนเข้าร่วมประชุมร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา/ครู/หน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้องกับโครงการ/กิจกรรม/งาน</p> <p>3. สถานักเรียนจัดประชุมคณะกรรมการเพื่อเสนอกิจกรรม/โครงการ/งาน เข้าที่ประชุมคณะกรรมการสถานักเรียน เพื่อนำเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาตามลำดับต่อไป</p> <p>4. สถานักเรียนมอบหมายงาน แบ่งหน้าที่ในการดำเนินงาน หรือการประสานงานของคณะกรรมการ</p> <p>5. สถานักเรียนกำหนดแผนงาน/ปฏิทินการดำเนินงานร่วมกับบุคลากร องค์กร และปฏิบัติงานตามแผนงาน/ปฏิทิน โดยมีส่วนร่วมกับบุคลากร องค์กร หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>6. สถานักเรียนจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมประสานความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตยระหว่างโรงเรียน/ชุมชน/องค์กรภาครัฐและเอกชน</p>	<p>2. ประชุมทำข้อตกลงการให้ความร่วมมือกันหรือทำ MOU กับโรงเรียนอื่นๆ หรือกับหน่วยงานภายนอกในชุมชนทุกปีการศึกษา</p> <p>3. สร้างเครือข่ายระดับห้องเรียน โดยจัดตั้งคณะกรรมการห้องระดับสายชั้น ระดับโรงเรียน หรือคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ภายในโรงเรียน และจัดตั้งคณะกรรมการสำหรับผู้ปกครองในสายชั้นทุกปีการศึกษา</p> <p>4. ตัวแทนสถานักเรียนและผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูเข้าร่วมประชุมร่วมกับหน่วยงานหรือชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมหรืองานต่างๆ เป็นประจำ</p> <p>5. ประเมินการจัดกิจกรรมที่สถานักเรียนของโรงเรียนเข้าร่วมกับหน่วยงานภายนอกหรือชุมชนทุกครึ่ง</p> <p>6. สรุข้อมูลที่สถานักเรียนของโรงเรียนเข้าร่วมกับหน่วยงานภายนอกหรือชุมชนทุกครั้งเพื่อนำไปเป็นข้อมูลสารสนเทศต่อไป</p>	<p>2. สถานักเรียนจัดประชุมคณะกรรมการเพื่อเสนอกิจกรรมหรือโครงการหรืองาน เข้าที่ประชุมคณะกรรมการสถานักเรียน เพื่อนำเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา โดยผ่านความเห็นชอบของครูที่ปรึกษา</p> <p>3. ประชุมทำข้อตกลงการให้ความร่วมมือกันหรือทำ MOU กับโรงเรียนอื่นๆ หรือกับหน่วยงานภายนอกในชุมชนทุกปีการศึกษา</p> <p>4. สร้างเครือข่ายระดับห้องเรียน โดยจัดตั้งคณะกรรมการห้องระดับสายชั้น ระดับโรงเรียน หรือคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ภายในโรงเรียน และจัดตั้งคณะกรรมการสำหรับผู้ปกครองในสายชั้นทุกปีการศึกษา</p> <p>5. ตัวแทนสถานักเรียนและผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูเข้าร่วมประชุมร่วมกับหน่วยงานหรือชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมหรืองานต่างๆ เป็นประจำ</p> <p>6. สถานักเรียนจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมประสานความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตยระหว่างโรงเรียนกับชุมชนหรือองค์กรภาครัฐและเอกชน</p>

ตาราง 35 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา Best Practice	แนวปฏิบัติ
		7. ประเมินการจัดกิจกรรมที่สภานักเรียนของโรงเรียนเข้าร่วมกับหน่วยงานภายนอกหรือชุมชนทุกครึ่ง 8. สรุปข้อมูลที่สภานักเรียนของโรงเรียนเข้าร่วมกับหน่วยงานภายนอกหรือชุมชนทุกครึ่งเพื่อนำไปเป็นข้อมูลสารสนเทศต่อไป

จากตาราง 35 พบว่า แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียน กิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย

1. สภานักเรียนประชุมเพื่อกำหนดแผนงานหรือโครงการหรืองานหรือกิจกรรมหรือปฏิทิน และขั้นตอนการปฏิบัติงานในการสร้างเครือข่ายอย่างชัดเจน แล้วปฏิบัติงานตามแผนงานหรือโครงการหรืองานหรือกิจกรรมหรือปฏิทินและขั้นตอนการปฏิบัติงานในการสร้างเครือข่าย
2. สภานักเรียนจัดประชุมคณะกรรมการเพื่อเสนอกิจกรรมหรือโครงการหรืองานเข้าที่ประชุมคณะกรรมการสภานักเรียน เพื่อนำเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา โดยผ่านความเห็นชอบของครูที่ปรึกษา
3. ประชุมทำข้อตกลงการให้ความร่วมมือกันหรือทำ MOU กับโรงเรียนอื่น ๆ หรือกับหน่วยงานภายนอกในชุมชนทุกปีการศึกษา
4. สร้างเครือข่ายระดับห้องเรียนโดยจัดตั้งคณะกรรมการห้อง ระดับสายชั้นระดับโรงเรียน หรือคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ภายในโรงเรียน และจัดตั้งคณะกรรมการสำหรับผู้ปกครองในสายชั้นทุกปีการศึกษา
5. ตัวแทนนักเรียนและผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูเข้าร่วมประชุมร่วมกับหน่วยงานหรือชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมหรืองานต่าง ๆ เป็นประจำ
6. สภานักเรียนจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมประสานความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตยระหว่างโรงเรียนกับชุมชนหรือองค์กรภาครัฐและเอกชน
7. ประเมินการจัดกิจกรรมที่สภานักเรียนของโรงเรียนเข้าร่วมกับหน่วยงานภายนอกหรือชุมชนทุกครึ่ง

8. สรุปข้อมูลที่สถานักเรียนของโรงเรียนเข้าร่วมกับหน่วยงานภายนอกหรือชุมชน
ทุกครั้งเพื่อนำไปเป็นข้อมูลสารสนเทศต่อไป

ตาราง 36 การสังเคราะห์แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จากผลการศึกษา
สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ กิจกรรมการ
สร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา Best Practice	แนวปฏิบัติ
1. สถานักเรียนมีการส่งเสริมให้ นักเรียนสร้างปัญญาจากการ กระทำสู่การเรียนรู้	1. ประชุมครู ตัวแทนสถานักเรียน เพื่อวางแผน มอบหมายหน้าที่ใน การร่วมกิจกรรม จิตอาสากับชุมชน หรือการจัดอบรมค่ายคุณธรรม ทุกครั้ง	1. ประชุมครู ตัวแทนสถานักเรียน เพื่อวางแผน มอบหมายหน้าที่ใน การร่วมกิจกรรม จิตอาสากับชุมชน หรือการจัดอบรมค่ายคุณธรรมทุก ครั้ง
2. สถานักเรียนมีการสร้างความคิด จิตสำนึกให้ยึดมั่นในสถาบันหลัก ของชาติ	2. ร่วมรณรงค์ นำนักเรียนทำความ สะอาดชุมชน เข้าร่วมหรือช่วยงาน ประเพณีท้องถิ่นเป็นประจำ	2. ร่วมรณรงค์ นำนักเรียนทำ ความสะอาดชุมชน เข้าร่วมหรือ ช่วยงานประเพณีท้องถิ่นเป็น ประจำ
3. สถานักเรียนมีการสร้างความ เข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึกเพื่อ ส่วนรวมและมีการสร้างเมตตา ธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน	3. ประเมินผลการเข้าร่วมหรือ ช่วยงานประเพณีท้องถิ่นทุกครั้ง	3. สถานักเรียนมีการส่งเสริมให้ นักเรียนสร้างปัญญาจากการ กระทำสู่การเรียนรู้
4. สถานักเรียนมีการสร้างกิจกรรม พัฒนาซ้ำๆ บ่อยๆ อย่างต่อเนื่อง และได้รับความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	4. ทำรายงานการเข้าร่วมอบรม การเข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณี ท้องถิ่นเสนอผู้อำนวยการ แล้ว สรุปผลทุกครั้งเพื่อใช้เป็นข้อมูลใน การเข้าร่วมครั้งต่อไป	4. สถานักเรียนมีการสร้างความคิด จิตสำนึกให้ยึดมั่นในสถาบันหลัก ของชาติ
5. สถานักเรียนมีการกระตุ้นให้เกิด การวิพากษ์หรือสนทนา เพื่อสร้าง ความคิดเห็นที่ถูกต้อง		5. สถานักเรียนมีการสร้างความ เข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึกเพื่อ ส่วนรวมและมีการสร้างเมตตา ธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน
6. สถานักเรียนมีการสร้างความ อดทน อดกลั้น ความรับผิดชอบ ปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องควรควบคู่ กับการปลูกฝังความมีวินัยในตนเอง และมีเมตตาธรรม		6. สถานักเรียนมีการสร้างกิจกรรม พัฒนาซ้ำๆ บ่อยๆ อย่างต่อเนื่อง และได้รับความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ตาราง 36 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา Best Practice	แนวปฏิบัติ
		7. สถานักเรียนมีการกระตุ้นให้เกิด การวิพากษ์หรือสนทนา เพื่อสร้าง ความคิดเห็นที่ถูกต้อง 8. สถานักเรียนมีการสร้างความ อดทน อดกลั้น ความรับผิดชอบ ปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องควรควบคู่ กับการปลูกฝังความมีวินัยในตนเอง และมีเมตตาธรรม 9. ประเมินผลการเข้าร่วมหรือ ช่วยงานประเพณีท้องถิ่นทุกครั้ง 10. ทำรายงานการเข้าร่วมอบรม การเข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณี ท้องถิ่นเสนอผู้อำนวยการ แล้ว สรุปผลทุกครั้งเพื่อใช้เป็นข้อมูลใน การเข้าร่วมครั้งต่อไป

จากตาราง 36 พบว่า แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน กิจกรรม
การสร้างจิตอาสาหรือสำนึกสาธารณะ ประกอบด้วย

1. ประชุมครู ตัวแทนสถานักเรียนเพื่อวางแผน มอบหมายหน้าที่ในการร่วมกิจกรรม
จิตอาสากับชุมชน หรือการจัดอบรมค่ายคุณธรรมทุกครั้ง
2. ร่วมรณรงค์ นำนักเรียนทำความสะอาดชุมชน เข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่น
เป็นประจำ
3. สถานักเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนสร้างปัญญาจากการกระทำสู่การเรียนรู้
4. สถานักเรียนมีการสร้างความคิดจิตสำนึกให้ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ
5. สถานักเรียนมีการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมและมี
การสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน
6. สถานักเรียนมีการสร้างกิจกรรมพัฒนาซ้ำ ๆ บ่อย ๆ อย่างต่อเนื่อง และได้รับความ
ร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

7. สถานักเรียนมีการกระตุ้นให้เกิดการวิพากษ์หรือสนทนา เพื่อสร้างความคิดเห็นที่ถูกต้อง

8. สถานักเรียนมีการสร้างความอดทน อดกลั้น ความรับผิดชอบ ปลุกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องควรควบคู่กับการปลุกฝังความมีวินัยในตนเองและมีเมตตาธรรม

9. ประเมินผลการเข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่นทุกครั้ง

10. ทำรายงานการเข้าร่วมอบรม การเข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่นเสนอผู้อำนวยการ แล้วสรุปผลทุกครั้งเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเข้าร่วมครั้งต่อ ๆ ไป

ตาราง 37 การสังเคราะห์แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา Best Practice	แนวปฏิบัติ
1. โรงเรียนมีการกำหนดเป็นนโยบายและจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาในการดำเนินงานและสร้างความเข้าใจร่วมกันทั้งโรงเรียน รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	1. ประชุม มอบหมายงาน และจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาในการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนก่อนเปิดภาคเรียน	1. ประชุม มอบหมายงาน และจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาในการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนก่อนเปิดภาคเรียน
2. โรงเรียนมีการศึกษาบริบทของสถานศึกษาทุกด้าน และมีการจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพและบริบทของสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน	2. ประชุมครูในระดับสายชั้นเพื่อออกแบบการจัดการเรียนการสอน การเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนก่อนเปิดภาคเรียน	2. โรงเรียนมีการกำหนดเป็นนโยบายและจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาในการดำเนินงานและสร้างความเข้าใจร่วมกันทั้งโรงเรียน รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
3. โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อวัสดุ สิ่งอำนวยความสะดวก และมี การจัดซื้อ จัดหา ซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ ที่จะใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้	3. ครูแต่ละระดับชั้น ศึกษาและทำความเข้าใจในหลักสูตร และการออกแบบจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง	3. โรงเรียนมีการศึกษาบริบทของสถานศึกษาทุกด้าน และมีการจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพและบริบทของสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน

ตาราง 37 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา Best Practice	แนวปฏิบัติ
4. โรงเรียนมีการสร้างความร่วมมือ และใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ ภายนอกโรงเรียนตามบริบทและ สภาพของโรงเรียน	4. ครูผู้สอนวิเคราะห์มาตรฐานการ เรียนรู้และตัวชี้วัด ร่วมกันจัดทำ หน่วยการเรียนรู้บูรณาการสาระการ เรียนรู้ของสถานักเรียน และวางแผน จัดการเรียนรู้ตลอดภาคเรียนหรือปี การศึกษา	4. โรงเรียนมีการสนับสนุน งบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ วัสดุ สิ่งอำนวยความสะดวก และมีการจัดซื้อ จัดหา ซ่อมแซม สิ่งต่าง ๆ ที่จะใช้ในการสนับสนุน การจัดการเรียนรู้
5. โรงเรียนมีการส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูแต่ละระดับชั้นจัดการเรียนรู้ บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสภา นักเรียน	5. ใช้กรณีศึกษาเป็นเครื่องมือ ในการปรับปรุง จัดให้มีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการปฏิบัติ เพื่อ พัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการ สาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนให้ เกิดประสิทธิภาพเป็นประจำ	5. โรงเรียนมีการสร้างความร่วมมือ และใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ ภายนอกโรงเรียนตามบริบทและ สภาพของโรงเรียน
6. โรงเรียนมีการจัดตารางเรียน จัดบรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ที่ เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่บูรณา การกับสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร กับกิจกรรมสถานักเรียน	6. วางแผนและออกแบบการวัด และ ประเมินผลการเรียนรู้ตลอดภาค เรียนหรือปีการศึกษา	6. โรงเรียนมีการส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูแต่ละระดับชั้นจัดการเรียนรู้ บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสภา นักเรียน
7. โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูใช้ วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพ จริง ใช้วิธีที่หลากหลาย และมีการ นิเทศ กำกับ ติดตาม และ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้	7. รายงานผลการจัดการเรียนรู้ บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสภา นักเรียนเพื่อ การพัฒนาอย่าง ต่อเนื่องเป็นรายภาคหรือรายปี	7. โรงเรียนมีการจัดตารางเรียน จัดบรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ที่ เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่บูรณา การกับสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร กับกิจกรรมสถานักเรียน
8. ครูผู้สอนศึกษาและทำความเข้าใจ ในหลักสูตร การจัดการ เรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ ของสถานักเรียน และวิธีการ จัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการ เรียนรู้		8. โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูใช้ วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพ จริง ใช้วิธีที่หลากหลาย และมีการ นิเทศ กำกับ ติดตาม และ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้
		9. ครูผู้สอนในระดับชั้นเดียวกัน ร่วมกันประชุมวิเคราะห์มาตรฐาน การเรียนรู้และตัวชี้วัด ร่วมกัน จัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง

ตาราง 37 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา Best Practice	แนวปฏิบัติ
<p>9. ครูผู้สอนในระดับชั้นเดียวกัน ร่วมกันประชุมวิเคราะห์มาตรฐาน การเรียนรู้และตัวชี้วัด ร่วมกัน จัดทำหน่วยการเรียนรู้</p> <p>10. ครูผู้สอนมีการวางแผนและ ออกแบบการวัด ประเมินผลการ เรียนรู้ และนำแผนการจัดการ เรียนรู้ของสถานักเรียนลงสู่การ ปฏิบัติ</p> <p>11. ครูผู้สอนใช้การนิเทศเป็น เครื่องมือในการปรับปรุง เพื่อ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ และ รายงานผลการจัดการเรียนรู้</p>		<p>10. ครูผู้สอนศึกษาและทำความเข้าใจในหลักสูตร การจัดการ เรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ ของสถานักเรียน และวิธีการ จัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการ เรียนรู้</p> <p>11. ครูผู้สอนมีการวางแผนและ ออกแบบการวัด ประเมินผลการ เรียนรู้ และนำแผนการจัดการ เรียนรู้ของสถานักเรียนลงสู่การ ปฏิบัติ</p> <p>12. ครูผู้สอนใช้การนิเทศเป็น เครื่องมือในการปรับปรุง เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้</p> <p>13. รายงานผลการจัดการเรียนรู้ บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนเพื่อการพัฒนาอย่าง ต่อเนื่องเป็นรายภาค/รายปี</p>

จากตาราง 37 พบว่า แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ประชุม มอบหมายงาน และจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาในการดำเนินงาน การจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนก่อนเปิดภาคเรียน
2. โรงเรียนมีการกำหนดเป็นนโยบายและจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาใน การดำเนินงาน และสร้างความเข้าใจร่วมกันทั้งโรงเรียน รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
3. โรงเรียนมีการศึกษาบริบทของสถานศึกษาทุกด้าน และมีการจัดทำสารสนเทศ เกี่ยวกับสภาพและบริบทของสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน
4. โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ วัสดุ สิ่งอำนวยความสะดวก และการจัดซื้อ จัดหา ซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ ที่จะใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้

5. โรงเรียนมีการสร้างความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนตามบริบทและสภาพของโรงเรียน
6. โรงเรียนมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูแต่ละระดับชั้นจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน
7. โรงเรียนมีการจัดตารางเรียน จัดบรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการกับสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรกับกิจกรรมสถานักเรียน
8. โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ใช้วิธีที่หลากหลาย และมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้
9. ครูผู้สอนในระดับชั้นเดียวกันร่วมกันประชุมวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดร่วมกันจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง
10. ครูผู้สอนศึกษาและทำความเข้าใจในหลักสูตร การจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน และวิธีการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้
11. ครูผู้สอนมีการวางแผนและออกแบบการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ และนำแผนการจัดการเรียนรู้ของสถานักเรียนลงสู่การปฏิบัติ
12. ครูผู้สอนใช้การนิเทศเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้
13. รายงานผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นรายภาคหรือรายปี

ตาราง 38 การสังเคราะห์แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา Best Practice	แนวปฏิบัติ
1. สถานักเรียนมีการวางแผนการดำเนินงานในการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน	1. ประชุม มอบหมายหน้าที่ และวางแผนการดำเนินงานทุกกิจกรรม	1. ประชุม มอบหมายหน้าที่ และวางแผนการดำเนินงานทุกกิจกรรม
2. สถานักเรียนมีการกำหนดรูปแบบการประเมินผลในการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน	2. กำหนดรูปแบบการประเมินเป็นประจำ	2. กำหนดรูปแบบการประเมินเป็นประจำ
	3. สร้างเครื่องมือวัดและประเมินทุกครั้ง	3. สร้างเครื่องมือวัดและประเมินทุกครั้ง

ตาราง 38 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา Best Practice	แนวปฏิบัติ
3. สถานักเรียนมีการสร้าง เครื่องมือวัดและประเมินผลในการ ประเมินผลการจัดกิจกรรม สถานักเรียน	4. กำหนดเกณฑ์การวัดและ ประเมินผลเป็นประจำ	4. กำหนดเกณฑ์การวัดและ ประเมินผลเป็นประจำ
4. สถานักเรียนมีการกำหนดเกณฑ์ การวัดและประเมินผลในการ ประเมินผลการจัดกิจกรรมสภา นักเรียน	5. วัดและการประเมินผลขณะจัด กิจกรรม และหลังจัดกิจกรรม	5. วัดและการประเมินผลขณะจัด กิจกรรม และหลังจัดกิจกรรม
5. สถานักเรียนมีการวัดและ ประเมินผลในการจัดกิจกรรม สถานักเรียน	6. สรุปและรายงานผลทุกครั้งหลัง จัดกิจกรรม	6. สรุปและรายงานผลทุกครั้งหลัง จัดกิจกรรม
6. สถานักเรียนมีการสรุปและ รายงานผลในการประเมินกิจกรรม สถานักเรียน		

จากตาราง 38 พบว่า แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน ประกอบด้วย

1. ประชุม มอบหมายหน้าที่ ละวางแผนการดำเนินงานทุกกิจกรรม
2. กำหนดรูปแบบการประเมินเป็นประจำ
3. สร้างเครื่องมือวัดและประเมินทุกครั้ง
4. กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลเป็นประจำ
5. วัดและการประเมินผลขณะจัดกิจกรรม และหลังจัดกิจกรรม
6. สรุปและรายงานผลทุกครั้งหลังจัดกิจกรรม โดยทุกขั้นตอนผ่านความเห็นชอบ

ของครูที่ปรึกษา

ตาราง 39 การสังเคราะห์แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จากผลการศึกษา
สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ กิจกรรม
เสนอแนะ

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา Best Practice	แนวปฏิบัติ
1. สถานักเรียนมีกิจกรรมฝึกทักษะการวิเคราะห์ข่าว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน	1. ประชุมครู ตัวแทนสถานักเรียน เพื่อวางแผน มอบหมายหน้าที่ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ หรือการร่วมกิจกรรมกับชุมชนทุกครั้ง	1. ประชุมครู ตัวแทนสถานักเรียน เพื่อวางแผน มอบหมายหน้าที่ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ หรือการร่วมกิจกรรมกับชุมชนทุกครั้ง
2. สถานักเรียนมีกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำโครงการ และมีกิจกรรมค่ายอาสา	2. กิจกรรมประชาสัมพันธ์ ฝึกทักษะการวิเคราะห์ข่าว เหตุการณ์ โดยเฉพาะสถานการณ์ทางการเมือง และปัญหาสังคม อย่างสม่ำเสมอ เช่น กิจกรรมเสียงตามสาย	2. กิจกรรมประชาสัมพันธ์ ฝึกทักษะการวิเคราะห์ข่าว เหตุการณ์ โดยเฉพาะสถานการณ์ทางการเมือง และปัญหาสังคม อย่างสม่ำเสมอ เช่น กิจกรรมเสียงตามสาย
3. สถานักเรียนมีกิจกรรมนำสถานักเรียนออกสู่ชุมชน เป็นอาสาสมัครช่วยงานท้องถิ่น และอื่นๆ ตามความเหมาะสม	3. ร่วมกิจกรรมจิตอาสาเพื่อร่วมกันช่วยเหลือชุมชนเป็นประจำ เช่น นำนักเรียนทำความสะอาดชุมชน	3. ร่วมกิจกรรมจิตอาสาเพื่อร่วมกันช่วยเหลือชุมชนเป็นประจำ เช่น นำนักเรียนทำความสะอาดชุมชน
4. สถานักเรียนมีกิจกรรมรวมกลุ่มกับชาวบ้านทำโครงการต่างๆ และมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือชุมชน	4. กิจกรรมการนำนักเรียนไปศึกษาดูงานเพื่อเรียนรู้ ประสบการณ์ตรงจากองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัด เทศบาล เพื่อเตรียมคนไปสู่การเมืองท้องถิ่นทุกปีการศึกษา	4. กิจกรรมการนำนักเรียนไปศึกษาดูงานเพื่อเรียนรู้ ประสบการณ์ตรงจากองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัด เทศบาล เพื่อเตรียมคนไปสู่การเมืองท้องถิ่นทุกปีการศึกษา
5. สถานักเรียนมีกิจกรรมการนำนักเรียนไปศึกษาดูงาน และมีกิจกรรมสร้างเสริมความเป็นประชาธิปไตย	5. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำโครงการศึกษาปัญหา และการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในชุมชนปีการศึกษาละเรื่อง	5. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำโครงการศึกษาปัญหา และการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในชุมชนปีการศึกษาละเรื่อง
	6. กิจกรรมการเข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่น	6. กิจกรรมการเข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่น

ตาราง 39 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา Best Practice	แนวปฏิบัติ
	<p>7. กิจกรรมร่วมกับชาวบ้าน ชุมชน ทำโครงการต่างๆ เช่น การร่วมรณรงค์ การออมทรัพย์ การหารายได้ การพัฒนาอาชีพ การจัดการทรัพยากรในท้องถิ่น การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น</p> <p>8. แต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งสถานักเรียนปลายปี การศึกษา หรือเป็นอาสาสมัครช่วยงานการเลือกตั้งในท้องถิ่นทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง</p> <p>9. ประเมินผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งหลังจัดกิจกรรม</p> <p>10. รายงานผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งหลังจัดกิจกรรม</p>	<p>7. กิจกรรมร่วมกับชาวบ้าน ชุมชน ทำโครงการต่างๆ เช่น การร่วมเดินรณรงค์ การออมทรัพย์ การหารายได้ การพัฒนาอาชีพ การจัดการทรัพยากรในท้องถิ่น การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น</p> <p>8. แต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งสถานักเรียนปลายปี การศึกษา หรือเป็นอาสาสมัครช่วยงานการเลือกตั้งในท้องถิ่นทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง</p> <p>9. ประเมินผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งหลังจัดกิจกรรม</p> <p>10. รายงานผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งหลังจัดกิจกรรม</p>

จากตาราง 39 พบว่า แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
กิจกรรมเสนอแนะ ประกอบด้วย

1. ประชุมครู ตัวแทนสถานักเรียนเพื่อวางแผน มอบหมายหน้าที่ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ หรือการร่วมกิจกรรมกับชุมชนทุกครั้ง
2. กิจกรรมประชาสัมพันธ์ ฝึกทักษะการวิเคราะห์ข่าว เหตุการณ์ โดยเฉพาะสถานการณ์ทางการเมือง และปัญหาสังคม อย่างสม่ำเสมอ เช่น กิจกรรมเสียงตามสาย
3. ร่วมกิจกรรมจิตอาสาเพื่อร่วมกันช่วยเหลือชุมชนเป็นประจำ เช่น นำนักเรียนทำความสะอาดชุมชน
4. กิจกรรมการนำนักเรียนไปศึกษาดูงานเพื่อเรียนรู้ ประสบการณ์ตรงจากองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัด เทศบาล เพื่อเตรียมคนไปสู่การเมืองท้องถิ่นทุกปีการศึกษา
5. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำโครงการงานศึกษาปัญหา และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชุมชนปีการศึกษาละเรื่อง
6. กิจกรรมการเข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่น

7. กิจกรรมร่วมกับชาวบ้าน ชุมชน ทำโครงการต่าง ๆ เช่น การร่วมเดินรณรงค์ การออมทรัพย์ การหารายได้ การพัฒนาอาชีพ การจัดการทรัพยากรในท้องถิ่น การอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น

8. แต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งสถานักเรียนปลายปีการศึกษา หรือเป็นอาสาสมัคร ช่วยงานการเลือกตั้งในท้องถิ่นทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง

9. ประเมินผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งหลังจัดกิจกรรม

10. รายงานผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งหลังจัดกิจกรรม

ตอนที่ 2 ยกร่างแนวปฏิบัติการพัฒนาการบริหารกิจกรรมสถานักเรียน การสังเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 และการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธี ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice)

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการสังเคราะห์แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนใน โรงเรียน จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติ เป็นเลิศ มายกร่างแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) ความมุ่งหมาย 3) แนวทาง การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน 4) กลไกในการบริหารจัดการ และ 5) เงื่อนไข ความสำเร็จ ดังนี้

(ฉบับร่าง)

แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2

หลักการและเหตุผล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งมีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาได้กำหนด ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีคุณธรรมนำความรู้การสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในคุณค่าตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงการสร้างสมานฉันท์การใช้สันติวิธี และวิถี ประชาธิปไตยตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชนท้องถิ่นในการจัด การศึกษาและสร้างเสริมความเข้มแข็งให้แก่องค์กรนักเรียนด้วยความตระหนักถึงความสำคัญเด็กและ เยาวชน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดแนวทางในการพัฒนากิจกรรมสภา

นักเรียนให้โรงเรียนนำไปปฏิบัติเป็นรูปธรรมมาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้บทบาทหน้าที่ ความเป็นพลเมืองและวิถีประชาธิปไตยได้แก่การระดมความคิดและปัญญาธรรมรวมทั้งหลัก ธรรมาภิบาลการมีจิตอาสาและพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน, 2551)

สถานักเรียนเป็นกิจกรรมสำคัญในการพัฒนานักเรียนให้มีภาวะผู้นำที่ใช้กระบวนการ ประชาธิปไตยและนำหลักธรรมาภิบาลมาดำเนินงาน โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญของสถานักเรียน คือ การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องกระบวนการประชาธิปไตย วิถีประชาธิปไตย การเป็นผู้นำ การทำงานเป็นทีม และการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพัฒนาโรงเรียน โดยใช้กระบวนการ ประชาธิปไตยอันเป็นวัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกันในโรงเรียน เป็นกลไกในการดำเนินงาน มุ่งเน้นให้ นักเรียนได้ซึมซับและคุ้นเคยกับบรรยากาศความเป็นประชาธิปไตย มีคาวระธรรม ปัญญาธรรม สามัคคีธรรม ในการสร้างความสงบสุขในสังคม ตั้งแต่ระดับครอบครัว โรงเรียน ชุมชนไปจนถึงสังคม ระดับใหญ่ สถานักเรียนเป็นรากฐานที่มีความหมาย และมีความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ให้เติบโตขึ้นเป็นพลังที่เข้มแข็งในการสร้างสรรค์ความเป็นประชาธิปไตยในโรงเรียน ดังนั้น จึงควร สนับสนุน ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมสถานักเรียนและควรใช้เป็นกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนบูรณาการความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการ เรียนรู้ เพื่อหล่อหลอมให้นักเรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความองงามด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน, 2551)

งานกิจกรรมสถานักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของงานกิจกรรมนักเรียนในสถานศึกษาที่ผู้บริหาร และครูต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัดเป็นภารกิจหลักเพราะว่าเป็นนโยบายโดยตรงของรัฐบาลที่มอบให้ โรงเรียนดำเนินการจัดเป็นแผนปฏิบัติงานโรงเรียนเพื่อที่จะมุ่งมั่นพัฒนานักเรียนให้สามารถดำเนิน ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมความรู้ความสามารถและวิชาการช่วย ให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ทำให้นักเรียนได้ทำในสิ่งที่ตนเองถนัดตามความสนใจ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีรู้จักการทำงานร่วมกันสอนให้นักเรียนเป็น พลเมืองที่ดีตามระบอบประชาธิปไตย (ภิญโญ เพ็งดา, 2550) รวมทั้งยังช่วยส่งเสริมการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยเพราะการทำกิจกรรมของสถานักเรียนนั้นสมาชิกจะต้องมีการแสดง ความ คิดเห็น แสดงความเห็นชอบด้วยการอภิปรายและลงคะแนนเสียงรู้จักคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง รู้จักปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มหรือสังคม ฝึกฝนตนเองให้มีความรับผิดชอบปฏิบัติตนตามระเบียบ ประพฤติตนเป็นพลเมืองดีของสังคมและประเทศชาติต่อไป และงานกิจกรรมสถานักเรียนจะประสบ ผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพยังต้องได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนตลอดจนการบริหารงานที่มี ประสิทธิภาพด้วย (Arbuckle, 1995)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ที่มีบทบาทหน้าที่และรับผิดชอบ การสนับสนุน ส่งเสริม การจัดการกิจกรรมสถานักเรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนในสังกัด จำนวน 262 โรงเรียน ได้ตระหนักและเห็นคุณค่าของการให้นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมเพื่อให้เกิด ประสบการณ์ตรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบูรณาการกิจกรรมและสถานักเรียนกับการจัดการเรียนรู้ ในการดำเนินงานสถานักเรียนของโรงเรียนในสังกัดให้สำเร็จตามเงื่อนไขความสำเร็จที่กำหนด โดยได้มีการดำเนินงานเพื่อผลักดันให้โรงเรียนในสังกัดได้ดำเนินการจัดการกิจกรรมสถานักเรียนในทุก โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งได้สนับสนุน ส่งเสริม เพื่อให้โรงเรียนดำเนินงานจัดการกิจกรรมสถานักเรียนให้สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ในกรอบกิจกรรมต่าง ๆ นอกจากนี้ยังได้เปิดเวทีที่ทางด้านสถานักเรียนให้นักเรียนได้มีโอกาสนำเสนอผลผลิตจากสถานักเรียน ได้เข้าร่วมกิจกรรมการประกวดและแข่งขันกิจกรรมสถานักเรียนในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน มาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันเช่นกัน นักเรียนได้แสดงออกทางด้านประชาธิปไตยผ่านกิจกรรม สถานักเรียน

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ที่สามารถนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการจัดการกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพได้
2. เพื่อใช้เป็นข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนนำแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนไปใช้ในการจัดการกิจกรรมสถานักเรียน
3. เพื่อใช้เป็นข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 นำแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนไปใช้ในการวางแผนการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนในสังกัด

แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2

1. กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้
  - 1.1 ประชุมวางแผนเพื่อระดมความคิดเห็น หรือเสนอแนวทางการดำเนินงาน และมอบหมายหน้าที่ในการจัดการกิจกรรมเป็นประจำ
  - 1.2 จัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการในการเสริมสร้างภาวะผู้นำให้กับคณะกรรมการสถานักเรียน ก่อนการเปิดเรียน

- 1.3 สมาชิกสภานักเรียนมีการจัดกิจกรรมสัมมนาเพื่อช่วยกันระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหาหรือเสนอแนวทางการดำเนินงาน
- 1.4 สมาชิกสภานักเรียนมีการใช้บทบาทที่สมมติ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของสมาชิก
- 1.5 สมาชิกสภานักเรียนมีการจำลองสถานการณ์จริงขึ้นมาเพื่อฝึกวินิจฉัยและคัดเลือกแนวทางการแก้ปัญหา
- 1.6 ส่งเสริมให้คณะกรรมการสภานักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง รูปแบบหนึ่งเป็นประจำ เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้น โดยครูคอยให้คำปรึกษาหรือแนะนำ
- 1.7 สมาชิกสภานักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อเทคโนโลยีที่หลากหลายที่ทำให้ทราบผลการปฏิบัติและได้รับการเสริมแรง
- 1.8 ส่งเสริม สนับสนุนให้คณะกรรมการสภานักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการอบรมประชุมหรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่หน่วยงานภายนอกโรงเรียนจัดขึ้นเป็นประจำ
- 1.9 สมาชิกสภานักเรียนมีการฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่เน้นการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม เพื่อมุ่งเปลี่ยนแปลงทัศนคติ/สร้างความสัมพันธ์/เสริมสร้างความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ
- 1.10 ประเมินผลการจัดกิจกรรม ทุกครั้งที่มีการจัดกิจกรรมจะต้องมีการประเมินผลการจัดกิจกรรม
- 1.11 สรุปผลการจัดกิจกรรมทุกครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป
2. กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้
  - 2.1 จัดเตรียมระเบียบวาระการประชุมหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยประธานนักเรียน รองประธานนักเรียน เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการร่วมกันจัดทำวาระการประชุมร่วมกับครูที่ปรึกษา และกำหนดวัน เวลาในการประชุม เสร็จแล้วจึงนำเสนอผู้บริหารเพื่อขอความเห็นชอบทุกครั้ง
  - 2.2 เชิญผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม
  - 2.3 จัดเตรียมห้องประชุมทุกครั้ง โดยคณะกรรมการสภานักเรียนฝ่ายที่รับผิดชอบการจัดเตรียมสถานที่
  - 2.4 ประธานหรือผู้ที่ทำหน้าที่ประธาน ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมที่กำหนดทุกครั้ง
  - 2.5 เลขานุการมีการจดบันทึกการประชุมหรือจัดเอกสารรายงานการประชุม และสรุปรายงานการประชุมเสนอต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง
  - 2.6 สมาชิกสภานักเรียนมีการอภิปราย เสนอความคิดเห็น และลงมติในที่ประชุม

2.7 สมาชิกสภานักเรียนเคารพสิทธิ ให้เกียรติผู้อื่นในที่ประชุม มีการสรุปประเด็นจากการประชุม สรุปผลเป็นเรื่อง ๆ และสรุปเป็นภาพรวม

2.8 เลขานุการสรุปรายงานการประชุม เมื่อประธานสอบถามความคิดเห็นประเด็นอื่น ๆ ในที่ประชุมเพิ่มเติมก่อนมอบหมายเลขานุการสรุปรายงานการประชุม ปิดการประชุม

2.9 นำรายงานการประชุมเสนอผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา โดยผ่านครูที่ปรึกษาทุกครั้ง

2.10 จัดทำเอกสารรายงานการประชุมทุกครั้งเพื่อนำเสนอให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมในการประชุมคณะกรรมการสภานักเรียนครั้งต่อไป

3. กิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้

3.1 สภานักเรียนประชุมเพื่อกำหนดแผนงานหรือโครงการหรืองานหรือกิจกรรมหรือปฏิทิน และขั้นตอนการปฏิบัติงานในการสร้างเครือข่ายอย่างชัดเจน แล้วปฏิบัติงานตามแผนงานหรือโครงการหรืองานหรือกิจกรรมหรือปฏิทินและขั้นตอนการปฏิบัติงานในการสร้างเครือข่าย

3.2 สภานักเรียนจัดประชุมคณะกรรมการเพื่อเสนอกิจกรรมหรือโครงการหรืองานเข้าที่ประชุมคณะกรรมการสภานักเรียน เพื่อนำเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา โดยผ่านความเห็นชอบของครูที่ปรึกษา

3.3 ประชุมทำข้อตกลงการให้ความร่วมมือกันหรือทำ MOU กับโรงเรียนอื่น ๆ หรือกับหน่วยงานภายนอกในชุมชนทุกปีการศึกษา

3.4 สร้างเครือข่ายระดับห้องเรียนโดยจัดตั้งคณะกรรมการห้อง ระดับสายชั้น ระดับโรงเรียน หรือคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ภายในโรงเรียน และจัดตั้งคณะกรรมการสำหรับผู้ปกครองในสายชั้นทุกปีการศึกษา

3.5 ตัวแทนสภานักเรียนและผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูเข้าร่วมประชุมร่วมกับหน่วยงานหรือชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมหรืองานต่าง ๆ เป็นประจำ

3.6 สภานักเรียนจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมประสานความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตยระหว่างโรงเรียนกับชุมชนหรือองค์กรภาครัฐและเอกชน

3.7 ประเมินการจัดกิจกรรมที่สภานักเรียนของโรงเรียนเข้าร่วมกับหน่วยงานภายนอกหรือชุมชนทุกครั้ง

3.8 สรุปข้อมูลที่สภานักเรียนของโรงเรียนเข้าร่วมกับหน่วยงานภายนอกหรือชุมชนทุกครั้งเพื่อนำไปเป็นข้อมูลสารสนเทศต่อไป

4. กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนึกสาธารณะ มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้

4.1 ประชุมครู ตัวแทนสภานักเรียนเพื่อวางแผน มอบหมายหน้าที่ในการร่วมกิจกรรมจิตอาสากับชุมชน หรือการจัดอบรมค่ายคุณธรรมทุกครั้ง

4.2 ร่วมรณรงค์ นำนักเรียนทำความสะอาดชุมชน เข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่นเป็นประจำ

4.3 สถานักเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนสร้างปัญญาจากการกระทำสู่การเรียนรู้

4.4 สถานักเรียนมีการสร้างความคิดจิตสำนึกให้ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ

4.5 สถานักเรียนมีการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม และมีการสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน

4.6 สถานักเรียนมีการสร้างกิจกรรมพัฒนาซ้ำ ๆ บ่อย ๆ อย่างต่อเนื่อง และได้รับความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

4.7 สถานักเรียนมีการกระตุ้นให้เกิดการวิพากษ์หรือสนทนา เพื่อสร้างความคิดเห็นที่ถูกต้อง

4.8 สถานักเรียนมีการสร้างความอดทน อดกลั้น ความรับผิดชอบ ปลุกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องควรควบคู่กับการปลุกฝังความมีวินัยในตนเองและมีเมตตาธรรม

4.9 ประเมินผลการเข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่นทุกครั้ง

4.10 ทำรายงานการเข้าร่วมอบรม การเข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่นเสนอผู้อำนวยการ แล้วสรุปผลทุกครั้งเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเข้าร่วมครั้งต่อ ๆ ไป

5. การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้

5.1 ประชุม มอบหมายงาน และจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาในการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนก่อนเปิดภาคเรียน

5.2 โรงเรียนมีการกำหนดเป็นนโยบายและจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาในการดำเนินงาน และสร้างความเข้าใจร่วมกันทั้งโรงเรียน รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

5.3 โรงเรียนมีการศึกษาบริบทของสถานศึกษาทุกด้าน และมีการจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพและบริบทของสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน

5.4 โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ วัสดุ สิ่งอำนวยความสะดวก และมีการจัดซื้อ จัดหา ซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ ที่จะใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้

5.5 โรงเรียนมีการสร้างความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนตามบริบทและสภาพของโรงเรียน

5.6 โรงเรียนมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูแต่ละระดับชั้นจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน

5.7 โรงเรียนมีการจัดตารางเรียน จัดบรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการกับสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรกับกิจกรรมสถานักเรียน

5.8 โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ใช้วิธีที่หลากหลาย และมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้

5.9 ครูผู้สอนในระดับชั้นเดียวกันร่วมกันประชุมวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ร่วมกันจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง

5.10 ครูผู้สอนศึกษาและทำความเข้าใจในหลักสูตร การจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน และวิธีการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้

5.11 ครูผู้สอนมีการวางแผนและออกแบบการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ และนำแผนการจัดการเรียนรู้ของสถานักเรียนลงสู่การปฏิบัติ

5.12 ครูผู้สอนใช้การนิเทศเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้

5.13 รายงานผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นรายภาคหรือรายปี

6. การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้

6.1 ประชุม มอบหมายหน้าที่ และวางแผนการดำเนินงานทุกกิจกรรม

6.2 กำหนดรูปแบบการประเมินเป็นประจำ

6.3 สร้างเครื่องมือวัดและประเมินทุกครั้ง

6.4 กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลเป็นประจำ

6.5 วัดและการประเมินผลขณะจัดกิจกรรม และหลังจัดกิจกรรม

6.6 สรุปและรายงานผลทุกครั้งหลังจัดกิจกรรม โดยทุกขั้นตอนผ่านความเห็นชอบของครูที่ปรึกษา

7. กิจกรรมเสนอแนะ มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้

7.1 ประชุมครู ตัวแทนสถานักเรียนเพื่อวางแผน มอบหมายหน้าที่ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ หรือการร่วมกิจกรรมกับชุมชนทุกครั้ง

7.2 กิจกรรมประชาสัมพันธ์ ฝึกทักษะการวิเคราะห์ข่าว เหตุการณ์ โดยเฉพาะสถานการณ์ทางการเมือง และปัญหาสังคม อย่างสม่ำเสมอ เช่น กิจกรรมเสียงตามสาย

7.3 ร่วมกิจกรรมจิตอาสาเพื่อร่วมกันช่วยเหลือชุมชนเป็นประจำ เช่น นำนักเรียนทำความสะอาดชุมชน

7.4 กิจกรรมการนำนักเรียนไปศึกษาดูงานเพื่อเรียนรู้ ประสบการณ์ตรงจากองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัด เทศบาล เพื่อเตรียมคนไปสู่การเมืองท้องถิ่นทุกปีการศึกษา

7.5 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำโครงการศึกษาปัญหา และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชุมชนปีการศึกษาละเรื่อง

7.6 กิจกรรมการเข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่น

7.7 กิจกรรมร่วมกับชาวบ้าน ชุมชน ทำโครงการต่าง ๆ เช่น การร่วมเดินรณรงค์ การออมทรัพย์ การหารายได้ การพัฒนาอาชีพ การจัดการทรัพยากรในท้องถิ่น การอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น

7.8 แต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งสถานักเรียนปลายปีการศึกษา หรือเป็นอาสาสมัครช่วยงานการเลือกตั้งในท้องถิ่นทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง

7.9 ประเมินผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งหลังจัดกิจกรรม

7.10 รายงานผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งหลังจัดกิจกรรม

กลไกในการบริหารจัดการ

ใช้หลักการแนวคิดในการบริหารการบริการกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามแนวคิด การบริหารของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ของ Deming (1995) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนเพื่อเตรียมการปฏิบัติ (Plan-P) เพื่อให้สถานศึกษานำแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล จึงต้องกำหนดเป้าหมาย นโยบายการจัดการศึกษา อย่างเหมาะสม มีการวางแผน ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดทำ การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และปฏิบัติการตามแผนปฏิบัติการประจำปี

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (DO-D) การปฏิบัติตามแผนเป็นการบริหารแผน แผนงาน หรือโครงการของแต่ละคนตามลักษณะงานที่รับผิดชอบ บุคลากรในหน่วยงานต้องปฏิบัติตามภารกิจตามที่ได้เตรียมการ หรือวางแผนล่วงหน้าไว้แล้ว ศึกษา วิเคราะห์ การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนไปจัดการดำเนินการตามแผนที่ได้รับมอบหมายตามแนวทาง โดยมีการประชุมหารือเพื่อมอบหมายหน้าที่ในการปฏิบัติงานให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ดำเนินการปฏิบัติงานตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ และผู้บริหารสถานศึกษาต้องคอยส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวก รวมทั้งการกำกับติดตามเพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายจะต้องมีการนิเทศเพื่อช่วยเหลือแนะนำในการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ และคอยกำกับดูแลการดำเนินงานเรื่องไหน ขั้นตอนใด ยังล่าช้าหรือทำไม่ถูกต้องก็สามารถช่วยเหลือในการปรับปรุงแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานได้ทันที

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบและประเมินผล (Check-C) การตรวจสอบและประเมินผล เป็นขั้นตอนต่อเนื่องจากการปฏิบัติเพื่อให้ทราบว่าการดำเนินงานประสบผลสำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้มากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขวิธีการทำงานหรือปรับเปลี่ยนวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของงานที่กำลังปฏิบัติอยู่ให้เหมาะสมสอดคล้องกับ

ทรัพยากรที่มีอยู่ในหน่วยงาน การตรวจสอบและประเมินผลเป็นการหาข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนางาน กิจกรรมนี้จึงถือเป็นพื้นฐานของการพัฒนางาน ถ้าทำงานโดยไม่มุ่งหวังที่จะทำให้ดีขึ้นต่อไปก็คงไม่ต้องตรวจสอบและประเมินผลให้เสียเวลา จึงต้องใช้ผลจากการตรวจสอบและประเมินผลเป็นข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานต่อ ๆ ไป

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน (Act-A) การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานเป็นการปรับแก้ตามผลการตรวจสอบและประเมินในขั้นตอนก่อนหน้านี้ ถ้าผลการประเมินพบว่างานยังไม่สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ก็จะต้องเร่งรัดปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน หรือใช้เวลาในการทำงานให้มากขึ้น เพื่อจะสามารถทำงานที่คาดหวังไว้แล้วให้สำเร็จ แต่ถ้าผลการประเมินพบว่างานสำเร็จตามเป้าหมายแล้ว ให้การดำเนินงานต่อไปก็จะได้ปรับเปลี่ยนตั้งเป้าหมายให้สูงขึ้นจะได้เป็นการท้าทายผู้ปฏิบัติ จึงเห็นได้ว่าการปรับปรุงการปฏิบัติงานสามารถทำได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะงานที่ทำมาแล้วจะสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่ ผลจากการปฏิบัติในลักษณะนี้ก็จะเกิดผลดีต่อสถานศึกษา ทำให้สถานศึกษาได้เปลี่ยนแปลงพัฒนาไปในทางที่ดีที่พึงประสงค์มากยิ่งขึ้นอยู่ตลอดเวลา

การบริหารตามแนวคิดวงจรคุณภาพ (PDCA) ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การดำเนินการตามแผน (DO) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act) โดยการวางแผนการลงมือปฏิบัติตามแผนการตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้ และหากไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหวังไว้จะต้องทำการทบทวนแผนการโดยเริ่มต้นใหม่และทำตามวงจรคุณภาพซ้ำอีก เมื่อวงจรคุณภาพหมุนซ้ำไปเรื่อย ๆ จะทำให้เกิดการปรับปรุงงานและระดับผลลัพธ์ที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งหลักการดังกล่าวหากนำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาจะช่วยพัฒนาบุคลากรและผู้เรียนให้มีคุณภาพ

เงื่อนไขความสำเร็จ

1. ผู้บริหารโรงเรียนถือเป็นกลไกหลักในการดำเนินการจัดกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนให้เป็นรูปธรรม ผู้บริหารโรงเรียนควรให้การสนับสนุน ส่งเสริม และให้ความสำคัญกับกิจกรรมสถานักเรียน ให้คำที่ปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้อง โดยสนับสนุนทั้งนโยบาย งบประมาณ ทรัพยากร บุคคล วัสดุอุปกรณ์ ยานพาหนะ และเวลา
2. ครูที่ปรึกษากิจกรรมสถานักเรียนต้องมีศักยภาพในการดำเนินการจัดกิจกรรมสถานักเรียน คอยกำกับ ติดตาม นิเทศ และประเมินผล เพื่อพัฒนาการดำเนินการกิจกรรมสถานักเรียน
3. นักเรียนควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมสถานักเรียน ทั้งในด้านวัตถุประสงค์ สิทธิและหน้าที่ของตนเอง มองเห็นประโยชน์ในการเข้าร่วมกิจกรรม
4. มีงบประมาณ ทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินการกิจกรรมสถานักเรียนอย่างเพียงพอ

5. มีกระบวนการในการบริหารการดำเนินการกิจกรรมสถานักเรียนที่ดีมีประสิทธิภาพ

ตอนที่ 3 การตรวจสอบ ยืนยัน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหาร
กิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ดังนี้

1. นายยงยุทธ พรหมแก้ว ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1
2. นายสุรสิทธิ์ ถิตย์สมบูรณ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1
3. ดร.สมหวัง พันธะลี ตำแหน่ง ข้าราชการบำนาญ (ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1
4. ดร.เพ็ญประภา ก้วพิทักษ์ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1
5. ดร.อนุสรณ์ จำเริญเจือ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนหนองค้อวิทยาคาร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1
6. ดร.สุชาติ แวงโสธรณ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1
7. นายฉลาด อาจสนาม ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านศาลาสამัคคี สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
8. นางพิมพ์พัชรีย์ลวิชัย ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนชุมชนหนอง
ค้อวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1
9. นางสุธิดา ศรีโสภา ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนกาฬสินธุ์
พิทยาสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

การจัดสนทนากลุ่มจัดขึ้นเมื่อวันศุกร์ ที่ 12 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2563
เวลา 10.00 น. – 13.00 น. ณ ห้องประชุมทองกวาว 2 โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย อำเภอเมือง
จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมี รศ.ดร.สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ เป็นผู้ดำเนินการ สามารถสรุปผลการสนทนา
กลุ่ม ได้ดังตาราง 40

ตาราง 40 บทสรุปแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ด้วยการสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิ

แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
หลักการและเหตุผล	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้เพิ่ม การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	เพิ่ม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553
ความมุ่งหมาย		
1. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 2 ที่สามารถนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการจัดกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพได้	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้แก้ไขคำว่า “ใช้เป็นแบบอย่าง” เป็น “ปฏิบัติ” และ “ให้เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพได้” เป็น “เพื่อให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์”	1. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 2 ที่สามารถนำไปปฏิบัติในการจัดกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนเพื่อให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์
2. เพื่อใช้เป็นข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนนำแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนไปใช้ในการจัดกิจกรรมสถานักเรียน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้รวมกับข้อ 3 และปรับเพิ่มข้อความบางส่วน	
3. เพื่อใช้เป็นข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 นำแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนไปใช้ในการวางแผนการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนในสังกัด	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ให้รวมกับข้อ 2 และปรับเพิ่มข้อความบางส่วน	2. เพื่อใช้เป็นข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานที่มีความสนใจ นำแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนไปใช้ในการจัดกิจกรรมสถานักเรียน หรือใช้ในการวางแผนการบริหารกิจกรรมสถานักเรียน

ตาราง 40 (ต่อ)

แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
แนวทางการบริหารกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียน		
1. กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ		
1.1 ประชุมวางแผนเพื่อระดมความคิดเห็น หรือเสนอแนวทางการดำเนินงาน และมอบหมายหน้าที่ในการจัดกิจกรรมเป็นประจำ	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดข้อความ “ระดมความคิดเห็น หรือ”	1.1 ประชุมวางแผนเพื่อเสนอแนวทางการดำเนินงาน และมอบหมายหน้าที่ในการจัดกิจกรรมเป็นประจำ
1.2 จัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการในการเสริมสร้างภาวะผู้นำให้กับคณะกรรมการสภานักเรียนก่อนการเปิดเรียน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดข้อความ “อบรมเชิงปฏิบัติการในการ” และ “ก่อนการเปิดเรียน”	1.2 จัดกิจกรรมเสริมสร้างภาวะผู้นำให้กับคณะกรรมการ สภานักเรียน
1.3 สมาชิกสภานักเรียนมีการจัดกิจกรรมสัมมนาเพื่อช่วยกันระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหาหรือเสนอแนวทางการดำเนินงาน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “จัดกิจกรรมสัมมนา” “ช่วยกัน” และปรับเพิ่มข้อความบางส่วน	1.3 สมาชิกสภานักเรียนมีการจัดประชุมสภานักเรียนระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหาหรือเสนอแนวทางการดำเนินงาน
1.4 สมาชิกสภานักเรียนมีการใช้บทบาทที่สมมติ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของสมาชิก	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม” และปรับเพิ่มข้อความบางส่วน	1.4 สมาชิกสภานักเรียนมีการจำลองสถานการณ์จริงขึ้นมาหรือใช้บทบาทสมมติ เพื่อนำไปสู่การมีภาวะผู้นำ
1.5 สมาชิกสภานักเรียนมี การจำลองสถานการณ์จริงขึ้นมาเพื่อฝึกวินิจัยและคัดเลือกแนวทางการแก้ปัญหา	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้รวมกับข้อ 1.4	
1.6 ส่งเสริมให้คณะกรรมการสภานักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเองรูปแบบหนึ่งเป็นประจำ เช่น กิจกรรมหน้าเสาธงหรือกิจกรรมต่างๆ ที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้น โดยครูคอยให้คำปรึกษาหรือแนะนำ	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “รูปแบบหนึ่งเป็นประจำ”	1.5 ส่งเสริมให้คณะกรรมการสภานักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง หรือกิจกรรมต่างๆ ที่ทางโรงเรียน

ตาราง 40 (ต่อ)

แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรม สถานักเรียนในโรงเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
1.7 สมาชิกสถานักเรียนมี การเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อ เทคโนโลยีที่หลากหลายที่ทำให้ ทราบผลการปฏิบัติและได้รับ การเสริมแรง	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “เทคโนโลยี” “ที่ทำให้ทราบ ผลการปฏิบัติและได้รับการ เสริมแรง” และปรับเพิ่ม ข้อความบางส่วน	1.6 ส่งเสริมสมาชิกสภา นักเรียนให้มีการเรียนรู้ด้วย ตนเองจากสื่อที่หลากหลายเพื่อ นำมาพัฒนาตนเอง
1.8 ส่งเสริม สนับสนุนให้ คณะกรรมการสถานักเรียนเข้า ร่วมกิจกรรมการอบรม ประชุม หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่ หน่วยงานภายนอกโรงเรียนจัด ขึ้นเป็นประจำ	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “สนับสนุนให้คณะกรรมการ” “การอบรม ประชุม หรือ กิจกรรมอื่นๆ” และปรับเพิ่ม ข้อความบางส่วน	1.7 ส่งเสริมสมาชิกสภา นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่ หน่วยงานภายนอกโรงเรียนจัด ขึ้นเพื่อให้เกิดการเสริมสร้าง ภาวะผู้นำ
1.9 สมาชิกสถานักเรียนมีการ ฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่เน้นการทำ กิจกรรมเป็นกลุ่มเพื่อมุ่งเปลี่ยน ทัศนคติหรือสร้างความสัมพันธ์ หรือเสริมสร้างความมั่นคงทาง อารมณ์และจิตใจ	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “ที่ เน้นการทำ” “มุ่งเปลี่ยน ทัศนคติหรือสร้างความสัมพันธ์ หรือ” และปรับเพิ่มข้อความ บางส่วน	1.8 ส่งเสริมสมาชิกสภา นักเรียนให้มีการฝึกปฏิบัติ กิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้าง ความมั่นคงทางอารมณ์และ จิตใจ
1.10 ประเมินผลการจัด กิจกรรม ทุกครั้งที่มีการจัด กิจกรรม จะต้องมีการ ประเมินผล การจัดกิจกรรม	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด ข้อความบางส่วน และปรับ เพิ่มข้อความบางส่วน	1.9 ประเมินและสรุปผลการจัด กิจกรรมทุกครั้ง เพื่อเป็น ข้อมูลสารสนเทศในการจัด กิจกรรมในครั้งต่อไป
1.11 สรุปผลการจัดกิจกรรม ทุกครั้ง เพื่อเป็นข้อมูล สารสนเทศในการจัดกิจกรรม ในครั้งต่อไป	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้รวมกับข้อ 1.10	

ตาราง 40 (ต่อ)

แนวทางการบริหารกิจกรรมสภา นักเรียนในโรงเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
2. กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม		
2.1 จัดเตรียมระเบียบวาระการประชุมหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยประธานนักเรียน รองประธาน นักเรียน เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการร่วมกันจัดทำวาระ การประชุมร่วมกับ ครูที่ปรึกษา และกำหนดวัน เวลาในการ ประชุม เสร็จแล้วจึงนำเสนอ ผู้บริหารเพื่อขอความเห็นชอบทุก ครั้ง	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “โดย ประธานนักเรียน รองประธาน นักเรียน เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการร่วมกันจัดทำวาระ การประชุมร่วมกับ ครูที่ปรึกษา และกำหนดวัน เวลาในการ ประชุม เสร็จแล้วจึง” และปรับ เพิ่มข้อความบางส่วน	2.1 จัดเตรียมระเบียบวาระการประชุมและเอกสารที่เกี่ยวข้อง นำเสนอผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับ มอบหมายเพื่อขอความเห็นชอบ
2.2 เชิญผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วม ประชุม	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้เปลี่ยน ข้อความ ผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็น สมาชิกสภานักเรียน	2.2 เชิญสมาชิกสภานักเรียนเข้าร่วมประชุม
2.3 จัดเตรียมห้องประชุมทุกครั้ง โดยคณะกรรมการสภานักเรียน ฝ่ายที่รับผิดชอบ การจัดเตรียม สถานที่	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “โดย คณะกรรมการสภานักเรียนฝ่ายที่ รับผิดชอบ การจัดเตรียมสถานที่” และปรับเพิ่มข้อความบางส่วน	2.3 จัดเตรียมสถานที่ในการ ประชุม
2.4 ประธานหรือผู้ที่ทำหน้าที่ ประธาน ดำเนินการประชุมตาม ระเบียบวาระการประชุม ที่ กำหนดทุกครั้ง	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “ประธานหรือผู้ที่ทำหน้าที่ ประธาน” “ที่กำหนดทุกครั้ง”	2.4 ดำเนินการประชุมตามระเบียบ วาระการประชุม
2.5 เลขานุการมีการจดบันทึกการ ประชุมหรือจัดเอกสารรายงานการ ประชุม และสรุปรายงานการ ประชุมเสนอต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้เอาไปรวมกับ ข้อ 2.8	
2.6 สมาชิกสภานักเรียนมี การ อภิปราย เสนอความคิดเห็น และ ลงมติในที่ประชุม	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ปรับไปเป็นข้อ 2.5	2.5 สมาชิกสภานักเรียนมี การ อภิปราย เสนอความคิดเห็น และ ลงมติในที่ประชุม

ตาราง 40 (ต่อ)

แนวทางการบริหารกิจกรรม สถานักเรียนในโรงเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
2.7 สมาชิกสถานักเรียน เคารพสิทธิ ให้เกียรติผู้อื่นใน ที่ประชุม มีการสรุปประเด็น จากการประชุม สรุปผลเป็น เรื่องๆ และสรุปเป็นภาพรวม	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ปรับไป เป็นข้อ 2.6	2.6 สมาชิกสถานักเรียน เคารพสิทธิ ให้เกียรติผู้อื่นใน ที่ประชุม มีการสรุปประเด็น จากการประชุม สรุปผลเป็น เรื่องๆ และสรุปเป็นภาพรวม
2.8 เลขานุการสรุปรายงาน การประชุม เมื่อประธาน สอบถามความคิดเห็นประเด็น อื่นๆ ในที่ประชุมเพิ่มเติมก่อน มอบหมายเลขานุการสรุป รายงานการประชุม ปิดการประชุม	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้เอาไป รวมกับข้อ 2.5 และปรับแก้ ข้อความบางส่วน	2.7 เลขานุการจัดบันทึกการ ประชุม จัดเอกสารรายงาน การประชุม สรุปรายงานการ ประชุม และสรุปรายงานการ ประชุมเสนอต่อผู้บริหาร
2.9 นำรายงานการประชุม เสนอผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อ โปรดทราบและพิจารณาโดย ผ่านครูที่ปรึกษาทุกครั้ง	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	2.8 นำรายงานการประชุม เสนอผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อ โปรดทราบและพิจารณาโดย ผ่านครูที่ปรึกษา
2.10 จัดทำเอกสารรายงาน การประชุมทุกครั้งเพื่อ นำเสนอให้ที่ประชุมรับรอง รายงานการประชุมในการ ประชุมคณะกรรมการสภา นักเรียนครั้งต่อไป	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	2.9 จัดทำเอกสารรายงานการ ประชุม เพื่อนำเสนอให้ที่ ประชุมรับรองรายงานการ ประชุมในการประชุมสมาชิก สถานักเรียนครั้งต่อไป

ตาราง 40 (ต่อ)

แนวทางการบริหารกิจกรรม สถานักเรียนในโรงเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
3. กิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม		
3.1 สถานักเรียนประชุมเพื่อ กำหนดแผนงานหรือโครงการ หรืองานหรือกิจกรรมหรือ ปฏิทิน และขั้นตอน การปฏิบัติงานในการสร้าง เครือข่ายอย่างชัดเจน แล้ว ปฏิบัติงานตามแผนงานหรือ โครงการหรืองานหรือกิจกรรม หรือปฏิทินและขั้นตอนการ ปฏิบัติงานในการสร้าง เครือข่าย	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “หรือปฏิทิน และขั้นตอน การปฏิบัติงานในการสร้าง เครือข่ายอย่างชัดเจน แล้ว ปฏิบัติงานตามแผนงานหรือ โครงการหรืองานหรือกิจกรรม หรือปฏิทินและขั้นตอนการ ปฏิบัติงาน” และปรับเพิ่ม ข้อความบางส่วน	3.1 สมาชิกสถานักเรียนร่วม วางแผนหรือโครงการหรือ กิจกรรมในการสร้างเครือข่าย
3.2 สถานักเรียนจัดประชุม คณะกรรมการเพื่อเสนอ กิจกรรมหรือโครงการหรืองาน เข้าที่ประชุมคณะกรรมการ สถานักเรียน เพื่อนำเสนอต่อ ผู้บริหารสถานศึกษา โดยผ่าน ความเห็นชอบของครูที่ปรึกษา	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “จัดประชุมคณะกรรมการ เพื่อ” “หรืองาน เข้าที่ประชุม คณะกรรมการสถานักเรียน” และปรับเพิ่มข้อความบางส่วน	3.2 สมาชิกสถานักเรียนเสนอ โครงการหรือกิจกรรมต่อครูที่ ปรึกษาหรือผู้บริหารให้ความ เห็นชอบ
3.3 ประชุมทำข้อตกลงการให้ ความร่วมมือกันหรือทำ MOU กับโรงเรียนอื่นๆ หรือกับ หน่วยงานภายนอกในชุมชนทุก ปีการศึกษา	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “ทุกปีการศึกษา” และปรับ เพิ่มข้อความบางส่วน	3.3 สถานักเรียนประชุมทำ ข้อตกลงการให้ความร่วมมือ กันกับโรงเรียนอื่น หรือกับ หน่วยงานภายนอกในชุมชน

ตาราง 40 (ต่อ)

แนวทางการบริหารกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
3.4 สร้างเครือข่ายระดับห้องเรียน โดยจัดตั้งคณะกรรมการห้องระดับสายชั้น ระดับโรงเรียน หรือ คณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ภายในโรงเรียน และจัดตั้งคณะกรรมการสำหรับผู้ปกครองในสายชั้นทุกปี การศึกษา	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “โดยจัดตั้งคณะกรรมการห้อง” “คณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ภายในโรงเรียน” และปรับเพิ่มข้อความบางส่วน	3.4 สภานักเรียนสร้างเครือข่ายระดับห้องเรียน ระดับสายชั้น ระดับโรงเรียน และจัดตั้ง คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง
3.5 ตัวแทนสภานักเรียนและผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูเข้าร่วมประชุมร่วมกับหน่วยงานหรือชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมหรืองานต่างๆ เป็นประจำ	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดข้อความบางส่วน และปรับเพิ่มข้อความบางส่วน	3.5 ตัวแทนสภานักเรียนร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูเข้าร่วมประชุมกับหน่วยงานหรือชุมชนที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมต่างๆ
3.6 สภานักเรียนจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมประสานความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตยระหว่างโรงเรียนกับชุมชนหรือองค์กรภาครัฐและเอกชน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมประสานความร่วมมือและ” และปรับเพิ่มข้อความบางส่วน	3.6 สภานักเรียนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตยระหว่างโรงเรียนกับชุมชนหรือองค์กรภายนอก
3.7 ประเมินการจัดกิจกรรมที่สภานักเรียนของโรงเรียนเข้าร่วมกับหน่วยงานภายนอกหรือชุมชนทุกครั้ง	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้เอาไปรวมกับข้อ 3.8 และปรับแก้ข้อความบางส่วน	3.7 ประเมินผลและสรุปข้อมูลการจัดกิจกรรมที่สภานักเรียนมีส่วนร่วมกับหน่วยงานภายนอกหรือชุมชน เพื่อนำไปเป็นข้อมูลสารสนเทศต่อไป
3.8 สรุปข้อมูลที่สภานักเรียนของโรงเรียนเข้าร่วมกับหน่วยงานภายนอกหรือชุมชนทุกครั้งเพื่อนำไปเป็นข้อมูลสารสนเทศต่อไป	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้เอาไปรวมกับข้อ 3.7 และปรับแก้ข้อความบางส่วน	

ตาราง 40 (ต่อ)

แนวทางการบริหารกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
4. กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ		
4.1 ประชุมครู ตัวแทน สภานักเรียนเพื่อวางแผน มอบหมายหน้าที่ในการร่วมกิจกรรม จิตอาสากับชุมชน หรือการจัดอบรมค่ายคุณธรรมทุกครั้ง	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดข้อความบางส่วน และปรับเปลี่ยนข้อความบางส่วน	4.1 ผู้บริหาร ครู และสมาชิกสภานักเรียนร่วมวางแผนจัดกิจกรรมอบรมค่ายคุณธรรม หรือจิตอาสา กับชุมชน
4.2 ร่วมรณรงค์ นำนักเรียนทำความสะอาดชุมชนเข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่นเป็นประจำ	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “ร่วมรณรงค์” “ทำความสะอาดชุมชน” และปรับเปลี่ยนข้อความบางส่วน	4.2 นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมอบรมค่ายคุณธรรม หรือจิตอาสา กับชุมชน
4.3 สภานักเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนสร้างปัญญาจากการกระทำสู่การเรียนรู้	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ปรับข้อความบางส่วน	4.3 สภานักเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะจากการกระทำสู่การเรียนรู้
4.4 สภานักเรียนมีการสร้างความคิดจิตสำนึกให้ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	4.4 สภานักเรียนมีการสร้างความคิดจิตสำนึกให้ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ
4.5 สภานักเรียนมีการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมและมีการสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	4.5 สภานักเรียนมีการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมและมีการสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน
4.6 สภานักเรียนมีการสร้างกิจกรรมพัฒนาซ้ำๆ บ่อยๆ อย่างต่อเนื่อง และได้รับความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “ซ้ำๆ บ่อยๆ” “และได้รับความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง” และปรับเปลี่ยนข้อความบางส่วน	4.6 สภานักเรียนมีการสร้างกิจกรรมพัฒนาการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ อย่างต่อเนื่อง
4.7 สภานักเรียนมีการกระตุ้นให้เกิดการวิพากษ์หรือสนทนา เพื่อสร้างความคิดเห็นที่ถูกต้อง	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	4.7 สภานักเรียนมีการกระตุ้นให้เกิดการวิพากษ์หรือสนทนา เพื่อสร้างความคิดเห็นที่ถูกต้อง

ตาราง 40 (ต่อ)

แนวทางการบริหารกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
4.8 สภานักเรียนมีการสร้างความอดทน อดกลั้น ความรับผิดชอบ ปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องควรควบคู่กับการปลูกฝังความมีวินัยในตนเอง และมีเมตตาธรรม	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ปรับข้อความบางส่วน	4.8 สภานักเรียนมีการส่งเสริมความอดทน อดกลั้น ความรับผิดชอบ ปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องควรควบคู่กับการปลูกฝังความมีวินัยในตนเองและมีเมตตาธรรม
4.9 ประเมินผลการเข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่นทุกครั้ง	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้เอาไปรวมกับข้อ 4.10 และปรับแก้ข้อความบางส่วน	
4.10 ทำรายงานการเข้าร่วมอบรม การเข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่นเสนอผู้อำนวยการ แล้วสรุปผลทุกครั้งเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเข้าร่วมครั้งต่อไป	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้รวมกับข้อ 4.9 และปรับแก้ข้อความบางส่วน	4.9 สภานักเรียนประเมินผล และทำรายงานการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาหรือสำนึกสาธารณะเสนอผู้บริหาร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเข้าร่วมครั้งต่อไป
5. การบูรณาการกิจกรรมสภานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้		
5.1 ประชุม มอบหมายงาน และจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาในการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสภานักเรียนก่อนเปิดภาคเรียน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้รวมกับข้อ 5.2 , 5.3 และปรับแก้ข้อความบางส่วน	5.1 โรงเรียนมีการศึกษาบริบทของสถานศึกษา และจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาในการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสภานักเรียน
5.2 โรงเรียนมีการกำหนดเป็นนโยบายและจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาในการดำเนินงานและสร้างความเข้าใจร่วมกันทั้งโรงเรียน รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้เอาไปรวมกับข้อ 5.1 และปรับแก้ข้อความบางส่วน	

ตาราง 40 (ต่อ)

แนวทางการบริหารกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
5.3 โรงเรียนมีการศึกษาบริบทของสถานศึกษาทุกด้าน และมีการจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพและบริบทของสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้เอาไปรวมกับข้อ 5.1 และปรับแก้ข้อความบางส่วน	
5.4 โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ วัสดุ สิ่งอำนวยความสะดวก และมีการจัดซื้อ จัดหา ซ่อมแซม สิ่งต่าง ๆ ที่ใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “เครื่องมือ” “สื่อ วัสดุ สิ่งอำนวยความสะดวก และมีการจัดซื้อ จัดหา ซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ” และปรับเพิ่มข้อความบางส่วน	5.2 โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณ อุปกรณ์ ที่จะใช้ในการสนับสนุนการจัดการจัดการเรียนรู้
5.5 โรงเรียนมีการสร้างความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนตามบริบทและสภาพของโรงเรียน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้ และปรับเป็นข้อ 5.3	5.3 โรงเรียนมีการสร้างความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนตามบริบทและสภาพของโรงเรียน
5.6 โรงเรียนมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูแต่ละระดับชั้นจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสภานักเรียน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้ และปรับเป็นข้อ 5.4	5.4 โรงเรียนมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูแต่ละระดับชั้นจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสภานักเรียน
5.7 โรงเรียนมีการจัดตารางเรียนจัดบรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการกับสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรกับกิจกรรมสภานักเรียน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้ และปรับเป็นข้อ 5.5	5.5 โรงเรียนมีการจัดตารางเรียนจัดบรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการกับสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรกับกิจกรรมสภานักเรียน

ตาราง 40 (ต่อ)

แนวทางการบริหารกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
5.8 โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ใช้วิธีที่หลากหลาย และมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ใช้วิธีที่หลากหลาย และ” และปรับเปลี่ยนข้อความบางส่วน	5.6 โรงเรียนมีการส่งเสริมให้มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้
5.9 ครูผู้สอนในระดับชั้นเดียวกัน ร่วมกันประชุมวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ร่วมกันจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้ และปรับเป็นข้อ 5.8	5.7 ครูผู้สอนศึกษาและทำความเข้าใจในหลักสูตร การจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน และวิธีการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้
5.10 ครูผู้สอนศึกษาและทำความเข้าใจในหลักสูตร การจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน และวิธีการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้ และปรับเป็นข้อ 5.7	5.8 ครูผู้สอนในระดับชั้นเดียวกัน ร่วมกันประชุมวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ร่วมกันจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง
5.11 ครูผู้สอนมีการวางแผนและออกแบบการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ และนำแผนการจัดการเรียนรู้ของสถานักเรียนลงสู่การปฏิบัติ	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้ และปรับเป็นข้อ 5.9	5.9 ครูผู้สอนมีการวางแผนและออกแบบการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ และนำแผนการจัดการเรียนรู้ของสถานักเรียนลงสู่การปฏิบัติ
5.12 ครูผู้สอนใช้การนิเทศเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้ และปรับเป็นข้อ 5.10	5.10 ครูผู้สอนใช้การนิเทศเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้
5.13 รายงานผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นรายภาคหรือรายปี	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “เป็นรายภาคหรือรายปี” และปรับเปลี่ยนข้อความบางส่วน	5.11 รายงานผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ตาราง 40 (ต่อ)

แนวทางการบริหารกิจกรรมสภา นักเรียนในโรงเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
6. การประเมินผลการจัดกิจกรรมสภานักเรียน		
6.1 ประชุม มอบหมายหน้าที่ และวางแผนการดำเนินงานทุก กิจกรรม	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “มอบหมายหน้าที่ และ” และปรับเปลี่ยนข้อความบางส่วน	6.1 ผู้บริหาร ครู และสมาชิก สภานักเรียนประชุม วางแผน กำหนดรูปแบบการประเมิน กิจกรรม
6.2 กำหนดรูปแบบการประเมิน ทุกครั้ง	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้เอาไปรวม กับข้อ 6.1 และปรับแก้ข้อความ บางส่วน	
6.3 สร้างเครื่องมือวัดและ ประเมินทุกครั้ง	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้รวมกับข้อ 6.4 และปรับแก้ข้อความ บางส่วน	6.2 สมาชิกสภานักเรียนสร้าง เครื่องมือ กำหนดเกณฑ์การวัด และประเมินผล
6.4 กำหนดเกณฑ์การวัดและ ประเมินผลทุกครั้ง	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้เอาไปรวม กับข้อ 6.3 และปรับแก้ข้อความ บางส่วน	
6.5 วัดและการประเมินผลขณะ จัดกิจกรรม และหลังจัด กิจกรรม	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้เพิ่ม ข้อความ “ก่อนจัดกิจกรรม”	6.3 วัดและการประเมินผลก่อน จัดกิจกรรม ขณะจัดกิจกรรม และหลังจัดกิจกรรม
6.6 สรุปและรายงานผลทุกครั้ง หลังจัดกิจกรรม โดยทุกขั้นตอน ผ่านความเห็นชอบของครูที่ ปรึกษา	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้เพิ่ม ข้อความ “การจัดกิจกรรม” “และนำเสนอต่อผู้บริหาร”	6.4 สรุปและรายงานผลการจัด กิจกรรม โดยทุกขั้นตอนผ่าน ความเห็นชอบของครูที่ปรึกษา และนำเสนอต่อผู้บริหาร
7. กิจกรรมเสนอแนะ		
7.1 ประชุมครู ตัวแทน สภา นักเรียนเพื่อวางแผน มอบหมาย หน้าที่ในการดำเนินกิจกรรม ต่างๆ หรือการร่วมกิจกรรมกับ ชุมชนทุกครั้ง	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้ และ ปรับข้อความบางส่วน	7.1 ประชุมครู สมาชิก สภานักเรียนเพื่อวางแผน มอบหมายหน้าที่ในการดำเนิน กิจกรรม หรือการร่วมกิจกรรม กับชุมชน

ตาราง 40 (ต่อ)

แนวทางการบริหารกิจกรรมสภา นักเรียนในโรงเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
7.2 กิจกรรมประชาสัมพันธ์ ฝึก ทักษะการวิเคราะห์ข่าว เหตุการณ์ โดยเฉพาะ สถานการณ์ทางการเมือง และ ปัญหาสังคม อย่างสม่ำเสมอ เช่น กิจกรรมเสียงตามสาย	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “เหตุการณ์” “อย่างสม่ำเสมอ” และปรับเพิ่มข้อความบางส่วน	7.2 กิจกรรมประชาสัมพันธ์ ฝึก ทักษะการวิเคราะห์ข่าว โดยเฉพาะสถานการณ์ทาง การเมือง และปัญหาสังคม เช่น กิจกรรมเสียงตามสาย
7.3 ร่วมกิจกรรมจิตอาสาเพื่อ ร่วมกันช่วยเหลือชุมชนเป็น ประจำ เช่น นำนักเรียนทำ ความสะอาดชุมชน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้ และปรับข้อความบางส่วน	7.3 ร่วมกิจกรรมจิตอาสาเพื่อ ร่วมกันช่วยเหลือชุมชน เช่น นำนักเรียนทำความสะอาดชุมชน
7.4 กิจกรรมการนำนักเรียนไป ศึกษาดูงานเพื่อเรียนรู้ ประสบการณ์ตรงจาก องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัด เทศบาล เพื่อเตรียมคน ไปสู่การเมืองท้องถิ่นทุกปี การศึกษา	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “ตรงจากองค์การบริหารส่วน ตำบล จังหวัด เทศบาล เพื่อ เตรียมคนไปสู่การเมืองท้องถิ่น ทุกปีการศึกษา” และปรับเพิ่ม ข้อความบางส่วน	7.4 กิจกรรมการนำสมาชิกสภา นักเรียนไปศึกษาดูงานเพื่อเรียนรู้ ประสบการณ์จากแหล่งเรียนรู้ หรือองค์กรภายนอก
7.5 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียน ทำโครงการศึกษาปัญหา และ การแก้ไขปัญหาต่างๆ ในชุมชน ปีการศึกษาละเรื่อง	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ปรับเปลี่ยน ข้อความ	7.5 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียน ทำโครงการ หรือส่งเสริมการจัด กิจกรรมตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง
7.6 กิจกรรมการเข้าร่วมหรือ ช่วยงานประเพณีท้องถิ่น	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ปรับเปลี่ยน ข้อความ	7.6 จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ นักเรียนมีคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ของสภานักเรียน 9 ประการ

ตาราง 40 (ต่อ)

แนวทางการบริหารกิจกรรม สถานักเรียนในโรงเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
7.7 กิจกรรมร่วมกับชาวบ้าน ชุมชน ทำโครงการต่างๆ เช่น การร่วมเดินรณรงค์ การออมทรัพย์ การหารายได้ การพัฒนาอาชีพ การจัดการ ทรัพยากรในท้องถิ่น การ อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ ปรับเปลี่ยนข้อความ	7.7 ร่วมกิจกรรมกับชุมชน ตามวิถีประชาธิปไตยอย่าง สมานฉันท์
7.8 แต่งตั้งคณะกรรมการ การเลือกตั้งสถานักเรียน ปลายปีการศึกษา หรือเป็น อาสาสมัครช่วยงานการ เลือกตั้งในท้องถิ่นทุกครั้งที่ มีการเลือกตั้ง	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “ปลายปีการศึกษา” และปรับเพิ่มข้อความบางส่วน	7.8 แต่งตั้งคณะกรรมการ การเลือกตั้งสถานักเรียนตาม ความเหมาะสมของโรงเรียน และเป็นพี่เลี้ยงสอนงานรุ่นน้อง หรือเป็นอาสาสมัครช่วยงาน การเลือกตั้งในท้องถิ่นทุกครั้งที่ มีการเลือกตั้ง
7.9 ประเมินผลการจัดกิจกรรม ทุกครั้งหลังจัดกิจกรรม	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้เอาไปรวม กับข้อ 7.10 และปรับแก้ ข้อความบางส่วน	
7.10 รายงานผลการจัด กิจกรรมทุกครั้งหลังจัด กิจกรรม	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้รวมกับข้อ 7.9 และปรับแก้ข้อความ บางส่วน	7.9 ประเมินผลและรายงานผล การจัดกิจกรรมทุกครั้งหลังจัด กิจกรรม
กลไกการบริหารจัดการ	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ทำ แผนภาพประกอบ	ทำแผนภาพกลไกการบริหาร แบบ PDCA ประกอบทั้ง 7 กิจกรรม

ตาราง 40 (ต่อ)

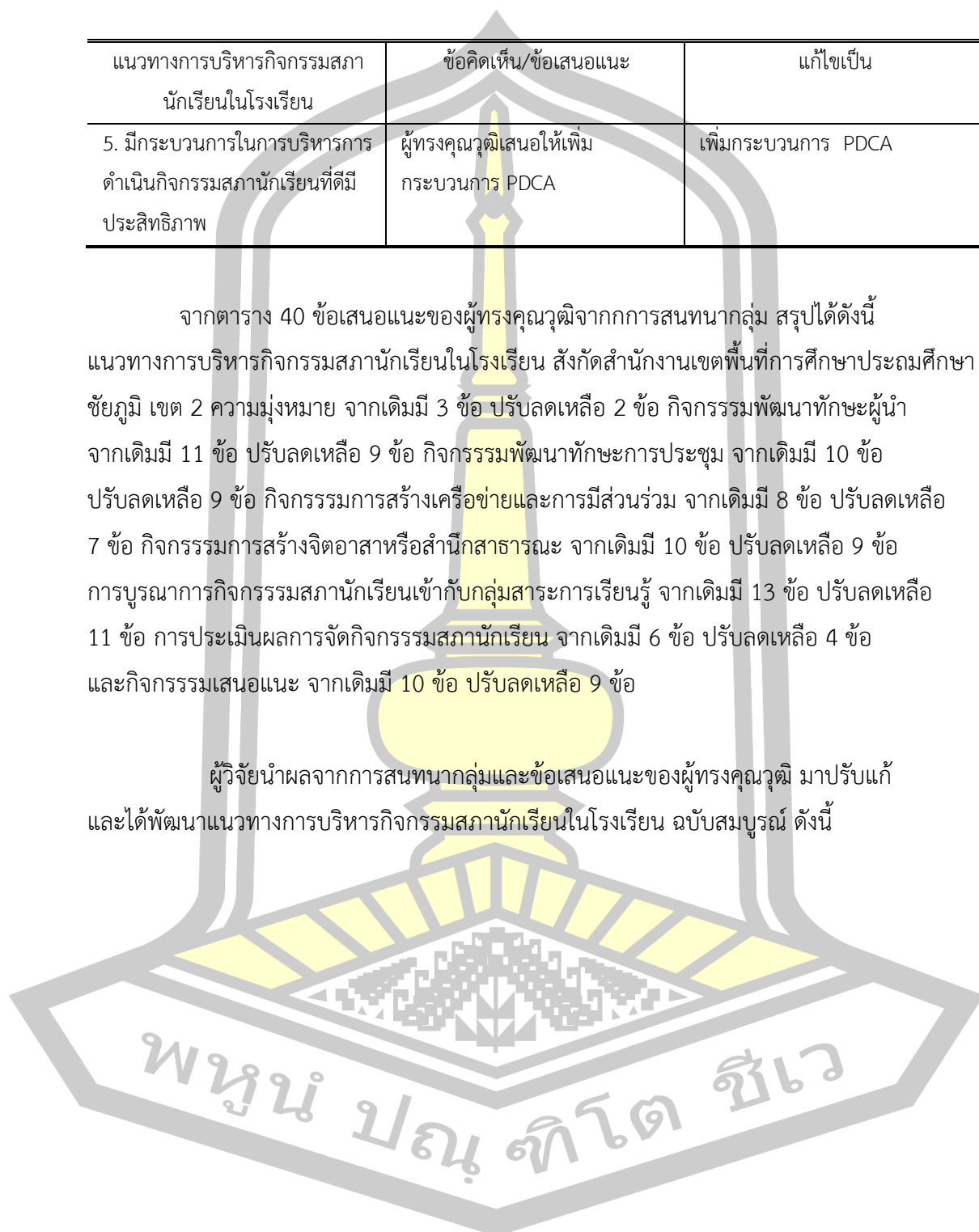
แนวทางการบริหารกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
เงื่อนไขความสำเร็จ		
<p>1. ผู้บริหารโรงเรียนถือเป็นกลไกหลักในการดำเนินการจัดกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียนให้เป็นรูปธรรม ผู้บริหารโรงเรียนควรให้การสนับสนุน ส่งเสริม และให้ความสำคัญกับกิจกรรมสภานักเรียน ให้คำที่ปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้อง โดยสนับสนุนทั้งนโยบาย งบประมาณ ทรัพยากรบุคคล วัสดุอุปกรณ์ ยานพาหนะ และเวลา</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้เพิ่มเติมบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน บทบาทหน้าที่ของครู นักเรียน ที่จะเป็นเงื่อนไขความสำเร็จของการบริหารกิจกรรมสภานักเรียน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หลักการมีส่วนร่วม 2. การนิเทศ กำกับ ติดตาม 3. เพิ่มขวัญและกำลังใจแก่ครู 4. งบประมาณ 5. ครูต้องเสียสละ ท่วมเท 	<p>เพิ่มเติม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่เป็นเงื่อนไขความสำเร็จ 2) บทบาทหน้าที่ของครู ที่เป็นเงื่อนไขความสำเร็จ 3) บทบาทหน้าที่ของนักเรียน ที่เป็นเงื่อนไขความสำเร็จ
<p>2. ครูที่ปรึกษากิจกรรมสภานักเรียนต้องมีศักยภาพในการดำเนินการจัดกิจกรรมสภานักเรียน คอยกำกับ ติดตาม นิเทศ และประเมินผล เพื่อพัฒนาการดำเนินการกิจกรรมสภานักเรียน</p>		
<p>3. นักเรียนควรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมสภานักเรียน ทั้งในด้านวัตถุประสงค์ สิทธิและหน้าที่ของตนเอง มองเห็นประโยชน์ในการเข้าร่วมกิจกรรม</p>		
<p>4. มีงบประมาณ ทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินการกิจกรรมสภานักเรียนอย่างเพียงพอ</p>		

ตาราง 40 (ต่อ)

แนวทางการบริหารกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียน	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
5. มีกระบวนการในการบริหารการดำเนินกิจกรรมสภานักเรียนที่ดีมีประสิทธิภาพ	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้เพิ่มกระบวนการ PDCA	เพิ่มกระบวนการ PDCA

จากตาราง 40 ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิจากการสนทนากลุ่ม สรุปได้ดังนี้
 แนวทางการบริหารกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 ชัยภูมิ เขต 2 ความมุ่งหมาย จากเดิมมี 3 ข้อ ปรับลดเหลือ 2 ข้อ กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ
 จากเดิมมี 11 ข้อ ปรับลดเหลือ 9 ข้อ กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม จากเดิมมี 10 ข้อ
 ปรับลดเหลือ 9 ข้อ กิจกรรมการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม จากเดิมมี 8 ข้อ ปรับลดเหลือ
 7 ข้อ กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ จากเดิมมี 10 ข้อ ปรับลดเหลือ 9 ข้อ
 การบูรณาการกิจกรรมสภานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ จากเดิมมี 13 ข้อ ปรับลดเหลือ
 11 ข้อ การประเมินผลการจัดกิจกรรมสภานักเรียน จากเดิมมี 6 ข้อ ปรับลดเหลือ 4 ข้อ
 และกิจกรรมเสนอแนะ จากเดิมมี 10 ข้อ ปรับลดเหลือ 9 ข้อ

ผู้วิจัยนำผลจากการสนทนากลุ่มและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ มาปรับแก้
 และได้พัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียน ฉบับสมบูรณ์ ดังนี้

(ฉบับสมบูรณ์)

**แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2**

หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาสาระ และกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการกำหนดให้จัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ และให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพของปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ มีการกำหนดให้การศึกษาภาคบังคับจำนวน 9 ปี ตลอดจนวิสัยทัศน์ของรัฐบาลที่มีความเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างคน สร้างงาน เพื่อช่วยยกบ่วงวิฤทธิเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ เป็นการสร้างชาติได้อย่างยั่งยืน เชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างชาติ ปรับโครงสร้างและระบบการศึกษา ยึดหลักการบริหารจัดการที่เน้นคุณภาพประสิทธิภาพ และความเสมอภาค ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างคน บูรณาการการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในการปฏิรูปการเรียนรู้ และเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาเพื่อสร้างงาน สร้างเยาวชนให้มีความรู้คู่กับการทำงาน การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นหัวใจของการศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ยึดหลักการว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ พัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งมีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีคุณธรรมนำความรู้การสร้างความตระหนักความสำนึกในคุณค่าตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงการสร้างสมานฉันท์การใช้สันติวิธี และวิถี

ประชาธิปไตยตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาและสร้างเสริมความเข้มแข็งให้แก่องค์กรนักเรียนด้วยความตระหนักถึงความสำคัญเด็กและเยาวชน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดแนวทางในการพัฒนากิจกรรมสถานักเรียนให้โรงเรียนนำไปปฏิบัติเป็นรูปธรรมมาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้บทบาทหน้าที่ความเป็นพลเมืองและวิถีประชาธิปไตยได้แก่การระดมระดมความคิดริเริ่มและปัญหาธรรมรวมทั้งหลักธรรมาภิบาลการมีจิตอาสาและพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551)

สถานักเรียนเป็นกิจกรรมสำคัญในการพัฒนานักเรียนให้มีภาวะผู้นำที่ใช้กระบวนการประชาธิปไตยและนำหลักธรรมาภิบาลมาดำเนินงาน โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญของสถานักเรียน คือ การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องกระบวนการประชาธิปไตย วิถีประชาธิปไตย การเป็นผู้นำการทำงานเป็นทีม และการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพัฒนาโรงเรียน โดยใช้กระบวนการประชาธิปไตยอันเป็นวัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกันในโรงเรียน เป็นกลไกในการดำเนินงาน มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ซึมซับและคุ้นเคยกับบรรยากาศความเป็นประชาธิปไตย มีคารวะธรรม ปัญญาธรรม สามัคคีธรรม ในการสร้างความสงบสุขในสังคม ตั้งแต่ระดับครอบครัว โรงเรียน ชุมชนไปจนถึงสังคมระดับใหญ่ สถานักเรียนเป็นรากฐานที่มีความหมาย และมีความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้เติบโตขึ้นเป็นพลังที่เข้มแข็งในการสร้างสรรค์ความเป็นประชาธิปไตยในโรงเรียน ดังนั้น จึงควรสนับสนุน ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมสถานักเรียนและควรใช้เป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนบูรณาการความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อหล่อหลอมให้นักเรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความอง่อกงามด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551)

งานกิจกรรมสถานักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของงานกิจกรรมนักเรียนในสถานศึกษาที่ผู้บริหารและครูต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัดเป็นภารกิจหลักเพราะว่าเป็นนโยบายโดยตรงของรัฐบาลที่มอบให้โรงเรียนดำเนินการจัดเป็นแผนปฏิบัติงานโรงเรียนเพื่อที่จะมุ่งมั่นพัฒนานักเรียนให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมความรู้ความสามารถและวิชาการช่วยให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ทำให้นักเรียนได้ทำในสิ่งที่ตนเองถนัดตามความสนใจ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีรู้จักการทำงานร่วมกันสอนให้นักเรียนเป็นพลเมืองที่ดีตามระบอบประชาธิปไตย (ภิญโญ เฟื่องดา, 2550) รวมทั้งยังช่วยส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยเพราะการทำกิจกรรมของสถานักเรียนนั้นสมาชิกจะต้องมีการแสดงความคิดเห็น แสดงความเห็นชอบด้วยการอภิปรายและลงคะแนนเสียงรู้จักคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง รู้จักปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มหรือสังคม ผักผ่อนตนเองให้มีความรับผิดชอบปฏิบัติตนตามระเบียบ

ประพุดิตนเป็นพลเมืองดีของสังคมและประเทศชาติต่อไป และงานกิจกรรมสถานักเรียนจะประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพยังต้องได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนตลอดจนการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพด้วย (Arbuckle, 1995)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ที่มีบทบาทหน้าที่และรับผิดชอบ การสนับสนุน ส่งเสริม การจัดการกิจกรรมสถานักเรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนในสังกัด จำนวน 262 โรงเรียน ได้ตระหนักและเห็นคุณค่าของการให้นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมเพื่อให้เกิด ประสพการณ์ตรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบูรณาการกิจกรรมและสถานักเรียนกับการจัดการเรียนรู้ ในการดำเนินงานสถานักเรียนของโรงเรียนในสังกัดให้สำเร็จตามเงื่อนไขความสำเร็จที่กำหนด โดยได้มีการดำเนินงานเพื่อผลักดันให้โรงเรียนในสังกัดได้ดำเนินการจัดการกิจกรรมสถานักเรียนในทุก โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งได้สนับสนุน ส่งเสริม เพื่อให้โรงเรียนดำเนินงานจัดการกิจกรรมสถานักเรียนให้สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ในกรอบกิจกรรมต่าง ๆ นอกจากนี้ยังได้เปิดเวทีที่ทางด้านสถานักเรียนให้นักเรียนได้มีโอกาสนำเสนอผลผลิตจากสถานักเรียน ได้เข้าร่วมกิจกรรมการประกวดและแข่งขันกิจกรรมสถานักเรียนในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน มาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันเช่นกัน นักเรียนได้แสดงออกทางด้านประชาธิปไตยผ่านกิจกรรม สถานักเรียน

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ที่สามารถนำไปปฏิบัติในการจัดการกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนเพื่อให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์
2. เพื่อใช้เป็นข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานที่มีความสนใจ นำแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนไปใช้ในการจัดการกิจกรรมสถานักเรียน หรือใช้ในการวางแผนการบริหารกิจกรรมสถานักเรียน

แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2

1. กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้
  - 1.1 ประชุมวางแผนเพื่อเสนอแนวทางการดำเนินงาน และมอบหมายหน้าที่ในการจัดกิจกรรมเป็นประจำ
  - 1.2 จัดกิจกรรมเสริมสร้างภาวะผู้นำให้กับคณะกรรมการสถานักเรียน

1.3 สมาชิกสถานักเรียนมีการจัดประชุมสถานักเรียนระดมความคิดเห็นในการ
แก้ปัญหาหรือเสนอแนวทางการดำเนินงาน

1.4 สมาชิกสถานักเรียนมีการจำลองสถานการณ์จริงขึ้นมาหรือใช้บทบาทสมมติ
เพื่อนำไปสู่การมีภาวะผู้นำ

1.5 ส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง
เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียน

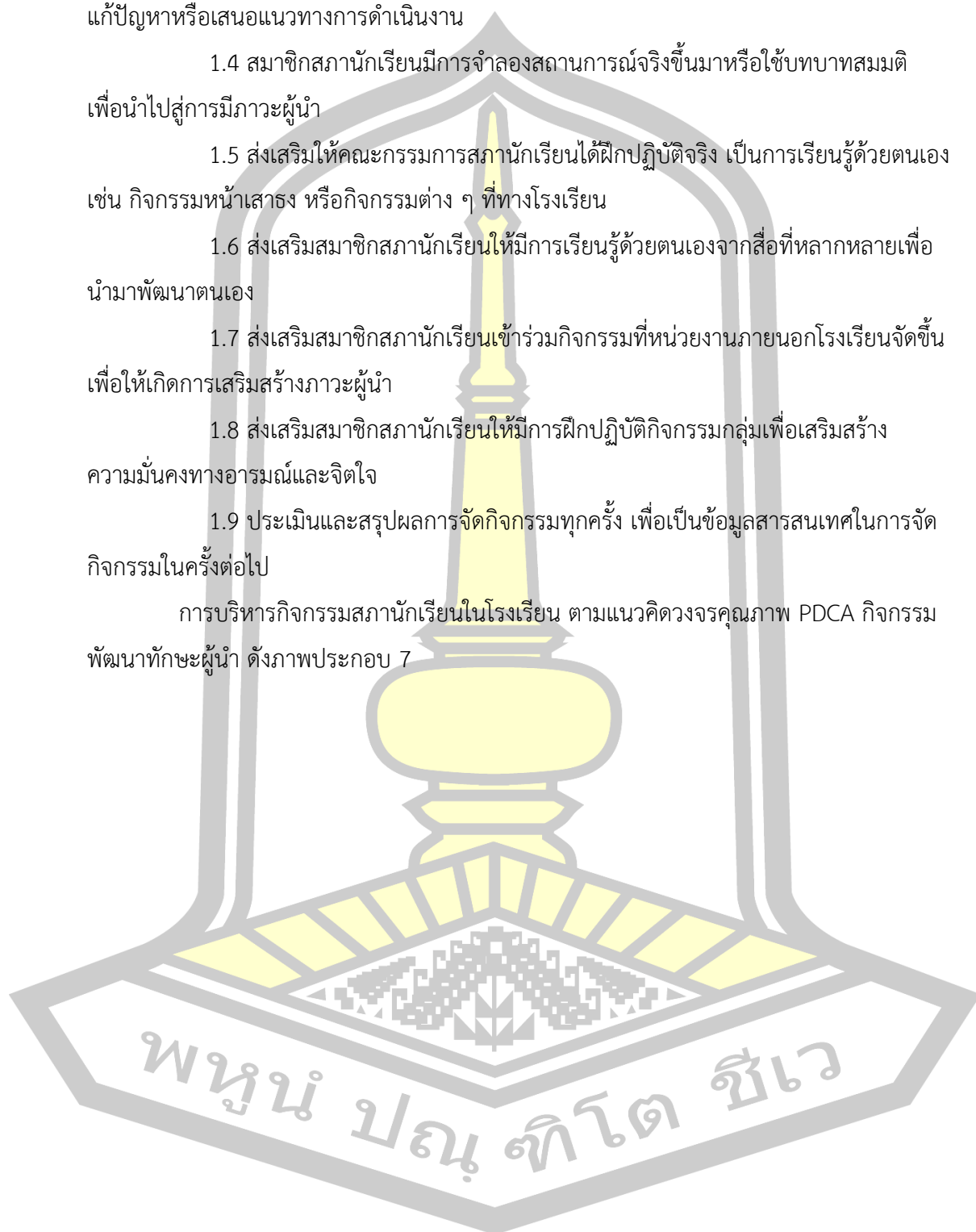
1.6 ส่งเสริมสมาชิกสถานักเรียนให้มีการเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อที่หลากหลายเพื่อ
นำมาพัฒนาตนเอง

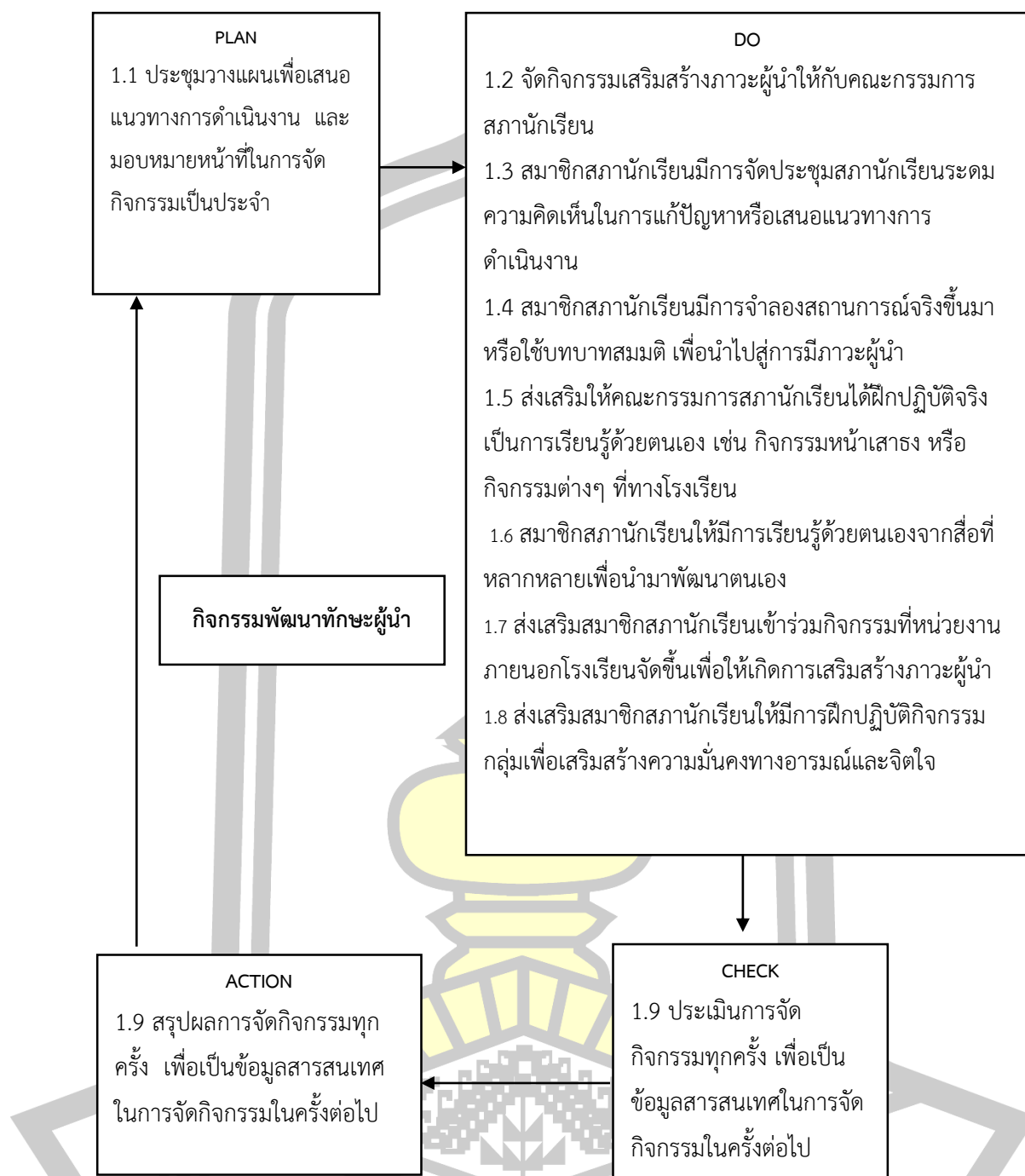
1.7 ส่งเสริมสมาชิกสถานักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่หน่วยงานภายนอกโรงเรียนจัดขึ้น
เพื่อให้เกิดการเสริมสร้างภาวะผู้นำ

1.8 ส่งเสริมสมาชิกสถานักเรียนให้มีการฝึกปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้าง
ความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ

1.9 ประเมินและสรุปผลการจัดกิจกรรมทุกครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการจัด
กิจกรรมในครั้งต่อไป

การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA กิจกรรม
พัฒนาทักษะผู้นำ ดังภาพประกอบ 7

ภาพประกอบ 7 แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ

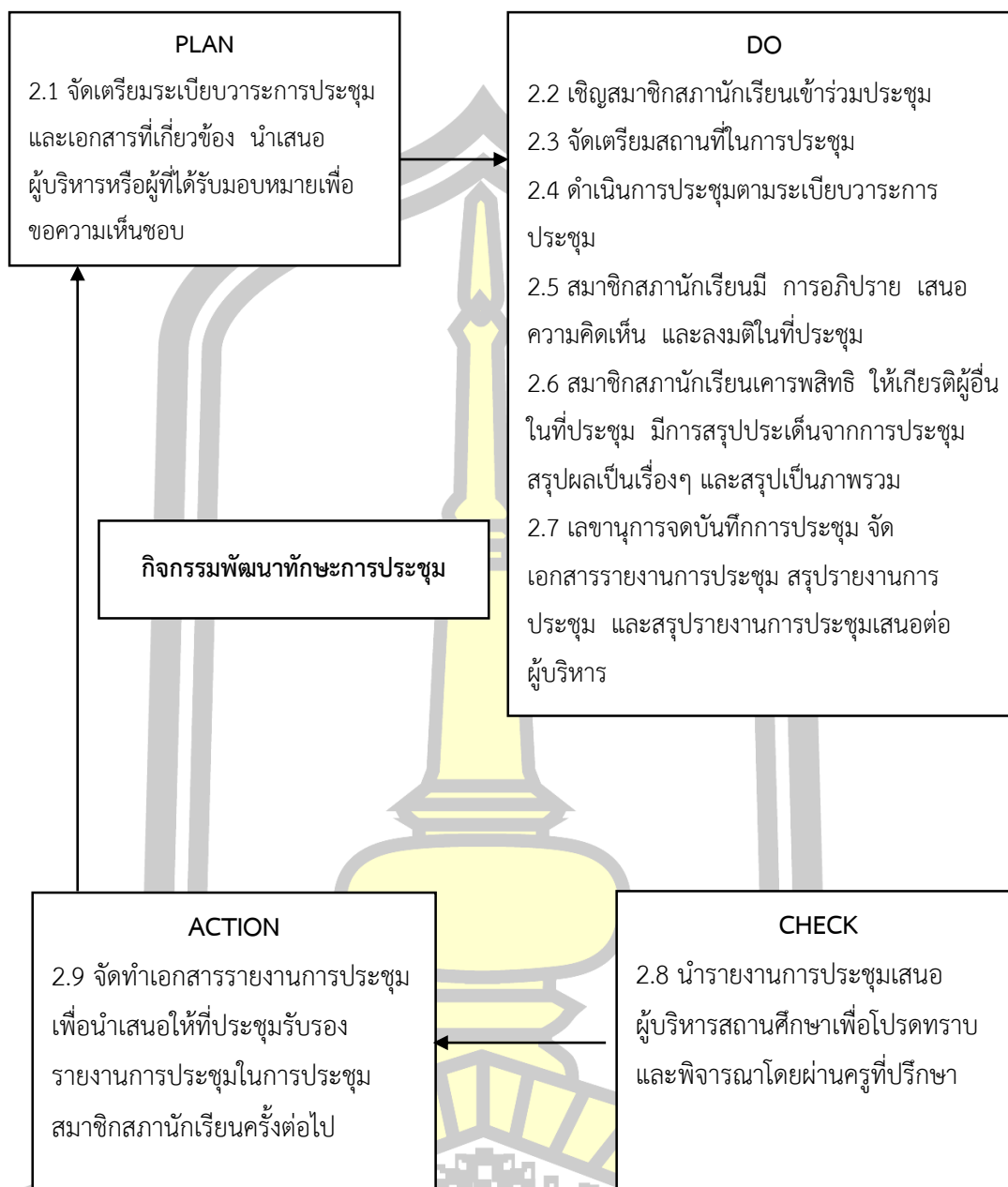
2. กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้

2.1 จัดเตรียมระเบียบวาระการประชุมและเอกสารที่เกี่ยวข้อง นำเสนอผู้บริหาร
หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเพื่อขอความเห็นชอบ

- 2.2 เชิญสมาชิกสถานักเรียนเข้าร่วมประชุม
  - 2.3 จัดเตรียมสถานที่ในการประชุม
  - 2.4 ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม
  - 2.5 สมาชิกสถานักเรียนมี การอภิปราย เสนอความคิดเห็น และลงมติในที่ประชุม
  - 2.6 สมาชิกสถานักเรียนเคารพสิทธิ ให้เกียรติผู้อื่นในที่ประชุม มีการสรุปประเด็นจาก
การประชุม สรุปผลเป็นเรื่อง ๆ และสรุปเป็นภาพรวม
  - 2.7 เลขานุการจดบันทึกการประชุม จัดเอกสารรายงานการประชุม สรุปรายงาน
การประชุม และสรุปรายงานการประชุมเสนอต่อผู้บริหาร
  - 2.8 นำรายงานการประชุมเสนอผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา
โดยผ่านครูที่ปรึกษา
  - 2.9 จัดทำเอกสารรายงานการประชุม เพื่อนำเสนอให้ที่ประชุมรับรองรายงาน
การประชุมในการประชุมสมาชิกสถานักเรียนครั้งต่อไป
- การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA
กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม ดังภาพประกอบ 8

ภาพประกอบ 8 แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม

3. กิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้

3.1 สมาชิกสภานักเรียนร่วมวางแผนหรือโครงการหรือกิจกรรมในการสร้างเครือข่าย

3.2 สมาชิกสภานักเรียนเสนอโครงการหรือกิจกรรมต่อครูที่ปรึกษาหรือผู้บริหารให้

ความเห็นชอบ

3.3 สถานักเรียนประชุมทำข้อตกลงการให้ความร่วมมือกันกับโรงเรียนอื่น
หรือกับหน่วยงานภายนอกในชุมชน

3.4 สถานักเรียนสร้างเครือข่ายระดับห้องเรียน ระดับสายชั้น ระดับโรงเรียน
และจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง

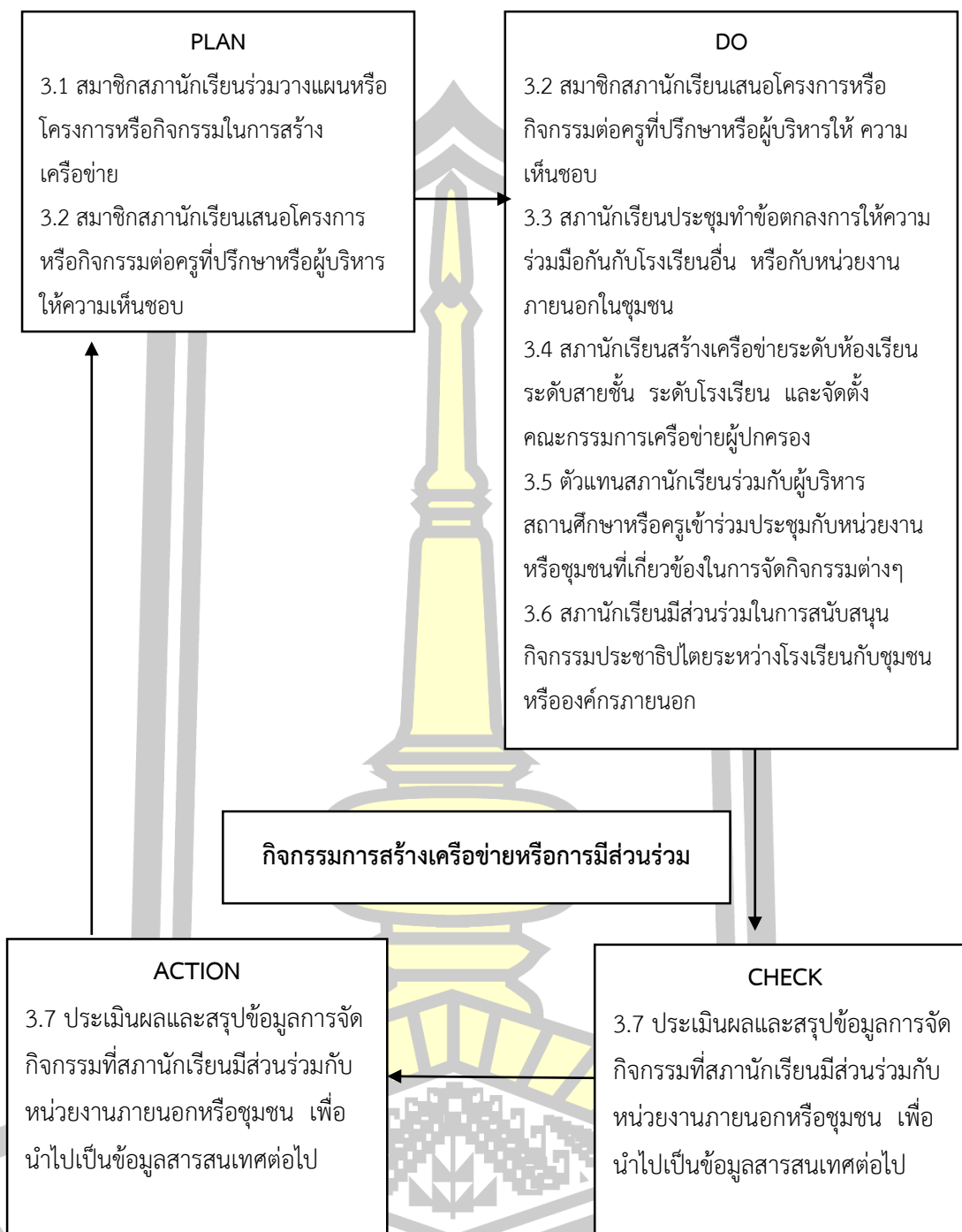
3.5 ตัวแทนสถานักเรียนร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูเข้าร่วมประชุมกับ
หน่วยงานหรือชุมชนที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมต่างๆ

3.6 สถานักเรียนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตยระหว่างโรงเรียนกับ
ชุมชนหรือองค์กรภายนอก

3.7 ประเมินผลและสรุปข้อมูลการจัดกิจกรรมที่สถานักเรียนมีส่วนร่วมกับหน่วยงาน
ภายนอกหรือชุมชน เพื่อนำไปเป็นข้อมูลสารสนเทศต่อไป

การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA กิจกรรมการ
สร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม ดังภาพประกอบ 9

ภาพประกอบ 9 แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA กิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม

4. กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนึกสาธารณะ มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้

4.1 ผู้บริหาร ครู และสมาชิกสถานักเรียนร่วมวางแผนจัดกิจกรรมอบรมค่ายคุณธรรมหรือจิตอาสากับชุมชน

4.2 นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมอบรมค่ายคุณธรรมหรือจิตอาสากับชุมชน

4.3 สถานักเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะจาก
การกระทำสู่การเรียนรู้

4.4 สถานักเรียนมีการสร้างความคิดจิตสำนึกให้ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ

4.5 สถานักเรียนมีการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมและ
มีการสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน

4.6 สถานักเรียนมีการสร้างกิจกรรมพัฒนาการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ
อย่างต่อเนื่อง

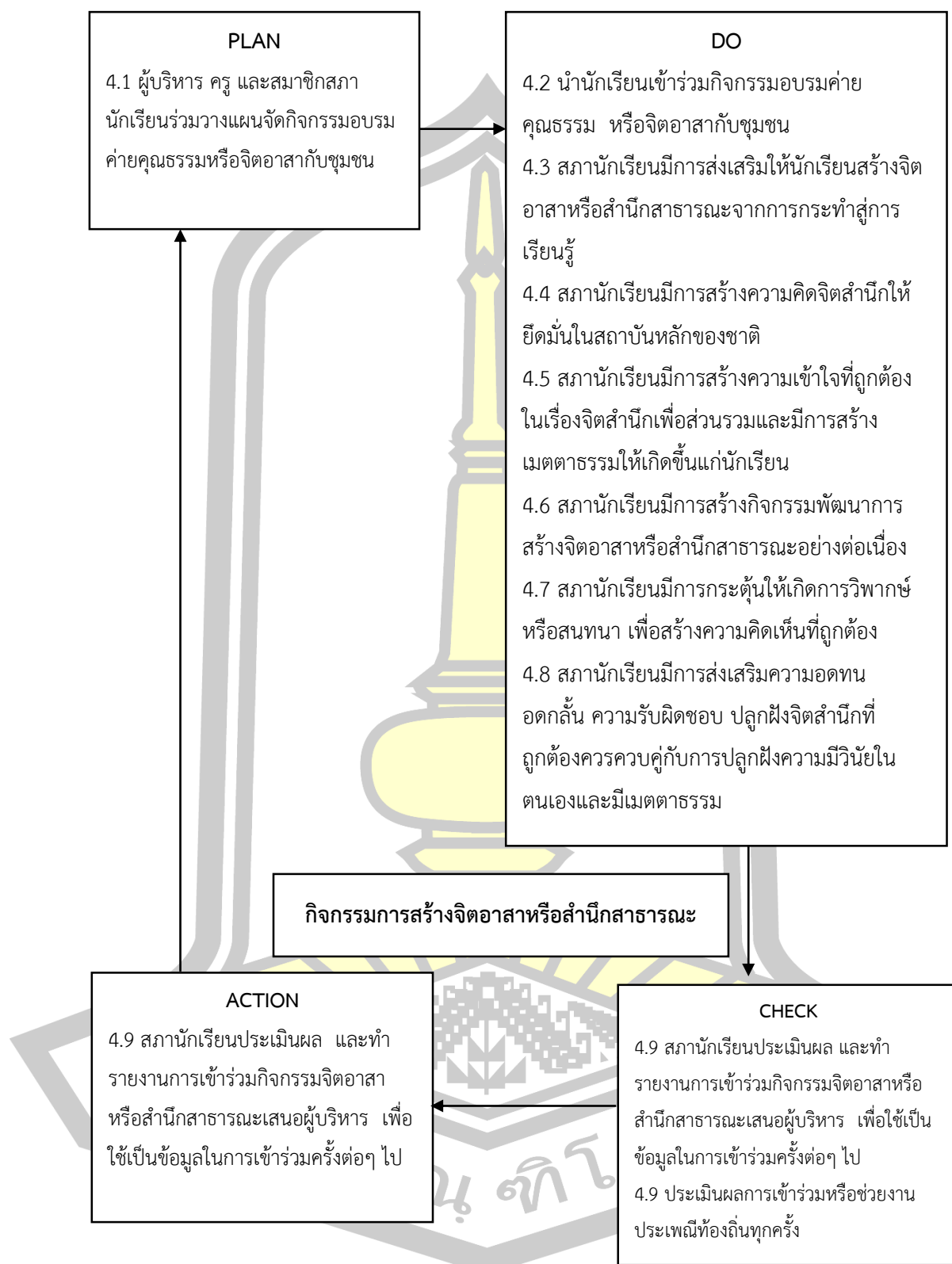
4.7 สถานักเรียนมีการกระตุ้นให้เกิดการวิพากษ์หรือสนทนา เพื่อสร้างความคิดเห็น
ที่ถูกต้อง

4.8 สถานักเรียนมีการส่งเสริมความอดทน อดกลั้น ความรับผิดชอบ ปลุกฝังจิตสำนึก
ที่ถูกต้องควบคู่กับการปลุกฝังความมีวินัยในตนเองและมีเมตตาธรรม

4.9 สถานักเรียนประเมินผล และทำรายงานการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาหรือสำนัก
สาธารณะเสนอผู้บริหาร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเข้าร่วมครั้งต่อ ๆ ไป

การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA กิจกรรม
การสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ ดังภาพประกอบ 10

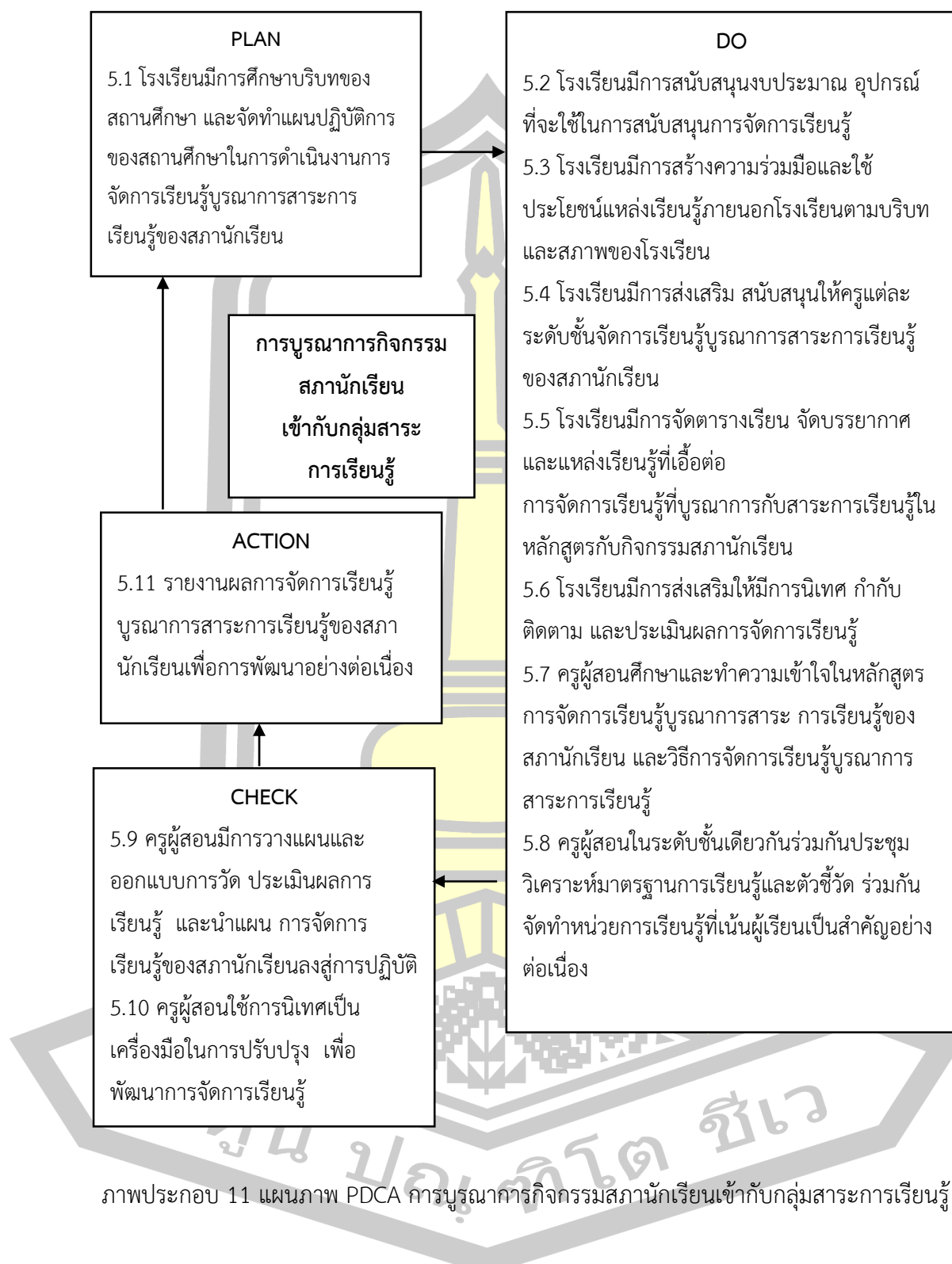

ภาพประกอบ 10 แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ

5. การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้

- 5.1 โรงเรียนมีการศึกษาบริบทของสถานศึกษา และจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาในการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน
- 5.2 โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณ อุปกรณ์ ที่จะใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้
- 5.3 โรงเรียนมีการสร้างความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนตามบริบทและสภาพของโรงเรียน
- 5.4 โรงเรียนมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูแต่ละระดับชั้นจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน
- 5.5 โรงเรียนมีการจัดตารางเรียน จัดบรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการกับสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรกับกิจกรรมสถานักเรียน
- 5.6 โรงเรียนมีการส่งเสริมให้มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้
- 5.7 ครูผู้สอนศึกษาและทำความเข้าใจในหลักสูตร การจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน และวิธีการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้
- 5.8 ครูผู้สอนในระดับชั้นเดียวกันร่วมกันประชุมวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ร่วมกันจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง
- 5.9 ครูผู้สอนมีการวางแผนและออกแบบการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ และนำแผนการจัดการเรียนรู้ของสถานักเรียนลงสู่การปฏิบัติ
- 5.10 ครูผู้สอนใช้การนิเทศเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้
- 5.11 รายงานผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA
 การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังภาพประกอบ 11

ภาพประกอบ 11 แผนภาพ PDCA การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้าในกลุ่มสาระการเรียนรู้

6 การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้

6.1 ผู้บริหาร ครู และสมาชิกสถานักเรียนประชุม วางแผน กำหนดรูปแบบการประเมิน

กิจกรรม

6.2 สมาชิกสถานักเรียนสร้างเครื่องมือ และกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล

6.3 วัดและประเมินผลก่อนจัดกิจกรรม ขณะจัดกิจกรรม และหลังจัดกิจกรรม

6.4 สรุปและรายงานผลการจัดกิจกรรม โดยทุกขั้นตอนผ่านความเห็นชอบของครูที่ปรึกษา และนำเสนอต่อผู้บริหาร

การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA

การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน ดังภาพประกอบ 12

ภาพประกอบ 12 แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน

7. กิจกรรมเสนอแนะ มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้

7.1 ประชุมครู สมาชิกสถานักเรียนเพื่อวางแผน มอบหมายหน้าที่ในการดำเนินกิจกรรม หรือการร่วมกิจกรรมกับชุมชน

7.2 กิจกรรมประชาสัมพันธ์ ฝึกทักษะการวิเคราะห์ข่าว โดยเฉพาะสถานการณ์ทางการเมือง และปัญหาสังคม เช่น กิจกรรมเสียงตามสาย

7.3 ร่วมกิจกรรมจิตอาสาเพื่อร่วมกันช่วยเหลือชุมชน เช่น นำนักเรียนทำความสะอาดชุมชน

7.4 กิจกรรมการนำสมาชิกสถานักเรียนไปศึกษาดูงานเพื่อเรียนรู้ประสบการณ์จากแหล่งเรียนรู้หรือองค์กรภายนอก

7.5 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำโครงการ หรือส่งเสริมการจัดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

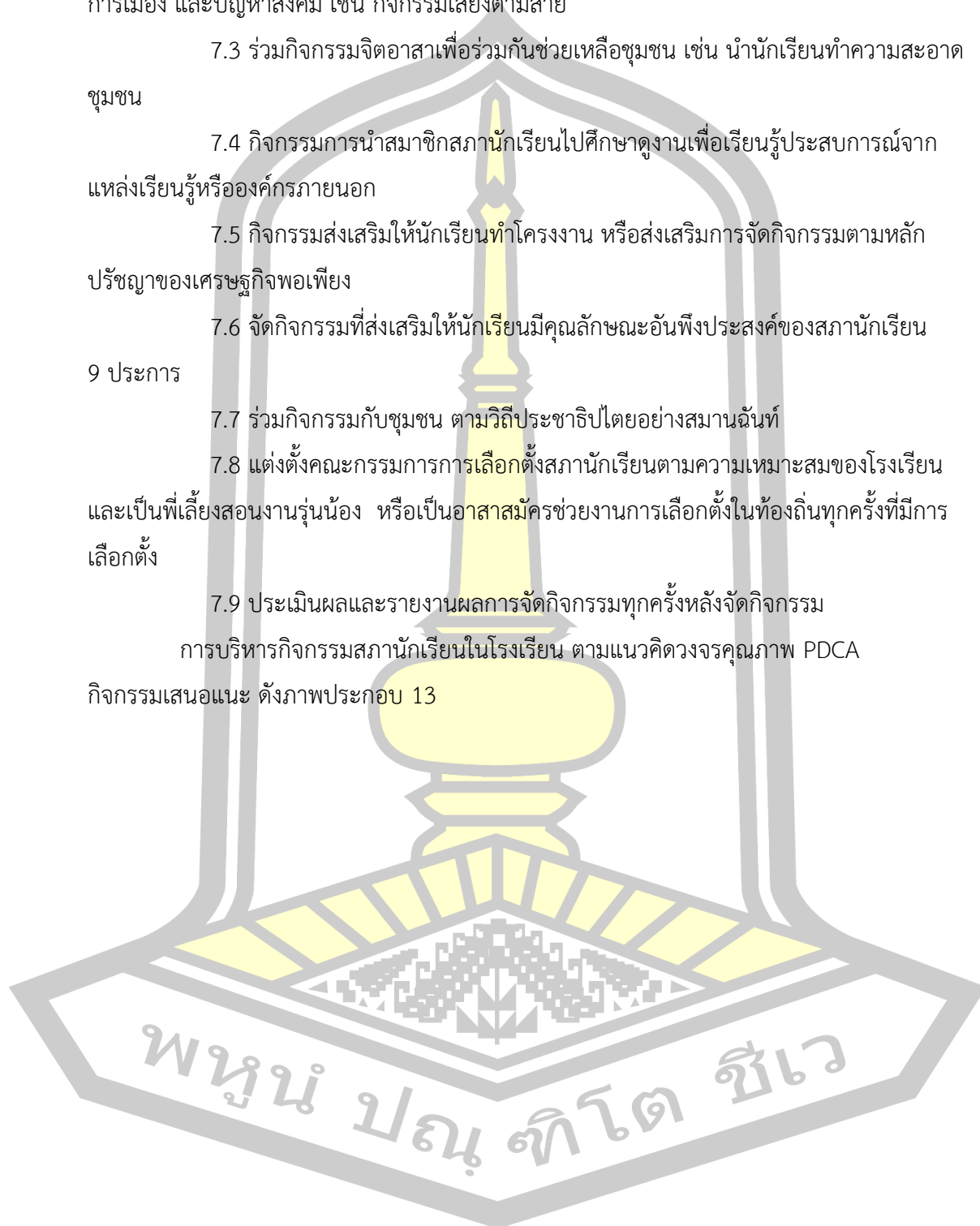
7.6 จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานักเรียน

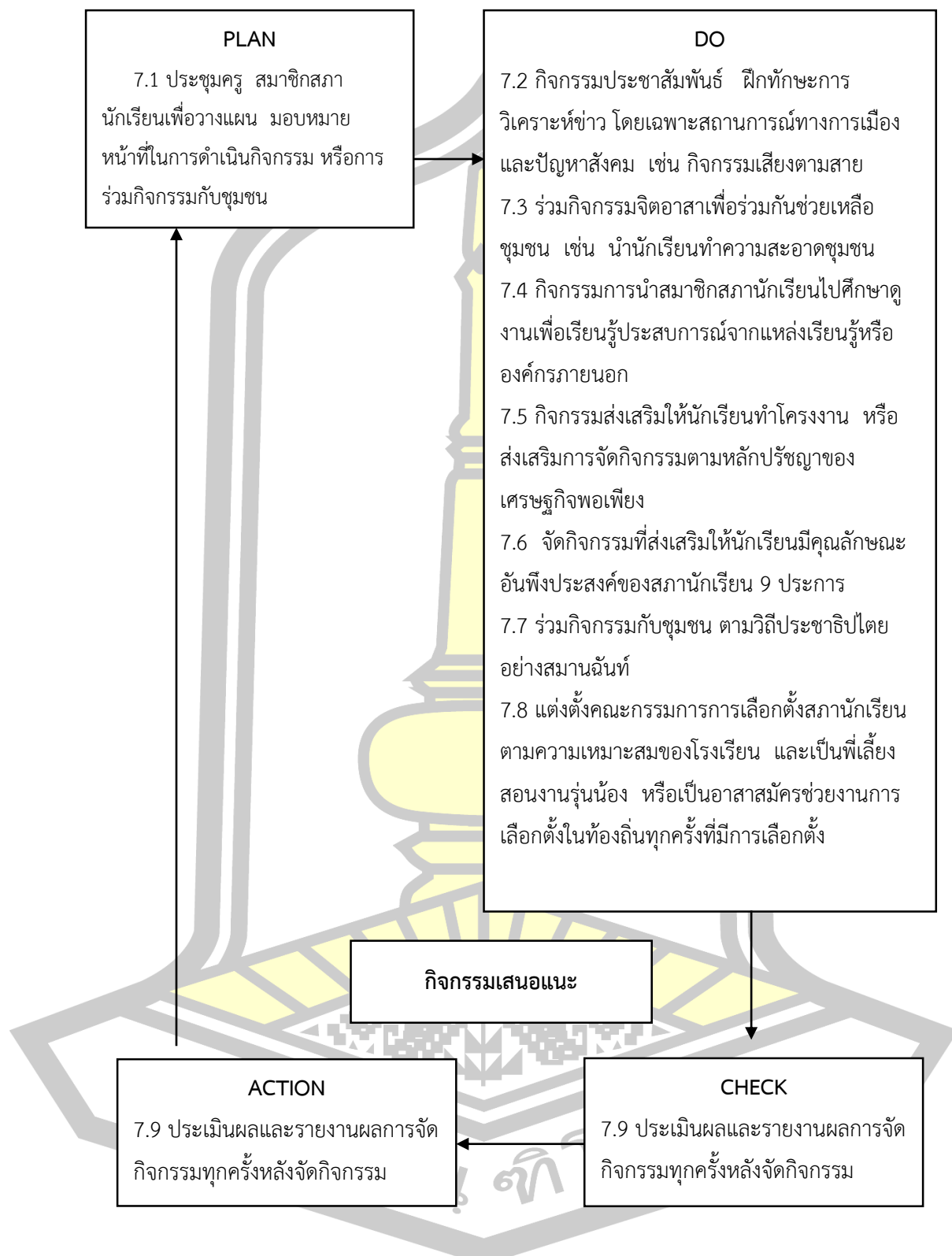
9 ประการ

7.7 ร่วมกิจกรรมกับชุมชน ตามวิถีประชาธิปไตยอย่างสมานฉันท์

7.8 แต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งสถานักเรียนตามความเหมาะสมของโรงเรียน และเป็นพี่เลี้ยงสอนงานรุ่นน้อง หรือเป็นอาสาสมัครช่วยงานการเลือกตั้งในท้องถิ่นทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง

7.9 ประเมินผลและรายงานผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งหลังจัดกิจกรรม
การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA
กิจกรรมเสนอแนะ ดังภาพประกอบ 13

ภาพประกอบ 13 แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA กิจกรรมเสนอแนะ

กลไกในการบริหารจัดการ

ใช้หลักการแนวคิดในการบริหารการบริการกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามแนวคิดการบริหารของวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) ของ Deming (1995) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนเพื่อเตรียมการปฏิบัติ (Plan-P) เพื่อให้สถานศึกษานำแนวทางการบริการกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล มีการวางแผน ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดทำ การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและปฏิบัติการตามแผนปฏิบัติการประจำปี

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (DO-D) การปฏิบัติตามแผนเป็นการบริหารแผนแผนงาน หรือโครงการของแต่ละคนตามลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย บุคลากรในหน่วยงานต้องปฏิบัติตามภารกิจตามที่ได้เตรียมการ หรือวางแผนล่วงหน้าไว้แล้ว ศึกษา วิเคราะห์ การบริการกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนไปจัดการดำเนินการตามแผนที่ได้รับมอบหมาย และผู้บริหารสถานศึกษาต้องคอยส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวก รวมทั้งการกำกับติดตามเพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายจะต้องมีการนิเทศเพื่อช่วยเหลือแนะนำในการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบและประเมินผล (Check-C) การตรวจสอบและประเมินผลเป็นขั้นตอนต่อเนื่องจากการปฏิบัติเพื่อให้ทราบว่าการดำเนินงานประสบผลสำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้มากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขวิธีการทำงานหรือปรับเปลี่ยนวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของงานที่กำลังปฏิบัติอยู่ให้เหมาะสมสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ในหน่วยงาน

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน (Act-A) การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานเป็นการปรับแก้ตามผลการตรวจสอบและประเมินในขั้นตอนนี้ก่อนหน้า ถ้าผลการประเมินพบว่างานยังไม่สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ก็ต้องเร่งรัดปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน หรือใช้เวลาในการทำงานให้มากขึ้น เพื่อจะสามารถทำงานที่คาดหวังไว้แล้วให้สำเร็จ แต่ถ้าผลการประเมินพบว่างานสำเร็จตามเป้าหมายแล้ว ให้การดำเนินงานต่อไปก็จะได้ปรับเปลี่ยนตั้งเป้าหมายให้สูงขึ้น

การบริหารตามแนวคิดวงจรคุณภาพ (PDCA) ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การดำเนินการตามแผน (DO) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act) โดยการวางแผนการลงมือปฏิบัติตามแผนการตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้ และหากไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหวังไว้จะต้องทำการทบทวนแผนการโดยเริ่มต้นใหม่และทำตามวงจรคุณภาพซ้ำอีก เมื่อวงจรคุณภาพหมุนซ้ำไปเรื่อย ๆ จะทำให้เกิดการปรับปรุงงานและระดับผลลัพธ์ที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งหลักการดังกล่าวหากนำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาจะช่วยพัฒนาบุคลากรและนักเรียนให้มีคุณภาพ

เงื่อนไขความสำเร็จ

การกำหนดเงื่อนไขความสำเร็จของทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พิจารณาจากบทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ซึ่งประกอบไปด้วย

1. บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรให้การสนับสนุน ส่งเสริม และให้ความสำคัญกับกิจกรรมสถานักเรียนให้คำที่ปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้อง

1.2 ให้การสนับสนุนทั้งทรัพยากรบุคคล งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ เวลา อย่างเต็มกำลังในการขับเคลื่อนกิจกรรมสถานักเรียน

1.3 ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม ด้วยการรับฟังความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรได้นำเสนอแนวคิดในการทำงาน

1.4 ให้ความสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมสถานักเรียน

1.5 สร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การยกย่องชมเชย การนำผลสำเร็จของการปฏิบัติงานมาแสดงให้ปรากฏแก่บุคคลอื่น การแต่งตั้งคณะทำงานตามความถนัดและเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่

1.6 กำกับ ติดตาม ประเมินผล และพัฒนาการกิจกรรมสถานักเรียนภายในโรงเรียน

1.7 เป็นผู้มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำทางวิชาการ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล

2. ครูที่ปรึกษากิจกรรมสถานักเรียนต้องมีศักยภาพในการดำเนินการจัดกิจกรรมสถานักเรียน คอยกำกับ ติดตาม นิเทศ และประเมินผล เพื่อพัฒนาการดำเนินการกิจกรรมสถานักเรียน

3. นักเรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมสถานักเรียน ทั้งในด้านวัตถุประสงค์ สิทธิและหน้าที่ของตนเอง มองเห็นประโยชน์ในการเข้าร่วมกิจกรรม

4. ต้องมีงบประมาณ ทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินการกิจกรรมสถานักเรียนอย่างเพียงพอ

5. ต้องมีกระบวนการในการบริหารการดำเนินการกิจกรรมสถานักเรียนที่ดีมีประสิทธิภาพ เช่น กระบวนการ PDCA

ตอนที่ 4 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารกิจกรรม
 สถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดย
 ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตาราง 41

ตาราง 41 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ
 แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1	4.56	0.53	มากที่สุด	4.56	0.53	มากที่สุด	
2	4.67	0.50	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด	
3	แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียน						
3.1	4.67	0.50	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด	
3.2	4.89	0.33	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด	
3.3	4.67	0.50	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด	
3.4	4.78	0.44	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด	
3.5	4.78	0.44	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด	
3.6	4.89	0.33	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด	
3.7	4.78	0.44	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด	
4	4.89	0.33	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด	
5	4.78	0.44	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด	
	โดยรวม	4.76	0.44	มากที่สุด	4.81	0.40	มากที่สุด

จากตาราง 41 พบว่า ผลการประเมินแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ
 มากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.81$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผู้วิจัยได้นำเสนอ สรุปผล อภิปรายผล
และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการบริหาร
กิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

สรุปผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการบริหารการจัด
กิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
  - 1.1 สภาพปัจจุบันการบริหารการจัดกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
เมื่อพิจารณารายกิจกรรม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 7 กิจกรรม โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย
จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม ($\bar{X} = 3.08$) กิจกรรมการสร้าง
เครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 2.94$) และกิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ ($\bar{X} = 2.93$)

1.2 สภาพที่พึงประสงค์การบริหารการจัดการกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 7 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ ($\bar{X} = 4.75$) กิจกรรมเสนอแนะ ($\bar{X} = 4.74$) และการบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.73$)

1.3 ความต้องการจำเป็นการบริหารการจัดการกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ความต้องการจำเป็นการบริหารการจัดการกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ลำดับที่ 1 กิจกรรมเสนอแนะ ($PNI_{modified} = 0.74$) ลำดับที่ 2 กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ ($PNI_{modified} = 0.70$) ลำดับที่ 3 การประเมินผลการจัดการกิจกรรมสถานักเรียน ($PNI_{modified} = 0.69$)

2. การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

2.1 แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ประกอบด้วย 7 กิจกรรม 72 แนวทาง ได้แก่ กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ มี 7 แนวทาง กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม มี 15 แนวทาง กิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม มี 7 แนวทาง กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ มี 9 แนวทาง การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ มี 19 แนวทาง การประเมินผลการจัดการกิจกรรมสถานักเรียน มี 6 แนวทาง กิจกรรมเสนอแนะ มี 9 แนวทาง

2.2 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$)

อภิปรายผล

ผลการวิจัยการพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันการบริหารการจัดการกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ขาดการส่งเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่าของกิจกรรมสถานักเรียน การไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกฝนตนเองอย่างจริงจัง สถานักเรียนยังไม่มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอนและขาดความชัดเจน ขาดการสนับสนุน

และส่งเสริมเกี่ยวกับระเบียบการเลือกตั้งคณะกรรมการสถานักเรียน ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ในการดำเนินงานของสถานักเรียนอย่างเพียงพอ คุณครูที่ปรึกษาไม่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมสถานักเรียน มีบุคลิกภาพไม่ดี ไม่มีส่วนร่วมและให้คำแนะนำ หรือข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานักเรียน (ประกอบ สารสวรรค์, 2548)

คณะกรรมการสถานักเรียนส่วนมากยังขาดภาวะผู้นำในการปฏิบัติหน้าที่ขาดการวางแผนในการ ปฏิบัติงาน ขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ขาดการมีส่วนร่วมในการทำงานของ คณะกรรมการสถานักเรียน ไม่มีการแบ่งหน้าที่การปฏิบัติงานของแต่ละฝ่าย ขาดความรับผิดชอบ ไม่ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ไม่มีการประชาสัมพันธ์งานให้สาธารณชนทราบ

ขาดการประสานงานกับครูและชุมชน (สุดารัตน์ พิมพ์บุตร, 2555) สถานักเรียนทำงานอยู่เฉพาะ ภายในโรงเรียนของตนเองเท่านั้น ไม่พยายามมีบทบาทหรือร่วมกิจกรรมกับชุมชน ผู้บริหารโรงเรียน ไม่มีแนวปฏิบัติในการสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานักเรียนที่ชัดเจน ไม่มีความเข้าใจที่แท้จริงเกี่ยวกับ บทบาทของสถานักเรียนตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ให้นำไปปฏิบัติ (ทวีศักดิ์ นามศรี, 2555) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนาธิป สำเร็จ (2560) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานสถานักเรียนที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ในจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า สภาพการ บริหารงานสถานักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงษ์ แป้นพุดเย็น (2555) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแผนกลยุทธ์การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนวังแฉม วิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนของ โรงเรียนวังแฉมวิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร มีการพัฒนาการดำเนินงานที่ครอบคลุมในการจัด กิจกรรมทั้ง 4 ด้าน คือ การพัฒนาการดำเนินการพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ บูรณาการความรู้และ พฤติกรรมหรือวิถีประชาธิปไตย ส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมด้านจิตอาสา และประสานความร่วมมือ จากทุกภาคส่วน ปัญหาการดำเนินงาน คือ คณะกรรมการสถานักเรียนขาดความเป็นผู้นำ คณะครู และบุคลากรทางการศึกษาและประชาชนในชุมชน ขาดความรู้ความเข้าใจการดำเนินงาน สถานักเรียน และยังไม่มีการจัดตั้งศูนย์เครือข่ายความร่วมมือประสานงานการดำเนินงานกิจกรรม สถานักเรียนอย่างเป็นทางการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วลัยพร พรพงศ์ (2556) ได้วิจัยเรื่อง วิธีการพัฒนาประชาธิปไตยแก่เด็กและเยาวชนในสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ศึกษาเฉพาะ กรณีสถานศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า วิธีการพัฒนาประชาธิปไตยโดยการ จัด กิจกรรมการเรียนรู้ประชาธิปไตยในโรงเรียนอยู่ในระดับมากและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประชาธิปไตยตามหลักสูตร มีมากกว่าการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งสภาพปัจจุบันพบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการจัดกิจกรรมมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก สำหรับผู้บริหาร

สถานศึกษา และบุคลากรทางการเมืองฯ มีความคิดเห็นว่าการพัฒนาประชาธิปไตยในสถานศึกษา จะต้องทำเป็นนโยบายระดับชาติ โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนา ประชาธิปไตย ครูผู้สอนต้องเข้ามาดูแลให้มีการปฏิบัติอย่างแท้จริงและต้องเน้นที่การพัฒนานักเรียน เป็นสำคัญ ปัญหาในการพัฒนาประชาธิปไตยในสถานศึกษา ครูและนักเรียน มีความคิดเห็นตรงกันว่า กิจกรรมตามหลักสูตรและเสริมหลักสูตรที่จัดน้อย คือกิจกรรมด้านปัญญาธรรม สำหรับในด้านคารวะ ธรรม เมื่อเปรียบเทียบกับการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรในด้านเดียวกันพบว่าครูจัดกิจกรรมในชั้นเรียน ด้านเปิดโอกาสนักเรียนตัดสินใจอย่างมีเหตุผล น้อยกว่ากิจกรรมอื่น ในด้านปัญญาธรรม พบว่า ครูจัดกิจกรรมในชั้นเรียนด้านเน้นให้นักเรียนแสดงออกตามศักยภาพน้อยกว่ากิจกรรมอื่น ในด้าน สามัคคีธรรมพบว่าครูจัดกิจกรรมในชั้นเรียนด้านปฏิบัติจริงน้อยกว่ากิจกรรมอื่น ในส่วนของการจัด กิจกรรมเสริมหลักสูตรในด้านคารวะธรรมครูไม่ค่อยฝึกให้นักเรียนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ในด้าน ปัญญาธรรม ครูจัดกิจกรรมด้านได้ว่าที่ ด้านเวทีประชาธิปไตยและด้านสถานการณ์จำลองน้อย และในด้านสามัคคีธรรมครูจัดกิจกรรมด้านค่ายประชาธิปไตยน้อยกว่ากิจกรรมอื่น สำหรับผู้บริหาร สถานศึกษาและบุคลากรทางการเมืองฯมีความ คิดเห็นว่าปัญหาในการพัฒนาประชาธิปไตยใน สถานศึกษาเกิดจากความไม่ใส่ใจของครูอาจารย์เอง ครูเป็นเผด็จการ นักเรียนไม่มีวุฒิภาวะและ นโยบายของกระทรวงฯ ก็ได้ไม่ได้เน้นในเรื่องประชาธิปไตยแต่อย่างใด

2. สภาพที่พึงประสงค์การบริหารการจัดการจัดกิจกรรมสถานนักเรียนในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า สถานักเรียนช่วยพัฒนาเยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้เป็นพลเมืองดีที่มีวินัยใน ตนเอง ซื่อสัตย์สุจริต เชื้อมั่นในตนเอง เสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม พุดเป็น ฟังเป็น คิดเป็น ทำ เป็น มีน้ำใจเป็นนักกีฬา ยกย่องผู้อื่น อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ดี เป็นผู้นำที่ดี เป็นผู้ตามที่ดีและปรับตัวเข้ากับ สภาพสังคมแวดล้อมได้ดี (กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์, 2535) กิจกรรมสถานนักเรียน เป็นกิจกรรมที่เกิดจาก ความสมัครใจของผู้เรียนมุ่งพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มเติมกิจกรรมในกลุ่มสาระ เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันแก้ปัญหา ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนอย่างเต็มที่ รวมถึงกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังความมีระเบียบวินัย รับผิดชอบ รู้สิทธิและหน้าที่ของตนเองในการอยู่ ร่วมกันตามระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (จินตนา โพธิ์คำ, 2553) กิจกรรมสถานนักเรียนเป็นกลไกสำคัญให้นักเรียนเห็นคุณค่าของระบอบการปกครองแบบ ประชาธิปไตย และเพื่อการพัฒนาสังคมในโรงเรียนให้เป็นสังคมประชาธิปไตย เป็นกระบวนการใน การพัฒนาศักยภาพการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เป็นเวทีให้นักเรียนได้ฝึกทักษะและประสบการณ์ตาม วิธีชีวิตประชาธิปไตยและการใช้หลักธรรมาภิบาล สร้างโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันใน สังคมประชาธิปไตยอย่างสงบสุข เป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการปลูกฝังจิตวิญญาณประชาธิปไตยและ การใช้หลักธรรมาภิบาลให้แก่ักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน

ส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเองและรู้จักเคารพสิทธิ และความคิดเห็นของผู้อื่น ส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และรู้จักคิดอย่างมีวิจารณญาณ ให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ต่อตนเองและสังคม ส่งเสริมความสามัคคีและให้เกิดความมีน้ำใจต่อหมู่คณะและ ส่งเสริมนักเรียนให้เป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนาธิป สำเร็จ (2560) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ในจังหวัดขอนแก่น พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงษ์ แป้นพุดเย็น (2555) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแผนกลยุทธ์การดำเนินงานกิจกรรมสถานศึกษาของโรงเรียนวังแซ้มวิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาแผนกลยุทธ์การดำเนินงานกิจกรรมสถานศึกษาของโรงเรียนวังแซ้มวิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนกลยุทธ์การดำเนินงานกิจกรรมสถานศึกษาเชิงกลยุทธ์และได้กำหนดวิสัยทัศน์คือ “สร้างผู้นำการพัฒนาส่งเสริมประชาธิปไตย ใส่ใจจิตอาสา โดยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน” ซึ่งมีเป้าหมายและกลยุทธ์ในการพัฒนาครอบคลุม การดำเนินกิจกรรมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความเป็นประชาธิปไตย ด้านความมีจิตอาสา และด้านการสร้างเครือข่าย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพิลา การ์ตัน (2557) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า สถานศึกษามีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 โดยอยู่ในระดับมากที่สุด

3. การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ประกอบด้วย 7 กิจกรรม 58 แนวทาง ได้แก่ กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ มี 9 แนวทาง กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม มี 9 แนวทาง กิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม มี 7 แนวทาง กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ มี 9 แนวทาง การบูรณาการกิจกรรมสถานศึกษาเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ มี 11 แนวทาง การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานศึกษา มี 4 แนวทาง กิจกรรมเสนอแนะ มี 9 แนวทาง ผลการประเมินโดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารกิจกรรมสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์โรงเรียนต้นแบบสถานศึกษาตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2560 สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) และนำกระบวนการบริหารของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) มาใช้ดำเนินการบริหารกิจกรรมสถานศึกษาตามที่

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2561) ได้เสนอไว้ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ P คือ Plan หมายถึง การวางแผน โดยเลือกปัญหาและตั้งเป้าหมายร่วมกันทั้งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน D คือ Do หมายถึง การนำแผนหรือวิธีการแก้ไขปัญหาที่ได้กำหนดไว้ร่วมกันไปใช้ในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน เป็นการนำแผนแก้ปัญหาไปสู่การปฏิบัติ C คือ Check หมายถึง การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยนำข้อมูลก่อนการดำเนินงานและหลังการดำเนินงานมาเปรียบเทียบกัน A คือ Act หมายถึง ปรับปรุงการดำเนินการให้เหมาะสม แล้วผ่านกระบวนการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน ในโรงเรียนที่ได้รางวัลเหรียญทองการแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนกิจกรรมสถานักเรียน ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับภูมิภาค จนถึงระดับประเทศ แล้วนำมาร่างแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน นำไปจัดสนทนากลุ่มโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน และนำไปประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ของแนวทางและคู่มือการบริหารกิจกรรมกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จนสำเร็จเป็นฉบับสมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนาธิป สำเร็จ (2560) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานสถานักเรียนที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ในจังหวัดขอนแก่น ผลวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสำรวจมีความพึงพอใจต่อแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานสถานักเรียนของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับความพึงพอใจระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก เป็นดังนี้ พอเพียงไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ รองลงมาคือ กิจกรรมสถานักเรียนทำให้นักเรียนเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ กิจกรรมสถานักเรียนทำให้นักเรียนกล้าแสดงออกในทางที่เหมาะสม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมสถานักเรียนจากทุกภาคส่วน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงษ์ แป้นพุดเย็น (2555) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแผนกลยุทธ์การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนวังแซ้มวิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินคุณภาพของแผนกลยุทธ์การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนวังแซ้มวิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ของแผนกลยุทธ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษฏีศาสน์ บุญพสุกุล (2551) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมวิถีประชาธิปไตยนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองห้าง อำเภอลำดวน จังหวัดขอนแก่น ผลการพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมวิถีประชาธิปไตยนักเรียน หลังการพัฒนาดำเนินงานพบว่าสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมวิถีประชาธิปไตยนักเรียนระดับที่น่าพอใจมากที่สุดทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการยอมรับ สามัคคีธรรม และปัญญาธรรม ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ระดับนโยบาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน จึงควรกำหนดเป็นคู่มือแนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งนี้แนวปฏิบัติดังกล่าวย่อมสอดคล้องกับแนวปฏิบัติตามคู่มือของสำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อใช้ในการดำเนินงานสถานักเรียนของโรงเรียน ที่สอดคล้องตรงกับความเป็นจริงของการปฏิบัติ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

1.2 ระดับปฏิบัติการ ควรดำเนินการดังนี้

1.2.1 โรงเรียนควรนำข้อค้นพบจากการศึกษามาประกอบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ในส่วนของการบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ และนำมากำหนดแนวทางการส่งเสริมการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน เพื่อเป็นแนวปฏิบัติเดียวกันทั่วทั้งโรงเรียน และถือปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน

1.2.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรให้การสนับสนุน ส่งเสริม และให้ความสำคัญกับกิจกรรมสถานักเรียน ให้ค่าที่ปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้อง

1.2.3 ครูที่ปรึกษากิจกรรมสถานักเรียนนำผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นข้อมูลเพื่อปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน

1.2.4 นักเรียนควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมสถานักเรียน ทั้งในด้านวัตถุประสงค์ สิทธิและหน้าที่ของตนเอง มองเห็นประโยชน์ในการเข้าร่วมกิจกรรม

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

2.1 ควรมีการติดตามผลการศึกษาในการนำแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนไปใช้ เพื่อให้ได้ข้อมูลและสารสนเทศในการนำไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนให้มีประสิทธิภาพที่ยั่งยืนต่อไป

2.2 ควรศึกษาคู่มือหลักเกณฑ์โรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ศิริบรรณ. (2539). *การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา*. อุทัยธานี : ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย.
- กรมวิชาการ. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : CURS ภาลาตพรวัว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา : กรอบและแนวการดำเนินงาน*. กรุงเทพฯ : CURS ภาลาตพรวัว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : ชุมชมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560)*. กรุงเทพฯ : CURS ภาลาตพรวัว.
- กฤษฎिकासัน บัญพสุกุล. (2551). *การพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมวิถีประชาธิปไตยแก่นักเรียน โรงเรียนบ้านหนองห้าง อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กลุ่มเยาวชนโรงเรียนเทพศิรินทร์พุด. (2550). *ภาวะผู้นำเยาวชนที่เทพศิรินทร์พุด*. [ออนไลน์].
ได้จาก : <http://gotoknow.org/blog/chirakm/68858>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 15 ธันวาคม 2562].
- กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ. (2554). *การบริหารวิชาการและนวัตกรรมการเรียนรู้*. มหาสารคาม : ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กาญจนา แก้วเทพ. (2534). *การพัฒนาแนววัฒนธรรมชุมชน : โดยถือมนุษย์เป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ : สภาคทอลิกแห่งประเทศไทยเพื่อการพัฒนา.
- กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์. (2535). *การบริหารกิจการนักเรียน เล่ม 1, 2*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- กิตติ เพียรไทยสงค์. (2553). *การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างประชาธิปไตย ของคณะกรรมการสภานักเรียนโรงเรียนบ้านหนองกุงใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว.

(2554). สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่ม 14 โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ : ด่านสุทธา.

จันทรานี สงวนนาม. (2545). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : บூค พอยท์.

จำรัส นวลน้อม. (2540). การศึกษากับการพัฒนาประเทศ : แนวความคิดและวิธีปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

จินตนา โพธิ์คำ. (2553). กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน. [ออนไลน์]. ได้จาก : <http://www.jintanapho.igetweb.com>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 15 ธันวาคม 2562].

จีระ หงส์ลดารมภ์. (2549). ภาวะผู้นำเยาวชนที่เทพศิรินทร์พุดแค. [ออนไลน์]. ได้จาก : <http://gotoknow.org/blog/chirakm/68858>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 15 ธันวาคม 2562].

เจนต์จุฬา คำดี. (2553). ผลของการใช้โปรแกรมสถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ชนาธิป สำเร็จ. (2560). รายงานการวิจัย แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานสถานักเรียนที่มี ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4. นครปฐม : สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา.

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2552). สอนเด็กให้มีจิตสาธารณะ. กรุงเทพฯ : วี พรินท์ (1991).

ดวงเดือน พันธมนานิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนิก. (2538). รายงานการวิจัยความล้มเหลวภายใน ครอบครัว กับสุขภาพจิตและจริยธรรมของนักเรียนวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัย พฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ดิเรก วรณเศียร. (2548). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.

เต็มศักดิ์ คทวนิช. (2557). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเชิงจิตพิสัยแบบบูรณาการเพื่อ เสริมสร้างพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคล. *Journal of Behavioral Science for Development*, 6(1), 4-5, มกราคม.

ทวีศักดิ์ นามศรี. (2555). การศึกษารูปแบบการบริหารและการจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กที่มี ประสิทธิภาพ. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 6(13), 91-105

ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์. (2534). การบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พริ้นติ้งเฮ้าส์.

ธีระชัย บุรณโชติ. (2540). การเรียนการสอนแบบบูรณาการ : ทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ.

วารสารโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, 3, 14-19, เมษายน-มิถุนายน.

นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2545). *ความเป็นครูและธรรมิกมหาราชในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว :*

การวิเคราะห์คุณธรรมเบื้องหลังพระราชกรณียกิจ. กรุงเทพฯ : อิมแพคทองธานี.

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2534). *หลักการบริหารการศึกษา.* กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์.

นิพนธ์ กีนาวงศ์. (2543). *หลักการบริหารการศึกษา.* พิมพ์ครั้งที่ 2. พิษณุโลก : ตระกูลไทย.

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ และพูนศิริ วัจนะภูมิ. (2534). *ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชนบท.*

เอกสารการสอนชุดวิชาคหกรรมศาสตร์กับการพัฒนาชุมชน หน่วยที่ 1-7. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2549). *การจัดการสมัยใหม่.* กรุงเทพฯ : เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรส.

บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2561). *พื้นฐานการวิจัยการศึกษา.* พิมพ์ครั้งที่ 8. มหาสารคาม :

ดักสิลาการพิมพ์.

ปกรณ ปรียากร. (2538). *การบริหารการพัฒนาในการบริหารการพัฒนา.* กรุงเทพฯ :

สามเจริญพานิช.

ประกอบ สารวรรณ. (2548). *การนำเสนอรูปแบบสภานักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.*

วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ประไพพรรณ โกสยสุนทร. (2533). *ข้อคิดบางประการเกี่ยวกับการบูรณาการหลักสูตร.*

สารพัฒนาหลักสูตร, 95, 16-19.

ปริทรรศน์ พันธุ์บรรยงก์. (2545). *TQM ภาคปฏิบัติ.* กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี

(ไทย-ญี่ปุ่น).

ปรีชา กองจินดา. (2549). *แนวทางการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต*

พื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร

มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ปาน กิมปี. (2540). *การพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้การศึกษานอกโรงเรียนเพื่อการพึ่งตนเองของ*

ชุมชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

เปลื้อง ณ นคร. (2558). *พจนานุกรม.* [ออนไลน์]. ได้จาก : <<http://dictionary.sanook.com/search/>.

[สืบค้นเมื่อ วันที่ 12 พฤศจิกายน 2562].

ฝ่ายวิชาการเอ็กซ์เปอร์เน็ท. (2548). *เทคนิคการประชุมแบบมีอาชีพ : Meeting that Works.*

กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.

- พงษ์เทพ สุขทนารักษ์. (2555). *วิธีพัฒนาภาวะผู้นำ*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <http://www.Gotoknow.org/posts/458912>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 12 พฤศจิกายน 2562].
- พิมพ์ใจ การ์ตัน. (2557). *การมีส่วนร่วมของสถานักเรียนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม และสังคม สัจจร. (2543). *สำนักไทยที่พึงปรารถนา*. กรุงเทพฯ : เดือนตุลา.
- ภัทรา นิคมานนท์. (2543). *การประเมินผลการเรียน*. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ.
- ภิญโญ เฟื่องดา. (2550). *การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน ในจังหวัดกำแพงเพชร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- มารุต พัฒนาผล (2557). *รูปแบบการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างการรู้คิดและความสุขในการเรียนรู้ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา*. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal*, 7(3), 682-699.
- ไมโล โอ.แฟรงค์. (2534). *เทคนิคการประชุมให้สัมฤทธิ์ผลด้วยเวลาเพียงครึ่งเดียว*. กรุงเทพฯ : บัตเตอร์ฟลาย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์ พับลิเคชันส์.
- รุ่ง แก้วแดง. (2544). *หลักการบริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- วรภัทร์ ภูเจริญ. (2541). *แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- วรวิมล จิรสัจจธรรม. (2553). *การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาทักษะภาวะผู้นำเยาวชนในโรงเรียนอาชีวศึกษาคาทอลิก*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วลัยพร พรพงศ์ (2556). *วิธีการพัฒนาประชาธิปไตยแก่เด็กและเยาวชนในสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ศึกษาเฉพาะกรณีสถานศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานี*. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 32(1), 67-75.
- วลัยพร พรพงศ์. (2556). *วิธีการพัฒนาประชาธิปไตยแก่เด็กและเยาวชนในสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ:ศึกษาเฉพาะกรณีสถานศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานี*. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 32(1), 67-75.

- วิจารณ์ พานิช. (2552). *องค์กรแห่งการเรียนรู้และการจัดการความรู้*. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์. (2542). *การพัฒนาหลักสูตรสถานต่อที่ท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ : เซนเตอร์ ดิสคัฟเวอรี.
- วิทยาลัยการตำรวจ. (2558). *เอกสารหมายเลข 2 เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ระดับพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยการตำรวจ.
- วิรุณ ตั้งเจริญ (2547). *ปัจเจกศิลปิน*. กรุงเทพฯ : อีแอนด์ไอเคิว.
- วิรุยท มาฆะศิริานนท์. (2542). *เทคนิคการประชุมอย่างมีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ : นำอักษร.
- ศิริธร ศรีจำนงค์. (2557). *การพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนต้นตามแนวจิตตปัญญาศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารและการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศุภรัตน์ ทองอ่อน. (2550). *การการศึกษาเปรียบเทียบจิตสาธารณะในการอนุรักษ์ทรัพยากรของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 ในจังหวัดปราจีนบุรีที่มีระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมต่างกัน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สนทยา เมยมงคล. (2551). *การเสริมสร้างคุณลักษณะประชาธิปไตยแก่นักเรียนวัดเจริญราษฎร์บำรุง ตำบลตลาดไทรอำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สนธยา พลศรี. (2547). *ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สมคิด บางโม. (2544). *การบริหารการศึกษา*. เลย : สถาบันราชภัฏเลย.
- สมคิด พรหมจ้อย และสุพัตร์ พิบูลย์. (2544). *การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. นนทบุรี : จตุพรตีไซน์.
- สมพงษ์ แป้นพุดเย็น. (2555). *การพัฒนาแผนกลยุทธ์การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนของ โรงเรียนวังแฉมวิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- สมพงษ์ สิงหะพล. (2542). *ต้องสอนให้เกิดจิตสำนึกใหม่*. *สมาจารย์*, 13(27), 15-16.
- สมยศ นาวิการ. (2545). *การบริหารแบบมีส่วนร่วม*. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2543). *หลักการบริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมาน อัครภูมิ. (2541). *ที คิว เอ็ม การบริหารทั่วทั้งองค์การในองค์กรทางการศึกษา*. อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

- สราญรัตน์ จันทะมล. (2548). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอวังสะพุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : บั๊ค พอยท์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). *แนวดำเนินงานของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : ครูสภา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. (2562). *ข้อมูล สพ.ชย.2 ปีการศึกษา 2562*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <http://www.chaiyaphum2.go.th>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 16 ธันวาคม 2562].
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. (2555). *คู่มือสภานักเรียน ปีการศึกษา 2555*. ปทุมธานี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28. (2561). *คู่มือแนวทางปฏิบัติงานสภานักเรียน ประจำปีการศึกษา 2561*. ศรีสะเกษ-ยโสธร : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). *ชุดฝึกอบรมผู้บริหารระดับสูง เล่ม 8*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). *แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2542). *บูรณาการ : วิธีการจัดการเรียนรู้ของครูยุค 2000*. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *แนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำ*. [ออนไลน์]. ได้จาก : http://www.school.obec.go.th/sub_br3le_3.HTML. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 15 ธันวาคม 2562].
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). *คู่มือแนวทางการจัดกิจกรรมสภานักเรียน*. กรุงเทพฯ : สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *คู่มือแนวทางการจัดกิจกรรมสภานักเรียน*. กรุงเทพฯ : สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สิทธิ สิทธิการุณย์. (2545). *การบริหารกิจกรรมนักเรียนด้านการจัดการวงโยธวาทิต : กรณีศึกษา โรงเรียนวัดสทิวรารามและโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สิทธิ สิทธิการุณย์. (2545). *การบริหารกิจกรรมนักเรียนด้านการจัดการวงโยชวาทิต : กรณีศึกษา โรงเรียนวัดสุทธิวรารามและโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- สุขุม มูลเมือง. (2530). *เทคนิคการประเมินผลโครงการ. กรุงเทพฯ : อักษรไทย.*
- สุดารัตน์ พิมพ์บุตร. (2555). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการสถานักเรียนโรงเรียนบ้านนาอวนน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศงขลา เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.*
- สุธรรม ธรรมทัศนานนท์. (2554). *หลักการ ทฤษฎี และแนวปฏิบัติทางการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*
- สุธรรม ธรรมทัศนานนท์. (2561). *เอกสารคำสอน รายวิชา 0501702 หลักการ ทฤษฎี และแนวปฏิบัติทางการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม : ภาควิชาบริหาร และพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*
- สุนันทา เลานันทน์ (2540). *การสร้างทีมงาน. กรุงเทพฯ : ดี.ดี.บุ๊คส์ไตร์.*
- สุพัฒน กุศลชัย. (2537). *การดำเนินการประชุมอย่างมีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : ติรณสาร.*
- สุวิมล ว่องวานิช. (2548). *การวิจัยปฏิบัติในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- เสริมศรี ไชยสร. (2528). *ระบบหลักสูตรและการสอน. เชียงใหม่ : พระสังฆการพิมพ์.*
- หวน พิณรัตน์. (2545). *การบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.*
- อรรธรณ พนาพันธ์. (2518). *การจัดสถานักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- อริสา สุขสม และอนุชา สติตพงษ์. (2551). *การประเมินรายวิชาจิตสำนึกสาธารณะเพื่อชุมชนเพื่อ พัฒนาวีธีสอน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.*
- อัคพงษ์ สุขมาตย์. (2553). *การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุขฎี บัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ โรฒ ประสานมิตร.*
- อัญชลี สารรัตน์. (2542). *การศึกษาแบบบูรณาการ. วารสารวิชาการ, 2(12), 27-31.*
- อัศวิน เนตรโพธิ์แก้ว และสุรางคณา ณ นคร. (2552). *การสื่อสารกับจิตสำนึกสาธารณะ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตคณะนิเทศศาสตร์.*
- อีโตชิ คูเมะ. (2540). *การบริหารจัดการคุณภาพ (MBQ). กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).*

- Arbuckle, D. (1962). *Pupil Personnel Service in American Schools*. Boston : Allyn and Bacon.
- Arbuckle, J.J. (1995). *AMOS user's guide*. Chicago : Small Waters.
- Caroline, P. (2011). *Sharing and Collaborating in Education*. Belfast : Northern Irish Assembly Research and Information Service.
- Deming, E.W. (1995). *Out of the Crisis*. USA : The Massachusetts Institutes of Technology Center for Advanced Engineering study.
- Everard, B. and G. Morris. (1990). *Effective school management*. 2nd ed. London : Hollen Street Press.
- Ferguson-Patrick, K. (2012). *Developing an Inclusive Democratic Classroom "in Action" Through Cooperative Learning*. Ed.D. Thesis, The University of Newcastle.
- Garcia-Pabon, J.L. (2002). The Spanish Speaking Circle at the Jane Addams School for Democracy in Saint Paul, Minnesota: Raising Consciousness and Finding Empowerment. *Dissertation Abstracts International*, 63(10), 3271–A, April.
- Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : Mc Graw-Hill.
- Grandmont, R.P. (2002). The Implementation and Utilization of Democratic Discipline an Approach to Classroom Management : A Case Study. *Dissertation Abstracts International*, 63(01), 37–A, July.
- Jacobson, S.M. (1963). *Teaching in Higher Education*. Chicano : Rand McNally College.
- Knowles, A.S.E. (1977). *The International Encyclopedia of Higher Education*. 5th ed. San Francisco : Jossey-Bass.
- Linn, R.L. (2000). Assessment and accountability. *Educational Researcher*, 29(2), 4-16.
- Margaret, H.D. (2010). *Practicing Democracy in the NCLB Elementary Classroom*. Ed.D. Thesis, Dominican University of California.
- Marquardt, M.J. (1996). *Building the learning organization*. New York : McGraw-Hill.
- Patterson, M.A. (2003). Community School in Community Development : Democracy, Education, and Social Change. *Dissertation Abstracts International*, 63(10), 3667-A, April.
- Popham, W.J. (1993). *Educational Evaluation*. 3rd ed. Boston : Allyn and Bacon.
- Robbins, S.P. (1983). *Essentials of organization behavior*. Englewood Cliffs, NJ : Prentice-Hall.

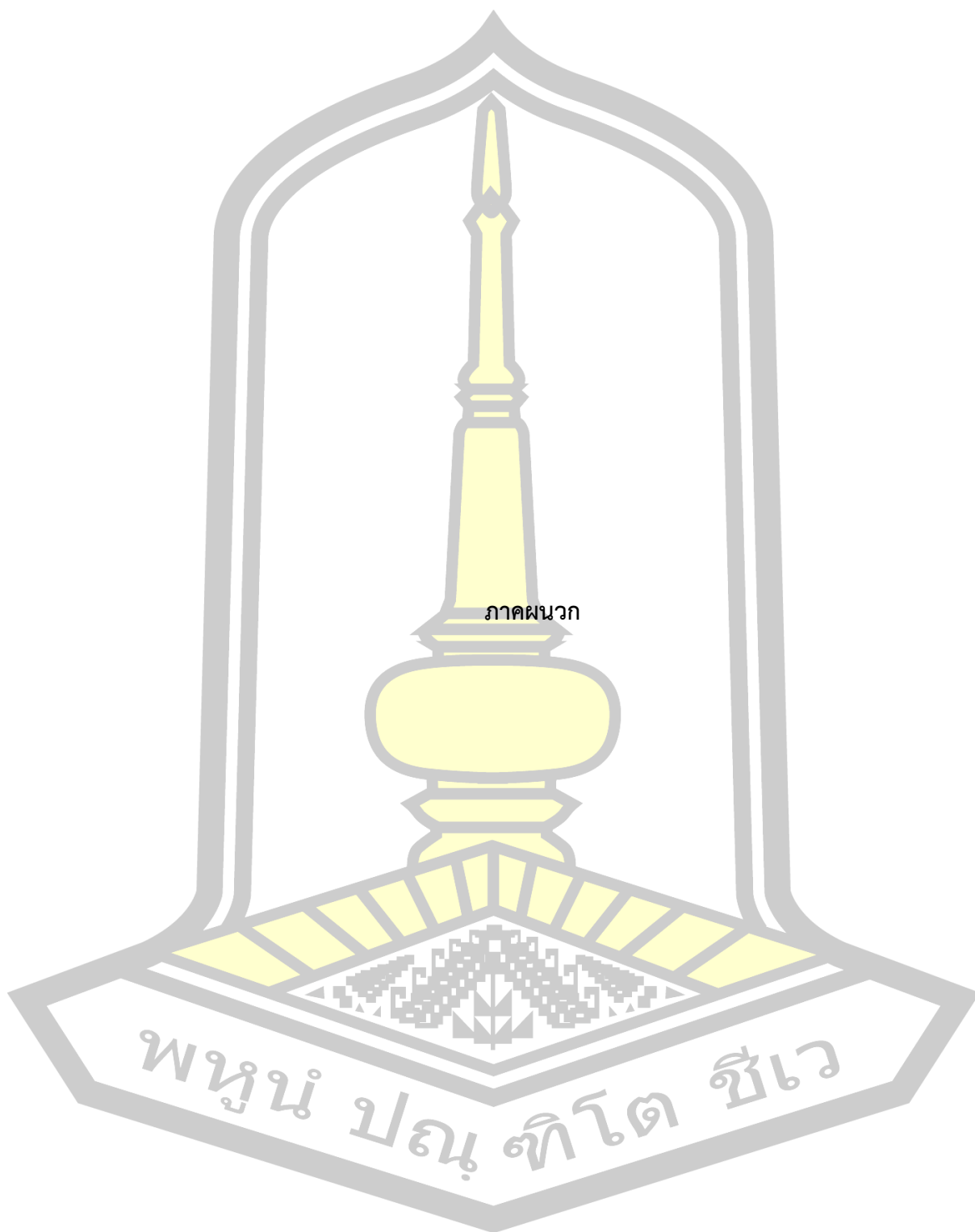
Robbins, S.P. (1990). *Organization Theory : Structure, Design, and Applications*.
New Jersey : Prentice-Hall.

Virginia Board of Education. (2001). *Linking leadership to Instruction: A Leadership
Development Curriculum for Virginia Public Schools*. Richmond, Virginia :
Virginia Polytechnic Institute and State University.

Walangitan, J.F. and others. (2015). Democratization of Learning through Thematic
Assignment. *International Education Studies*, 8(4), 111-121, April.

Worthen, B.R. and J.R. Sanders, J.R. (1973). *Educational Evaluation : Theory and
Practice*. California : Wadsworth Publishing company.

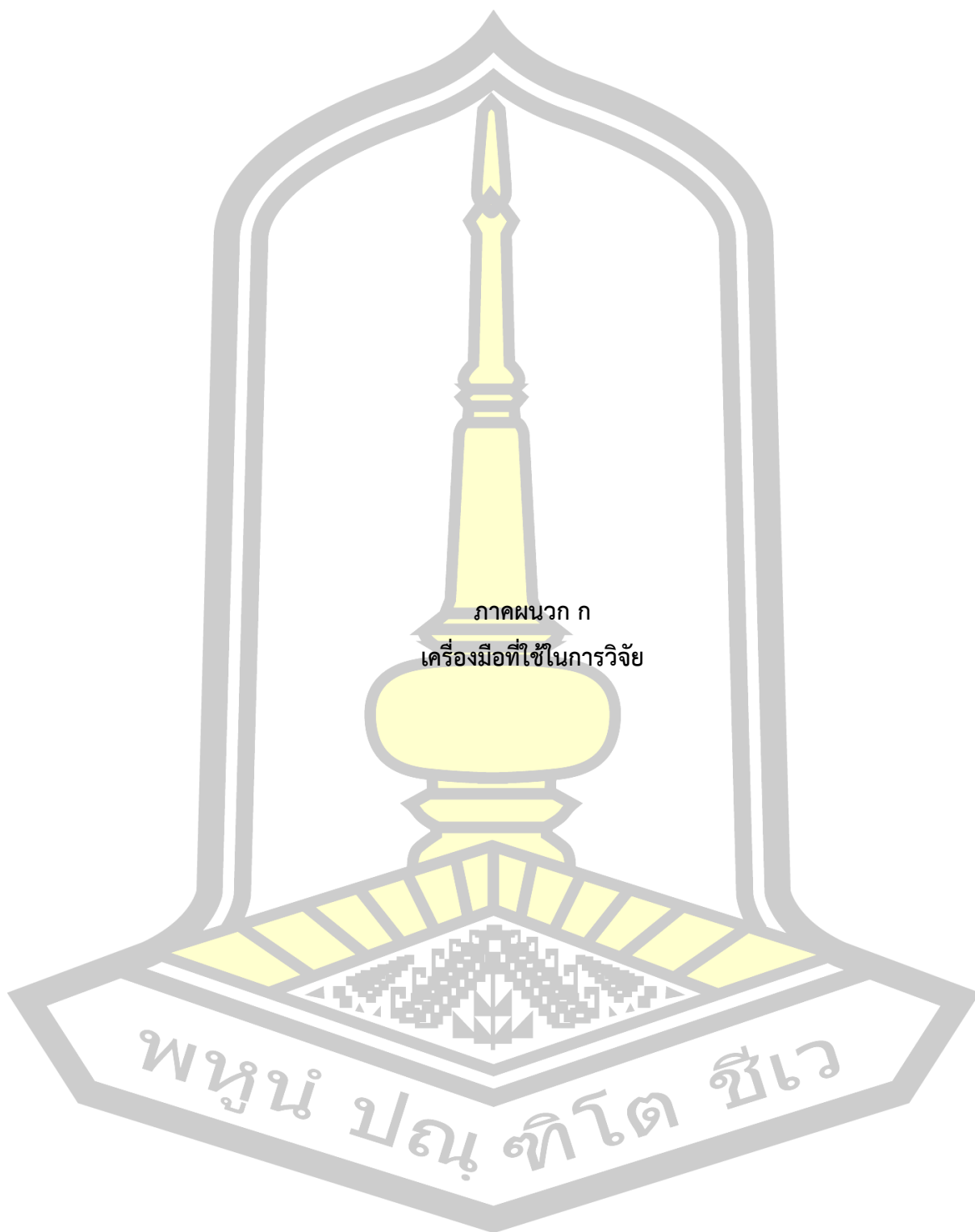

ภาคผนวก

พูนํ ปณํ ทิโต ชีเว

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พหุบัน ปณฺ ทิโต ชีเว

(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม

สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของการพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

คำชี้แจง

1. ขอความกรุณาให้ท่านพิจารณาว่า ข้อคำถามของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของการพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ที่กำหนดให้วัดได้สอดคล้องตรงตามนิยามที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยกำหนดเนื้อหาการประเมินออกเป็น 7 กิจกรรม ดังนี้

1. กิจกรรมการสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม
2. กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม
3. กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ
4. กิจกรรมการสร้างจิตอาสา/สำนักสาธารณะ
5. การบูรณาการกิจกรรมสภานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้
6. กิจกรรมเสนอแนะ
7. การประเมินผลการจัดกิจกรรมสภานักเรียน

2. ขอความกรุณาให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- + 1 หมายถึง ข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ระบุไว้
  - 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ระบุไว้
  - 1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ระบุไว้
- ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ ที่ได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี้

นายวีระศักดิ์ วงศ์นาแค

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

นิยามคำศัพท์สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรม
สถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ชัยภูมิ เขต 2

1. พัฒนาแนวทาง หมายถึง วิธีการ ขั้นตอน แนวปฏิบัติการจัดกิจกรรมสถานักเรียนที่จะ
ทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นโดยการปฏิบัติตามแผนและโครงการ อย่าง
เป็นลำดับขั้นตอนต่อเนื่องกัน โดยเป็นวิธีปฏิบัติที่มีความเหมาะสมมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ซ้ำได้
และอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลและสารสนเทศที่น่าเชื่อถือ

2. สถานักเรียน หมายถึง กิจกรรมหนึ่งของนักเรียน หรือองค์กรนักเรียนที่ได้มาจากการ
เลือกตั้ง เพื่อทำหน้าที่เป็นตัวแทนนักเรียนในการเป็นผู้นำในการปฏิบัติกิจกรรมที่ส่งเสริมในด้านความ
เป็นประชาธิปไตย เป็นกลไกที่จะช่วยพัฒนาโรงเรียน นักเรียน และชุมชนตามกระบวนการนิติธรรม
หรือวิถีประชาธิปไตย

3. แนวทางการจัดกิจกรรมสถานักเรียน หมายถึง กระบวนการวางแผน ขั้นตอนและวิธีใน
การปฏิบัติเพื่อการจัดกิจกรรมสถานักเรียน ประกอบด้วย กิจกรรมการสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม
กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ กิจกรรมการสร้างจิตอาสา/สำนัก
สาธารณะ การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมเสนอแนะ
การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน ดังนี้

3.1 กิจกรรมการสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่สถานักเรียนเข้าไปมี
ส่วนร่วมในการประชุม วางแผน เสนอแนะ จัดทำโครงการ การบริหาร การจัดการ การจัดหา
งบประมาณ ตลอดจนการร่วมมือปฏิบัติงานหรือดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ

3.2 กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป
มาร่วมปรึกษาหารือกันในการทำงาน เพื่อร่วมกันคิดอย่างมีวัตถุประสงค์ โดยมุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติตนเอง
อย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินผล ปรับปรุงการทำงาน

3.3 กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น นอกเหนือการ
จัดการเรียนการสอนปกติ มุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติตนเองอย่างครบวงจร เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมของ
นักเรียนที่แสดงออกถึงการเป็นผู้นำ กล้าที่จะนำเสนอความคิดของตนเอง เป็นผู้ช่วยชี้แนะแนวทาง
เพื่อผลักดันและ ชักจูงใจให้ผู้อื่นทำงานเป็นทีมไปสู่ความสำเร็จของกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ

3.4 กิจกรรมการสร้างจิตอาสา/สำนักสาธารณะ หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น
เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ตระหนักถึงส่วนรวม ความรับผิดชอบของตนเองต่อสังคม การทำ
ประโยชน์ รวมถึงการมีคุณธรรมจริยธรรมที่อยากให้สังคมที่ตนดำรงชีวิตอยู่มีความถูกต้อง และมีการ
พัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น

3.5 การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ หมายถึง การจัดการเรียนรู้บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้กับกิจกรรมสถานักเรียน เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงระหว่างหลักสูตร สถานศึกษา กระบวนการจัดการเรียนรู้การวัดและประเมินผล อย่างสอดคล้อง สัมพันธ์กัน เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ ความคิด ทักษะ และ ประสบการณ์อย่างหลากหลาย สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง นำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวันได้อย่างสอดคล้องกับความเป็นจริง

3.6 กิจกรรมเสนอแนะ หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น เพื่อสร้างความเข้มแข็ง ให้กับสถานักเรียน เพื่อเป็นกลไกในการดำเนินงาน โดยทุกฝ่ายเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง ให้ สถานักเรียนได้มีส่วนรับผิดชอบในกิจกรรมของสถานศึกษาตามครรลองที่ถูกต้อง

3.7 การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน หมายถึง การรวบรวม และ วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำผลมาใช้เป็นแนวทางกำหนดวิธีพัฒนางานกิจกรรมสถานักเรียน ซึ่งรูปแบบ การประเมินจะต้องสอดคล้องกับการดำเนินกิจกรรม

4. สภาพปัจจุบัน หมายถึง ระดับของการปฏิบัติงานหรือสภาพปัญหาหรืออุปสรรคที่ เกิดขึ้นเกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

5. สภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง สภาพต่างๆ ที่ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียน ต้องการให้เกิดขึ้น เกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

6. ครู หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่หลักด้านการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

7. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาราชการแทนใน ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

<p>แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม</p> <p>สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของการพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนใน</p> <p>โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2</p> <p>เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่</p> <p>การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2</p>
---

1. กิจกรรมการสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม

ข้อคำถาม	ระดับความสอดคล้อง			ข้อคิดเห็น /เสนอแนะ
	+1	0	-1	
1.1 สถานักเรียนกำหนดแผนงาน/โครงการ/งาน/กิจกรรม/ปฏิทินและขั้นตอนการปฏิบัติงานในการสร้างเครือข่ายอย่างชัดเจน				
1) สถานักเรียนกำหนดแผนงาน/โครงการ/งาน/กิจกรรม/ปฏิทินและขั้นตอนการปฏิบัติงานในการสร้างเครือข่ายอย่างชัดเจน และปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการ/งาน/กิจกรรม/ปฏิทิน และขั้นตอนการปฏิบัติงานในการสร้างเครือข่าย				
1.2 สถานักเรียนโดยประธานหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นตัวแทนสถานักเรียน เข้าร่วมประชุมร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา/ครู/หน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้องกับโครงการ/กิจกรรม/งาน				
1) สถานักเรียนเข้าร่วมประชุมร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา/ครู/หน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้องกับโครงการ/กิจกรรม/งาน				
1.3 สถานักเรียนจัดประชุมคณะกรรมการเพื่อเสนอกิจกรรม/โครงการ/งาน เข้าที่ประชุมคณะกรรมการสถานักเรียน				
1.4 สถานักเรียนเสนอโครงการ/งาน/กิจกรรม/ปฏิทินและขั้นตอนการวิธีการดำเนินงานต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพิจารณา				
1) สถานักเรียนจัดประชุมคณะกรรมการเพื่อเสนอโครงการ/งาน/กิจกรรม/ปฏิทินและขั้นตอนการวิธีการดำเนินงานต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพิจารณา				
1.5 สถานักเรียนมอบหมายงาน แบ่งหน้าที่ในการดำเนินงาน หรือประสานงาน				
1) สถานักเรียนมอบหมายงาน แบ่งหน้าที่ในการดำเนินงาน หรือประสานงาน				

ข้อคำถาม	ระดับความ สอดคล้อง			ข้อคิดเห็น /เสนอแนะ
	+1	0	-1	
1.6 สถานักเรียนปฏิบัติงานตามแผนงาน/ปฏิทินร่วมกับบุคลากร องค์กร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานที่ชัดเจน				
1) สถานักเรียนกำหนดแผนงาน/ปฏิทินร่วมกับบุคลากร องค์กร และปฏิบัติงานตามแผนงาน/ปฏิทินร่วมกับบุคลากร องค์กร หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง				
1.7 จัดกิจกรรมส่งเสริมที่ประสานความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตยระหว่าง โรงเรียน / ชุมชน / องค์กรภาครัฐและเอกชน ทั้งบทบาทการเป็นผู้ให้และผู้รับ				
1) สถานักเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมที่ประสานความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตยระหว่างโรงเรียน/ชุมชน/องค์กรภาครัฐและเอกชน				

2. กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม

ข้อคำถาม	ระดับความ สอดคล้อง			ข้อคิดเห็น /เสนอแนะ
	+1	0	-1	
2.1 การจัดเตรียมระเบียบวาระการประชุม/เอกสารที่เกี่ยวข้อง 2.2 การเชิญผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม 2.3 การจัดเตรียมสถานที่ประชุม				
1) สถานักเรียนมีการจัดเตรียมระเบียบวาระการประชุม/เอกสารที่เกี่ยวข้อง/เชิญผู้เกี่ยวข้อง/จัดเตรียมสถานที่ประชุม				
2.4 การทำหน้าที่ของประธานสถานักเรียน ตรวจสอบความพร้อมและองค์ประชุม เปิดการประชุม ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมที่กำหนด 2.5 ประธานหรือผู้ที่ทำหน้าที่ประธาน ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมที่กำหนด				
1) ประธานหรือผู้ที่ทำหน้าที่ประธานสถานักเรียนตรวจสอบความพร้อมหรือองค์ประชุม และดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมที่กำหนด				
2.6 การทำหน้าที่ของเลขานุการ จัดบันทึกการประชุม จัดเอกสารรายงานการประชุม				
1) เลขานุการมีการจัดบันทึกการประชุมและจัดเอกสารรายงานการประชุม				
2.7 การทำหน้าที่ของสมาชิก อภิปรายเสนอความคิดเห็น ลงมติในที่ประชุม 2.8 ให้สมาชิกได้อภิปรายเสนอความคิดเห็น				
1) สมาชิกสถานักเรียนมีการอภิปราย เสนอความคิดเห็น ลงมติในที่ประชุม				
2.9 การสรุปประเด็นจากการประชุม 2.10 สมาชิกเคารพสิทธิและให้เกียรติในที่ประชุม 2.11 ทามความเห็นในที่ประชุม และสรุปผลเป็นเรื่องราว				
1) สมาชิกสถานักเรียนเคารพสิทธิ ให้เกียรติในที่ประชุม มีการสรุปประเด็นจากการประชุมและสรุปผลเป็นเรื่องราว				
2.12 เลขานุการสรุปรายงานการประชุม				
1) เลขานุการดำเนินการสรุปรายงานการประชุม				
2.13 นำรายงานการประชุมเสนอผู้บริหารเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาโดยผ่านครูที่ปรึกษา				
1) สถานักเรียนนำรายงานการประชุมเสนอผู้บริหารเพื่อโปรดทราบและพิจารณาโดยผ่านครูที่ปรึกษา				

ข้อคำถาม	ระดับความ สอดคล้อง			ข้อคิดเห็น /เสนอแนะ
	+1	0	-1	
2.14 จัดทำเอกสารรายงานการประชุมเพื่อนำเสนอให้ที่ประชุมรับรองในการประชุมครั้งต่อไป				
1) สถานักเรียนจัดทำเอกสารรายงานการประชุมเพื่อนำเสนอให้ที่ประชุมรับรองในการประชุมครั้งต่อไป				

3. กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ

ข้อคำถาม	ระดับความ สอดคล้อง			ข้อคิดเห็น /เสนอแนะ
	+1	0	-1	
3.1 การสัมมนา				
3.2 การระดมความคิด				
1) สมาชิกสถานักเรียนมีการสัมมนาช่วยกันระดมความคิดเห็นเพื่อแก้ปัญหาหรือเสนอแนวทางการดำเนินงาน				
3.3 การแสดงบทบาทสมมติ				
1) สมาชิกสถานักเรียนมีการทดลองสวมบทบาทที่สมมติขึ้นมา เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม				
3.4 เกมการบริหาร				
1) สมาชิกสถานักเรียนมีการจำลองสถานการณ์จริงขึ้นมาเพื่อฝึกวินิจฉัย และคัดเลือกแนวทางการแก้ปัญหา				
3.5 การใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน				
1) สมาชิกสถานักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเองจากคอมพิวเตอร์ที่ทราบผลการปฏิบัติและได้รับการเสริมแรง				
3.6 กิจกรรมพัฒนาจิต				
3.7 กิจกรรมนันทนาการ				
1) สมาชิกสถานักเรียนมีการฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่เน้นการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม เพื่อมุ่งเปลี่ยนทัศนคติ/สร้างความสัมพันธ์/เสริมสร้างความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ				

4. กิจกรรมการสร้างจิตอาสา/สำนึกสาธารณะ

ข้อคำถาม	ระดับความ สอดคล้อง			ข้อคิดเห็น /เสนอแนะ
	+1	0	-1	
4.1 การส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนสร้างปัญญาและพิจารณาจากการกระทำสู่การเรียนรู้				
1) สถานักเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนสร้างปัญญาจากการกระทำสู่การเรียนรู้				
4.2 การสร้างความคิด จิตสำนึกให้ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ				
1) สถานักเรียนมีการสร้างความคิด จิตสำนึกให้ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ				
4.3 การสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน				
4.4 การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม				
1) สถานักเรียนมีการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมและมีการสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน				
4.5 การสร้างกิจกรรมพัฒนาซ้ำ ๆ บ่อย ๆ และต่อเนื่อง				
4.6 การได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย				
1) สถานักเรียนมีการสร้างกิจกรรมพัฒนาซ้ำ ๆ บ่อย ๆ ต่อเนื่อง และได้รับความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง				
4.7 การสร้างความคิดเห็นที่ถูกต้อง				
1) สถานักเรียนมีการกระตุ้นให้เกิดการวิพากษ์หรือสนทนาเพื่อสร้างความคิดเห็นที่ถูกต้อง				
4.8 การสร้างความอดทน อดกลั้น ความรับผิดชอบ				
4.9 การสร้างวินัยในตนเอง และมีเมตตาธรรม				
1) สถานักเรียนมีการสร้างความอดทน อดกลั้น ความรับผิดชอบ ปลุกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องควรควบคู่กับการปลุกฝังความมีวินัยในตนเองและมีเมตตาธรรม				

5. การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้

ข้อคำถาม	ระดับความ สอดคล้อง			ข้อคิดเห็น /เสนอแนะ
	+1	0	-1	
5.1 กำหนดเป็นนโยบายและจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาในการดำเนินงาน				
5.2 สร้างความเข้าใจร่วมกันทั้งโรงเรียน รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง				
1) โรงเรียนมีการกำหนดเป็นนโยบายและจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาในการดำเนินงาน และสร้างความเข้าใจร่วมกันทั้งโรงเรียน รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง				
5.3 ศึกษาบริบทของสถานศึกษาทุกด้าน				
5.4 จัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพและบริบทของสถานศึกษาให้สมบูรณ์เป็นปัจจุบัน				
1) โรงเรียนมีการศึกษาบริบทของสถานศึกษาทุกด้าน และมีการจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพและบริบทของสถานศึกษาให้สมบูรณ์เป็นปัจจุบัน				
5.5 สนับสนุนงบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ วัสดุ และสิ่งอำนวยความสะดวก				
5.6 จัดซื้อ จัดหา และซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ ที่จะใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียน				
1) โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ วัสดุ สิ่งอำนวยความสะดวก และมีการจัดซื้อ จัดหา ซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ ที่ใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียน				
5.7 สร้างความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนตามบริบทและสภาพของโรงเรียน				
1) โรงเรียนมีการสร้างความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนตามบริบทและสภาพของโรงเรียน				
5.8 ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูแต่ละระดับชั้นจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน				
1) โรงเรียนมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูแต่ละระดับชั้นจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน				
5.9 จัดตารางเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน				
5.10 จัดบรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้				
1) โรงเรียนมีการจัดตารางเรียน จัดบรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน				

ข้อคำถาม	ระดับความ สอดคล้อง			ข้อคิดเห็น /เสนอแนะ
	+1	0	-1	
5.11 ส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และใช้วิธีที่หลากหลาย				
5.12 นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้				
1) โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ใช้วิธีที่หลากหลาย และมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้				
5.13 ครูแต่ละระดับชั้น ศึกษาและทำความเข้าใจในหลักสูตร				
5.14 ศึกษาและทำความเข้าใจการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน และวิธีการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้				
1) ครูผู้สอนศึกษาและทำความเข้าใจในหลักสูตรการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน และวิธีการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้				
5.15 ครูผู้สอนในระดับชั้นเดียวกันร่วมกันประชุมวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ร่วมกันจัดทำหน่วยการเรียนรู้				
1) ครูผู้สอนในระดับชั้นเดียวกันร่วมกันประชุมวิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ร่วมกันจัดทำหน่วยการเรียนรู้				
5.16 วางแผนและออกแบบการวัด และประเมินผลการเรียนรู้				
5.17 นำแผนการจัดการเรียนรู้ของสถานักเรียนลงสู่การปฏิบัติ				
1) ครูผู้สอนมีการวางแผนและออกแบบการวัด ประเมินผล การเรียนรู้ และนำแผนการจัดการเรียนรู้ของสถานักเรียน ลงสู่การปฏิบัติ				
5.18 ใช้การนิเทศเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้				
5.19 รายงานผลการจัดการเรียนรู้				
1) ครูผู้สอนใช้การนิเทศเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง เพื่อ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ และรายงานผลการจัดการเรียนรู้				

6. กิจกรรมเสนอแนะ

ข้อคำถาม	ระดับความ สอดคล้อง			ข้อคิดเห็น /เสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. กิจกรรมฝึกทักษะการวิเคราะห์ข่าว เหตุการณ์				
1) สถานักเรียนมีกิจกรรมฝึกทักษะการวิเคราะห์ข่าว เหตุการณ์				
2. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำโครงการ				
3. กิจกรรมค่ายอาสา				
1) สถานักเรียนมีกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำโครงการ และมีกิจกรรมค่ายอาสาเพื่อร่วมกันช่วยเหลือผู้อื่น				
4. เป็นอาสาสมัครช่วยงานการเลือกตั้งในท้องถิ่น				
5. นำสถานักเรียนออกสู่ชุมชน				
1) สถานักเรียนมีกิจกรรมนำสถานักเรียนออกสู่ชุมชน เป็นอาสาสมัครช่วยงานการเลือกตั้งในท้องถิ่น				
6. กิจกรรมรวมกลุ่มกับชาวบ้าน ทำโครงการต่างๆ				
7. กิจกรรมการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือแก้ปัญหา				
1) สถานักเรียนมีกิจกรรมรวมกลุ่มกับชาวบ้านทำโครงการ ต่างๆ และมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือแก้ปัญหา				
8. กิจกรรมการนำนักเรียนไปศึกษาดูงาน				
9. กิจกรรมสร้างเสริมความเป็นประชาธิปไตย				
1) สถานักเรียนมีกิจกรรมการนำนักเรียนไปศึกษาดูงาน และมีกิจกรรมสร้างเสริมความเป็นประชาธิปไตย				

7. การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน

ข้อคำถาม	ระดับความ สอดคล้อง			ข้อคิดเห็น /เสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. วางแผนการดำเนินงาน				
1) สถานักเรียนมีการวางแผนการดำเนินงานในการประเมินผล การจัดกิจกรรมสถานักเรียน				
2. กำหนดรูปแบบการประเมิน				
1) สถานักเรียนมีการกำหนดรูปแบบการประเมินผลในการ ประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน				
3. สร้างเครื่องมือวัดและประเมิน				
1) สถานักเรียนมีการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลในการ ประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน				
4. กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล				
1) สถานักเรียนมีการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลใน การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน				
5. วัดและประเมินผล				
1) สถานักเรียนมีการวัดและประเมินผลในการจัดกิจกรรมสกา นักเรียน				
6. สรุปรายงานผล				
1) สถานักเรียนมีการสรุปและรายงานผลในการประเมิน กิจกรรมสถานักเรียน				

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../2563

รหัสแบบสอบถาม

--	--	--

แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของการพัฒนาการบริหารกิจการ
 สถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการบริหารกิจการสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
  2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน คือ
    - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
    - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารกิจการสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
    - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
  3. ขอความอนุเคราะห์ตอบคำถามทุกตอนและทุกประเด็นให้สมบูรณ์และตรงกับความ เป็นจริง คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาแนวทางการบริหารกิจการสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 และจะไม่กระทบต่อท่านให้เกิดความเสียหายแต่อย่างใด ผู้วิจัยจะนำไปใช้ประโยชน์สำหรับการวิจัยในครั้งนี้เท่านั้น
  4. เมื่อตอบแบบสอบถามเสร็จแล้วผู้วิจัยขอความกรุณาท่านส่งแบบสอบถามกลับภายในวันที่.....เดือนเมษายน พ.ศ. 2563
- ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นายวีระศักดิ์ วงศ์นาแค

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โทรศัพท์ 086 233 2783

แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับตัวท่านตามความเป็นจริง

1. เพศ ชาย หญิง
2. สถานภาพ ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน
 ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
 ครู
3. ระดับการศึกษา ปริญญาตรี
 ปริญญาโท
 ปริญญาเอก
4. ขนาดโรงเรียน ขนาดเล็ก
 ขนาดกลาง
 ขนาดใหญ่

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารกิจกรรม
สถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

คำชี้แจง โปรดใช้ดุลพินิจของท่านพิจารณาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนว
ทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ตาม
ทัศนะของท่านแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น โดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

- 5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรมสถานักเรียน
ในโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรมสถานักเรียน
ในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรมสถานักเรียน
ในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรมสถานักเรียน
ในโรงเรียน อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรมสถานักเรียน
ในโรงเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	กิจกรรมสถานนักเรียนในโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
กิจกรรมที่ 6 การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานนักเรียน											
40	สถานนักเรียนมีการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลในการประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานนักเรียน										
41	สถานนักเรียนมีการวัดและประเมินผลในการจัดกิจกรรมสถานนักเรียน										
42	สถานนักเรียนมีการสรุปและรายงานผลในการประเมินกิจกรรมสถานนักเรียน										
กิจกรรมที่ 7 กิจกรรมเสนอแนะ											
43	สถานนักเรียนมีกิจกรรมฝึกทักษะการวิเคราะห์ข่าว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน										
44	สถานนักเรียนมีกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำโครงการ และมีกิจกรรมค่ายอาสา										
45	สถานนักเรียนมีกิจกรรมนำสถานนักเรียนออกสู่ชุมชน เป็นอาสาสมัครช่วยงานท้องถิ่น และอื่นๆ ตามความเหมาะสม										
46	สถานนักเรียนมีกิจกรรมรวมกลุ่มกับชาวบ้าน ทำโครงการต่างๆ และมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือชุมชน										
47	สถานนักเรียนมีกิจกรรมการนำนักเรียนไปศึกษาดูงาน และมีกิจกรรมสร้างเสริมความเป็นประชาธิปไตย										

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

นักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

1. กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ

.....

.....

2. กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม

.....

.....

3. กิจกรรมการสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม

.....

.....

4. กิจกรรมการสร้างจิตอาสา/สำนักสาธารณะ

.....

.....

5. การบูรณาการกิจกรรมสภานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้

.....

.....

6. การประเมินผลการจัดกิจกรรมสภานักเรียน

.....

.....

7. กิจกรรมเสนอแนะ

.....

.....

พญาน ปณฺ ทิโต สีเว

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือ

แบบสัมภาษณ์โรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best practices)

สำหรับการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีความมุ่งหมายเพื่อต้องการทราบแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
2. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
3. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น ซึ่งไม่มีผลกระทบหรือเกิดความเสียหายต่อหน่วยงานหรือบุคคลที่ให้สัมภาษณ์แต่อย่างใด จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการสัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ท่านได้กรุณาให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์

นายวิระศักดิ์ วงศ์นาแค

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โทรศัพท์ 086 233 2783

พูน ปณ ทัต ชิว

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านให้สัมภาษณ์ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ชื่อ - นามสกุล.....
2. วุฒิการศึกษาสูงสุด.....
สาขาวิชา.....
3. ตำแหน่งปัจจุบัน.....
4. สถานที่ทำงาน.....

เรื่องที่สัมภาษณ์ แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน

ผู้สัมภาษณ์ นายวีระศักดิ์ วงศ์นาแค

สถานที่.....

วัน..... ที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

เริ่มเวลา..... น. ถึงเวลา..... น.

ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ในฐานะที่ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ทางด้านการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ท่านมีแนวทางในการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามประเด็นที่กำหนดให้ อย่างไร

1. กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ มีแนวทางในการดำเนินกิจกรรมหรือมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

.....

.....

.....

2. กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม มีแนวทางในการดำเนินกิจกรรมหรือมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

.....

.....

.....

3. กิจกรรมการสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม มีแนวทางในการดำเนินกิจกรรมหรือมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

4. กิจกรรมการสร้างจิตอาสา/สำนักสาธารณะ มีแนวทางในการดำเนินกิจกรรมหรือมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

5. การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีแนวทางในการดำเนินกิจกรรมหรือมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

6. การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน มีแนวทางในการดำเนินกิจกรรมหรือมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

7. กิจกรรมเสนอแนะ มีแนวทางในการดำเนินกิจกรรมหรือมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

แบบประเมินแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

คำชี้แจง

1. เครื่องมือที่ใช้ในครั้งนี้เป็นแบบประเมินแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ในประเด็นความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ หลังจากที่ท่านได้ศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยนำมาพร้อมนี้

2. โปรดพิจารณาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ให้ครบทั้ง 7 กิจกรรม คือ 1) กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ 2) กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม 3) กิจกรรมการสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม 4) กิจกรรมการสร้างจิตอาสา/สำนักสาธารณะ 5) การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 6) การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน 7) กิจกรรมเสนอแนะ

3. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นแต่ละช่อง โดยกำหนดเกณฑ์ระดับคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นายวีระศักดิ์ วงศ์นาแค

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โทรศัพท์ 086 233 2783

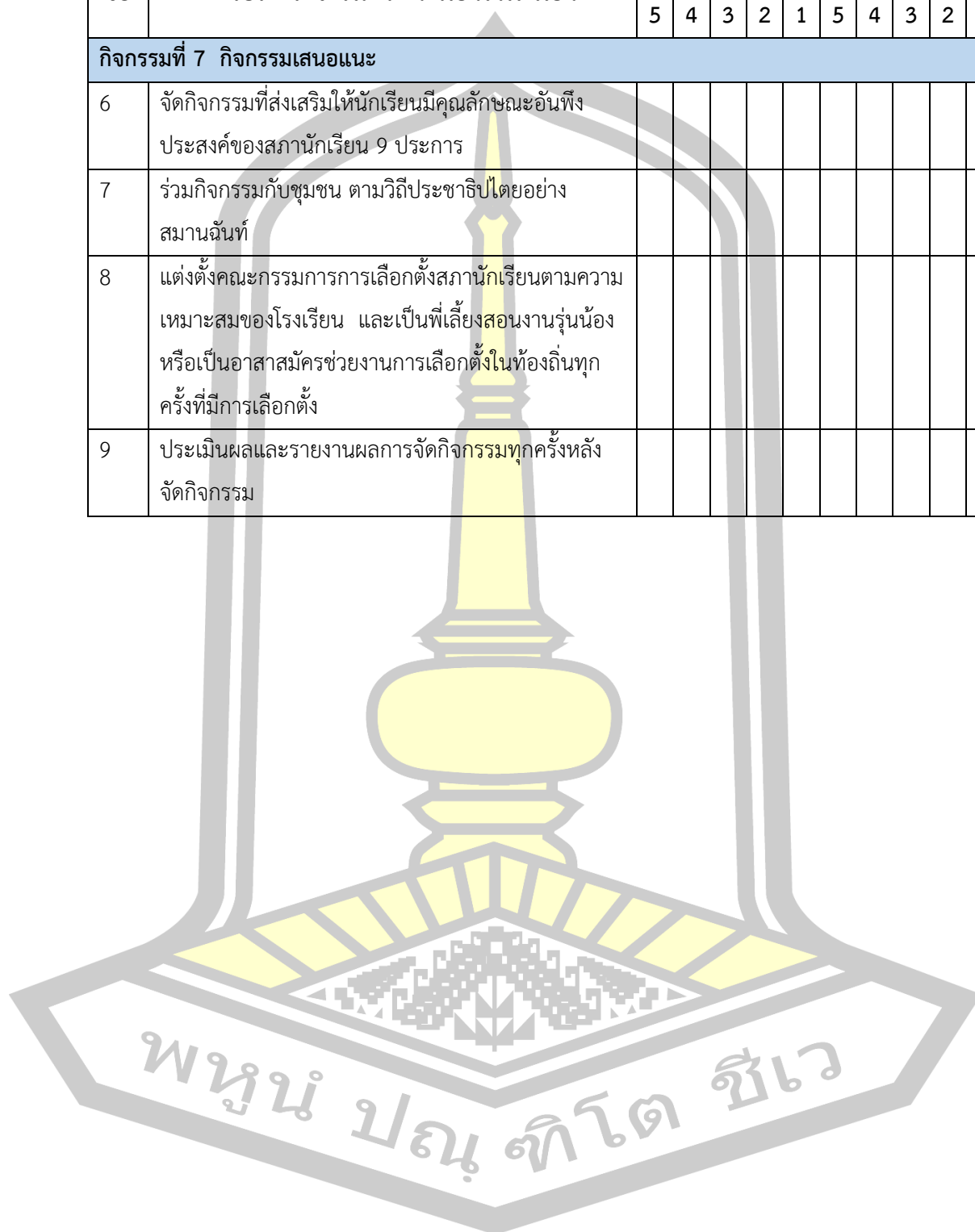

ข้อ	การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
กิจกรรมที่ 7 กิจกรรมเสนอแนะ											
6	จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานักเรียน 9 ประการ										
7	ร่วมกิจกรรมกับชุมชน ตามวิถีประชาธิปไตยอย่างสมานฉันท์										
8	แต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งสถานักเรียนตามความเหมาะสมของโรงเรียน และเป็นที่เลี้ยงสอนงานรุ่นน้องหรือเป็นอาสาสมัครช่วยงานการเลือกตั้งในท้องถิ่นทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง										
9	ประเมินผลและรายงานผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งหลังจัดกิจกรรม										

แบบประเมินแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

คำชี้แจง

1. เครื่องมือที่ใช้ในครั้งนี้เป็นแบบประเมินแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ในประเด็นความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ หลังจากที่ท่านได้ศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยนำมาพร้อมนี้

2. โปรดพิจารณาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ให้ครบทั้ง 7 กิจกรรม คือ 1) กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ 2) กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม 3) กิจกรรมการสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม 4) กิจกรรมการสร้างจิตอาสา/สำนักสาธารณะ 5) การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 6) การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน 7) กิจกรรมเสนอแนะ

3. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นแต่ละช่อง โดยกำหนดเกณฑ์ระดับคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นายวีระศักดิ์ วงศ์นาแค

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

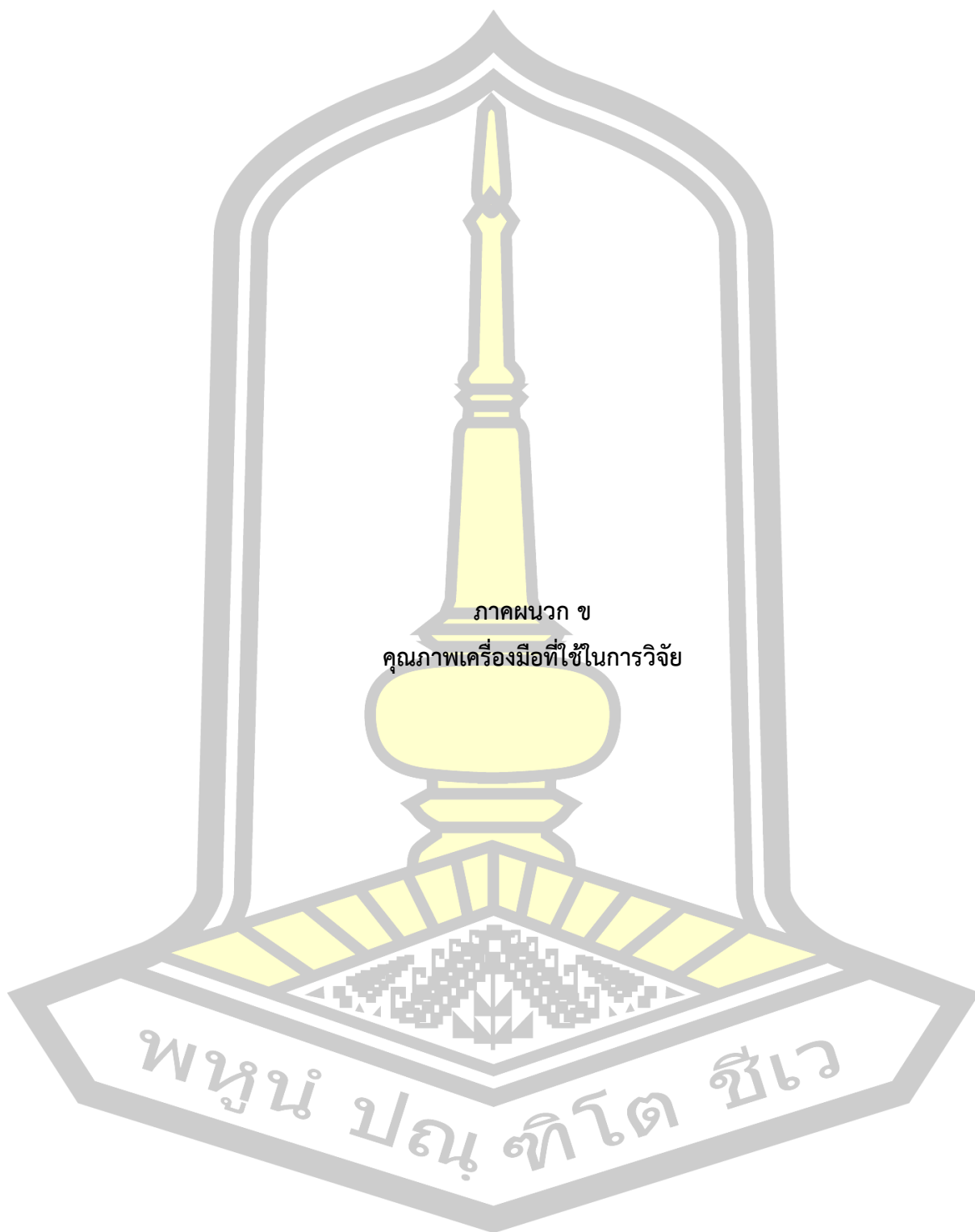
โทรศัพท์ 086 233 2783

แบบประเมินแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

รายการ		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1	หลักการและเหตุผล										
2	ความมุ่งหมาย										
3	แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน										
	3.1 กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ										
	3.2 กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม										
	3.3 กิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม										
	3.4 กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ										
	3.5 การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้										
	3.6 การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน										
	3.7 กิจกรรมเสนอแนะ										
4	กลไกในการบริหารจัดการ										
5	เงื่อนไขความสำเร็จ										

ภาคผนวก ข
คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พหุบัน ปณุ ทิโต ชีเว

ตาราง 42 ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของ
แบบสอบถามเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

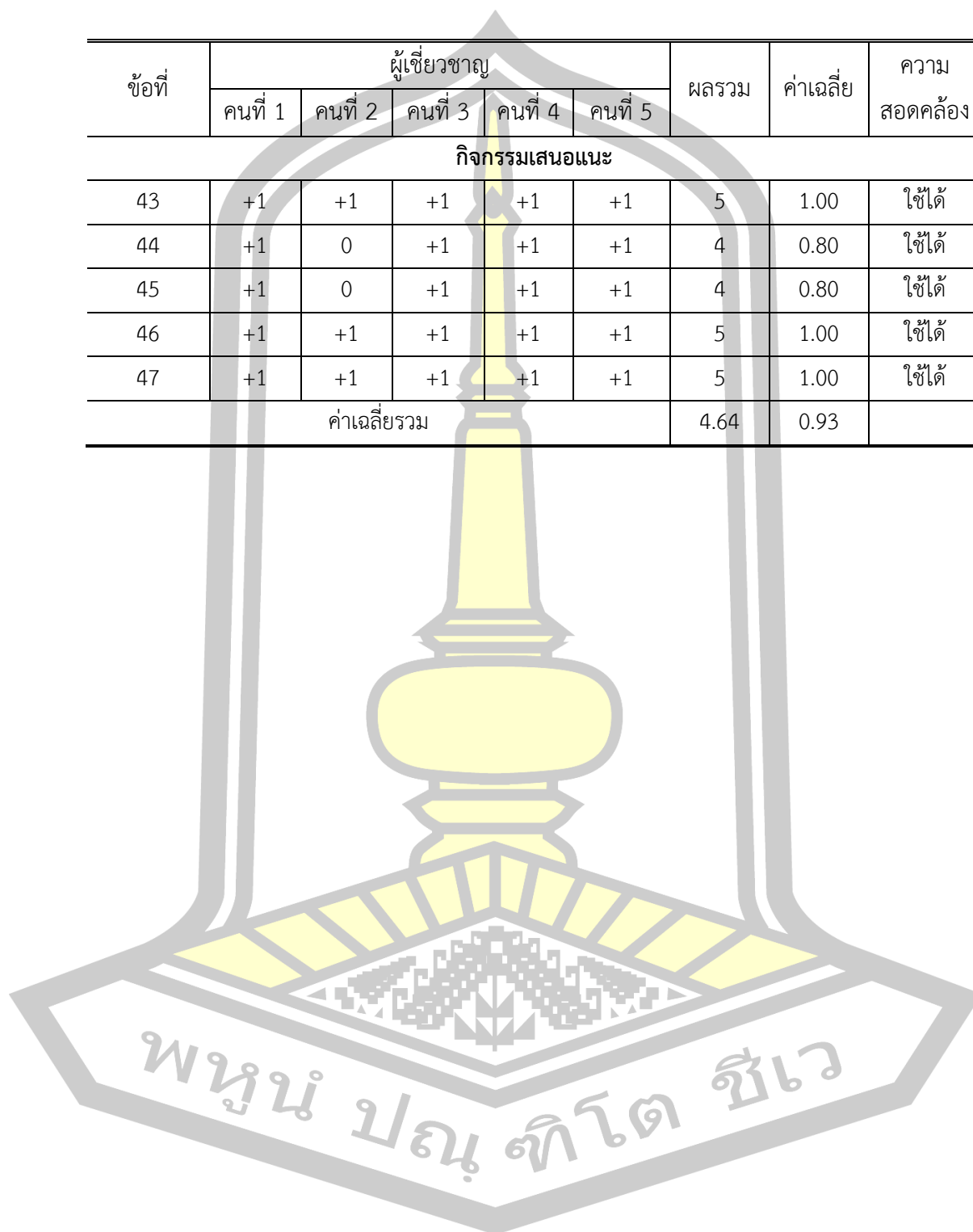
ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ								
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม								
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
กิจกรรมการสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม								
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.60	ใช้ได้
19	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.60	ใช้ได้

ตาราง 42 (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	ค่าเฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
กิจกรรมการสร้างจิตอาสา/สำนักสาธารณะ								
20	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.60	ใช้ได้
21	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้								
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน								
37	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
38	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
39	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
40	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
41	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
42	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 42 (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	ค่าเฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
กิจกรรมเสนอแนะ								
43	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
44	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
45	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
46	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
47	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ค่าเฉลี่ยรวม						4.64	0.93	

ตาราง 43 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r_{xy})		ค่าความเชื่อมั่น (α)	
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ				
1	0.097	0.033	0.841	0.784
2	0.063	0.091	0.843	0.788
3	0.142	0.134	0.841	0.781
4	0.547	0.061	0.830	0.784
5	0.275	0.441	0.837	0.769
กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม				
6	0.656	0.441	0.828	0.769
7	0.085	0.178	0.848	0.780
8	0.220	0.307	0.838	0.755
9	0.444	0.209	0.833	0.779
10	0.390	0.334	0.834	0.774
11	0.563	0.215	0.830	0.778
12	0.484	0.436	0.832	0.770
13	0.474	0.000	0.832	0.786
กิจกรรมการสร้างเครือข่าย/การมีส่วนร่วม				
14	0.585	0.061	0.830	0.783
15	0.110	0.400	0.842	0.772
16	0.529	0.392	0.830	0.772
17	0.634	0.313	0.828	0.775
18	0.104	0.308	0.841	0.775
19	0.024	0.374	0.842	0.772

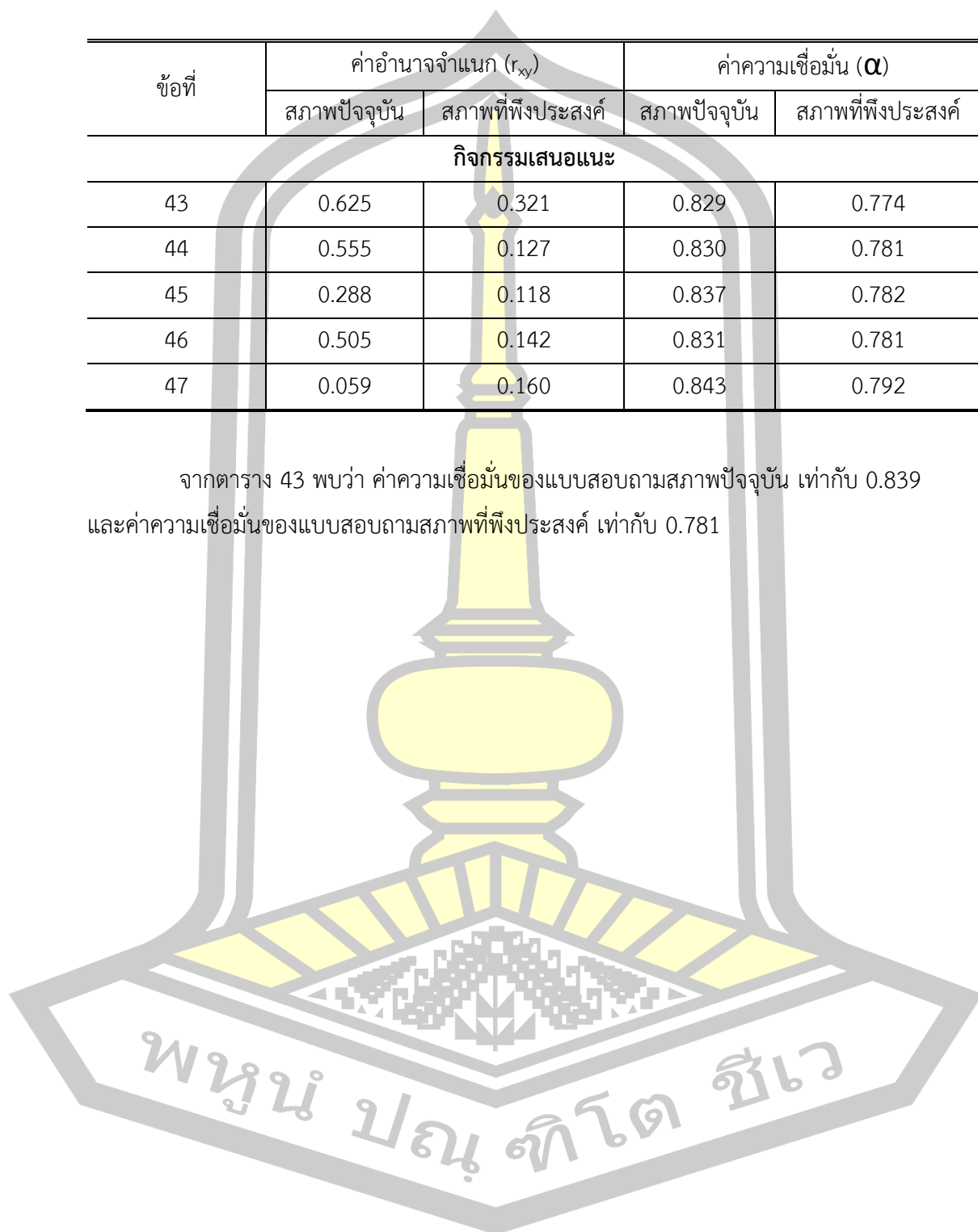
ตาราง 43 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r_{xy})		ค่าความเชื่อมั่น (α)	
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
กิจกรรมการสร้างจิตอาสา/สำนักสาธารณะ				
20	0.579	0.313	0.829	0.775
21	0.376	0.228	0.834	0.778
22	0.291	0.061	0.852	0.783
23	0.266	0.215	0.837	0.778
24	0.040	0.117	0.843	0.782
25	0.348	0.424	0.835	0.770
การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้				
26	0.095	0.339	0.840	0.773
27	0.013	0.487	0.843	0.768
28	0.065	0.561	0.845	0.765
29	0.093	0.406	0.842	0.772
30	0.560	0.327	0.830	0.774
31	0.443	0.325	0.833	0.774
32	0.558	0.325	0.830	0.774
33	0.114	0.051	0.846	0.784
34	0.369	0.448	0.835	0.770
35	0.542	0.026	0.830	0.785
36	0.550	0.282	0.830	0.776
การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน				
37	0.585	0.061	0.830	0.783
38	0.110	0.400	0.842	0.772
39	0.555	0.127	0.830	0.781
40	0.291	0.061	0.852	0.783
41	0.266	0.215	0.837	0.778
42	0.040	0.117	0.843	0.782

ตาราง 43 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r_{xy})		ค่าความเชื่อมั่น (α)	
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
กิจกรรมเสนอแนะ				
43	0.625	0.321	0.829	0.774
44	0.555	0.127	0.830	0.781
45	0.288	0.118	0.837	0.782
46	0.505	0.142	0.831	0.781
47	0.059	0.160	0.843	0.792

จากตาราง 43 พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน เท่ากับ 0.839 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ เท่ากับ 0.781

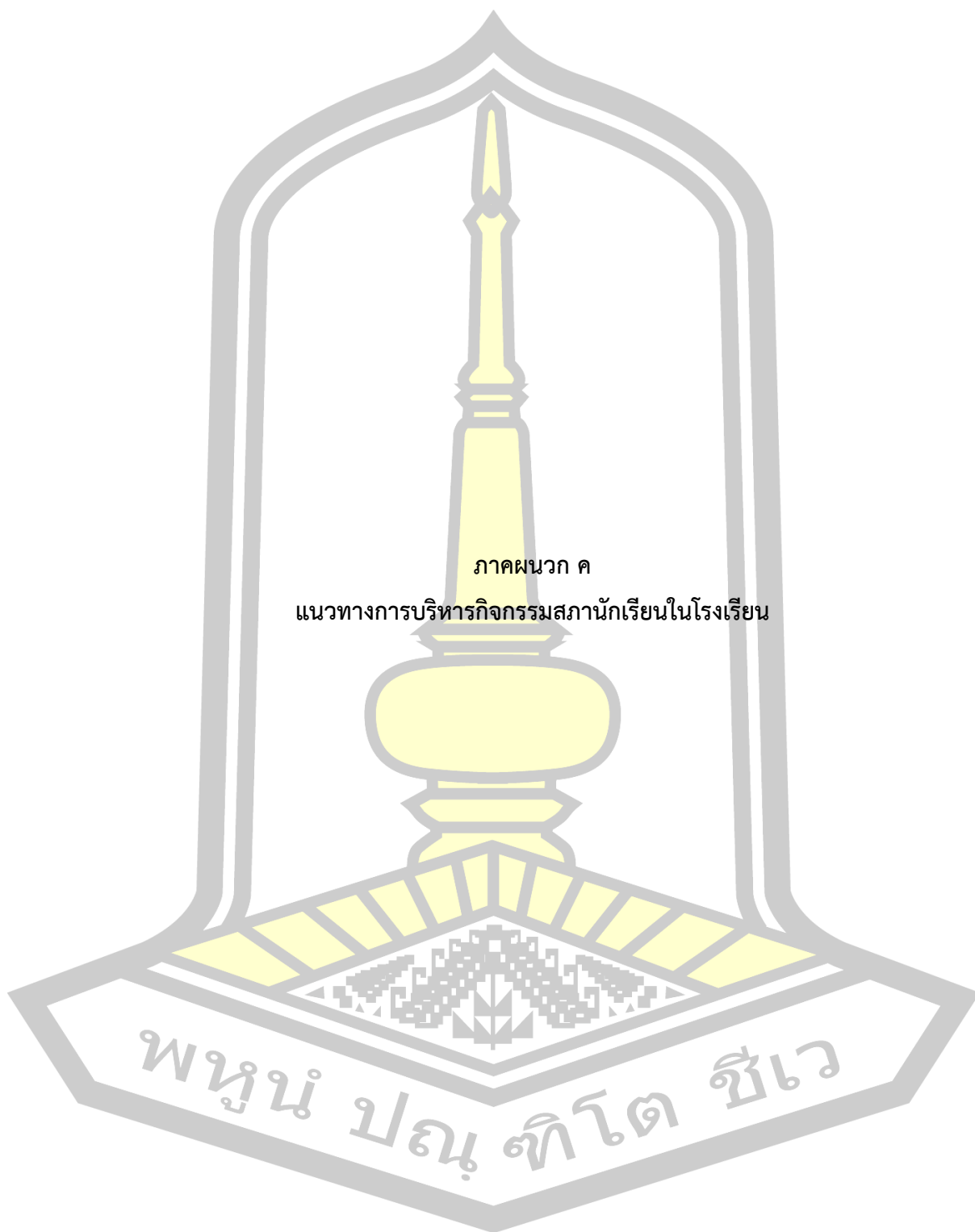

ตาราง 44 ผลการประเมินความเหมาะสมของการพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

รายการ	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ									$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	
	คนที่												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9				
1	หลักการและเหตุผล	4	5	5	4	4	4	5	5	5	4.56	0.53	มากที่สุด
2	ความมุ่งหมาย	5	5	5	5	4	4	5	4	5	4.67	0.50	มากที่สุด
3	แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียน												
3.1	กิจกรรมพัฒนา ทักษะผู้นำ	5	5	5	4	4	5	5	4	5	4.67	0.50	มากที่สุด
3.2	กิจกรรมพัฒนา ทักษะการประชุม	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4.89	0.33	มากที่สุด
3.3	กิจกรรมการสร้าง เครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม	5	4	5	5	4	5	5	4	5	4.67	0.50	มากที่สุด
3.4	กิจกรรมการสร้าง จิตอาสาหรือสำนัก สาธารณะ	5	4	5	4	5	5	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
3.5	การบูรณาการ กิจกรรมสถานักเรียน เข้ากับกลุ่มสาระการ เรียนรู้	5	5	5	4	4	5	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
3.6	การประเมินผลการ จัดกิจกรรมสถานักเรียน	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
3.7	กิจกรรมเสนอแนะ	5	5	5	4	5	5	5	4	5	4.78	0.44	มากที่สุด
4	กลไกในการบริหาร จัดการ	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
5	เงื่อนไขความสำเร็จ	5	5	5	4	4	5	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
โดยรวม											4.76	0.44	มากที่สุด

ตาราง 45 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

รายการ	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ									$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	
	คนที่												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9				
1	หลักการและเหตุผล	4	5	5	4	4	4	5	5	5	4.56	0.53	มากที่สุด
2	ความมุ่งหมาย	5	5	5	4	5	4	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
3	แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียน												
	3.1 กิจกรรมพัฒนา ทักษะผู้นำ	5	5	5	5	4	4	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
	3.2 กิจกรรมพัฒนา ทักษะการประชุม	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
	3.3 กิจกรรมการสร้าง เครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม	5	4	5	5	4	5	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
	3.4 กิจกรรมการสร้าง จิตอาสาหรือสำนัก สาธารณะ	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
	3.5 การบูรณาการ กิจกรรมสถานักเรียน เข้ากับกลุ่มสาระการ เรียนรู้	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
	3.6 การประเมินผลการ จัดกิจกรรมสถานักเรียน	5	5	5	5	4	4	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
	3.7 กิจกรรมเสนอแนะ	5	4	5	5	5	4	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
4	กลไกในการบริหาร จัดการ	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
5	เงื่อนไขความสำเร็จ	5	4	5	5	4	5	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
โดยรวม											4.81	0.40	มากที่สุด

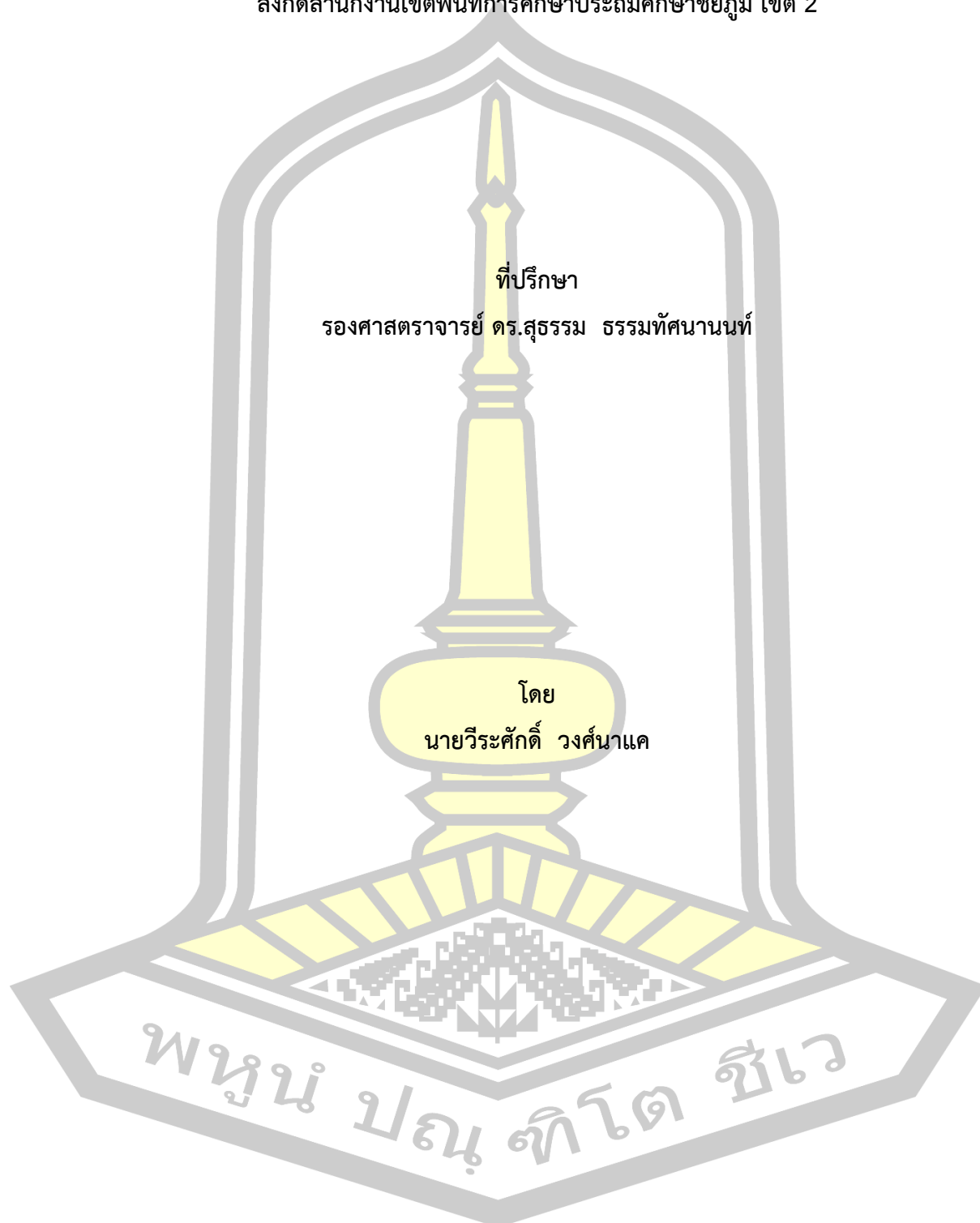

ภาคผนวก ค

แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน

พหุ ประทีป วิทย์

แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คำนำ

แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เล่มนี้ ผู้วิจัยจัดทำขึ้นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนกิจกรรมสภานักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 และสังกัดอื่น ๆ เพื่อให้เป็นคู่มือในการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน

แนวทางฉบับนี้ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล ความมุ่งหมาย แนวทางการบริหาร กิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ทั้งหมด 7 กิจกรรม ประกอบด้วย กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม กิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน กิจกรรมเสนอแนะ อีกทั้งมีกลไกในการบริหารจัดการ และเงื่อนไขความสำเร็จ

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 นี้ จะเป็นแนวทางในการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนในสังกัดและทุกสังกัด สามารถนำไปใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลต่อการบริหารกิจกรรมกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนต่อไป

วีระศักดิ์ วงศ์นาแค

พูน ปรณ ทิโต ชีเว

สารบัญ

หัวข้อ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

บัญชีภาพประกอบ

คำชี้แจง

หลักการและเหตุผล

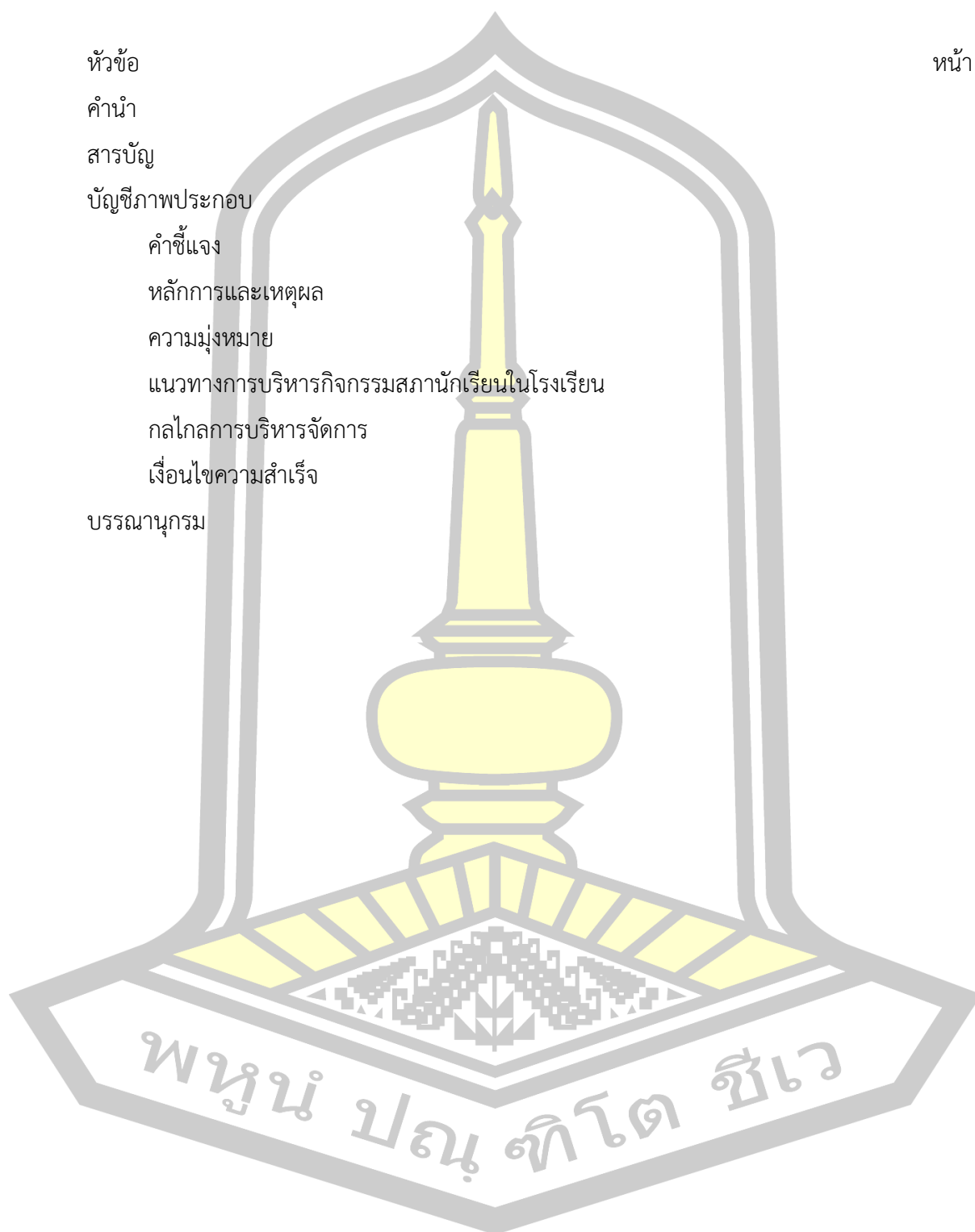
ความมุ่งหมาย

แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน

กลไกการบริหารจัดการ

เงื่อนไขความสำเร็จ

บรรณานุกรม

บัญชีภาพประกอบ

หน้า

ภาพประกอบ 1 แผนภาพ PDCA กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ

ภาพประกอบ 2 แผนภาพ PDCA กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม

ภาพประกอบ 3 แผนภาพ PDCA กิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม

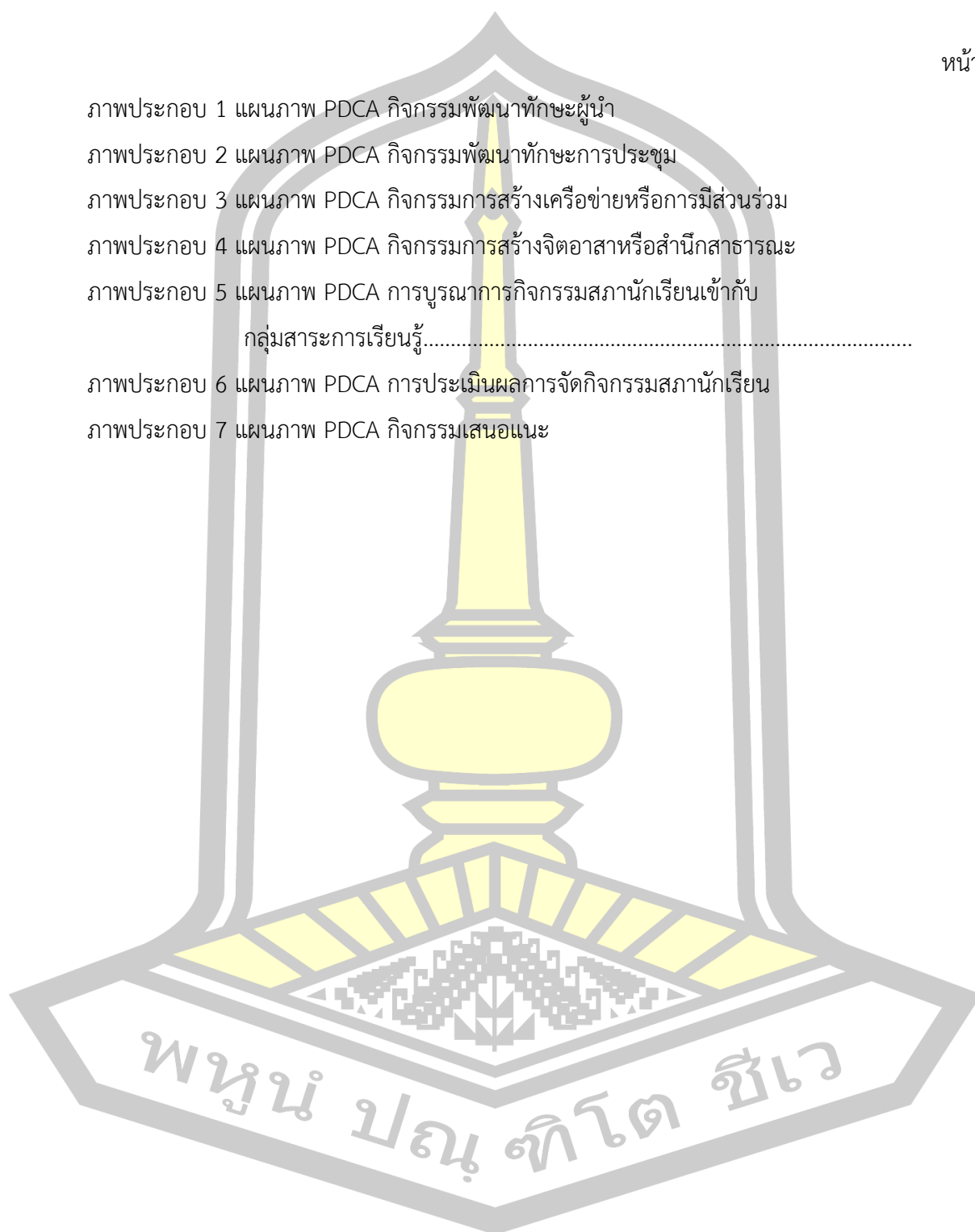
ภาพประกอบ 4 แผนภาพ PDCA กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ

ภาพประกอบ 5 แผนภาพ PDCA การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับ

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....

ภาพประกอบ 6 แผนภาพ PDCA การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน

ภาพประกอบ 7 แผนภาพ PDCA กิจกรรมเสนอแนะ

คำชี้แจง

แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนนี้ จัดทำขึ้นสำหรับผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิ เขต 2 และบุคคลหรือหน่วยงานอื่นที่สนใจใช้เป็นแนวทางในการบริหารกิจกรรมสถานักเรียน ในโรงเรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์กับสถานศึกษาให้มากที่สุด ดังนั้นสิ่งที่ผู้ใช้แนวทางควรจะได้ทราบ และตระหนักถึงสิ่งที่ควรปฏิบัติ และข้อจำกัดในการใช้แนวทางฉบับนี้

1. แนวทางฉบับนี้ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล ความมุ่งหมาย แนวทางการบริหาร กิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ทั้งหมด 7 กิจกรรม ประกอบด้วย กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม กิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม กิจกรรมการสร้าง จิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน กิจกรรมเสนอแนะ อีกทั้งมีกลไกในการบริหารจัดการ และเงื่อนไขความสำเร็จ

2. ในการนำเสนอแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน/วิธีการนั้น เป็นการนำเสนอครบทั้ง 7 กิจกรรม ผู้ใช้สามารถนำไปปรับใช้ได้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของ สถานการณ์ และระบบการบริหารของแต่ละแห่ง

3. การปฏิบัติภารกิจตามแนวทางนี้จะประสบผลสำเร็จได้จะต้องอาศัยหลักการทำงาน อย่างมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียน และทุกฝ่ายที่มีส่วน เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน

แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2

หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาสาระ และกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการกำหนดให้จัดทำหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ และให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพของปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ มีการกำหนดให้การศึกษาภาคบังคับ จำนวน 9 ปี ตลอดจนวิสัยทัศน์ของรัฐบาลที่มีความเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างคน สร้างงาน เพื่อช่วยยกบ่วงกฏิการเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ เป็นการสร้างชาติได้อย่างยั่งยืน เชื่อมมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างชาติ ปรับโครงสร้างและระบบการศึกษา ยึดหลักการบริหารจัดการที่เน้นคุณภาพประสิทธิภาพ และความเสมอภาค ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างคน บูรณาการการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในการปฏิรูปการเรียนรู้ และเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาเพื่อสร้างงาน สร้างเยาวชนให้มีความรู้คู่กับการทำงาน การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นหัวใจของการศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ยึดหลักการว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ พัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. 2542 : 2-4)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งมีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาได้กำหนด ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีคุณธรรมนำความรู้การสร้างความตระหนักความสำนึก ในคุณค่าตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงการสร้างความสมานฉันท์การใช้สันติวิธี และ วิธีประชาธิปไตยตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชนท้องถิ่นในการจัด

การศึกษาและสร้างเสริมความเข้มแข็งให้แก่องค์กรนักเรียนด้วยความตระหนักถึงความสำคัญเด็กและเยาวชน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดแนวทางในการพัฒนากิจกรรมสภานักเรียนให้โรงเรียนนำไปปฏิบัติเป็นรูปธรรมมาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้บทบาทหน้าที่ ความเป็นพลเมืองและวิถีประชาธิปไตยได้แก่การระดมความคิดกิจกรรมและปัญหาธรรมรวมทั้งหลัก ธรรมาภิบาลการมีจิตอาสาและพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน. 2551 : 23)

สภานักเรียนเป็นกิจกรรมสำคัญในการพัฒนานักเรียนให้มีภาวะผู้นำที่ใช้กระบวนการ ประชาธิปไตยและนำหลักธรรมาภิบาลมาดำเนินงาน โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญของสภานักเรียน คือ การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องกระบวนการประชาธิปไตย วิถีประชาธิปไตย การเป็นผู้นำ การทำงานเป็นทีม และการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพัฒนาโรงเรียน โดยใช้กระบวนการ ประชาธิปไตยอันเป็นวัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกันในโรงเรียน เป็นกลไกในการดำเนินงาน มุ่งเน้นให้ นักเรียนได้ซึมซับและคุ้นเคยกับบรรยากาศความเป็นประชาธิปไตย มีคุณธรรม ปัญญาธรรม สามัคคีธรรม ในการสร้างความสงบสุขในสังคม ตั้งแต่ระดับครอบครัว โรงเรียน ชุมชนไปจนถึงสังคม ระดับใหญ่ สภานักเรียนเป็นรากฐานที่มีความหมาย และมีความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ให้เติบโตขึ้นเป็นพลังที่เข้มแข็งในการสร้างสรรค์ความเป็นประชาธิปไตยในโรงเรียน ดังนั้น จึงควร สนับสนุน ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมสภานักเรียนและควรใช้เป็นกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนบูรณาการความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการ เรียนรู้ เพื่อหล่อหลอมให้นักเรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความองอาจด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน. 2551: 13)

งานกิจกรรมสภานักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของงานกิจกรรมนักเรียนในสถานศึกษาที่ผู้บริหาร และครูต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัดเป็นภารกิจหลักเพราะว่าเป็นนโยบายโดยตรงของรัฐบาลที่มอบให้ โรงเรียนดำเนินการจัดเป็นแผนปฏิบัติงานโรงเรียนเพื่อที่จะมุ่งมั่นพัฒนานักเรียนให้สามารถดำเนิน ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมความรู้ความสามารถและวิชาการช่วย ให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ทำให้นักเรียนได้ทำในสิ่งที่ตนเองถนัดตามความสนใจ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีรู้จักการทำงานร่วมกันสอนให้นักเรียนเป็น พลเมืองที่ดีตามระบอบประชาธิปไตย (ภิญโญ เฟื่องดา. 2550 : 2-3) รวมทั้งยังช่วยส่งเสริมการ ปกครองระบอบประชาธิปไตยเพราะการทำกิจกรรมของสภานักเรียนนั้นสมาชิกจะต้องมีการแสดง ความคิดเห็น แสดงความเห็นชอบด้วยการอภิปรายและลงคะแนนเสียงรู้จักคิดและตัดสินใจด้วย ตนเอง รู้จักปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มหรือสังคม ฝึกฝนตนเองให้มีความรับผิดชอบปฏิบัติตนตามระเบียบ ประพฤติตนเป็นพลเมืองดีของสังคมและประเทศชาติต่อไป และงานกิจกรรมสภานักเรียนจะประสบ

ผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพยังต้องได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนตลอดจนการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพด้วย (Arbuckle. 1995 : 366-368)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ที่มีบทบาทหน้าที่และรับผิดชอบ การสนับสนุน ส่งเสริม การจัดการกิจกรรมสถานักเรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนในสังกัด จำนวน 262 โรงเรียน ได้ตระหนักและเห็นคุณค่าของการให้นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมเพื่อให้เกิด ประสพการณ์ตรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบูรณาการกิจกรรมและสถานักเรียนกับการจัดการเรียนรู้ ในการดำเนินงานสถานักเรียนของโรงเรียนในสังกัดให้สำเร็จตามเงื่อนไขความสำเร็จที่กำหนด โดยได้มีการดำเนินงานเพื่อผลักดันให้โรงเรียนในสังกัดได้ดำเนินการจัดการกิจกรรมสถานักเรียนในทุก โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งได้สนับสนุน ส่งเสริม เพื่อให้โรงเรียนดำเนินงานจัดการกิจกรรมสถานักเรียนให้สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ในกรอบกิจกรรมต่าง ๆ นอกจากนี้ยังได้เปิดเวทีที่ทางด้านสถานักเรียนให้นักเรียนได้มีโอกาสนำเสนอผลผลิตจากสถานักเรียน ได้เข้าร่วมกิจกรรมการประกวดและแข่งขันกิจกรรมสถานักเรียนในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน มาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันเช่นกัน นักเรียนได้แสดงออกทางด้านประชาธิปไตยผ่านกิจกรรม สถานักเรียน

จุดมุ่งหมาย

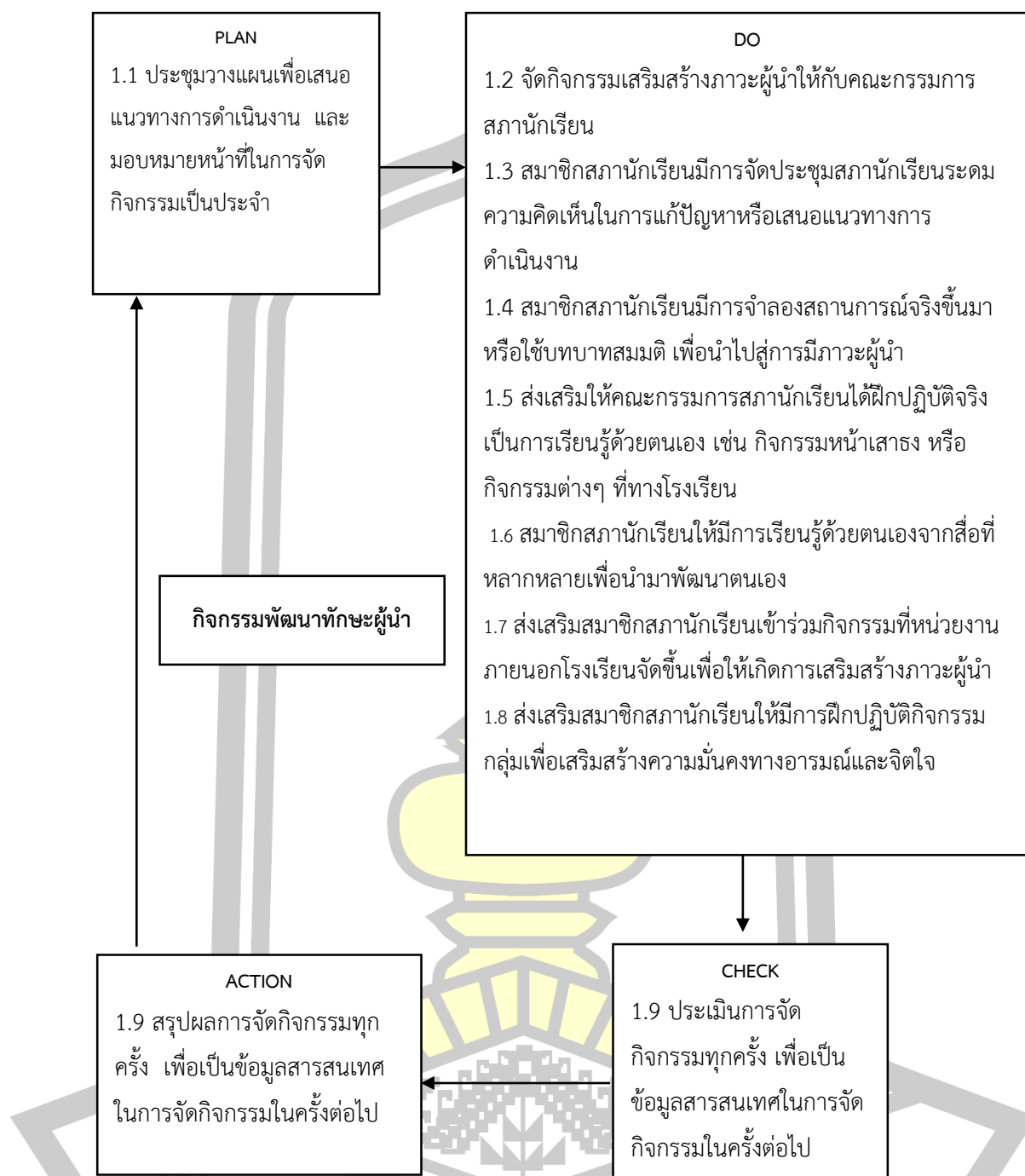
1. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 2 ที่สามารถนำไปปฏิบัติในการจัดการกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนเพื่อให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์
2. เพื่อใช้เป็นข้อเสนอเทศสำหรับโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานที่มีความสนใจ นำแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนไปใช้ในการจัดการกิจกรรมสถานักเรียน หรือใช้ในการวางแผนการบริหารกิจกรรมสถานักเรียน

แนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2

1. กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้
  - 1.1 ประชุมวางแผนเพื่อเสนอแนวทางการดำเนินงาน และมอบหมายหน้าที่ในการจัดกิจกรรมเป็นประจำ
  - 1.2 จัดกิจกรรมเสริมสร้างภาวะผู้นำให้กับคณะกรรมการสถานักเรียน
  - 1.3 สมาชิกสถานักเรียนมีการจัดประชุมสถานักเรียนระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหาหรือเสนอแนวทางการดำเนินงาน

- 1.4 สมาชิกสภานักเรียนมีการจำลองสถานการณ์จริงขึ้นมาหรือใช้บทบาทสมมติ เพื่อนำไปสู่การมีภาวะผู้นำ
- 1.5 ส่งเสริมให้คณะกรรมการสภานักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียน
- 1.6 ส่งเสริมสมาชิกสภานักเรียนให้มีการเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อที่หลากหลายเพื่อนำมาพัฒนาตนเอง
- 1.7 ส่งเสริมสมาชิกสภานักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่หน่วยงานภายนอกโรงเรียนจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการเสริมสร้างภาวะผู้นำ
- 1.8 ส่งเสริมสมาชิกสภานักเรียนให้มีการฝึกปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ
- 1.9 ประเมินและสรุปผลการจัดกิจกรรมทุกครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป
- การบริหารกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1. แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA กิจกรรมพัฒนาทักษะผู้นำ

2. กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้

2.1 จัดเตรียมระเบียบวาระการประชุมและเอกสารที่เกี่ยวข้อง นำเสนอผู้บริหาร
หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเพื่อขอความเห็นชอบ

2.2 เชิญสมาชิกสถานักเรียนเข้าร่วมประชุม

2.3 จัดเตรียมสถานที่ในการประชุม

2.4 ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม

2.5 สมาชิกสถานักเรียนมี การอภิปราย เสนอความคิดเห็น และลงมติในที่ประชุม

2.6 สมาชิกสถานักเรียนเคารพสิทธิ ให้เกียรติผู้อื่นในที่ประชุม มีการสรุปประเด็นจาก
การประชุม สรุปผลเป็นเรื่อง ๆ และสรุปเป็นภาพรวม

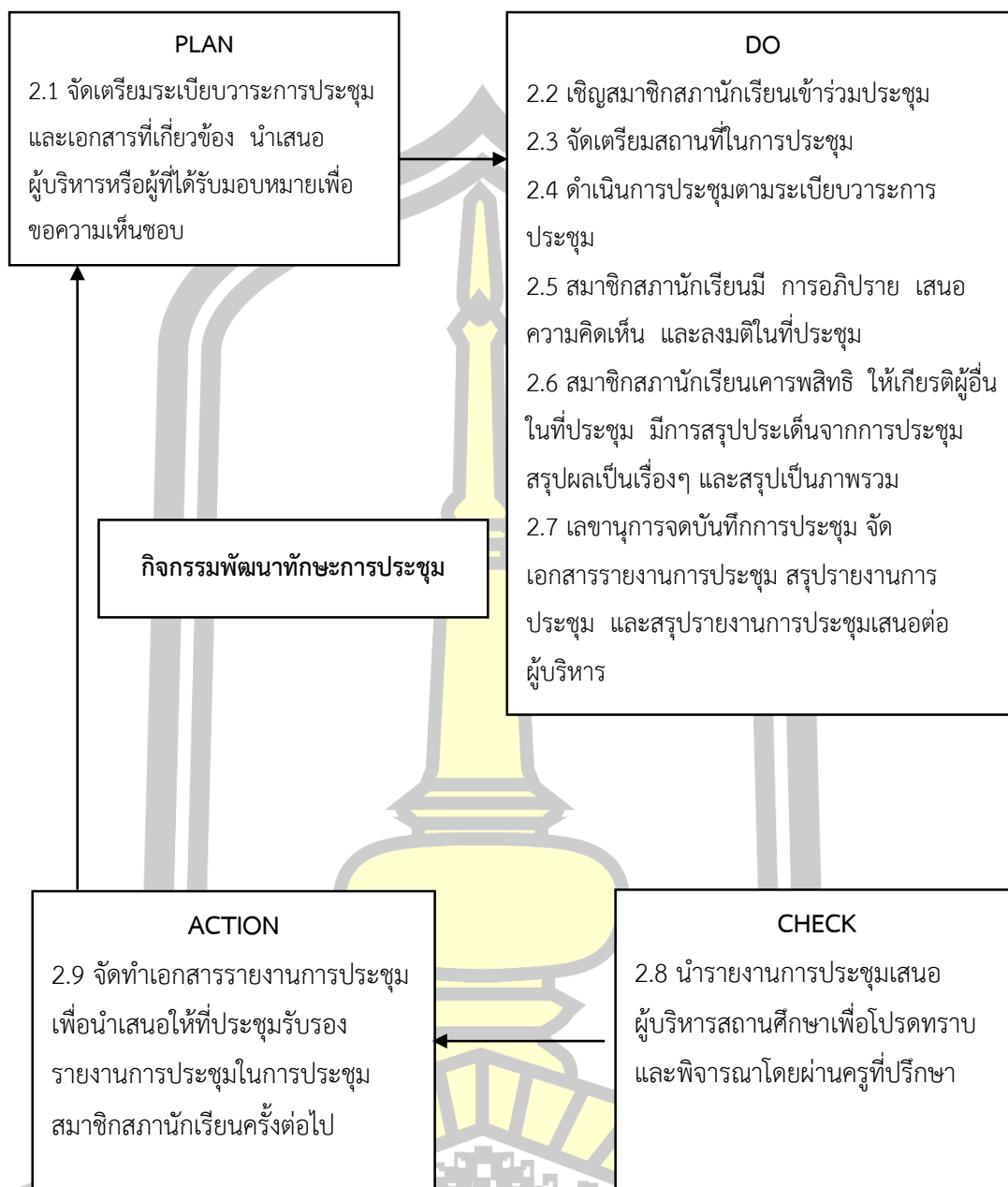
2.7 เลขานุการจดบันทึกการประชุม จัดเอกสารรายงานการประชุม สรุปรายงาน
การประชุม และสรุปรายงานการประชุมเสนอต่อผู้บริหาร

2.8 นำรายงานการประชุมเสนอผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา
โดยผ่านครูที่ปรึกษา

2.9 จัดทำเอกสารรายงานการประชุม เพื่อนำเสนอให้ที่ประชุมรับรองรายงาน
การประชุมในการประชุมสมาชิกสถานักเรียนครั้งต่อไป

การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA
กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA กิจกรรมพัฒนาทักษะการประชุม

3. กิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้

3.1 สมาชิกสภานักเรียนร่วมวางแผนหรือโครงการหรือกิจกรรมในการสร้างเครือข่าย

3.2 สมาชิกสภานักเรียนเสนอโครงการหรือกิจกรรมต่อครูที่ปรึกษาหรือผู้บริหารให้

ความเห็นชอบ

3.3 สถานักเรียนประชุมทำข้อตกลงการให้ความร่วมมือกันกับโรงเรียนอื่น
หรือกับหน่วยงานภายนอกในชุมชน

3.4 สถานักเรียนสร้างเครือข่ายระดับห้องเรียน ระดับสายชั้น ระดับโรงเรียน
และจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง

3.5 ตัวแทนสถานักเรียนร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูเข้าร่วมประชุมกับ
หน่วยงานหรือชุมชนที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมต่างๆ

3.6 สถานักเรียนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตยระหว่างโรงเรียนกับ
ชุมชนหรือองค์กรภายนอก

3.7 ประเมินผลและสรุปข้อมูลการจัดกิจกรรมที่สถานักเรียนมีส่วนร่วมกับหน่วยงาน
ภายนอกหรือชุมชน เพื่อนำไปเป็นข้อมูลสารสนเทศต่อไป

การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA กิจกรรมการ
สร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA กิจกรรมการสร้างเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วม

4. กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนึกสาธารณะ มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้

4.1 ผู้บริหาร ครู และสมาชิกสถานักเรียนร่วมวางแผนจัดกิจกรรมอบรมค่ายคุณธรรมหรือจิตอาสากับชุมชน

4.2 นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมอบรมค่ายคุณธรรมหรือจิตอาสากับชุมชน

4.3 สถานักเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะจาก
การกระทำสู่การเรียนรู้

4.4 สถานักเรียนมีการสร้างความคิดจิตสำนึกให้ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ

4.5 สถานักเรียนมีการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมและ
มีการสร้างเมตตาธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน

4.6 สถานักเรียนมีการสร้างกิจกรรมพัฒนาการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ
อย่างต่อเนื่อง

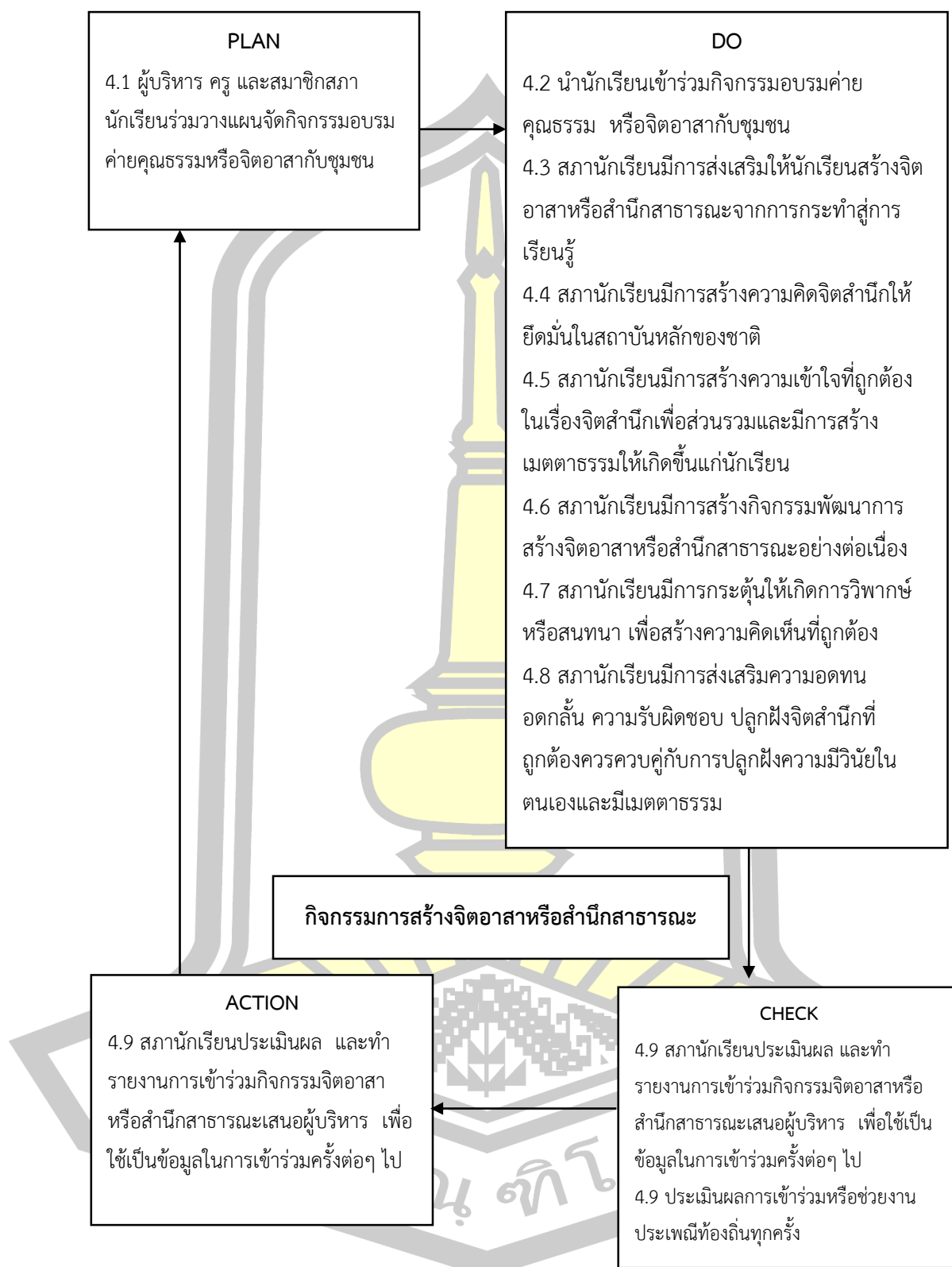
4.7 สถานักเรียนมีการกระตุ้นให้เกิดการวิพากษ์หรือสนทนา เพื่อสร้างความคิดเห็น
ที่ถูกต้อง

4.8 สถานักเรียนมีการส่งเสริมความอดทน อดกลั้น ความรับผิดชอบ ปลุกฝังจิตสำนึก
ที่ถูกต้องควบคู่กับการปลุกฝังความมีวินัยในตนเองและมีเมตตาธรรม

4.9 สถานักเรียนประเมินผล และทำรายงานการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาหรือสำนัก
สาธารณะเสนอผู้บริหาร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเข้าร่วมครั้งต่อ ๆ ไป

การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA กิจกรรม
การสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ ดังภาพประกอบ 4

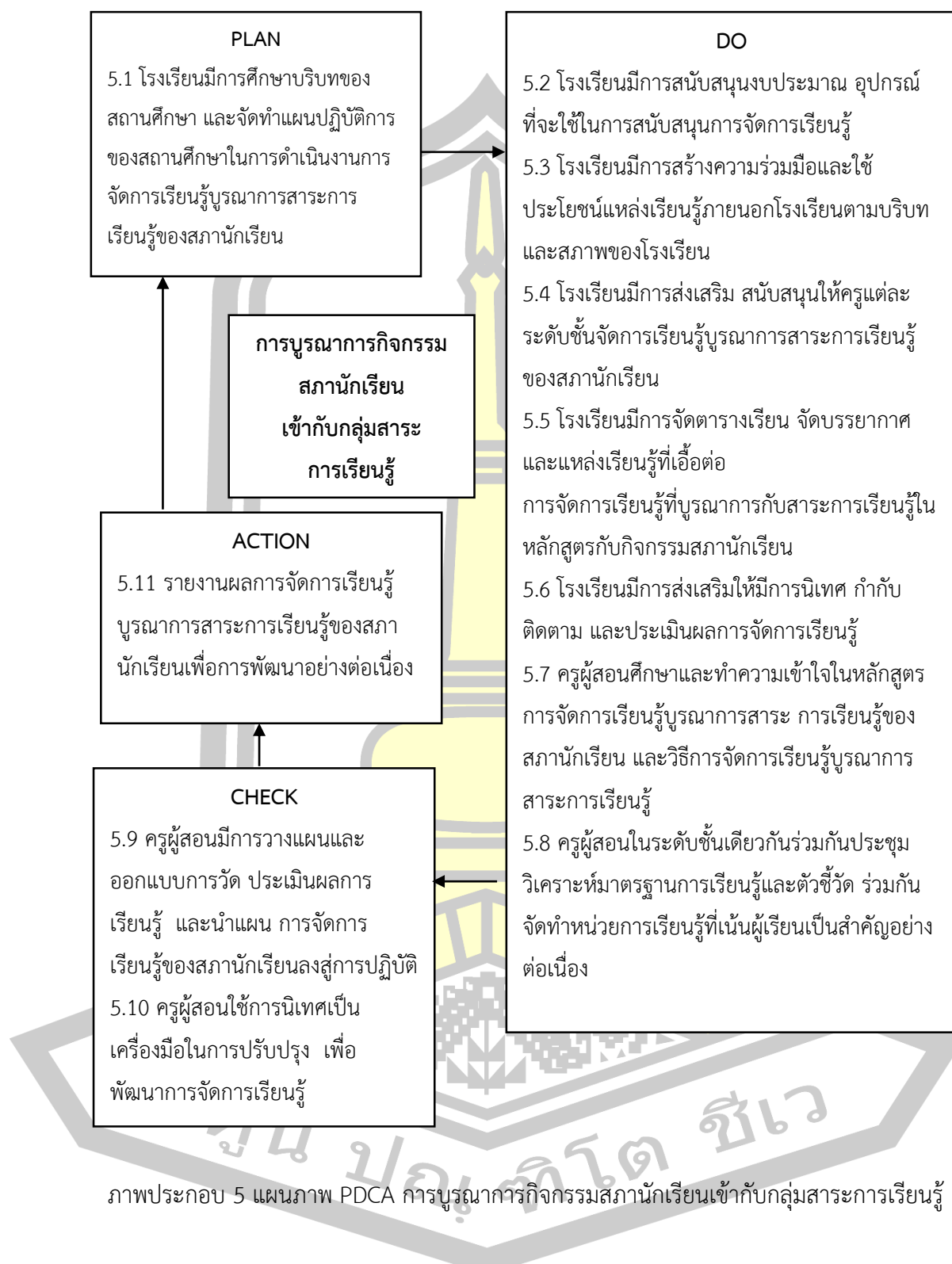
ภาพประกอบ 4 แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA กิจกรรมการสร้างจิตอาสาหรือสำนักสาธารณะ

5. การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้

- 5.1 โรงเรียนมีการศึกษาบริบทของสถานศึกษา และจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาในการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน
- 5.2 โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณ อุปกรณ์ ที่จะใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้
- 5.3 โรงเรียนมีการสร้างความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนตามบริบทและสภาพของโรงเรียน
- 5.4 โรงเรียนมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูแต่ละระดับชั้นจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน
- 5.5 โรงเรียนมีการจัดตารางเรียน จัดบรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการกับสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรกับกิจกรรมสถานักเรียน
- 5.6 โรงเรียนมีการส่งเสริมให้มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้
- 5.7 ครูผู้สอนศึกษาและทำความเข้าใจในหลักสูตร การจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียน และวิธีการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้
- 5.8 ครูผู้สอนในระดับชั้นเดียวกันร่วมกันประชุมวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ร่วมกันจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง
- 5.9 ครูผู้สอนมีการวางแผนและออกแบบการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ และนำแผนการจัดการเรียนรู้ของสถานักเรียนลงสู่การปฏิบัติ
- 5.10 ครูผู้สอนใช้การนิเทศเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้
- 5.11 รายงานผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระการเรียนรู้ของสถานักเรียนเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA
การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังภาพประกอบ 5

พัฒนา ปณ ศึกษิต ชิว

ภาพประกอบ 5 แผนภาพ PDCA การบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้

6 การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้

6.1 ผู้บริหาร ครู และสมาชิกสถานักเรียนประชุม วางแผน กำหนดรูปแบบการประเมิน

กิจกรรม

6.2 สมาชิกสถานักเรียนสร้างเครื่องมือ และกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล

6.3 วัดและประเมินผลก่อนจัดกิจกรรม ขณะจัดกิจกรรม และหลังจัดกิจกรรม

6.4 สรุปและรายงานผลการจัดกิจกรรม โดยทุกขั้นตอนผ่านความเห็นชอบของครูที่ปรึกษา และนำเสนอต่อผู้บริหาร

การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA
การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน ดังภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA การประเมินผลการจัดกิจกรรมสถานักเรียน

7. กิจกรรมเสนอแนะ มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา ดังนี้

7.1 ประชุมครู สมาชิกสถานักเรียนเพื่อวางแผน มอบหมายหน้าที่ในการดำเนินกิจกรรม หรือการร่วมกิจกรรมกับชุมชน

7.2 กิจกรรมประชาสัมพันธ์ ฝึกทักษะการวิเคราะห์ข่าว โดยเฉพาะสถานการณ์ทางการเมือง และปัญหาสังคม เช่น กิจกรรมเสียงตามสาย

7.3 ร่วมกิจกรรมจิตอาสาเพื่อร่วมกันช่วยเหลือชุมชน เช่น นำนักเรียนทำความสะอาดชุมชน

7.4 กิจกรรมการนำสมาชิกสถานักเรียนไปศึกษาดูงานเพื่อเรียนรู้ประสบการณ์จากแหล่งเรียนรู้หรือองค์กรภายนอก

7.5 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนทำโครงการ หรือส่งเสริมการจัดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

7.6 จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานักเรียน

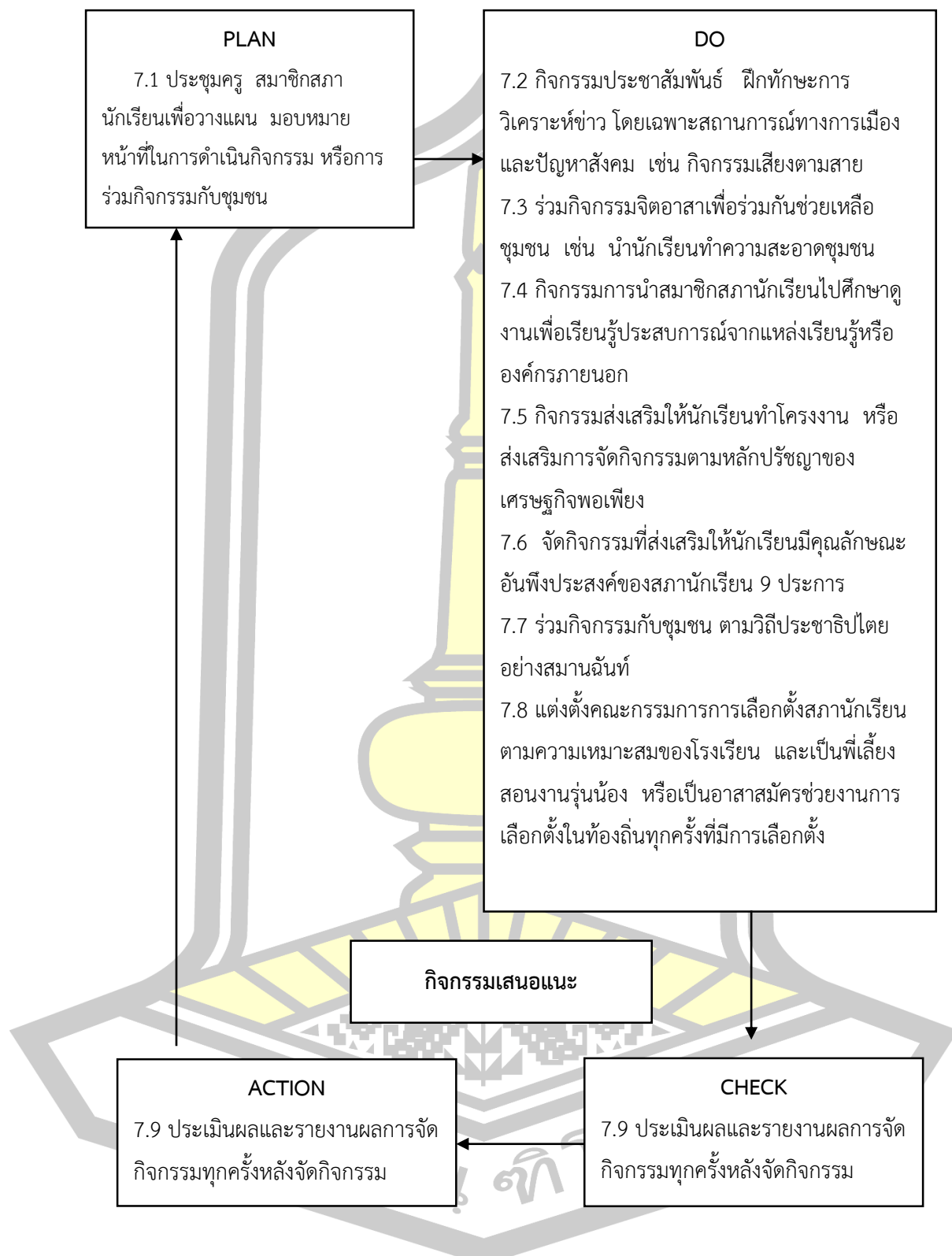
9 ประการ

7.7 ร่วมกิจกรรมกับชุมชน ตามวิถีประชาธิปไตยอย่างสมานฉันท์

7.8 แต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งสถานักเรียนตามความเหมาะสมของโรงเรียน และเป็นพี่เลี้ยงสอนงานรุ่นน้อง หรือเป็นอาสาสมัครช่วยงานการเลือกตั้งในท้องถิ่นทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง

7.9 ประเมินผลและรายงานผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งหลังจัดกิจกรรม
การบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA
กิจกรรมเสนอแนะ ดังภาพประกอบ 7

ภาพประกอบ 7 แผนภาพวงจรคุณภาพ PDCA กิจกรรมเสนอแนะ

กลไกในการบริหารจัดการ

ใช้หลักการแนวคิดในการบริหารการบริการกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ตามแนวคิดการบริหารของวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) ของ Deming (1995) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนเพื่อเตรียมการปฏิบัติ (Plan-P) เพื่อให้สถานศึกษานำแนวทางการบริการกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล มีการวางแผน ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดทำ การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและปฏิบัติการตามแผนปฏิบัติการประจำปี

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (DO-D) การปฏิบัติตามแผนเป็นการบริหารแผนแผนงาน หรือโครงการของแต่ละคนตามลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย บุคลากรในหน่วยงานต้องปฏิบัติตามภารกิจตามที่ได้เตรียมการ หรือวางแผนล่วงหน้าไว้แล้ว ศึกษา วิเคราะห์ การบริการกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนไปจัดการดำเนินการตามแผนที่ได้รับมอบหมาย และผู้บริหารสถานศึกษาต้องคอยส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวก รวมทั้งการกำกับติดตามเพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายจะต้องมีการนิเทศเพื่อช่วยเหลือแนะนำในการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบและประเมินผล (Check-C) การตรวจสอบและประเมินผลเป็นขั้นตอนต่อเนื่องจากการปฏิบัติเพื่อให้ทราบว่าการดำเนินงานประสบผลสำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้มากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขวิธีการทำงานหรือปรับเปลี่ยนวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของงานที่กำลังปฏิบัติอยู่ให้เหมาะสมสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ในหน่วยงาน

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน (Act-A) การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานเป็นการปรับแก้ตามผลการตรวจสอบและประเมินในขั้นตอนนี้ ถ้าผลการประเมินพบว่างานยังไม่สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ก็ต้องเร่งรัดปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน หรือใช้เวลาในการทำงานให้มากขึ้น เพื่อจะสามารถทำงานที่คาดหวังไว้แล้วให้สำเร็จ แต่ถ้าผลการประเมินพบว่างานสำเร็จตามเป้าหมายแล้ว ให้การดำเนินงานต่อไปก็จะได้ปรับเปลี่ยนตั้งเป้าหมายให้สูงขึ้น

การบริหารตามแนวคิดวงจรคุณภาพ (PDCA) ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การดำเนินการตามแผน (DO) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act) โดยการวางแผนการลงมือปฏิบัติตามแผนการตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้ และหากไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหวังไว้จะต้องทำการทบทวนแผนการโดยเริ่มต้นใหม่และทำตามวงจรคุณภาพซ้ำอีก เมื่อวงจรคุณภาพหมุนซ้ำไปเรื่อย ๆ จะทำให้เกิดการปรับปรุงงานและระดับผลลัพธ์ที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งหลักการดังกล่าวหากนำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาจะช่วยพัฒนาบุคลากรและนักเรียนให้มีคุณภาพ

เงื่อนไขความสำเร็จ

การกำหนดเงื่อนไขความสำเร็จของทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พิจารณาจากบทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน ซึ่งประกอบไปด้วย

1. บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรให้การสนับสนุน ส่งเสริม และให้ความสำคัญกับกิจกรรมสถานักเรียนให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้อง

1.2 ให้การสนับสนุนทั้งทรัพยากรบุคคล งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ เวลา อย่างเต็มกำลังในการขับเคลื่อนกิจกรรมสถานักเรียน

1.3 ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม ด้วยการรับฟังความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรได้นำเสนอแนวคิดในการทำงาน

1.4 ให้ความสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมสถานักเรียน

1.5 สร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การยกย่องชมเชย การนำผลสำเร็จของการปฏิบัติงานมาแสดงให้ปรากฏแก่บุคคลอื่น การแต่งตั้งคณะทำงานตามความถนัดและเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่

1.6 กำกับ ติดตาม ประเมินผล และพัฒนาการกิจกรรมสถานักเรียนภายในโรงเรียน

1.7 เป็นผู้มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำทางวิชาการ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล

2. ครูที่ปรึกษากิจกรรมสถานักเรียนต้องมีศักยภาพในการดำเนินการจัดกิจกรรมสถานักเรียน คอยกำกับ ติดตาม นิเทศ และประเมินผล เพื่อพัฒนาการดำเนินการกิจกรรมสถานักเรียน

3. นักเรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมสถานักเรียน ทั้งในด้านวัตถุประสงค์ สิทธิและหน้าที่ของตนเอง มองเห็นประโยชน์ในการเข้าร่วมกิจกรรม

4. ต้องมีงบประมาณ ทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินการกิจกรรมสถานักเรียนอย่างเพียงพอ

5. ต้องมีกระบวนการในการบริหารการดำเนินการกิจกรรมสถานักเรียนที่ดีมีประสิทธิภาพ เช่น กระบวนการ PDCA

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2553 (ฉบับที่ 3)

กรุงเทพฯ: บริษัทสยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด

_____. แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด, 2552.

กาญจนา ศรีภาพสินธุ์. การบริหารกิจการนักเรียน เล่ม 1,2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการบริหาร

การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2535.

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. สอนเด็กให้มีจิตสาธารณะ. กรุงเทพฯ : วี พรินท์ (1991), 2552.

ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี. ภาวะผู้นำองค์กรยุคใหม่. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท, 2554.

ธีรวุฒิ ประทุมพนรัตน์. การบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์, 2534.

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์. (2561). เอกสารคำสอน รายวิชา 0501702 หลักการ ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ

ทางการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม: ภาควิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2. คู่มือการฝึกอบรมสถานักเรียน ปีการศึกษา

2558. สงขลา : สำนักงานฯ, 2558.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28. คู่มือแนวทางปฏิบัติงานสถานักเรียน ประจำปี

การศึกษา 2561. ศรีสะเกษ-ยโสธร : สำนักงานฯ, 2561.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ชุดฝึกอบรมผู้บริหารระดับสูง เล่ม 8.

กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541.

สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. คู่มือแนวทางการจัด

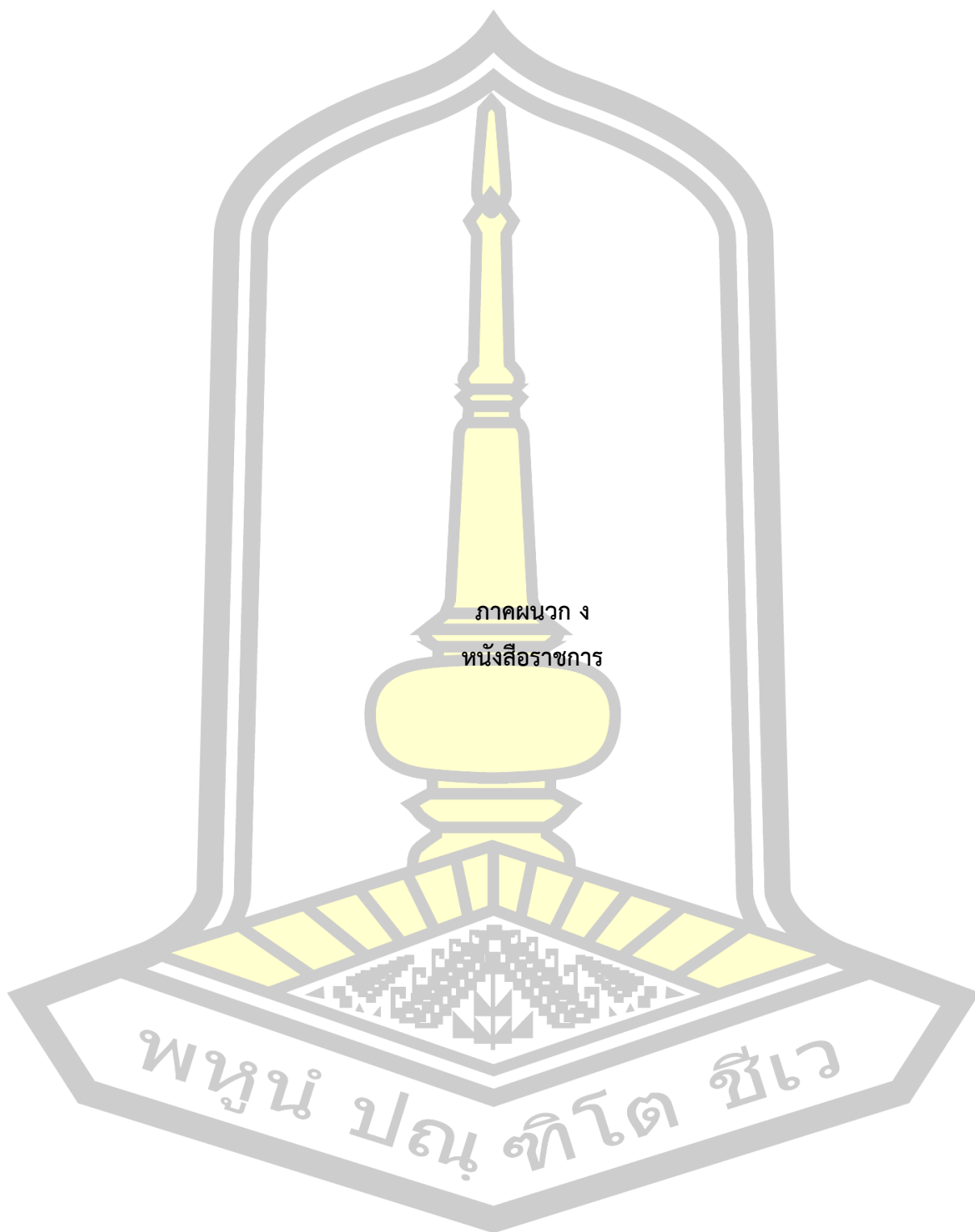
กิจกรรมสถานักเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2558.

_____. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. คู่มือแนวทางการจัดกิจกรรมสถานักเรียน.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2560.

อรรวรรณ พนาพันธ์ การจัดสถานักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์

มหาบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

ภาคผนวก ง
หนังสือราชการ

พหุ ประจักษ์ ชัยเว

ที่ อว 0605.5(2)/ว202

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

21 มกราคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ว่าที่ร้อยตรีสรารุช โคตรมา

ด้วย นายวีระศักดิ์ วงศ์นาแค นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รศ.ดร.สุธรรม ธรรมทัตตานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0862332783

ที่ อว 0605.5(2)/ว202

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

21 มกราคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายเชษฐา พลธรรม

ด้วย นายวีระศักดิ์ วงศ์นาแค นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รศ.ดร.สุธรรม ธรรมทัตคานานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0862332783

ที่ อว 0605.5(2)/ว202

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

21 มกราคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นางสาวอัญชลี มาลา

ด้วย นายวีระศักดิ์ วงศ์นาแค นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี รศ.ดร.สุธรรม ธรรมทัตตานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0862332783

ที่ อว 0605.5(2)/ว202

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

21 มกราคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นางศิรดา พิริยะชัยวรกุล

ด้วย นายวีระศักดิ์ วงศ์นาแค นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รศ.ดร.สุธรรม ธรรมทัศนา นนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0862332783

ที่ อว 0605.5(2)/ว202

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

21 มกราคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นางสาวสโรชา แสงวระโทก

ด้วย นายวีระศักดิ์ วงศ์นาแค นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. สุธรรม ธรรมทัตตานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0862332783

ที่ อว 0605.5(2)/ว1203

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

24 มีนาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2

ด้วย นายวีระศักดิ์ วงศ์นาแค นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนว
ทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2”
ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี
รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้
เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายวีระศักดิ์
วงศ์นาแค ทำการทดลอง ใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้นำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0862332783

ที่ อว 0605.5(2)/ว1203

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

24 มีนาคม 2563

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

ด้วย นายวีระศักดิ์ วงศ์นาแค นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขออนุมัติครุภัณฑ์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายวีระศักดิ์ วงศ์นาแค ทำการทดลอง ใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0862332783

ที่ อว 0605.5(2)/ว1204

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

24 มีนาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2

ด้วย นายวีระศักดิ์ วงศ์นาแค นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นายวีระศักดิ์ วงศ์นาแค เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการ ในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4374-3174
เบอร์โทรนิสิต 0862332783

ที่ อว 0605.5(2)/ว1204

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

24 มีนาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

ด้วย นายวีระศักดิ์ วงศ์นาแค นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นายวีระศักดิ์ วงศ์นาแค เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการ ในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0862332783

ที่ อว 0605.5(2)/ว1214

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

25 มีนาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ศึกษาโรงเรียนต้นแบบ (Best practice)

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนหนองเรือ

ด้วย นายวีระศักดิ์ วงศ์นาแค นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นขอความอนุเคราะห์ศึกษาโรงเรียนต้นแบบ (Best practice) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0862332783

ที่ อว 0605.5(2)/ว1214

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

25 มีนาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ศึกษาโรงเรียนต้นแบบ (Best practice)

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีโกสุมวิทยามิตรภาพที่ 209

ด้วย นายวีระศักดิ์ วงศ์นาแค นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นขอความอนุเคราะห์ศึกษาโรงเรียนต้นแบบ (Best practice) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0862332783

ที่ อว 0605.5(2)/1482

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

28 เมษายน 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ศึกษาโรงเรียนต้นแบบ (Best practice)

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองซอน

ด้วย นายวีระศักดิ์ วงศ์นาแค นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัตตานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นขอความอนุเคราะห์ศึกษาโรงเรียนต้นแบบ (Best practice) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0862332783

ที่ อว 0605.5(2)/ว1775

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

9 มิถุนายน 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน อาจารย์ ดร.สมหวัง พันชะลี

ด้วย นายวีระศักดิ์ วงศ์นาแค นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้นำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0862332783

ที่ อว 0605.5(2)/ว1775

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

9 มิถุนายน 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน อาจารย์ ดร.เพ็ญประภา ก้วพิทักษ์

ด้วย นายวีระศักดิ์ วงศ์นาแค นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0862332783

ที่ อว 0605.5(2)/ว1775

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

9 มิถุนายน 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน อาจารย์ ดร.สุชาติ แวงโสธรณ์

ด้วย นายวีระศักดิ์ วงศ์นาแค นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัตตานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โนมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0862332783

ที่ อว 0605.5(2)/ว1775

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

9 มิถุนายน 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน อาจารย์ ดร.อนุสรณ์ จำเริญเจือ

ด้วย นายวีระศักดิ์ วงศ์นาแค นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0862332783

ที่ อว 0605.5(2)/ว1775

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

9 มิถุนายน 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางพิมพ์ชรี ยนต์วิชัย

ด้วย นายวีระศักดิ์ วงศ์นาแค นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0862332783

ที่ อว 0605.5(2)/ว1775

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

9 มิถุนายน 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางสาวสุธิดา ศรีโสภา

ด้วย นายวีระศักดิ์ วงศ์นาแค นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0862332783

ที่ อว 0605.5(2)/ว1775

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

9 มิถุนายน 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายฉลาด อาจสนาม

ด้วย นายวีระศักดิ์ วงศ์นาแค นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0862332783

ภาคผนวก จ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือและรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

พหุ ประจักษ์ ชัยเว

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1) ชื่อ ว่าที่ร้อยตรีสรารุท โคตรมา

วุฒិการศึกษ กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่าขามไร่เตือสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้าน การบริหารการศึกษา

2) ชื่อ นายเชษฐา พลธรรม

วุฒิการศึกษ ศษ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้าน การบริหารการศึกษา

3) ชื่อ นางสาวอัญชลี มาลา

วุฒิการศึกษ กศ.ม. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
เป็นผู้เชี่ยวชาญด้าน หลักสูตรและการสอน

4) ชื่อ ดร.ศิรดา พิริยะชัยวรกุล

วุฒิการศึกษ ปรด. สาขาวิชาบริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต
2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้าน บริหารการศึกษา

5) ชื่อ ดร.สโรชา แช่วกระโทก

วุฒิการศึกษ กศ.ด. สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา จากมหาวิทยาลัย
นเรศวร ตำแหน่ง ครูชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
เป็นผู้เชี่ยวชาญด้าน การวิจัยและประเมินผลการศึกษา

พูน ปณ ทัโต ชเว

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

1) ชื่อ นายยงยุทธ พรหมแก้ว

วุฒิการศึกษา ศษ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 1

2) ชื่อ นายสุรสิทธิ์ ถิตย์สมบูรณ์

วุฒิการศึกษา ค.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 1

3) ชื่อ ดร.สมหวัง พันระลี

วุฒิการศึกษา กศ.ด. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ตำแหน่ง ข้าราชการบำนาญ (ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กาฬสินธุ์เขต 1

4) ชื่อ ดร.เพ็ญประภา ก้วพิทักษ์

วุฒิการศึกษา ปร.ด. สาขาวิชาวิจัยและประเมินผล จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 1

5) ชื่อ ดร.อนุสรณ์ จำเริญเจือ

วุฒิการศึกษา ค.ด. สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยราช
ภัฏสกลนคร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนหนองค้อวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 1

6) ชื่อ ดร.สุชาติ แวงโสธรณ์

วุฒิการศึกษา กศ.ม. สาขาวิชาคณิตศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยนเรศวร
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กาฬสินธุ์เขต 1

7) ชื่อ นายฉลาด อาจสนาม

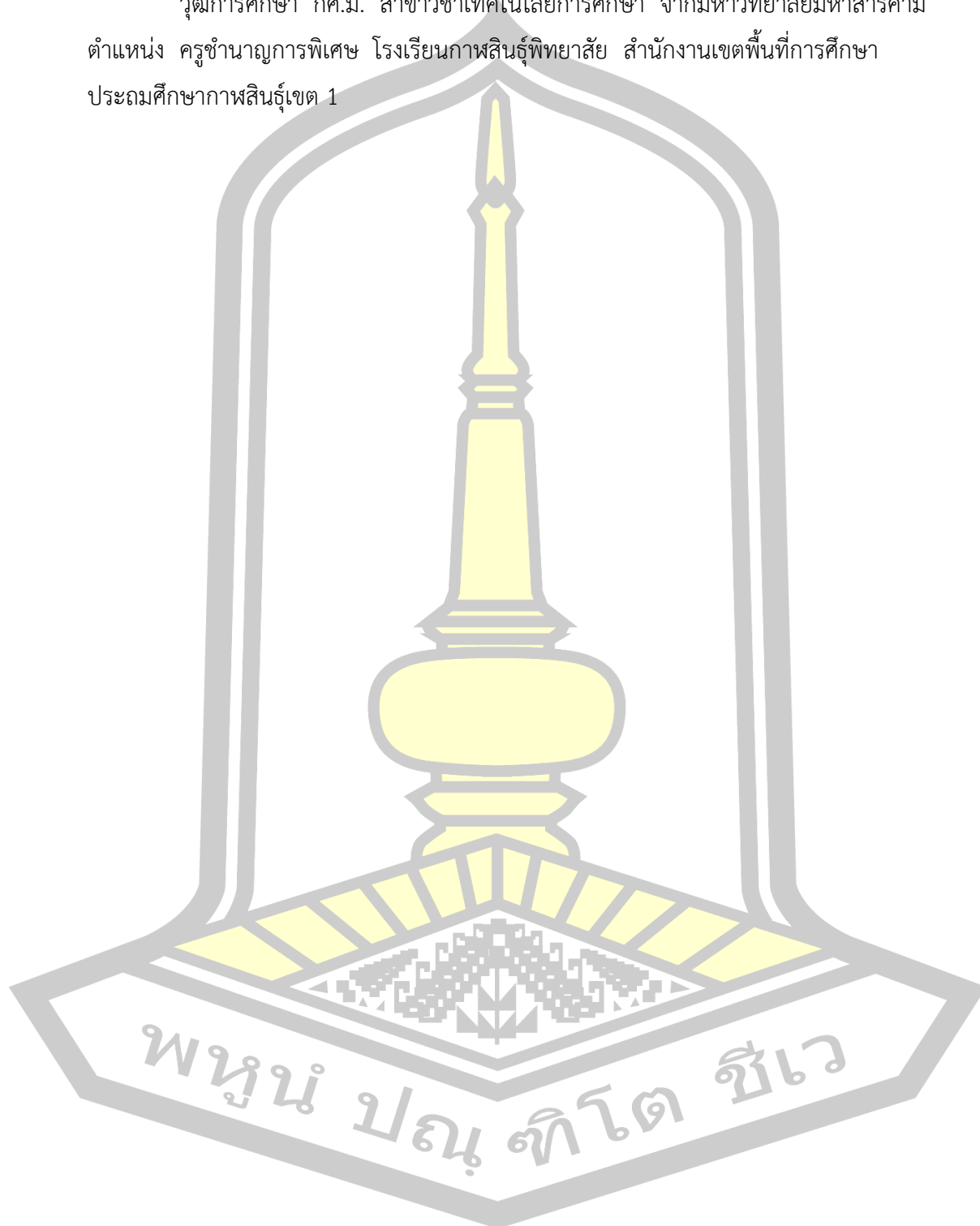
วุฒิการศึกษา กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยนเรศวร
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านศาลาสამคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2

8) ชื่อ นางพิมพ์พัชรี ยลวิชัย

วุฒิการศึกษา ศษ.ม. สาขาวิชาการประถมศึกษา จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น
ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนชุมชนหนองค้อวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 1

9) ชื่อ นางสาวสุธิตา ศรีโสภา

วุฒิการศึกษา กศ.ม. สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 1

ภาคผนวก ฉ

ตัวอย่างภาพประกอบการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

พหุ ประถมศึกษา ชีวะ

ศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices)
โรงเรียนชุมชนหนองเรือ

ศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices)
โรงเรียนศรีโกสุมวิทยามิตรภาพที่ 209

ศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices)
โรงเรียนบ้านหนองซอน

การสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายวีระศักดิ์ วงศ์นาแค
วันเกิด	วันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2521
สถานที่เกิด	อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 17 หมู่ที่ 1 บ้านโพนสูง ตำบลโพนสูง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45190
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู อันดับ คศ.3
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านท่าขามไร่เดื่อสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ตำบลบ้านยาง อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ รหัสไปรษณีย์ 36120
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2534 ประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโพนสูง จังหวัดร้อยเอ็ด พ.ศ. 2537 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนโพนสูงประชาสรรค์ จังหวัดร้อยเอ็ด พ.ศ. 2540 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย จังหวัดร้อยเอ็ด พ.ศ. 2544 ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (คบ.) สาขาวิชาคณิตศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม พ.ศ. 2563 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ ทัโต ชีเว